

Miasto
Ława

Raport o stanie
miasta

ŁAWA

2023

Słowo wstępne

Burmistrz Miasta Ławy Dawid Kopaczewski

Drodzy Mieszkańcy, oddaję w Państwa ręce raport o naszym mieście podsumowujący działania zrealizowane w Ławie w 2023 roku. Obowiązek przygotowywania dokumentu wynika wprost z ustawy o samorządzie gminnym (art. 28 aa), a jego treść odnosi się w szczególności do realizacji programów, strategii, inwestycji i uchwał Rady Miejskiej z wielu obszarów tematycznych. Opisane są tu zarówno ogólne zagadnienia dotyczące demografii i bezrobocia w naszym mieście, jak również kwestie związane z rozwojem edukacji, sportu, kultury czy pomocy społecznej i bezpieczeństwa. Zaznając się z lekturą raportu otrzymają Państwo rzeczywisty obraz kondycji naszego miasta, na którą wpływ ma szereg różnorodnych czynników, a której najbardziej wiarygodnym wskaźnikiem jest poziom zadowolenia mieszkańców.

To z myślą o Państwa potrzebach i codziennym komforcie życia w mieście realizujemy szereg inwestycji drogowych, budujemy kolejne odcinki tras rowerowych, angażujemy środki w rozwój w edukacji, wprowadzamy udogodnienia dla osób starszych i z niepełnosprawnościami m.in. poprzez opiekę wytchnieniową, czy pakiet dla seniora z Ławską Kartą Mieszkańca.

Realizacja wszystkich tych przedsięwzięć nie byłaby możliwa bez systematycznego pozyskiwania środków zewnętrznych i zaangażowania w ten proces pracowników Urzędu Miasta i jednostek

miejskich. W 2023 roku pozyskaliśmy łącznie prawie 32 miliony złotych na rozwój naszej Ławy, w tym także na działalność edukacyjną, sportową i kulturalną.

Niewątpliwie najważniejszą inwestycją 2023 roku jest budowa nowoczesnego Żłobka Miejskiego przy ulicy 1 Maja 5a. Dzięki pojawieniu się nowej placówki opiekuńczej na mapie miasta zapewniliśmy 80 kolejnych miejsc dla dzieci, aby ułatwić rodzicom powrót na rynek pracy.

Mimo wszechobecnej inflacji, rosnących cen towarów i usług, z którymi mierzymy się wszyscy, jako miasto zrealizowaliśmy założone cele. Rozpoczęliśmy pierwszy etap modernizacji Stadionu Miejskiego, doświetlone zostały przejścia dla pieszych, wspieraliśmy działalność organizacji sportowych poprzez przekazanie ponad 600 tys. złotych dotacji z budżetu miasta, doposażyliśmy szkoły podstawowe w nowoczesny sprzęt do nauki i wychowania fizycznego, wybudowaliśmy nowe nitki sieci kanalizacyjnej, zakupiliśmy niskoemisyjne autobusy, a także systematycznie realizujemy politykę nasadzeń oraz program wymiany kopciuchów.

Nasze osiągnięcia w zakresie ekologicznych rozwiązań docenione zostały w ogólnopolskim Rankingu Zielonych Finansów Samorządowych, gdzie w kategorii gmin miejskich otrzymaliśmy wysokie 10 miejsce w skali kraju.

Z kolei Związek Przedsiębiorców i Pracodawców, przyznał naszemu miastu nagrodę Przyjaznego Samorządu, doceniając naszą aktywność w zacieśnianiu współpracy naszego samorządu z prywatnymi przedsiębiorcami, poprzez m.in. wdrożenie proinwestycyjnej ulgi podatkowej dla rozwijających się firm, utworzenie banku ziemi, działania doradcze i informacyjne.

Efekty wszystkich działań w 2023 roku to zasługa solidarnego zaangażowania i wysiłków całego zespołu pracowników ratusza, jednostek i spółek miejskich, za co serdecznie dziękuję. Pragnę także wyrazić wdzięczność wobec radnych Rady Miejskiej w Ławie za otwartość na dialog, wspieranie naszych działań i współpracę.

Niewątpliwie zasługi dla rozwoju Ławy w 2023 roku miały organizacje pozarządowe, stowarzyszenia i kluby oraz wszelkiego rodzaju oddolne inicjatywy prowadzone na terenie naszego miasta, które mobilizują i integrują mieszkańców. Dziękuję osobom zaangażowanym w tego typu działania i jestem przekonany, że będą one inspiracją dla innych do aktywnego współtworzenia naszej małej ojczyzny.

Życzę ciekawej lektury,

Dawid Kopaczewski

Spis treści

Słowo wstępne

Spis treści

Ława w 2023 r.

Budżet i finanse

Dodatkowe źródła finansowania

Inwestycje

Strategie i programy

Ława wspiera mieszkańców

Promocja, komunikacja społeczna i współpraca zagraniczna

Kultura, sport i rekreacja

Ochrona zdrowia i opieka społeczna

Oświata i edukacja

Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

Realizacja Uchwał Rady Miejskiej

Ława w 2023 r.

Mieszkańcy

Podmioty gospodarcze

Rynek pracy

Bezpieczeństwo

Monitoring

Zarządzanie kryzysowe

Ława w związkach
gminnych

Ława w 2023 r.

Mieszkańcy

Powierzchnia Gminy Miejskiej Ława wynosi 22 km kw. Liczba zameldowanych w Ławie osób na koniec 2023 r. wyniosła 30 875 (dla porównania na koniec 2022 r. liczba ta wynosiła 31 184 osoby). Spadek liczby mieszkańców był mniejszy niż w 2022 r. o 43,34%. 17 032 os. (55,15%) znajdowało się w wieku produkcyjnym, 5 396 w wieku przedprodukcyjnym (17,47%), a 8 447 w wieku poprodukcyjnym (27,35%). W dalszym ciągu widoczny jest problem, z którym borykają się także inne miasta, zarówno polskie jak i zagraniczne. Mowa o zwiększeniu liczby mieszkańców w wieku poprodukcyjnym (60/65+), przy jednoczesnym zmniejszeniu liczby mieszkańców w wieku zarówno przedprodukcyjnym (0-17) jak i produkcyjnym (18-59/64). Zjawisko „starzenia się” społeczeństwa stanowi jedno z głównych wyzwań stojących przed wieloma samorządami. Pozytywnym sygnałem jest o wiele mniejszy spadek ogólnej liczby mieszkańców. W ujęciu 2021-2022 liczba ławianek i ławian spadła o 533 mieszkańców, w ujęciu 2022-2023 o 302 mieszkańców.

Mieszkańcy Ławy w 2023 r.

30 882

Analizując strukturę płci mieszkańców odnotowujemy spadek liczby ławianek o 142 kobiety oraz ławian o 160 mężczyzn. Są to wyniki

niższe niż zaobserwowane w 2022 r., kiedy liczba kobiet spadła o 300, zaś mężczyzn o 233. Dane nt. struktury zameldowania mieszkańców wskazują, iż liczba mieszkańców na pobyt stały spadła o 360 os., natomiast na pobyt czasowy wzrosła o 58 os.

Cudzoziemcy w Ławie w 2023 r.

152 osoby

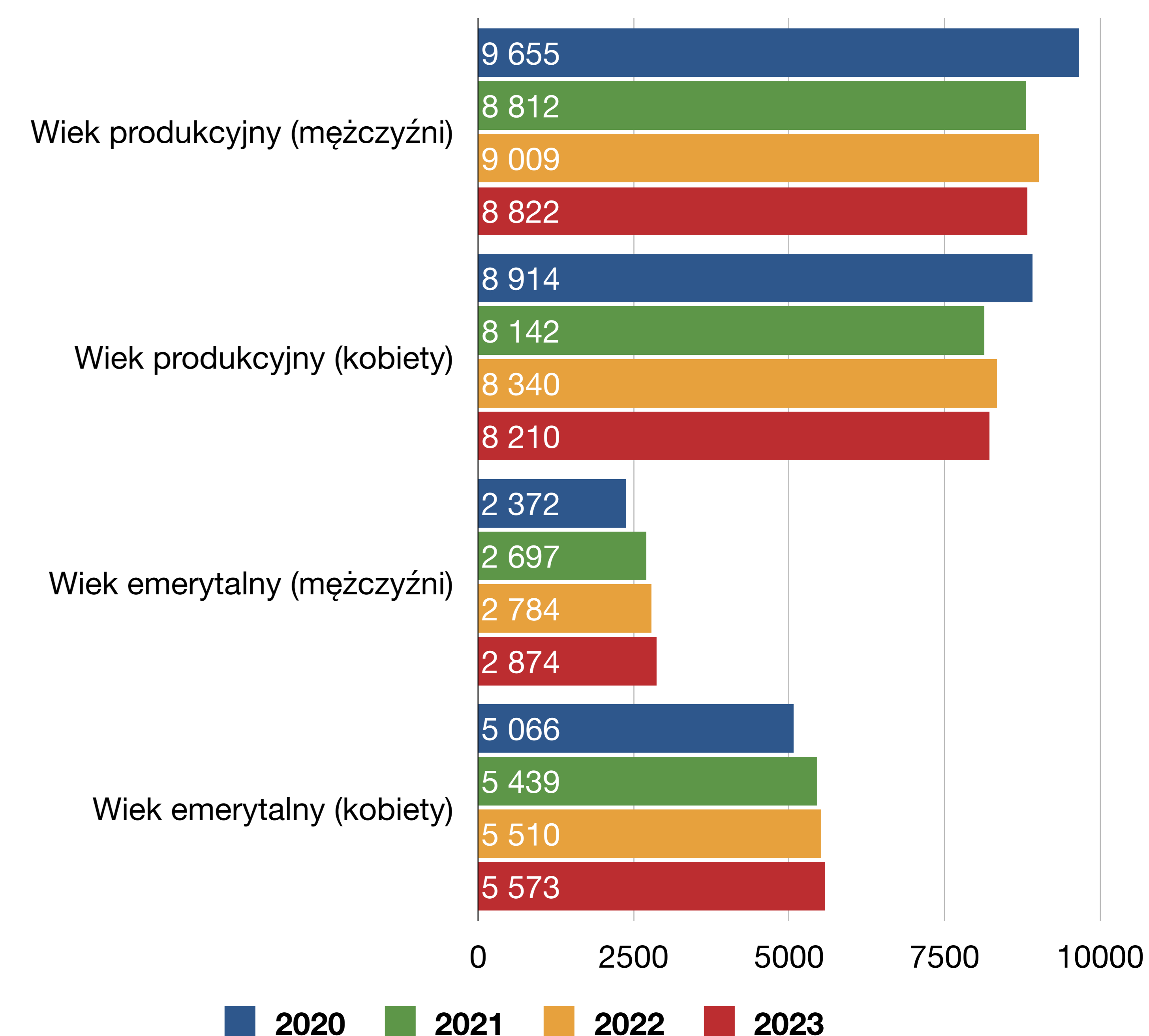
Spadła liczba cudzoziemców przebywających w Ławie do 152 osób (w 2022 r. liczba ta wyniosła 167 osób). Spośród cudzoziemców zameldowanych na pobyt stały i czasowy w mieście Ława, najwięcej cudzoziemców ma obywatelstwo ukraińskie (82), ale też zameldowani są cudzoziemcy, którzy mają inne obywatelstwo np. niemieckie, białoruskie, koreańskie, belgijskie, rosyjskie, jugosłowiańskie, litewskie, rumuńskie.

W 2023 roku w Ławie urodziło się 373 dzieci, o 65 więcej niż rok wcześniej. Należy zaznaczyć, iż nie każde urodzone w Ławie dziecko jest jego mieszkańcem. Zameldowanych w Ławie zostało jedynie 160 dzieci, tj. o 47 mniej w stosunku do roku poprzedniego. W/w analiza pokazuje wyraźny spadek liczby urodzeń mieszkańców Ławy. Wyraźnie zmalała liczba zarejestrowanych w Ławie zgonów. Było ich 592 (-69 r/r). W 2023 r. zmarło 361 ławian, rok wcześniej 423. Przyrost naturalny był ujemny i wyniósł -201 mieszkańców. W 2022 r. wartość ta wyniosła -216 os.

Spadkowy trend liczby mieszkańców rozpoczął się już wiele lat temu. Mimo działań na szczeblu krajowym (m.in. program 800+) liczba urodzeń jest

niższa od liczby zgonów. Społeczeństwo w całym kraju, w tym również Ławie, starzeje się. Od lat liczba os. w wieku poprodukcyjnym jest jedyną kategorią, która stabilnie rośnie. Zauważalne jest również zjawisko pobytu w naszym mieście osób, które są nadal zameldowane w innych miejscowościach. Mimo pracy i stałego pobytu w Ławie nadal nie figurują w lokalnych danych statystycznych. Zachętą do zmiany takiego stanu są działania w postaci loterii podatkowej PIT lub programu Ławskiej Karty Mieszkańca.

Mieszkańcy Ławy w latach 2020-2023 w ujęciu wieku produkcyjnego i emerytalnego:

[>> Przejdź do spisu treści <<](#)

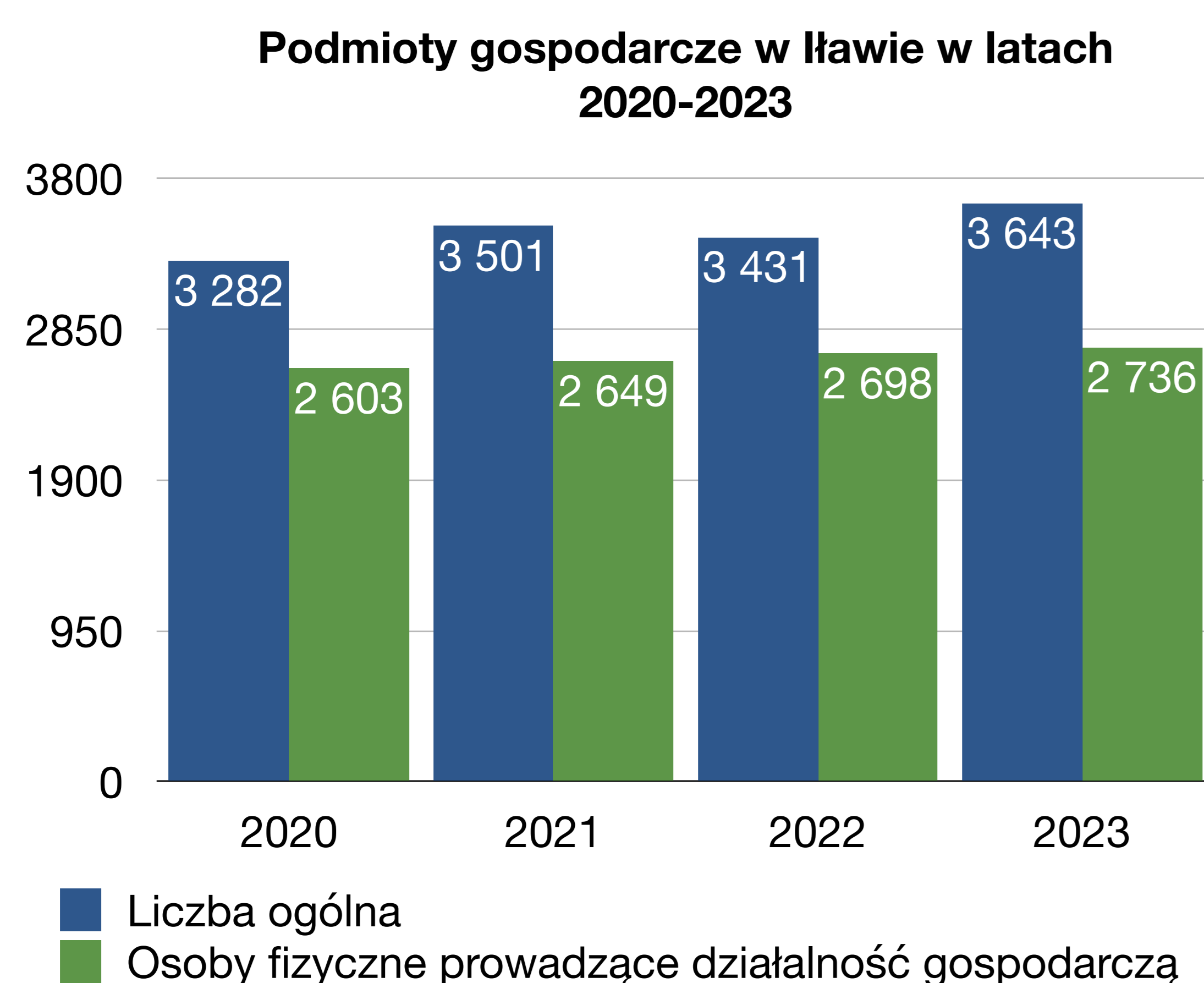

Ława w 2023 r.

Podmioty gosp.

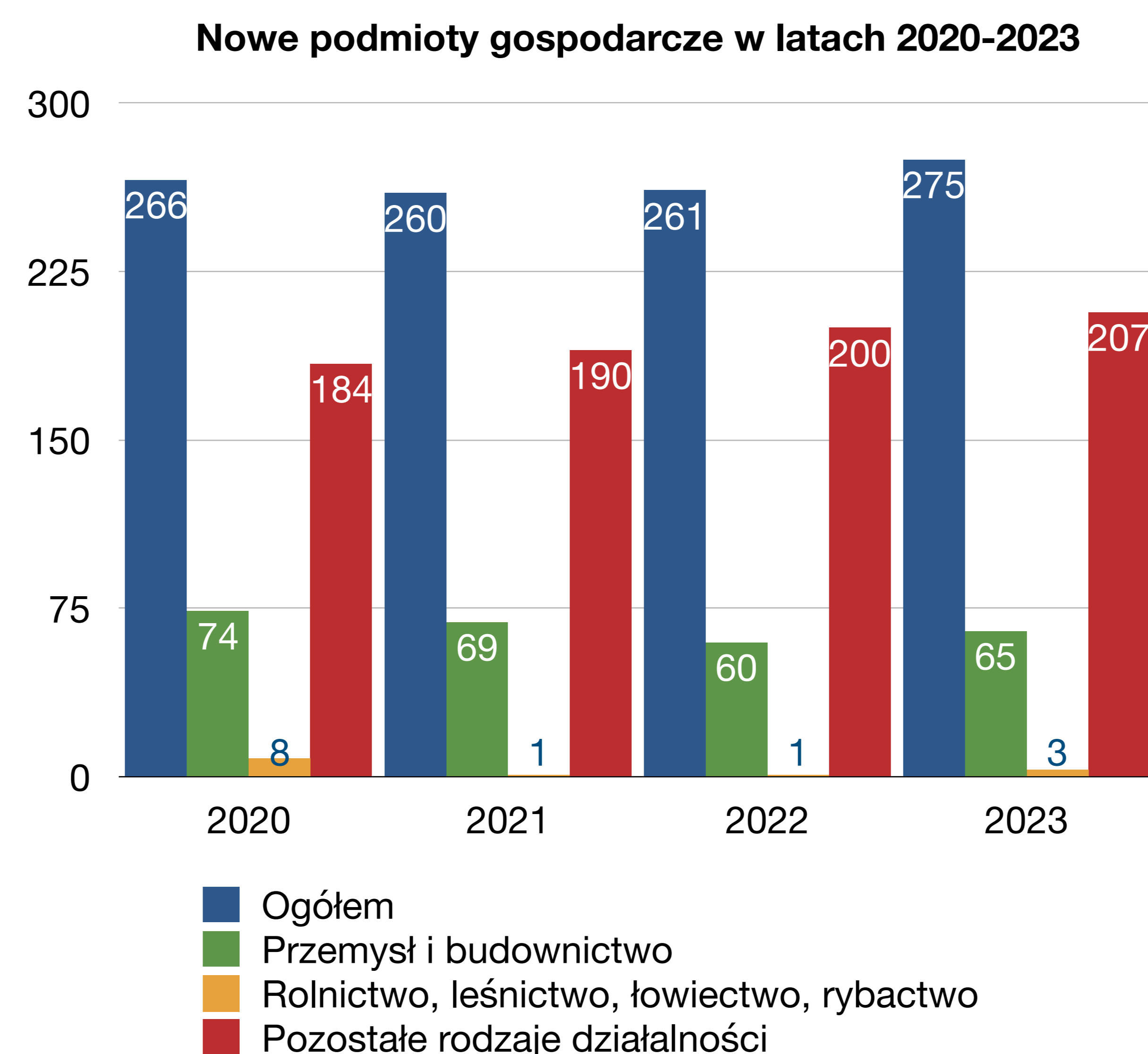
W 2023 r. na terenie Gminy Miejskiej Ława funkcjonowały 3643 podmioty gospodarcze wchodzące w skład sektora prywatnego (+212). Spośród nich 2736 miało charakter działalności gospodarczej prowadzonej przez osobę fizyczną (+38). Pozostałe formy prawne podmiotów prezentowały się następująco: 210 spółek handlowych (+13), w tym 10 z kapitałem zagranicznym (+1), 6 spółdzielni (status quo), 22 fundacje (+3) oraz 123 stowarzyszenia i organizacje społeczne (+8).

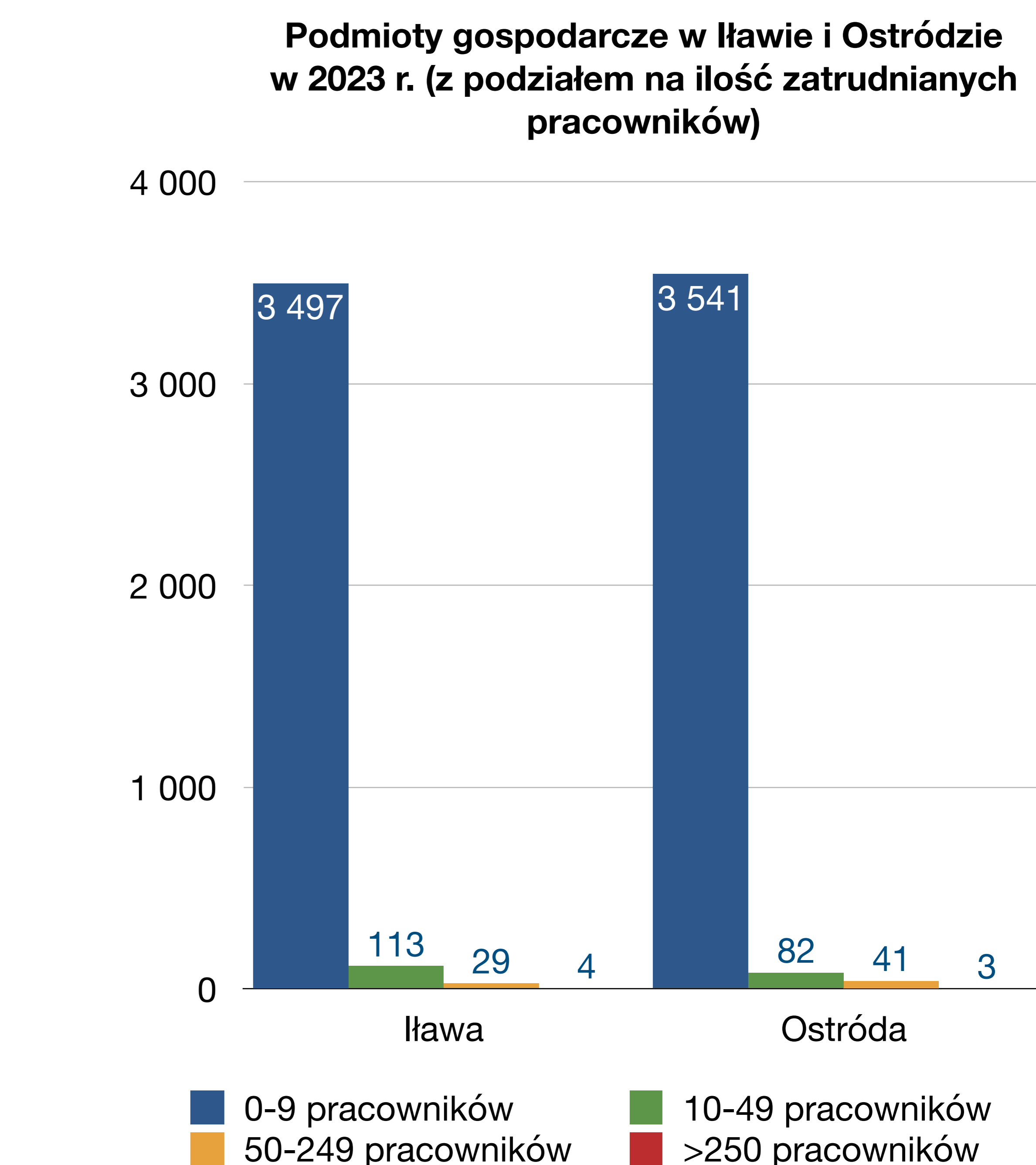
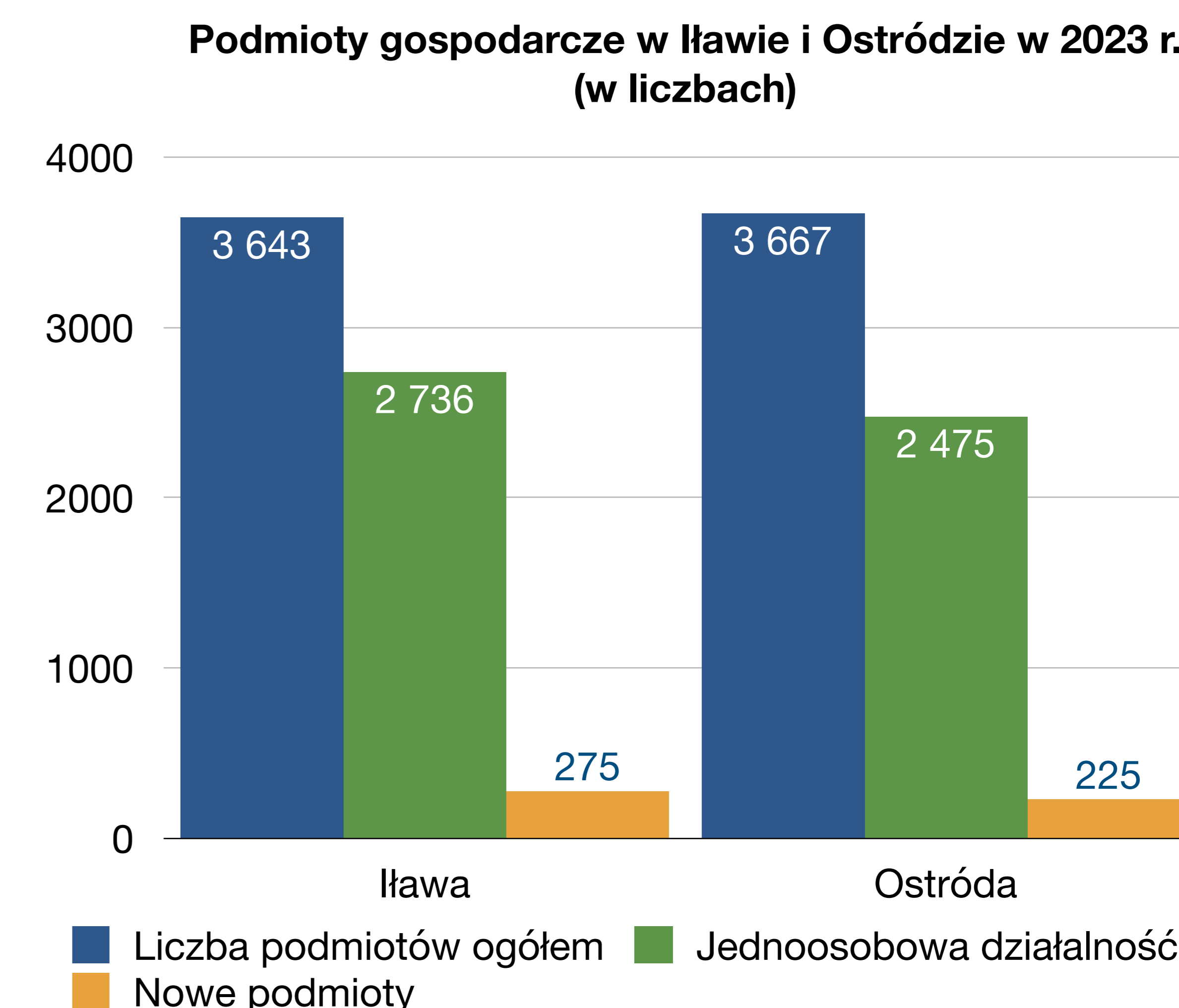
Zauważalny jest mocny wzrost liczby prowadzonych działalności gospodarczych. W porównaniu z rokiem 2022 ich liczba wzrosła aż o 212 podmiotów. Również całkowita liczba działalności gospodarczych prowadzonych przez osoby fizyczne zwiększyła się o 38 nowych firm.

Łączna liczba działalności gospodarczych osiągnęła wyższą wartość niż sprzed pandemii. Ożywienie gospodarcze w tym obszarze było zatem dynamiczne, a warunki do prowadzenia działalności gospodarczej w Ławie są atrakcyjne.

Liczba podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w 2023 r.
3 643 (+212 r/r)

Poniżej porównujemy charakterystykę podmiotów gospodarczych naszego pobliskiego sąsiada czyli miasta Ostróda (powierzchnia 14 km kw., 31 488 mieszkańców).

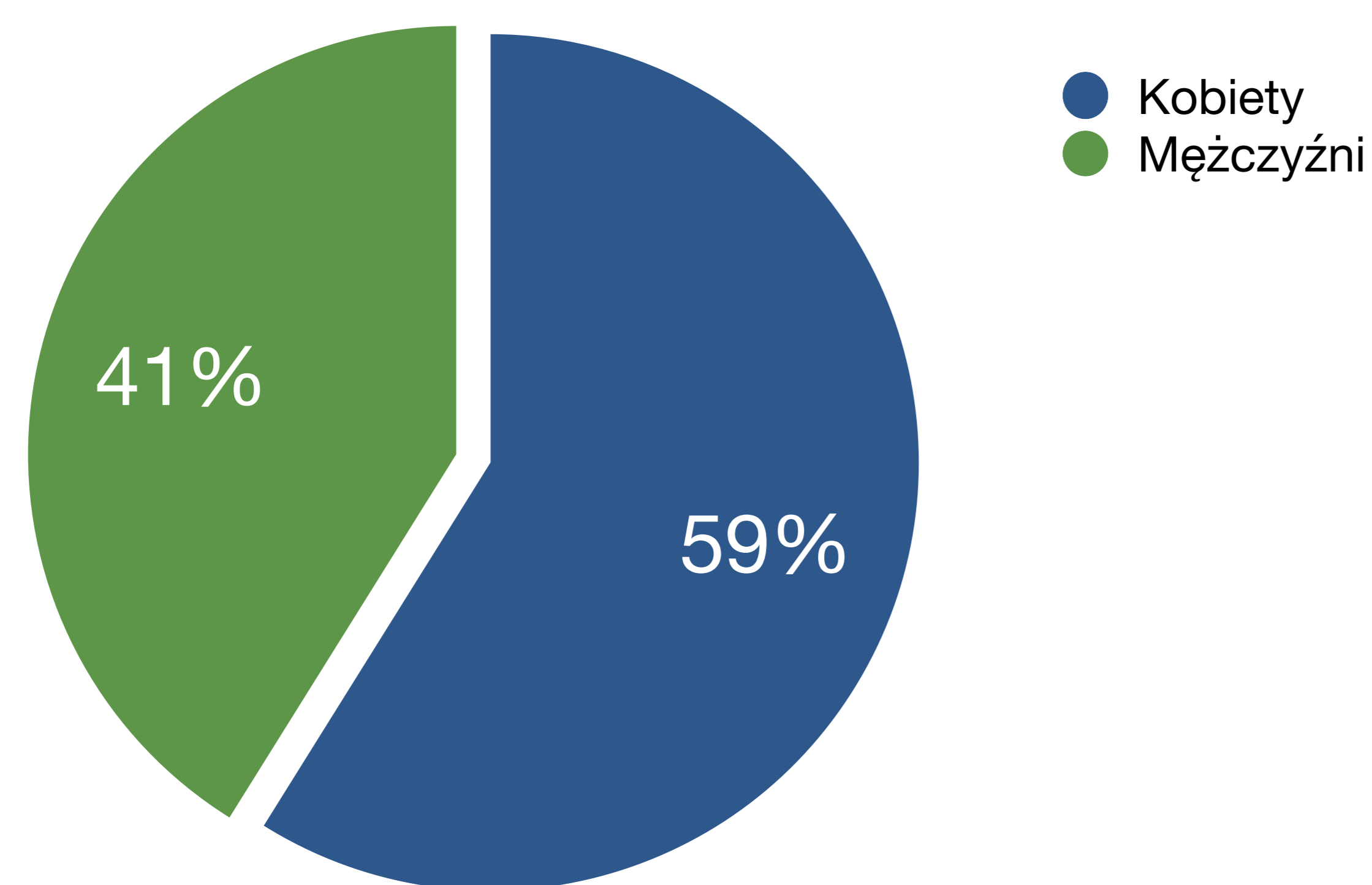

Ława w 2023 r.

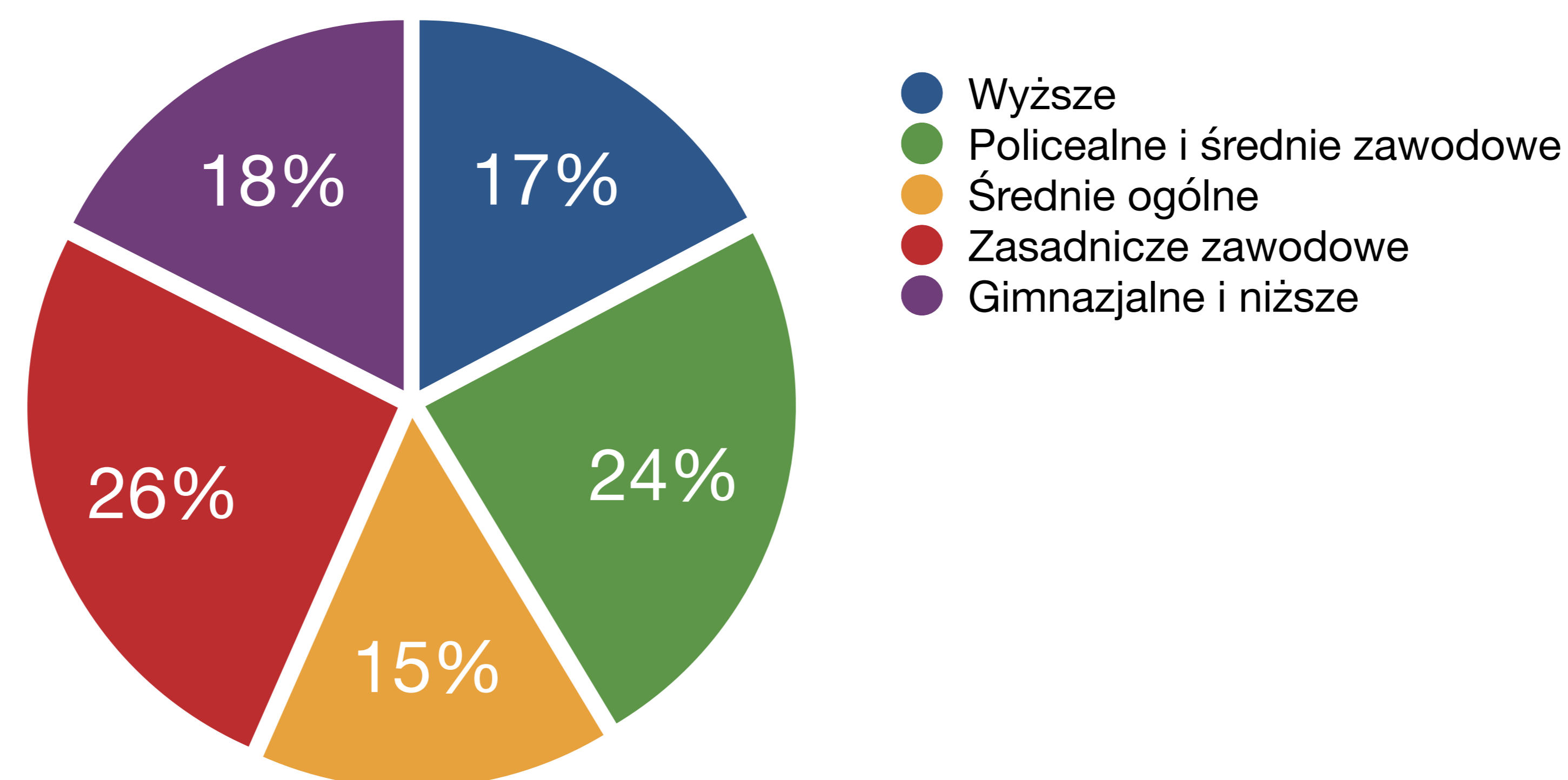
Rynek pracy

Na koniec 2023 r. liczba zarejestrowanych bezrobotnych z terenu Gminy Miejskiej Ława wyniosła 394 osoby i była o 38 osób niższa w odniesieniu do 2022 r. (-8,8%). Spośród wymienionych bezrobotnych 112 os. było uprawnionych do pobierania zasiłku. Tu również odnotowano spadek o 17 os. (-13,2%). 182 os. zostały w ubiegłym roku zwolnione z przyczyn leżących po stronie składu pracy. Oznacza to także spadek o 1,6% porównując rok 2022. Pracę podjęło łącznie 859 os., co stanowi wzrost o 80 os. względem 2022 r. (10,3%). Liczba zgłoszonych ofert pracy wyniosła 4207 (miasto oraz gmina wiejska) i była wyższa od 2022 r. o 934 oferty (+28,5%).

Bezrobotni wg płci w 2023 r.

Bezrobotni wg poziomu wykształcenia w 2023 r.

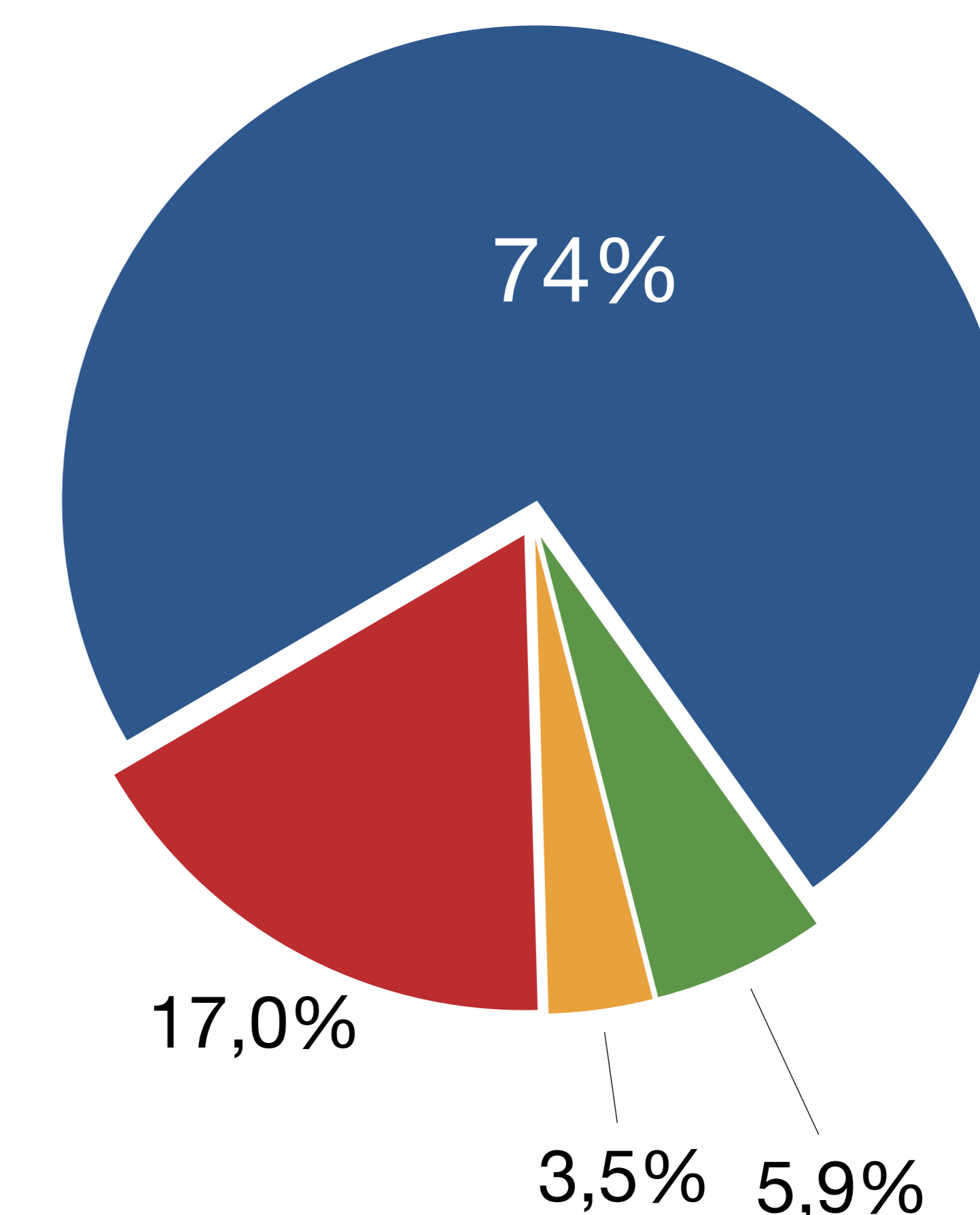

Po okresie ostatnich lat, które dla rozwoju gospodarczego firm i regionów oraz inwestycji nie były dobrym czasem zauważalne jest ożywienie gospodarcze, będące efektem lokalnych i krajowych programów wsparcia. Firmy chętniej stawiają na rozwój niż w okresie pandemii, czy też wysokiej inflacji. Stabilnie, z roku na rok, zmniejsza się liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych. Jednocześnie rośnie liczba zgłaszanych ofert pracy. Dotyczą one różnych zawodów jak i stopnia kwalifikacji, czy też doświadczenia. Nadal głównym problemem rynku pracy jest niski poziom wynagrodzeń w regionie, w odniesieniu do innych województw lub miast. Patrząc na charakterystykę osób bezrobotnych wg płci udział mężczyzn spadł o 4% w stosunku

do kobiet. Stanowią one obecnie 59% zarejestrowanych bezrobotnych.

Oświadczenia o podjęciu zatrudnienia w podmiotach gospodarczych z terenu Ławy w 2023 r.

- Ukraina - 812
- Białoruś - 65
- Mołdawia - 39
- Gruzja - 188

Liczba pracowników z zagranicy, którzy podejmowali zatrudnienie w 2023 r. w Ławie bardzo mocno spadła względem lat ubiegłych. Wystarczy porównać liczbę oświadczeń wydanych obywatelom Ukrainy w roku 2022 oraz 2023, aby dostrzec skalę spadku. W 2022 r. liczba ta wyniosła 2968 oświadczeń, podczas gdy w 2023 r. ukształtowała się na poziomie 812. Całkowita liczba wydanych w 2023 r. oświadczeń wyniosła 1104. Kraje pochodzenia najliczniejszych grup pracujących cudzoziemców prezentuje powyższy wykres.

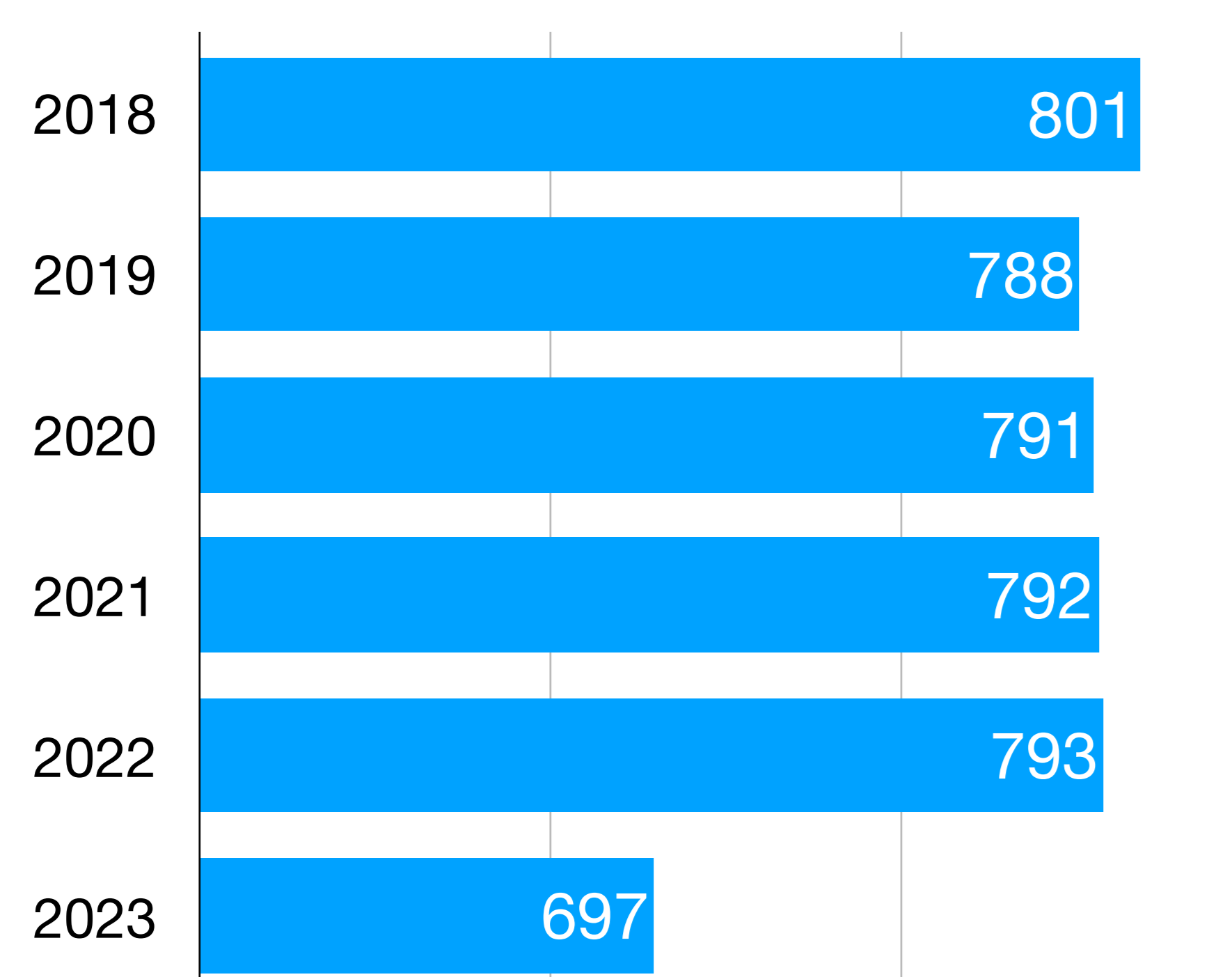

Ława w 2023 r.

Bezpieczeństwo

Liczba przestępstw w Ławie
w latach 2018-2023

W 2023 roku na terenie Ławy policjanci zarejestrowali ogółem 697 przestępstw stwierdzonych (2022 r. – 793 przestępstwa), tj. o 96 przestępstw mniej niż rok wcześniej. Wśród nich 525 zostało wykrytych, a w 32 przypadkach policjanci ustalili sprawców po ponownym podjęciu wcześniej umorzonych postępowań (w 2022 r. – 559 przestępstw wykrytych, 17 – po wcześniejszym umorzeniu). W toku prowadzonych postępowań funkcjonariusze zatrzymali 352 podejrzanych dorosłych, 10 cudzoziemców oraz 5 nieletnich (2022 r. – 406 dorosłych, 13 cudzoziemców oraz 3 nieletnich). Wskaźnik wykrywalności na terenie miasta wyniósł 72,02% (2022 r. – 69,01%).

Wskaźnik wykrywalności przestępstw na
terenie miasta w 2023 roku

72,02% (+2,01 p.p r/r)

W porównaniu do roku 2022 liczba stwierdzonych przestępstw pospolitych, które popełniono na terenie miasta była niższa o 51 przestępstw. Odnotowano 213 przestępstw pospolitych przy 264 w roku 2022.

Zarówno w 2022 jak i 2023 r. na terenie miasta nie stwierdzono przestępstw rozbójniczych, natomiast spadek liczby przestępstw stwierdzonych odnotowano w kategoriach:

- kradzieży cudzej rzeczy (spadek o 15),
- kradzieży samochodów (spadek o 3),
- kradzież z włamaniem (spadek o 19),
- uszczerbek na zdrowiu (spadek o 4)
- uszkodzenie mienia (spadek o 14).

Liczba przestępstw bójek i pobic wzrosła z 1 do 2. Średnia wykrywalność przestępstw pospolitych na terenie miasta była wyższa niż rok wcześniej i wyniosła 63,9 % (2022 r. – 61,09%). Zarzuty popełnienia tego typu przestępstw postawiono 82 podejrzanym.

W 2023 r. policjanci powiatu ławskiego wykonali łącznie 11 124 służby prewencyjne patrolowe i obchodowe (2022 r. – 11 274), z czego funkcjonariusze Referatu Patrolowo – Interwencyjnego oraz dzielnicowi z terenu Ławy 5 386 służb (2022 r. – 4 473).

RUCH DROGOWY

Na drogach publicznych odnotowano razem 258 zdarzeń drogowych (2022 r. – 236 zdarzeń). Zarejestrowano 22 wypadki oraz 236 kolizji. Na skutek tych zdarzeń 2 osoby zginęły, a 21 zostało rannych (2022 r. – 0 ofiar śmiertelnych, 11 rannych).

Najwięcej zdarzeń drogowych w Ławie w 2023 roku miało miejsce na ulicach:

- Kard. Stefana Wyszyńskiego – 29 zdarzeń (29 kolizji),
- Dąbrowskiego – 18 zdarzeń (5 wypadków, 13 kolizji, 5 osób rannych),
- Kościuszki – 13 zdarzeń (4 wypadki, 9 kolizji, 4 osoby ranne),
- Jana III Sobieskiego – 13 zdarzeń (13 kolizji),
- Aleja Jana Pawła II – 12 zdarzeń (1 wypadek, 11 kolizji, 1 osoba ranna),
- Ostródzka – 11 zdarzeń (2 wypadki, 9 kolizji, 2 osoby ranne),
- Wojska Polskiego – 10 zdarzeń (1 wypadek, 9 kolizji, 1 osoba ranna),
- Mikołaja Kopernika – 9 zdarzeń (9 kolizji),
- Lubawska – 8 zdarzeń (1 wypadek, 7 kolizji, 1 osoba ranna),
- 1 Maja – 7 zdarzeń (2 wypadki, 5 kolizji, 1 ofiara śmiertelna, 1 osoba ranna),
- Sienkiewicza – 7 zdarzeń (1 wypadek, 6 kolizji, 1 osoba ranna),
- Mierosławskiego – 4 zdarzenia (1 wypadek, 3 kolizje, 1 ofiara śmiertelna, 1 osoba ranna).

Ława w 2023 r.

Mając na uwadze zapewnienie odpowiedniego stanu bezpieczeństwa ruchu drogowego w miejsca najbardziej zagrożone, w odpowiednich porach, kierowane były służby ruchu drogowego z zadaniami reagowania na wykroczenia i zachowania uczestników ruchu będące głównymi przyczynami zdarzeń drogowych. Na drogach objętych centralną oraz wojewódzką koordynacją służby, prowadzone były działania mające na celu ujawnianie kierowców dopuszczających się wykroczeń, które są najczęstszą przyczyną zdarzeń drogowych.

Łącznie w 2023 r. policjanci ruchu drogowego zrealizowali 3124 służby (2022 r. – 3562 służby).

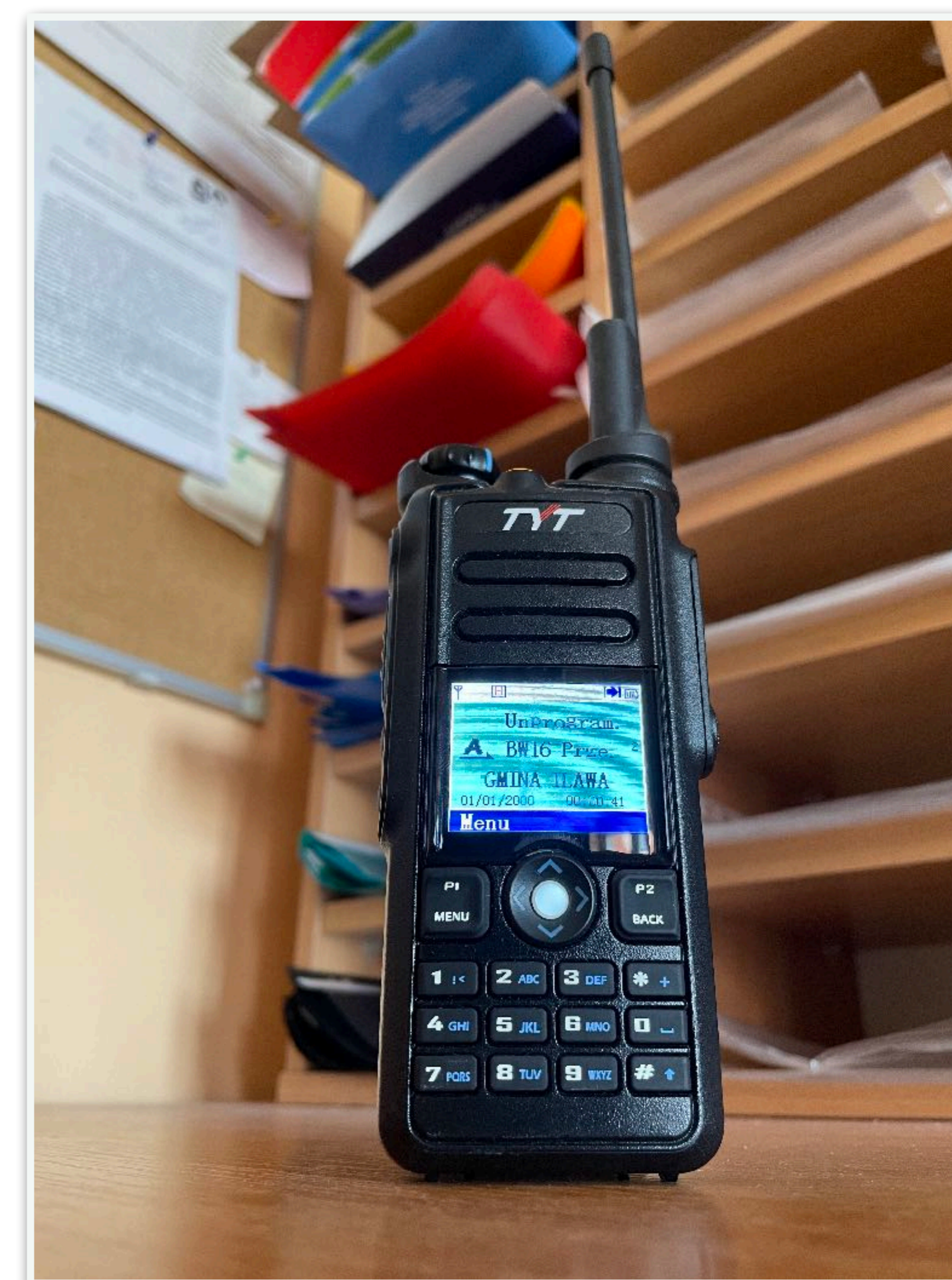
W ramach prowadzonych działań wykonali:

- **14 462** (2022 r. – 19 169) legitymowań kierujących pojazdami,
- **32 246** (2022 r. – 29 501) kontroli stanu trzeźwości,
- **125 osobom** (2022 r. – 149) policjanci ruchu drogowego zatrzymali uprawnienia do kierowania,
- ujawnili **11 483** (2022 r. – 13 620) wykroczeń w ruchu drogowym,
- **60 osobom** (2022 r. – 79 osobom) zatrzymali prawo jazdy za przekroczenie dozwolonej prędkości w obszarze zabudowanym, powyżej 50 km/h.

Monitoring

Istotą działania monitoringu wizyjnego w naszym mieście jest poprawa bezpieczeństwa mieszkańców. Od kilku lat system się ciągle rozrasta i modernizuje, ale też przede wszystkim pomaga nie tylko ławianom, ale i lokalnej policji, której ułatwia pracę oraz wykrywalność przestępstw i wykroczeń. W chwili obecnej nasi inspektorzy obsługują 132 kamery wizyjne. W roku 2023 policja złożyła do naszego wydziału 122 wnioski o udostępnienie danych z monitoringu miejskiego. Materiał przekazano funkcjonariuszom do dalszych czynności. Ponadto inspektorzy Wydziału Zarządzania Kryzysowego podczas obserwacji ujawnili i zgłosili policji 80 wykroczeń z terenu miasta. Współpracowano również z wydziałami merytorycznymi w zakresie utrzymania miasta, do których przekazano informacje o 22 wykrytych nieprawidłowościach, w szczególności porządkowych. W roku 2023, po wielu latach działania sprzętu, dokonano modernizacji softwerowej całego systemu monitoringu miejskiego poprzez zakup nowych rejestratorów. Przedsięwzięcie te było niezwykle istotne nie tylko w kontekście działania systemu ale i też jego dalszej rozbudowy i możliwości z tym związanych. Należy też dodać, że kamery na bieżąco były konserwowane oraz naprawiane. Zakupiono także nowy osprzęt w postaci dysków twardej dla utrzymania przedziału czasowego rejestracji obrazu z kamer

monitoringu a także zestaw jednostki centralnej z oprogramowaniem w celu poprawienia funkcjonalności systemu oraz wydłużenia okresu nagrywania materiału dowodowego. Na lata kolejne planowana jest dalsza rozbudowa monitoringu miejskiego w Ławie.

Ława w 2023 r.

Zarządzanie kryzysowe

Realizując obowiązki Burmistrza w zakresie zarządzania kryzysowego we współpracy z instytucjami zewnętrznymi, a w szczególności Państwową Inspekcją Weterynaryjną utrzymywano stały nadzór nad zagrożeniami związanymi z Ptasią Grypą (HPAI) oraz Afrykańskim Pomorem Świń (ASF). Zadania Burmistrza, które obejmują nasz wydział odnoszą się do oznaczania zapowietrzonych oraz zagrożonych stref w mieście na mocy Rozporządzeń Wojewody W-M. Współpraca obejmowała również wspólne informowanie się o padłej dzikiej zwierzynie, która musiała być badana pod kątem ASF. Wydział Zarządzania Kryzysowego prowadził również nadzór w ramach zaistniałych zdarzeń kaskadowych na terenie kraju związanych z ładunkami wybuchowymi oraz niewybuchami, monitorowaniem raportów meteorologicznych w naszym regionie, planowaniem z zakresie zarządzania kryzysowego. Utrzymywano i regularnie sprawdzano łączność radiową na linii z Powiatem Ławskim oraz Wojewódzkim Centrum Zarządzania Kryzysowego. Należy zaznaczyć, że w 2023 roku utworzony został nowy „Miejski Plan Zarządzania Kryzysowego” dla miasta Ławy. Poprzedni datowany był na rok 2008 i nie wypełniał on już swojej roli, będąc nieprzystosowanym do obecnych realiów. Nowy został wykonany zgodnie z wytycznymi. Kładziony jest duży nacisk na rozwiązanie problemów poprzez komunikację, często też nie we własnym

gronie, ale i specjalistów z dziedziny pożarnictwa, bezpieczeństwa, budownictwa, sieci wodociągowej, komunikacji miejskiej i innych. Wyrazem tego jest stworzenie Miejskiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego, który odbywa się cyklicznie co kwartał, a jego tematyka oprócz z góry zaplanowanej ma charakter problemów doraźnych. Zagadnienia kryzysowe wymagają również częstego uzupełniania danych między naszym Urzędem a Wydziałem Bezpieczeństwa Zarządzania Kryzysowego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie lub Powiatowym Centrum Zarządzania Kryzysowego Starostwa Powiatowego w Ławie. Dane te dotyczą m.in. posiadanych zasobów sprzętu utrzymania dróg, zapotrzebowania na rezerwy paliwowe dla strategicznych pojazdów w naszym mieście, czy też raportowania o zdarzeniach w mieście, zdarzeniach kaskadowych lub epizootycznych (ASF, HPAI).

SPRAWY WOJSKOWE I OBRONNE

W 2023 roku na wniosek przedstawicielstwa Sił Zbrojnych RP dokonano analizy zasobów nieruchomości gminnych i wyznaczono lokale, które mogłyby być wykorzystane przez wojsko do ćwiczeń logistycznych i bojowych, co przedłożyłoby się na lepsze funkcjonowanie przyszłej jednostki wojskowej zlokalizowanej na terenie naszego powiatu będących w planach modernizacji armii polskiej przez rząd. Celem zachowania ciągłości decyzji do uruchamiania zadań obronnych w Urzędzie przeprowadzono cyklicznie ćwiczenie z zakresu działania „Stałego

dyżuru”. Włączone w nią oprócz naszego Urzędu są wszystkie podległe jednostki organizacyjne, spółki miejskie oraz zamiejskowy wydział – OPPUiPR. System nie tylko jest planem, ale też schematem działania przepływu informacji między naszymi komórkami potrzebnymi w wykonywaniu zadań obronnych. Stały dyżur jest ściśle związany z zastrzeżonym planem operacyjnego funkcjonowania – strategicznym dokumentem obronnym w naszym kraju, który winna mieć każda gmina. W zakresie spraw obronnych, które w głównej mierze odnoszą się do planowania pozamilitarnego, sporządzono cykliczne plany w zakresie pozamilitarnych działań obronnych na rok 2023, kontroli realizacji zadań obronnych w jednostkach i instytucjach podległych oraz aktualizacji bazy podmiotów leczniczych i zastępczych miejsc szpitalnych na terenie Ławy, które starano się realizować zgodnie z harmonogramem. Dużą część zagadnień obronnych stanowiły sprawy związane z nakładaniem świadczeń rzeczowych i osobowych na rzecz obronności. W roku 2023 sporządzono nowy, wspomniany powyżej „Plan operacyjnego funkcjonowania Gminy Miejskiej Ława w warunkach zewnętrznego zagrożenia państwa i na wypadek wojny”. Jest to zastrzeżony plan o strategicznym i podmiotowym znaczeniu dla obronności, który określa zadania urzędu i podległych jednostek na wypadek wojny i zagrożenia.

Ława w 2023 r.

OBRONA CYWILNA

Magazyn obrony cywilnej i przeciwpowodziowy

Wydział zarządzania kryzysowego w 2023 roku dokonał ponownego przeglądu i ponownej legalizacji specjalistycznego sprzętu, który posiada w swoich zasobach i który musi być cyklicznie serwisowany (m.in. urządzenia radiacyjne). Przeglądu, legalizacji i napraw dokonano w specjalistycznych magazynach Wojewody Warmińsko-Mazurskiego.

Miejski system alarmowania (MSA) ludności cywilnej o zagrożeniach

Analizując posiadane przez miasto syreny oraz software je obsługujący stwierdziliśmy konieczność szerokiej modyfikacji skostniałego systemu i przystosowanie go do dzisiejszych realiów. Syreny, które miasto miało do dyspozycji, były praktycznie w całości analogowe oprócz jednej cyfrowej usytuowanej na budynku naszego Urzędu. Syrena cyfrowa różni się od analogowej tym, że ma większe możliwości, chociażby możliwość nadawania komunikatów głosowych. Jako wydział stworzyliśmy plan modernizacji systemu, co zauważył Wojewoda Warmińsko-Mazurski, który z własnych środków w ramach podziękowania za zainteresowanie tematem zakupił nam 2 takie urządzenia (1500 W i 900 W syreny zostały umieszczone na budynkach SM „Przyszłość” - ul. Dąbrowskiego 48, Zielona 77

na mocy porozumienia). Dodatkowym warunkiem ich otrzymania był zakup 1 urządzenia przez nasz wydział, co za zgodą Burmistrza uczyniliśmy (zainstalowano na budynku Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej na ul. Wyszyńskiego 10). W latach kolejnych kontynuowaliśmy dążenie do założonych celów. Z naszych środków została zakupiona kolejna syrena. Zainstalowana została ona na budynku Zespołu Placówek Szkolno-Wychowawczych przy ul. Sucharskiego 3 z myślą o mieszkańcach tamtego rejonu. Proces modernizacji MSA zaczęliśmy w roku 2021 i trwa on nadal, czego świadectwem jest również naprawa starych syren analogowych, którą kompleksowo wykonaliśmy właśnie w roku 2023. W ramach posiadanych środków w planach jest zakup kolejnych urządzeń i to jest wyzwaniem na lata kolejne.

Iława w 2023 r.

Iława w związkach gminnych

Iława jest aktywnym członkiem wielu związków, których działania przynoszą różnorodne korzyści dla naszego miasta:

Zachodniomazurska Lokalna Organizacja Turystyczna

W 2023 roku ZLOT pozyskał blisko **140 tys. zł** na trzy ważne inicjatywy:

- promocję marki Mazur Zachodnich **w internecie i social mediach**,
- stworzenie nowej strony www i mobilnej aplikacji-przewodnika po regionie,
- oraz organizację **study tour** dla dziennikarzy i blogerów.

Działania zaplanowane i realizowane:

- Priorytetem na 2023 rok było **zbudowanie od podstaw nowej strony ZLOT-u www.mazury-zachodnie.pl**. Od czerwca funkcjonuje już strona w nowej odsłonie. Jest ona nowoczesną, funkcjonalną platformą, która ma za zadanie przyciągnąć zarówno turystów, jak i potencjalnych nowych członków. Na stronie znajduje się wiele informacji o regionie, aktualne wizytówki wszystkich Członków, mapy tras i szlaków.

Strona jest systematycznie aktualizowana i będzie rozbudowywana do końca tego roku.

- Rok 2023 to także praca nad Aplikacją Mobilną - **Twój Przewodnik po Mazurach Zachodnich**. Aplikacja mobilna, która stanie się kompleksowym przewodnikiem po naszym regionie. Dzięki wsparciu Ministra Sportu i Turystyki, będziemy mogli zaprezentować pierwszą tak zaawansowaną aplikację, zawierającą mapy, propozycje wycieczek, bazę noclegową i wiele innych przydatnych informacji. Aplikacja została uruchomiona i promuje region, w tym również nasze miasto.
- Utworzenie newslettera z bieżącymi działaniami ZLOT-u zaadresowanego do członków organizacji, tak aby byli na bieżąco z działaniem stowarzyszenia. Poprzez newsletter ZLOT zachęca także do dzielenia się informacjami ze swoich obiektów, miejsc by rozruszać wzajemną współpracę i zachęcić do wspólnej promocji.
- Organizacja zakwalifikowała się do specjalnego programu Google Ad Grants, dzięki któremu otrzymała możliwość bezpłatnego promowania Mazur Zachodnich w wyszukiwarce Google. W ramach grantu promowana jest także nowa strona tak, by zwiększyć rozpoznawalność naszego regionu jako marki turystycznej.
- Organizacja i obsługa stoiska promocyjnego podczas **Inscenizacji Bitwy pod Grunwaldem**.

- Udział z stoiskiem #MazuryZachodnie w wydarzeniu 60.Tydzień Kultury Beskidzkiej w Wiśle.
- Stoisko promocyjne regionu podczas Orleń Finał Mistrzostw Polski w Siatkówce Plażowej 2023 w Starych Jabłonkach.
- Organizacja Study Tour dla Dziennikarzy - Odkrywanie naszego regionu przez pryzmat mediów. 10 dziennikarzy/ dziennikarek i przedstawicieli redakcji z mediów uczestniczyło w ogólnopolskiej akcji promocyjnej, która została dofinansowana przez Samorząd Województwa WM. Nasz region odwiedzili m.in dziennikarze z Wirtualnej Polski, Tele Tygodnia, National Geographic Traveler, Radia dla Ciebie. Czekamy z niecierpliwością na efekty ich prac!

Iława w 2023 r.

Warmińsko-Mazurska Regionalna

Organizacja Turystyczna

- W dniach: 21-22 kwietnia 2023 r. WMROT razem z Urzędem Marszałkowskim Województwa Warmińsko – Mazurskiego i z Lokalną Organizacją Turystyczną „Krajiną Zalewu Wiślanego” z Elbląga wziął udział w Międzynarodowych Targach Turystycznych w Zabrzu.
- Organizacja i koordynacja akcji promocyjnych regionu podczas Festiwalu Krainy Górnej Odry w czerwcu oraz 60. Tygodnia Kultury Beskidzkiej w Wiśle.
- Rozwój, aktualizacja i modernizacja portalu regionalnego z uwzględnieniem zakładki rowerowej (www.mazury.travel), wersje językowe_PL/DE/UK
- Prowadzenie social mediów dla mazury travel, lovewm i wmrot

Współpraca ze Śląską Organizacją Turystyczną w zakresie: eventy letni (Festiwal Krainy Górnej Odry – Racibórz, Rybnik; Festiwal Kultury Beskidzkiej -Wisła), wymiana regionalnych blogerów, wspólne działania w social mediach (mazury.travel oraz slaskie.travel), wymiana dobrych praktyk związanych z osobami niepełnosprawnymi. Wspólny magazyn LOVEwm/LOVEslaskie w nakładzie 10 000 szt., który jest dystrybuowany do 100 punktów położonych na obszarach woj. warmińsko-mazurskiego oraz śląskiego.

Związek Gmin i Powiatów Kanału Elbląskiego i Pojezierza Iławskiego

W lutym 2023 r. w Urzędzie Miasta w Ostródzie odbyło się spotkanie organizacyjne Partnerów projektowych Związku Gmin i Powiatów Kanału Elbląskiego i Pojezierza Iławskiego w sprawie projektów strategicznych, planowanych do realizacji w ramach Programu Regionalnego na lata 2021-2027 Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur (FEWiM):

1. CANAL VELO – budowa spójnego systemu sieci dróg i tras rowerowych Krainy Kanału Elbląskiego.
2. Szlak kulturowy Kanału Elbląskiego.
3. Odbudowa systemu wodnego Kanału Elbląskiego.

Spotkanie dotyczyło aktualizacji fiszek projektowych z 2022 r., tj.: w szczególności podział działań planowanych do realizacji w ramach projektów i planowanych na nie wydatków wg celu szczegółowego, usunięcie działań, które nie wpisują się w zakres interwencji w ramach Programu, aktualizacja harmonogramu realizacji zaplanowanych działań. Ponadto na spotkaniu został przedstawiony i omówiony projekt zarządzenia Burmistrza Miasta Ostróda, dotyczący powołania Zespołu zadaniowego ds. przygotowania i wdrażania projektu pn. „CANAL VELO – budowa spójnego systemu dróg i tras rowerowych Krainy Kanału Elbląskiego”. W ramach realizacji projektów

strategicznych ustalono regularne spotkania on-line Zespołu zadaniowego.

W maju 2023 r. Członkowie Związku debatowali m.in. nad przyjęciem zmian w Budżecie Związku, Wieloletniej Prognozy Finansowej, a także w sprawie udzielenia absolutorium Zarządowi ZGiPKiPI za rok 2022 z tytułu wykonania budżetu.

Pozostałe posiedzenia odbyły się w październiku, listopadzie i grudniu. Spotkania te miały charakter organizacyjny.

Posiedzenie ZGiPKiPI

Łąwa w 2023 r.

Euroregion Bałtyk

2023 r. upłynął pod znakiem prac nad głównymi kierunkami rozwoju, które ma na celu Stowarzyszenie. Na podstawie spotkań i prac koncepcyjnych wypracowane następujące główne obszary działań:

Kierunki priorytetowe

1. Promocja samorządności i demokratycznych wartości oraz kooperacji politycznej na różnych szczeblach i obszarach.
2. Ochrona środowiska.
3. Turystyka, kultura, sztuka.
4. Przedsiębiorczość i innowacje.
5. Aktywność społeczna.

Pozostałe kierunki

1. Aktywność komunalna i usługi społeczne.
2. Transport i logistyka.
3. Innowacje techniczne.
4. Ekonomia i innowacje społeczne.
5. Współpraca z organizacjami lokalnymi i trzeciego sektora.

Zgodnie ze statutem i programem działania wytyczone zostały one uszczegółowione:

1. Promocja samorządności i demokratycznych wartości oraz kooperacji politycznej na różnych szczeblach i obszarach.
2. Ochrona środowiska.
3. Turystyka, kultura, sztuka.
4. Przedsiębiorczość i innowacje.
5. Aktywność społeczna.

Pozostałe kierunki

1. Aktywność komunalna i usługi społeczne.
2. Transport i logistyka.
3. Innowacje techniczne.
4. Ekonomia i innowacje społeczne.
5. Współpraca z organizacjami lokalnymi i trzeciego sektora.

Związek Gmin „Jeziorak”

Związek Gmin „Jeziorak” kontynuował odbiór nieczystości płynnych i stałych na jeziorze Jeziorak. W 2023 roku odebrano ponad 250 m³ odpadów wytworzonych przez turystów odpoczywających nad jeziorem.

W sezonie 2023 kontynuowano sprzedaż winiet dla korzystających z systemu pomostów Związku Gmin „Jeziorak.” Sprzedane zostały 734 winiety. Koszt jednostkowy winiety wynosił 100 złotych. Uzyskana kwota brutto to: 73 400 złotych. Po odliczeniu podatku VAT, kosztów produkcji winiet, działań informacyjnych i dystrybucji winiet finalna kwota wyniosła: 56 404,80 złotych.

Szczegółowe dane sprzedaży:

- Związek Gmin „Jeziorak” – 344
- Pod Omegą – 89
- Ekomarina Siemiany – 84
- Port Śródlądowy- 78
- Przystań Skarbek – 67
- Barakuda – 47
- Maribo – 25

Dzięki stworzonej sieci sprzedaży, wodniacy wypoczywający nad jeziorem Jeziorak nie mają problemu z dostępem do zakupu winiet.

Sprzedaż prowadzona była również na jednostce asenizacyjnej, która w ramach swoich zadań opływała wszystkie lokalizacje pomostów rozstawionych na jeziorze. W ramach bieżącego utrzymania projektu wyremontowano 3 pomosty stacjonarne – tzw. pomosty robocze do cumowania jednostki asenizacyjnej.

W 2023 r. Związek Gmin „Jeziorak” uzyskał finansowanie dwóch projektów w ramach Programu Inwestycji Strategicznych Polski Ład:

1. Budowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na terenie gmin członkowskich Związku Gmin Jeziorak. Kompleksowe zadanie polegające na znaczącej poprawie warunków życia na terenie Związku Gmin Jeziorak, obejmujące budowę przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Kisielice, uzbrojenie terenu na budownictwo mieszkaniowe w Gminie Susz, przebudowie ulic osiedla Lubawskiego w Mieście Łąwa oraz budowę kanalizacji sanitarnej z oczyszczalnią modułową w Gminie Łąwa. Wartość projektu: 8 mln zł.
2. Rozbudowa portu Związku Gmin Jeziorak. Zadanie polegające na rozbudowie zaplecza portowego Związku Gmin znajdującego się w Ławie. Zakłada ono budowę pomostów, budowę ha halę z zapleczem socjalnym i przebudowę placu manewrowego. Wartość projektu: 1.9 mln zł.

Budżet i finanse

Prezentacja dochodów
i wydatków

Realizacja budżetu

Prognoza finansowa

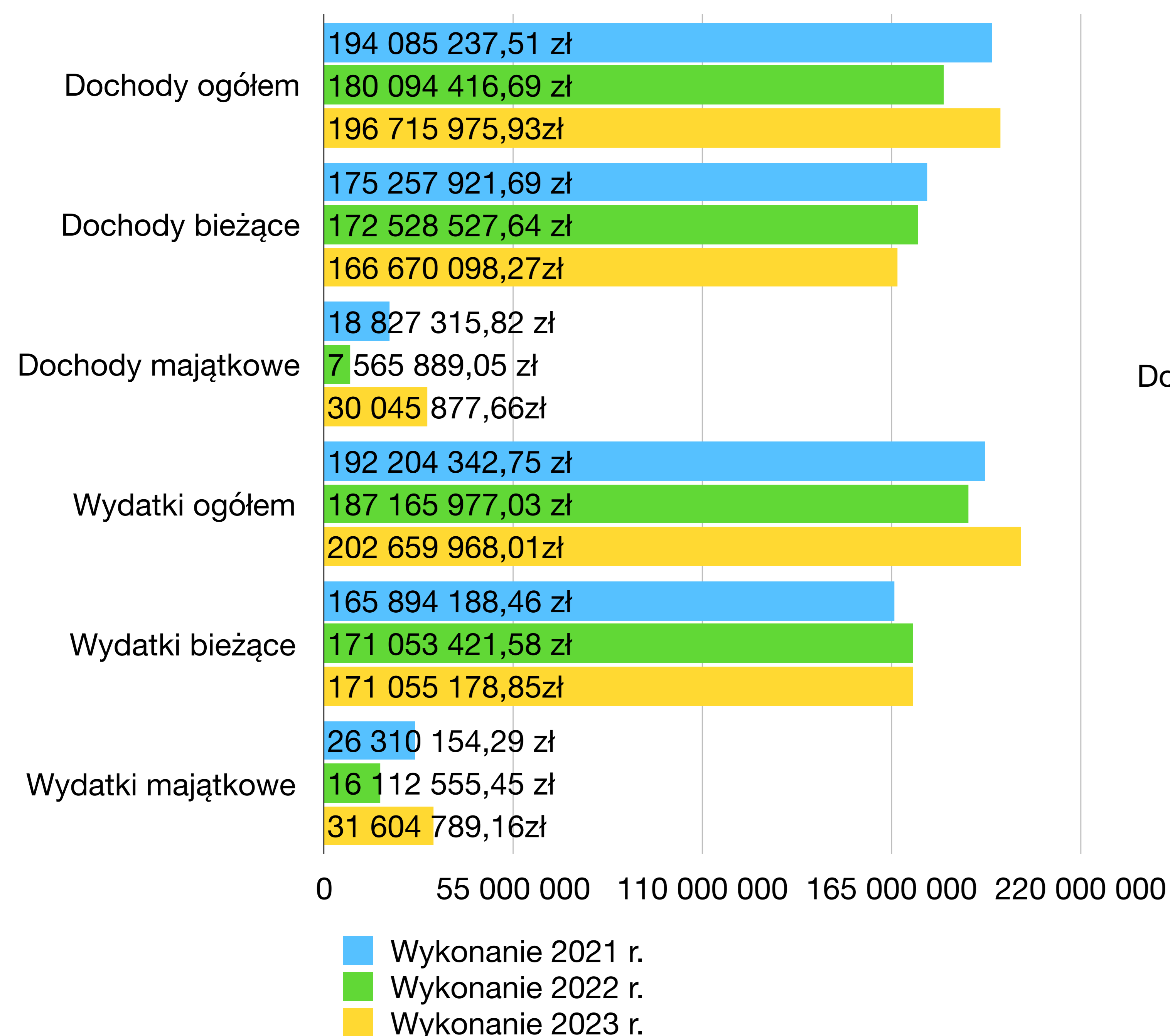

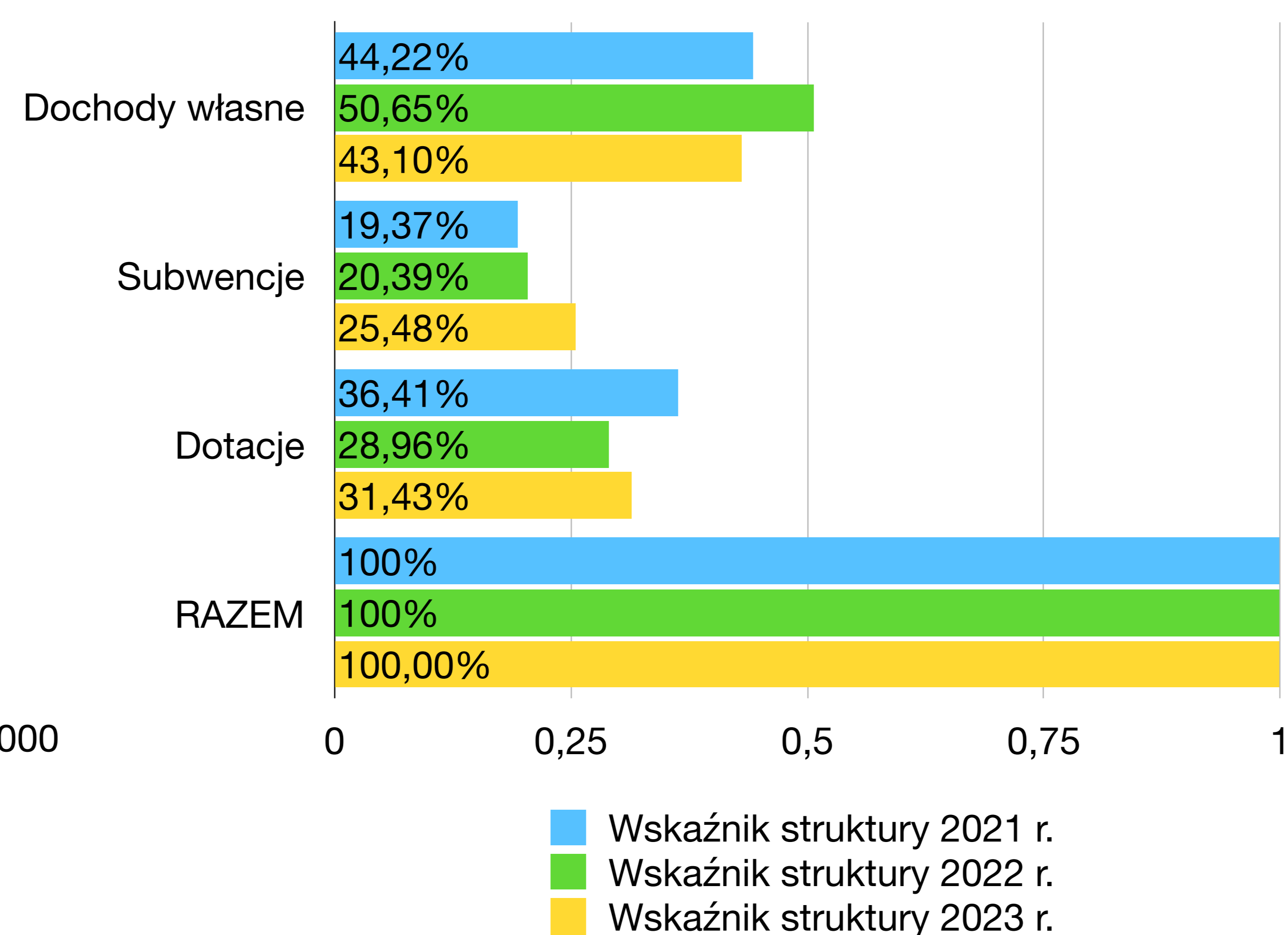
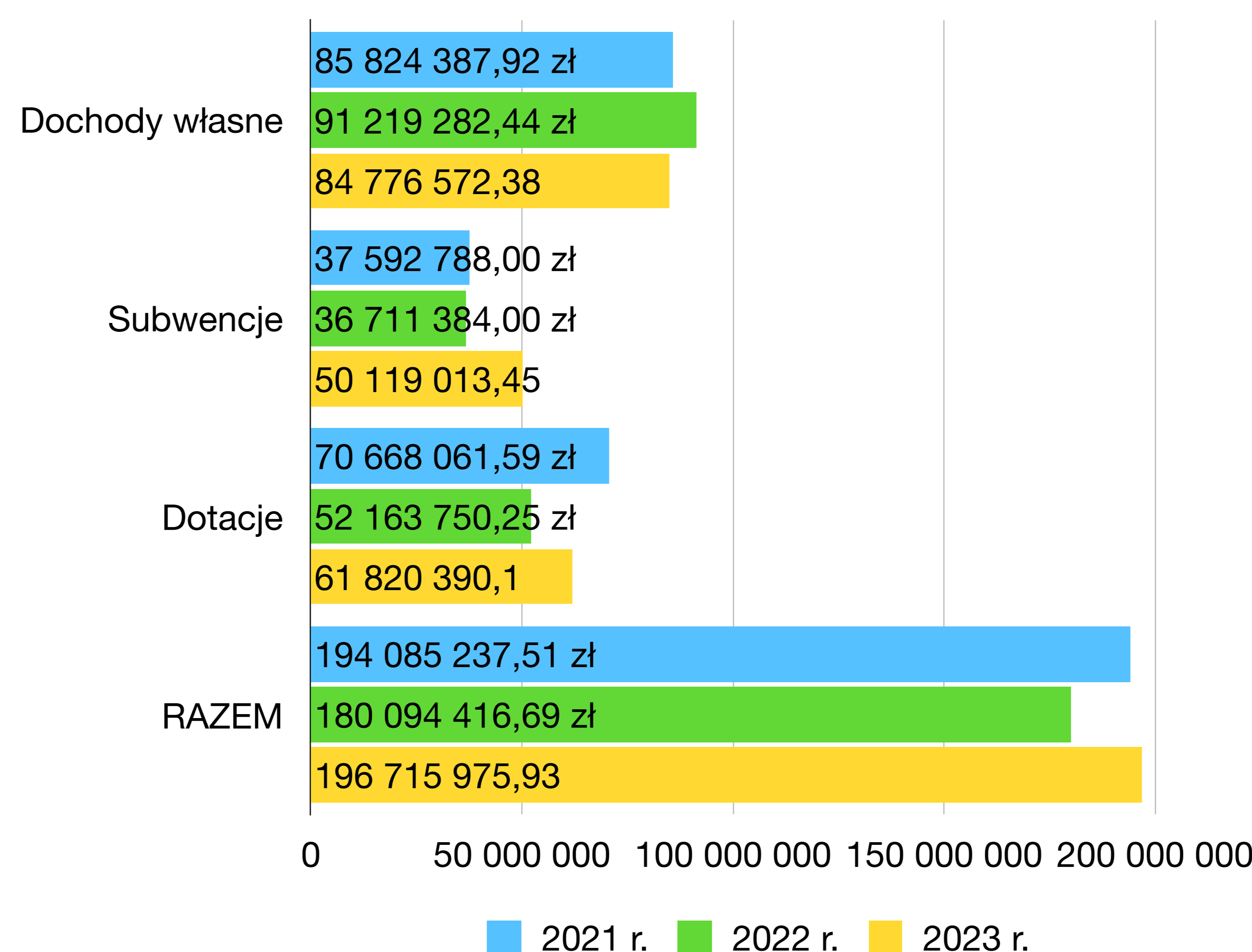
Prezentacja dochodów i wydatków

Budżet Miasta Ławy na 2023 rok został uchwalony przez Radę Miejską w Ławie Uchwałą LX/639/22 z dnia 20 grudnia 2022 roku. W trakcie roku dokonano zmian 15 uchwałami Rady Miasta oraz 29 zarządzeniami Burmistrza Miasta. Ogólne informacje zawarte są w poniższym raporcie, natomiast szczegółowe dane o realizacji budżetu Miasta Ławy przedstawione są w „**Sprawozdaniu z wykonania budżetu Miasta Ławy za 2023 rok**”.

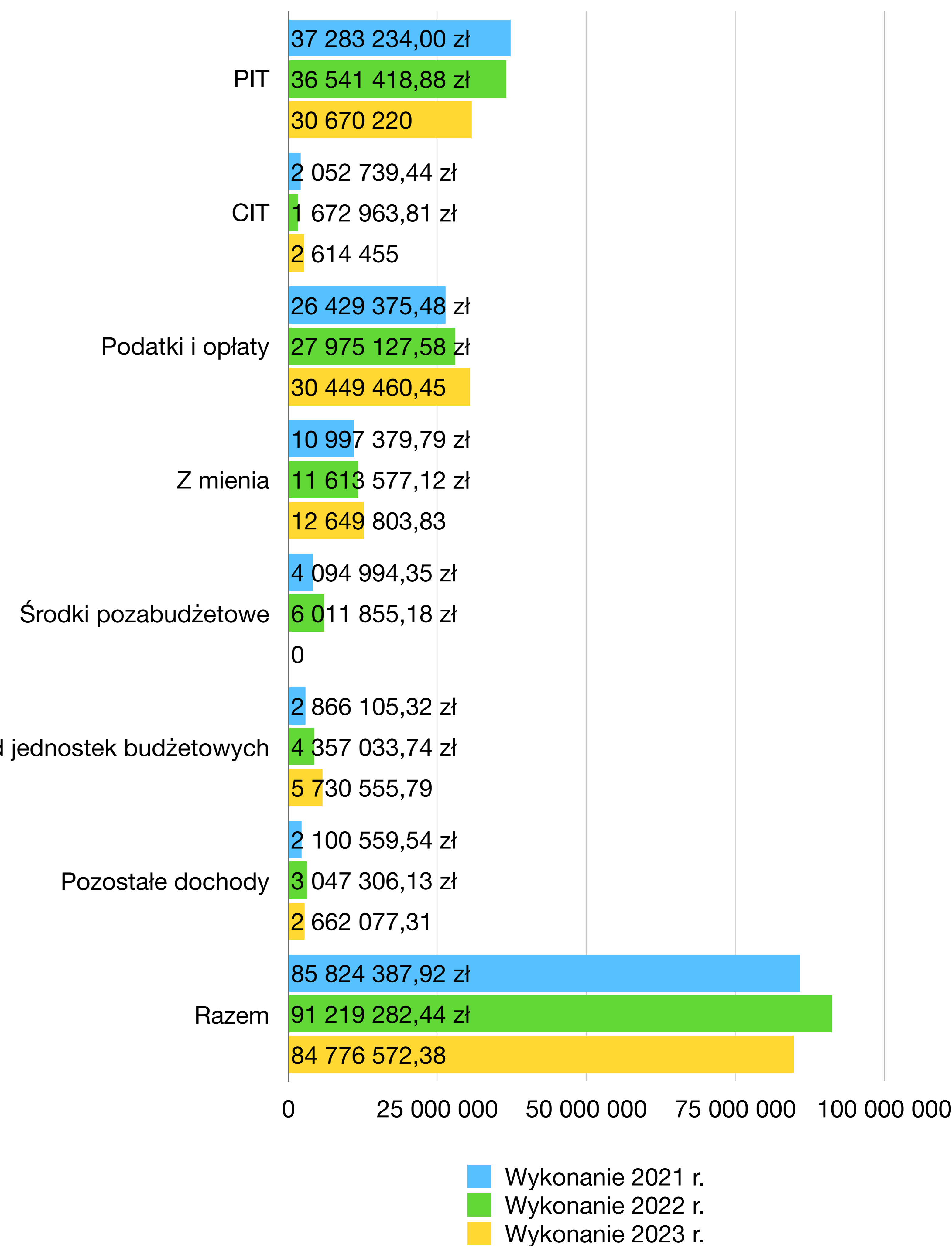
Tabela: Wykonanie dochodów i wydatków budżetu w latach 2021-2023 (w PLN)

Tabela: Realizacja dochodów budżetowych w latach 2021-2023

Tabela: Realizacja dochodów własnych w latach 2021-2023

Środki „Od jednostek budżetowych od 2023 r. zostały ujęte w pozycji Dotacji.

Budżet i finanse

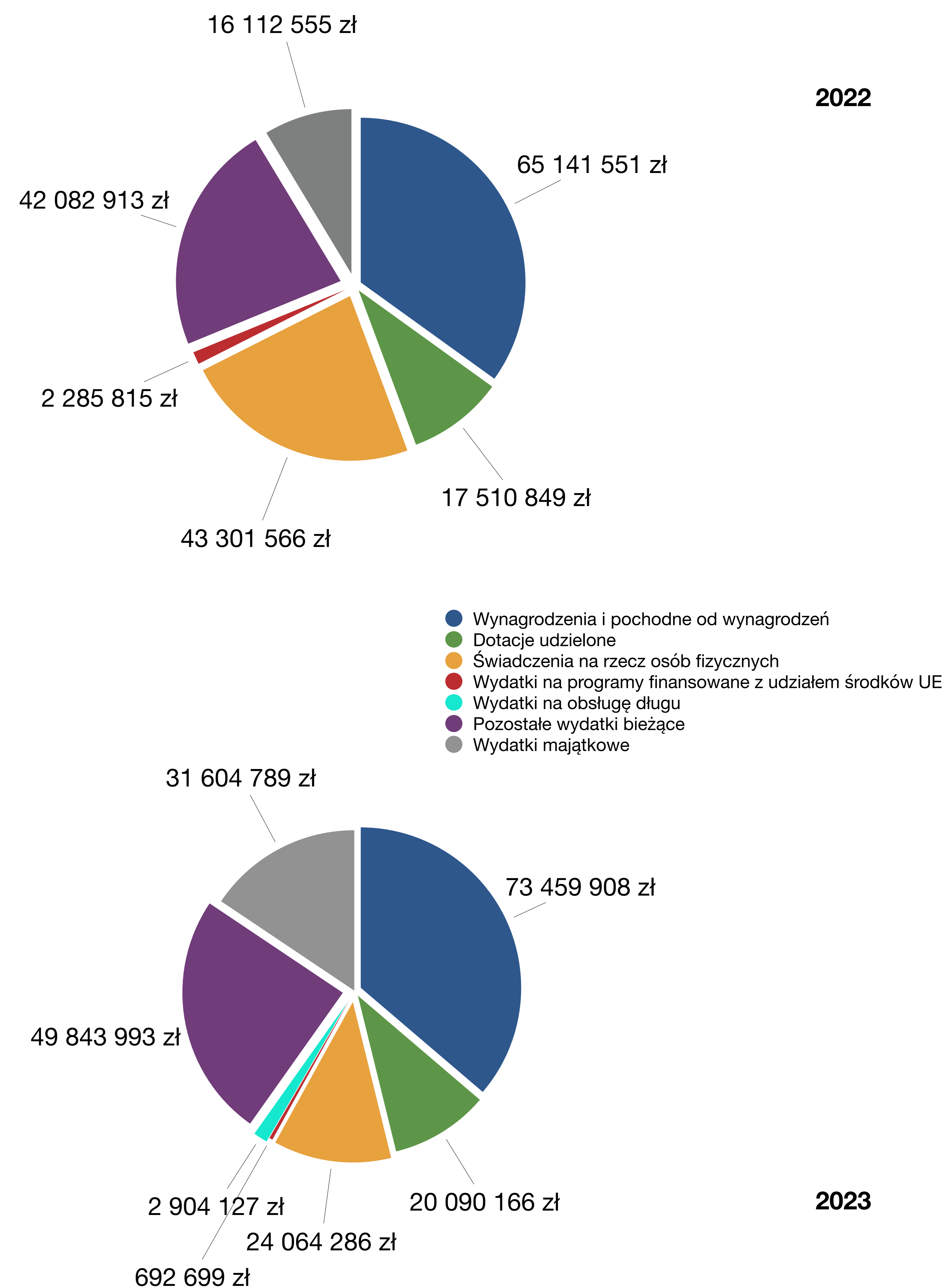
Realizacja budżetu

W 2023 roku dochody ogółem wykonano w 91,55% w stosunku do zakładanego planu, natomiast wydatki ogółem w 92,05% względem założeń.

Stopień realizacji budżetu w stosunku do planu w latach 2021-2023

Realizacja wydatków budżetowych w 2022 i 2023 roku

[>> Przejdź do spisu treści <<](#)

Budżet i finanse

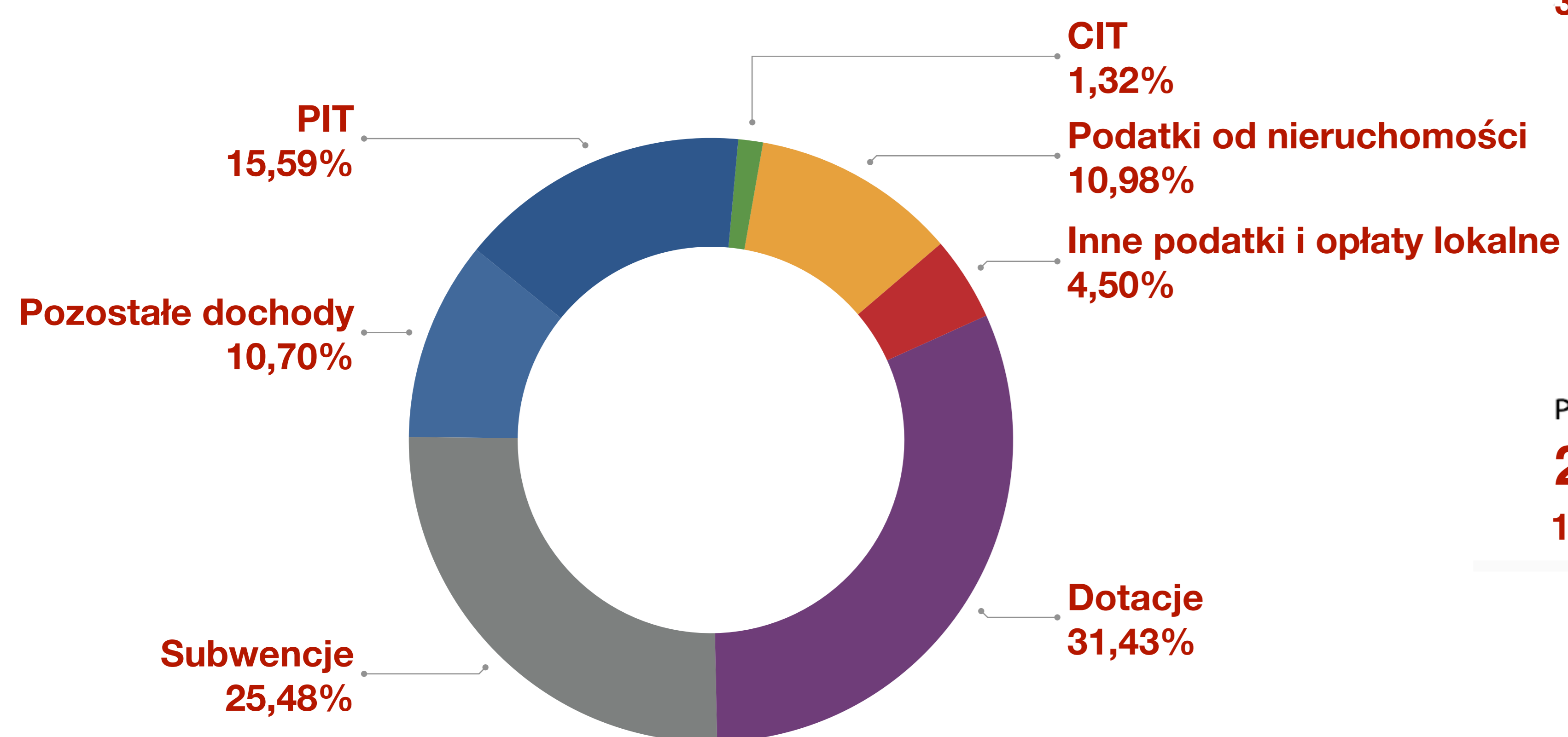
Dochody ogółem

W 2023 roku dochody wyniosły

196 715 975,93 zł
(+9,2% r/r)

Z tego podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT) wyniósł

30 670 220,00 zł
(-16,1% r/r)

PIT
30 670 220,00 zł
15,59% (-1,8% r/r)

CIT
2 614 455,00 zł
1,32% (+0,39% r/r)

Podatki od nieruchomości
21 593 444,20 zł
10,98% (-0,05% r/r)

Dotacje
61 820 390,10 zł
31,43% (+2,47% r/r)

Pozostałe dochody
21 042 436,93 zł
10,70% (-3,2% r/r)

Inne podatki i opłaty lokalne
8 856 016,25 zł
4,50% (-0,01% r/r)

Subwencje
50 119 013,45 zł
25,48% (+5,1% r/r)

Wydatki ogółem

W Ławie w 2023 roku wysokość wydatków ogółem wyniosła

202 659 968,01 zł
(+8,3% r/r)

Wydatki majątkowe w wysokości

31 604 789,16 zł
(+96,2% r/r)

stanowiły 15,6% całego budżetu.

Wydatki majątkowe	Wydatki bieżące
15,6% 31 604 789,16 zł	84,4% 171 055 178,85 zł

Zadania inwestycyjne

Gmina Ława w 2023 roku wykonała zadania inwestycyjne na kwotę

31 604 789,16 zł

Budżet i finanse

podział wydatków

Twój podatek PIT zasila budżet Państwa i tylko jego

38,40%

trafiło do budżetu Ławy w 2023 r.

Czy wiesz, że nie wszystkie wydatki miasta są finansowane z podatków jego mieszkańców?

Podatek wyliczany jest za pomocą skali podatkowej według stanu na dzień prezentacji budżetu. Odliczane są od niego koszty uzyskania przychodu.

Łączna kwota wydatków w 2023 r.

202 659 968,01 zł

(+8,3% r/r)

Oświata i wychowanie

37,84%

całkowity koszt
76 687 653,13 zł
(+1,34% r/r)

Rodzina

13,52%

całkowity koszt
27 388 258,37 zł
(-3,78% r/r)

Gospodarka komunalna i
ochrona środowiska

9,52%

całkowity koszt
19 297 067,59 zł
(+2,3% r/r)

Kultura fizyczna

5,01%

całkowity koszt
10 149 796,31 zł
(+0,3% r/r)

Transport i łączność

6,75%

całkowity koszt
13 682 032,23 zł
(+2,82% r/r)

Kultura i ochrona
dziedzictwa narodowego

2,87%

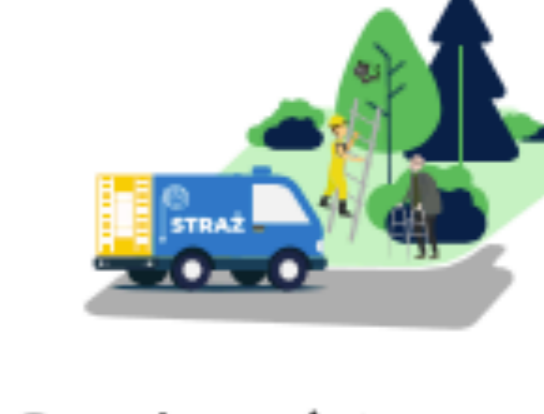
całkowity koszt
5 807 226,07 zł
(+0,56% r/r)

Działalność usługowa

0,57%

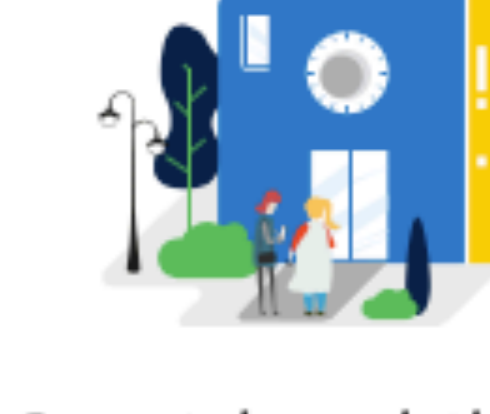
całkowity koszt
1 163 376,06 zł
(-0,26% r/r)

Bezpieczeństwo
publiczne i ochrona
przeciwpożarowa

1,86%

całkowity koszt
3 770 200,05 zł
(-1,02% r/r)

Pozostałe wydatki

0,54%

całkowity koszt
1 089 348,96 zł
(-0,67% r/r)

Pomoc społeczna i
ochrona zdrowia

9,81%

całkowity koszt
19 882 197,70 zł
(-1,76% r/r)

Administracja publiczna

6,16%

całkowity koszt
12 485 669,61 zł
(-0,05% r/r)

Gospodarka
mieszkaniowa

4,03%

całkowity koszt
8 165 895,49 zł
(+0,01% r/r)

Edukacyjna opieka
wychowawcza

0,09%

całkowity koszt
187 119,75 zł
(bez zmian r/r)

Obsługa długu
publicznego

1,43%

całkowity koszt
2 904 126,69 zł
(+0,21% r/r)

Budżet i finanse

Prognoza finansowa

Zadłużenie Miasta Ławy z tytułu zaciągniętych kredytów na dzień 31 grudnia 2023 roku wynosiło 47 395 000,00 zł (+ 3 970 000,00 zł r/r). W 2023 roku zaciągnięto 10 970 000,00 zł kredytu (+ 745 000,00 zł r/r), natomiast spłacono 7 000 000,00 zł (- 100 000,00 zł r/r). Miasto Ława posiada następujące zadłużenie wobec banków:

Lp.	Nazwa banku	Zadłużenie na 31.12.2023 rok	Końcowy termin spłaty
1.	PKO BP SA	5 300 000,00	2025
2.	BPS	5 500 000,00	2025
3.	BGK	8 600 000,00	2028
4.	BGK	7 100 000,00	2029
5.	BS	9 925 000,00	2023
6.	BGK	6 900 000,00	2033
7.	BGK	4 070 000,00	2032
	Razem:	47 395 000,00	-

Harmonogram spłat zadłużenia:

- w roku 2024 - 7 100 000,00 zł,
- w roku 2025 - 7 200 000,00 zł,
- w roku 2026 - 4 500 000,00 zł,
- w roku 2027 - 6 200 000,00 zł,
- w roku 2028 - 6 200 000,00 zł,
- w roku 2029 - 6 000 000,00 zł,
- w roku 2030 - 5 000 000,00 zł,
- w roku 2031 - 3 200 000,00 zł,
- w roku 2032 - 1 570 000,00 zł,
- w roku 2033 - 425 000,00 zł.

W każdym z prognozowanym roku począwszy od wykonania 2023 do 2033 roku jest spełniony art. 243.

Przychody i rozchody związane z finansowaniem deficytu charakteryzujące sytuację finansową Miasta Ławy:

Lp	Wyszczególnienie	Plan na 2023 rok	Wykonanie 2023 rok
A	Dochody budżetowe	214 863 170,20	196 715 975,93
B	Wydatki budżetowe	220 167 470,20	202 659 968,01
C	Wynik (A-B)	-5 304 300,00	-5 943 992,08
D	Finansowanie (E-F)	5 304 300,00	5 302 822,46
E	Przychody ogółem z tego:	12 304 300,00	12 302 822,46
1	Wolne środki	1 332 822,46	1 332 822,46
2	Kredyty	10 971 477,54	10 970 000,00
F	Rozchody ogółem z tego:	7 000 000,00	7 000 000,00
1	Spłata kredytów	7 000 000,00	7 000 000,00

Zobowiązania z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji

W 2023 roku Miasto nie udzieliło poręczeń i gwarancji. W lata 1999 - 2000 udzielono dwóch poręczeń dla Banku Gospodarstwa Krajowego z tytułu zaciągniętych, przez Spółdzielnię Mieszkaniową „Przyszłość” w Ławie, kredytów z Krajowego Funduszu Mieszkaniowego na budowę budynków mieszkalnych w systemie budownictwa społecznego przy ul. Ostródzkiej 48 F i 48 A. Zobowiązanie to zaciągnięto na podstawie uchwał Rady Miejskiej.

Budżet i finanse

Podsumowanie

W celu przeprowadzenia oceny sytuacji finansowej Miasta przez mieszkańców, radnych, instytucje finansowe, organy nadzoru oraz wszystkich pozostałych zainteresowanych, a także w celu spełnienia ustawy o finansach publicznych z 27 sierpnia 2009 roku, sporządzana jest Wieloletnia Prognoza Finansowa Miasta Ławy. Tworzenie na przyszłe lata prognozy poszczególnych kategorii dochodów i wydatków budżetowych oraz przychodów i rozchodów pozwala na dokonanie analizy możliwości inwestycyjnych oraz ocenę zdolności kredytowej. We wszystkich latach prognozy spełnione są warunki wynikające z art. 243 (indywidualny wskaźnik zadłużenia) ustawy o finansach publicznych, bez których organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu.

Budżet gminy za 2023 rok wykonany został prawidłowo. Realizowany był w sposób płynny i systematyczny. Gmina terminowo realizowała wszystkie zobowiązania. Zaplanowane zadania zostały wykonane. Budżet gminy na rok 2023 był budżetem, który umożliwił zrealizowanie zadań bieżących, służących podnoszeniu jakości życia mieszkańców oraz stawiał na rozwój Gminy poprzez realizację zadań inwestycyjnych. Pomimo wysokiej inflacji, wojny na Ukrainie wszystkie te założenia zostały wykonane. Gmina posiada pełną płynność finansową oraz pełną zdolność kredytową. Gmina na 31 grudnia 2023 roku nie posiadała żadnych wymagalnych zobowiązań.

Ul. Niepodległości - jedna z głównych arterii komunikacyjnych miasta Ławy

Dodatkowe źródła finansowania

Środki krajowe

Fundusze zewnętrzne

Dodatkowe źródła finansowania

Środki krajowe

Drugim źródłem, w kolejności udziału w dochodach budżetowych, są dotacje. W 2023 roku dotacje stanowiły 31,43% dochodów ogółem. Plan roczny wpływów z dotacji został wykonany w 91,03%. Na planowaną kwotę **67 910.658,07 zł** uzyskaliśmy wpływy w wysokości **61 820 390,10 zł**. Otrzymane dotacje były mniejsze od planowanych o kwotę łączną 6 090 267,97 zł. Dotacje na zadania bieżące zostały zrealizowane poniżej planu o kwotę 2 565 921,55 zł. Dotacje na zadania majątkowe zostały wykonane poniżej planu o kwotę 3 524 346,42 zł.

W 2023 roku budżet Miasta został zasilony subwencjami z budżetu państwa w wysokości 50 119 013,45 zł. W zrealizowanych dochodach wpływy z subwencji stanowiły 25,48% i były trzecim pod względem wielkości, źródłem pozyskania dochodów budżetowych.

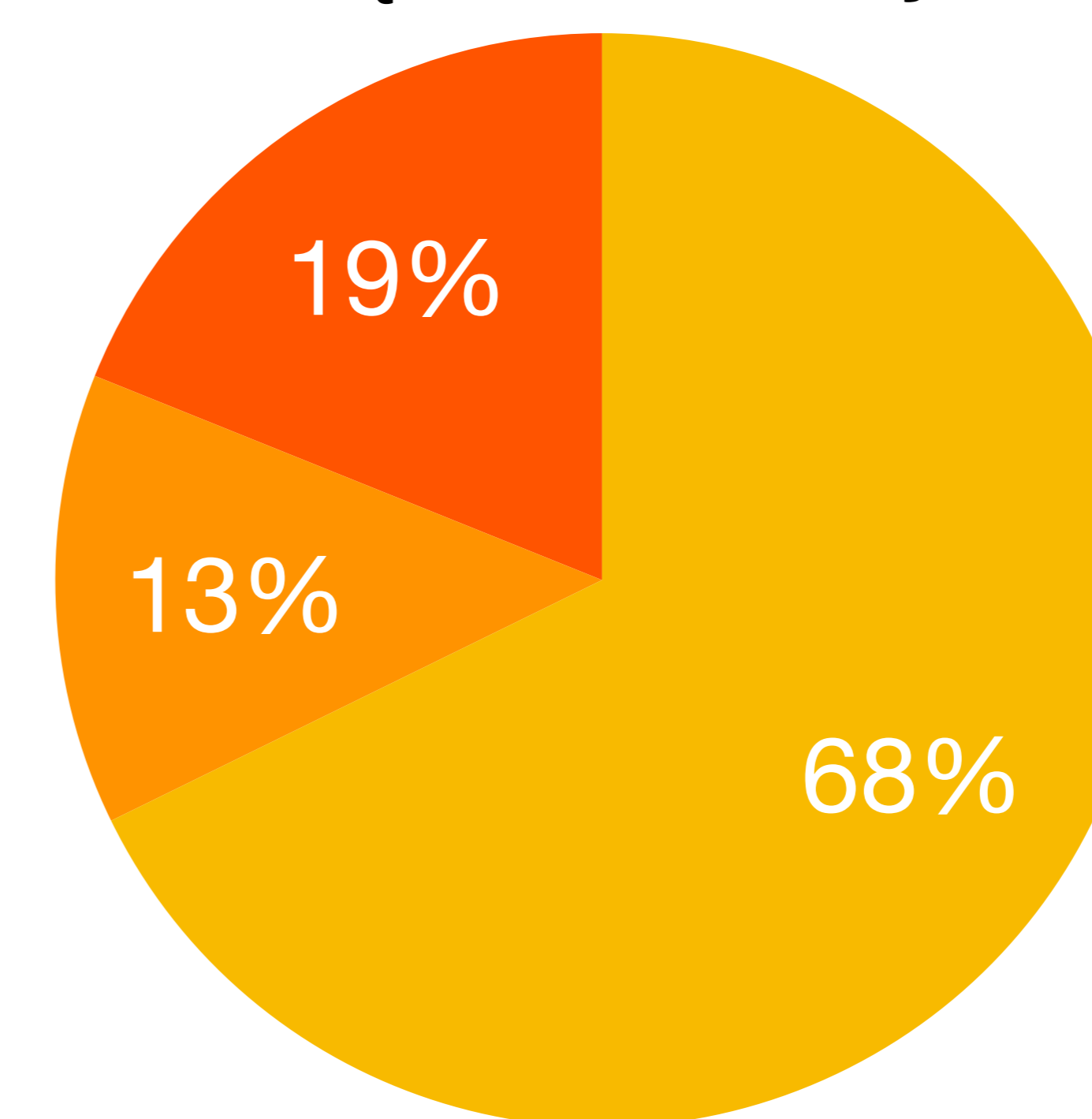
Na kwotę 50 119 013,45 zł składały się następujące części subwencji:

- część oświatowa subwencji ogólnej – 33 953 549,00 zł,
- część wyrównawcza subwencji – 6 687 939,00 zł,

- uzupełnienie subwencji ogólnej – 9 477 525,45 zł.

W roku 2023 do budżetu Miasta wpłynęła cała zaplanowana kwota subwencji. Nie pokryła jednak ona wszystkich oświatowych zobowiązań, dlatego pozostała część została pokryta ze środków własnych miasta.

Części subwencji

- część oświatowa
- część wyrównawcza
- uzupełnienie subwencji ogólnej

Lp	Cel dotacji	Wykonanie 2023 rok
I.	DOTACJE NA ZADANIA BIEŻĄCE	35 980 003,33
II.	DOTACJE NA ZADANIA MAJĄTKOWE	25 840 386,77
	RAZEM DOTACJE	61 820 390,10

Dodatkowe źródła finansowania

Fundusze zewnętrzne

Prezentujemy najważniejsze informacje nt. zewnętrznych środków finansowych pozyskanych w 2023 r.

Łączne kwoty pozyskane przez poszczególne wydziały oraz jednostki:

- Wydział Planowania, Inwestycji i Monitoringu: 25 230 287, 60 zł
- Wydział Utrzymania Mienia Komunalnego: 3 043 334, 7 zł
- Wydział Komunikacji Społecznej: 8 000, 00 zł
- Miejska Biblioteka Publiczna: 171 012, 64 zł
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej: 2 928 708, 30 zł
- Ławskie Centrum Kultury: 242 800, 00 zł
- Ławskie Centrum Usług Sportu, Turystyki i Rekreacji: 17 252, 04 zł
- Ławskie Centrum Usług Wspólnych: 223 930, 75 zł

Łącznie: **31 865 326, 03 zł**

Fundusze zewnętrzne pozyskane w 2023 r.

31 mln 865 tys. zł

(+ 175 tys. zł r/r)

Ścisłe centrum Ławy - skrzyżowanie ulic: Królowej Jadwigi, Niepodległości i Kościuszki

Inwestycje

Realizacje w 2023 r.

Oferta inwestycyjna

Inwestycje

Realizacje w 2023 r.

Drogi gminne

W 2023 roku wydatkowano na budowę dróg łącznie 10 476 231,71 złotych. Wykonano 13 inwestycji związanych z budową dróg. Zrealizowano przebudowę drogi gminnej ulicy Dworcowej, Obrońców Westerplatte i Konopnickiej oraz rozpoczęto budowę ulicy Gospodarskiej i Łąkowej dofinansowanych z Rządowego Funduszu Inwestycji Strategicznych Polski Ład.

Łącznie wydatkowano w 2023 r.
na budowę dróg

10 476 231,71 zł
(+ 154,9% r/r)

Wartość zrealizowanych inwestycji wyniosła 8 935 804,17 zł. w tym kwota dofinansowania 8 128 302,26 zł. Ze środków własnych zrealizowano budowę ulicy Podleśnej wraz z budową drogi dojazdowej do budynków przy ul. Skłodowskiej 11 i 11A, budowę ulicy Dobrawy etap VIB i VIC, budowę ronda na skrzyżowaniu ulic Ziemowita i Al. Jana Pawła II oraz budowę sięgacza ul. Rzemieśniczej. Łączna wartość inwestycji wyniosła 2 101 626,71 zł. w tym kwota wydatkowana w 2023 r. wyniosła 1 501 626,90 zł.

W 2023 r. rozpoczęto realizację inwestycji obejmującej budowę głównych ciągów komunikacyjnych na osiedlu Żołnierzy Wyklętych – ul. Rotmistrza Pileckiego, Hieronima Dekutowskiego, Łukasza Ciepłińskiego oraz odcinek ul. Usługowej w Ławie, na którą pozyskano dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Wartość inwestycji wynosi

10 487 374,77 złotych w tym kwota pozyskanego dofinansowania 4 452 502,80 zł. Realizacja inwestycji zaplanowana jest na lata 2023-2024.

Zadania związane z budową dróg finansowane są ze środków własnych gminy oraz pozyskanych dofinansowań. W zakresie budowy dróg występują bardzo duże potrzeby, natomiast w budżecie brakuje środków na realizację zadań związanych z ich budową. Ponadto spora część środków niezbędnych do budowy dróg przeznaczona musi być na przebudowę infrastruktury podziemnej, likwidację kolizji itp. W chwili obecnej, w kolejce na utwardzenie czeka ok. 47 zadań, których łączna długość wynosi ok. 12 km. Są to zarówno zadania małe, których długość wynosi 100 m (sięgacze, dojazdy) jak i te, które mają ok. 1 km długości. Szacunkowy koszt realizacji tych zadań wynosi ok. 50 mln zł.

Ścieżki rowerowe

W 2023 r. pozyskano dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg na budowę ścieżki rowerowej przy ul. 1 Maja obejmującej budowę doświetlenia przejść dla pieszych, budowę przejść dla pieszych oraz drogi dla pieszych, budowę przejazdów dla rowerów oraz drogi dla rowerów. Wartość pozyskanego dofinansowania wynosi 1 139 400,00 złotych. Realizacja inwestycji zaplanowana jest na 2024 r.

W ramach projektu „Zrównoważony rozwój komunikacji publicznej w Ławie” wybudowana została ścieżka pieszo - rowerowa od ul. Kopernika do dworca PKP, wykonano układ ścieżek rowerowych i pieszych na odcinku od ul. Kopernika do Urzędu Skarbowego, z odgałęzieniem do skrzyżowania ulic Sobieskiego i Andersa

W ramach zadania powstała infrastruktura rowerowa długości 0,76km i piesza 0,98km wraz z oświetleniem i monitoringiem.

C. Turystyka

Rok 2023 to kontynuacja partnerskiego projektu realizowanego w Związku Gmin i Powiatów Kanału Elbląskiego i Pojezierza Ławskiego w ramach działania Ochrona Środowiska Systemu Wodnego Kanału Elbląskiego, dbałość o jakość wody i zasoby wodne jako partner zadanie pn.: „Zagospodarowanie terenu przybrzeżnego Małego Jezioraka wraz z budową moła oraz pomostami do cumowania”. Obecnie Mały Jeziorak nie posiada moła, które by zaspokajało potrzeby mieszkańców pod względem kulturowym. Projektowany obiekt miałby stanowić zaplecze do spotkań oraz organizowania imprez kulturalnych.

Dodatkowo w ramach działania CANAL VELO miasto z uwagi na pozyskane dofinansowanie na budowę ścieżki rowerowej wzdłuż ul. 1 Maja dokonało zmiany jednego z dwóch odcinków planowanej trasy rowerowej zapewniające ciągłość tras rowerowych *CANAL VELO – droga (ścieżka) rowerowa od ul. Wojska Polskiego do ul. Biskupskiej w Ławie – 2,8 km; oraz drogę rowerową dookoła Jezioraka.*

„Zagospodarowanie terenu przybrzeżnego Małego Jezioraka wraz z budową moła oraz pomostami do cumowania”. W ramach projektu planowana jest budowa moła od strony ul. Mickiewicza, pomosty pływające wzdłuż wschodniego brzegu jako przystanki dla ruchu pasażerskiego, indywidualnego, motorówek, kajaków i rowerów wodnych. Powstanie również nowa droga rowerowa która stworzy spójną całość z istniejącymi drogami dla rowerów w pobliżu i wokół Małego Jezioraka.

Inwestycje

Cmentarze

W roku 2023 r. dokończono inwestycję na cmentarzu przy ul. Ostródzkiej tj. rozbudowę układu komunikacyjnego o kolejny etap wraz z nowym punktem poboru wody oraz zakończono budowę kolejnego segmentu kolumbarium. Pozyskano dofinansowanie na modernizację ogrodzenia cmentarza przy ul. Wyszyńskiego z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków - edycja pierwsza. Kwota pozyskanego dofinansowania 490 000,00 zł. Planowana realizacja inwestycji nastąpi w 2024 r.

Oświata i Wychowanie

W roku 2023 pozyskano dofinansowanie z Rządowego Programu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych - edycja szósta - PGR na wykonanie dokumentacji projektowej budowy szkoły przy ul. Ziemowita w Ławie oraz podpisano umowy na wykonanie dokumentacji termomodernizacji trzech przedszkoli tj. Przedszkola Miejskiego Nr 2, Przedszkola Miejskiego Nr 4 oraz Przedszkola Miejskiego Nr 6, a także Szkoły Podstawowej nr 5.

Rodzina

W 2023 r. zrealizowano inwestycję pn. „Budowa żłobka przy ul. 1 Maja w Ławie”. Na realizację inwestycji pozyskano dofinansowanie w 2022 r. z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych w kwocie 4 999 955,00 zł oraz w 2023 r. środki na tworzenie miejsc opieki nad dziećmi z programu Maluch + w wysokości 3 256 040,08zł. Łączna wartość inwestycji wyniosła 12 825 463,28 złotych. Nowo powstały żłobek zapewni opiekę dla 80 dzieci w wieku od 1 roku do trzech lat.

Nowe oblicze ul. Dworcowej

Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

W 2023 r. rozpoczęto budowę sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej w rejonie ulicy Zalewskiej. Wartość inwestycji 2 503 719,44 złotych w tym kwota pozyskanego dofinansowania z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych 1 900 000,00 zł.

W zakresie uzbrajanie terenów w podstawową infrastrukturę (sieci wodociągowe i kanalizacyjne) występują duże potrzeby. Wynikają one przede wszystkim z faktu bardzo dużego zainteresowania budową domów jednorodzinnych na obrzeżach miasta, gdzie nie ma doprowadzonej podstawowej infrastruktury technicznej.

Odnowiona aula w Szkole Podstawowej nr 5

Oświetlenie ulic, placów i dróg

Mając na uwadze bezpieczeństwo mieszkańców od kilku lat prowadzone są prace związane z doświetleniem najbardziej niebezpiecznych przejść dla pieszych. Zadania realizowane są ze środków własnych oraz pozyskanych środków zewnętrznych. W 2023 r. wykonano przejście dla pieszych przy ul. Sobieskiego w Ławie na wysokości galerii Nenufar, na które pozyskano dofinansowanie z Rządowego Programu "Razem Bezpieczniej" im. Władysława Stasiaka edycja 2022-2024. Wartość inwestycji wyniosła 153 704,50 zł w tym kwota pozyskanego dofinansowania 100 000,00 złotych.

W ramach konkursu „Inteligentne Przejście” organizowanego przez Orange Polska doświetlone zostanie przejście dla pieszych na ul. 1 Maja (na wysokości ul. Gdańskiej). Wykonane zostanie doświetlenie przejścia dla pieszych wraz z instalacją systemu SMARTPOLE CROSSING.

W 2023 r. pozyskano dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład – „Rozświetlamy Polskę” na wymianę oświetlenia na terenie Ławy w kwocie 3 990 000,00 zł. Realizacja inwestycji zaplanowana jest na lata 2024-2025.

Inwestycje

Transport miejski

W 2023 r. zrealizowano projekt „Zrównoważony rozwój komunikacji publicznej w Ławie”, na który pozyskano w 2022 r. dofinansowanie z RPOWiM 2014-2020 w kwocie 5 572 995,02 złotych. W ramach projektu zakupiono dwa kolejne autobusy elektryczne, ładowarkę do autobusów, zamontowano 7 szt. tablic dynamicznej informacji, wymieniono oświetlenie uliczne na energooszczędne w obrębie ulicy Piastowskiej i Zielonej, doświetlono przejście dla pieszych przy ul. Piaskowej oraz wybudowano ścieżkę pieszorewolwerową od ul. Kopernika do dworca PKP. Łączna wartość projektu wyniosła 8 699 324,34 zł. Realizacja inwestycji przyczyniła się do poprawy komfortu i bezpieczeństwa mieszkańców Ławy.

Całkowita wartość projektu

8,7 mln zł

Środki z RPOWiM 2014-2020

5,6 mln zł

Stadion miejski

W 2023 r. kontynuowane były prace związane z wykonaniem dokumentacji projektowej modernizacji stadionu miejskiego w Ławie. Na realizację inwestycji pozyskano dofinansowanie z Rządowego Programu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych - edycja ósma na wykonanie etapu robót. Wartość pozyskanego dofinansowania 8 000 000,00 zł. Realizacja inwestycji zaplanowana jest na lata 2024-2025.

Inwestycje IBO

W 2023 r. dokończono wykonanie edycji budżetu obywatelskiego z 2022 r, zakres prac obejmował zagospodarowanie terenu poprzez wykonanie nasadzeń zieleni oraz wykonanie ścieżki sensorycznej z tablicami sensorycznymi przy ul. Brzechwy w Ławie. Przystąpiono do realizacji zwycięskiego projektu z budżetu obywatelskiego 2023 roku - budowy tężni solankowej w Ławie.

Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego

W 2023 r kontynuowano prace budowlane związane z wykonaniem izolacji zewnętrznej fundamentów i ścian piwnic wraz z wykonaniem drenażu opaskowego. Wartość robót wyniosła 681 167,46 zł. Stan budynku pogarsza się z każdym rokiem niezbędne jest wykonanie kolejnych prac elewacyjnych, aby przywrócić jego dawny blask.

Inwestycje

Oferta inwestycyjna

Działania ukierunkowane na budowę atrakcyjnej oferty inwestycyjnej i progospodarczego nastawienia samorządu w dużej mierze są zdeterminowane od środków finansowych, które zostają przeznaczone na ten cel. Analiza potencjalnych kierunków została opracowana w 2021 r., a później modyfikowana i dopasowywana do aktualnych trendów gospodarczych, inwestycyjnych i marketingowych. Ze względu na zwiększone potrzeby kosztowe wynikające z wysokiego poziomu inflacji, wzrostu kosztów zużywanych mediów czy też bardziej istotnych potrzeb inwestycyjnych główne działania realizowane w 2023 r. miały charakter bezkosztowy.

Działania w 2023 r.

1. Dalsza współpraca z biurami nieruchomości w zakresie publikacji ogłoszeń o sprzedaży/ dzierżawę nieruchomości będących w rękach prywatnych. Działanie było realizowane za pośrednictwem utworzonego na stronie urzędu miasta banku ziemi.
2. Publikacja na stronie internetowej urzędu w zakładce „Aktualności dla firm”, a także na profilach w mediach społecznościowych miasta informacji o naborach, możliwościach uczestnictwa w targach branżowych, ofercie PFR (Polski Fundusz Rozwoju, PARP (Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości), BGK (Bank Gospodarstwa Krajowego), środkach

finansowych w postaci grantów, z których mogłyby skorzystać ławskie firmy.

3. Doradztwo i informacja w zakresie obsługi zapytań, czy też inwestycji ze strony już działających na terenie miasta firm. Przykładem są spotkania i konsultacje oraz wsparcie firmy Pol-Mak, która rozbudowuje swój zakład o kolejne hale, a docelowo budynki o przeznaczeniu produkcyjnym i administracyjno-zarządczym.
4. Spotkanie wóldarzy miasta z przedstawicielami przedsiębiorców, którzy zostali uhonorowani tytułem Diamentu Frobes'a 2023. W tym roku podczas wydarzenia podpisano porozumienie o współpracy z Warmińsko-Mazurską Specjalną Strefą Ekonomiczną (WMSSE). Jego celem jest zacieśnienie współpracy poprzez organizację wspólnych działań, wydarzeń, doradztwo i akcje informacyjno-promocyjne.
5. Rozwój programu Ławskiej Karty Mieszkańca w kategorii prywatnych partnerów, którzy oferują zniżki lub udogodnienia dla posiadaczy kart. Dzięki działaniom w na koniec 2023 r. liczba prywatnych podmiotów należących do programu wyniosła 15 przedsiębiorców.

W ramach Giełdy Miejskich Technologii miasto analizuje potrzeby i możliwości wdrożenia aplikacji na urządzenia przenośne, które mogłyby być przydatne dla samorządu jak

i przedsiębiorców. W przypadku decyzji o starcie w naborze zostanie opracowany wniosek o przyznanie na ten cel dotacji finansowej.

Mimo niewielkich nakładów finansowych na rozbudowę oferty inwestycyjnej Ława, jako **pierwsze miasto w województwie warmińsko-mazurskim**, otrzymała prestiżową nagrodę Samorządu Przyjaznego Przedsiębiorcom. Projekt jak i sam konkurs są całkowicie bezpłatne, a przyznaniem tytułów „Przyjaznego Samorządu” zajmuje się Związek Przedsiębiorców i Pracodawców (ZPP) oraz Center for International Private Enterprise (CIPE). Jak podkreślili przedstawiciele ZPP zgłoszenie do udziału w konkursie pochodziło od samych pracodawców przez co jest ono tym cenniejsze.

Ława z nagrodą Samorządu Przyjaznego Przedsiębiorcom

Strategie i programy

Ochrona zdrowia i usługi społeczne

Ochrona środowiska

Ład przestrzenny

Strategie i programy

Ochrona zdrowia i usługi społeczne

Strategia rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Miejskiej Ława na lata 2016 – 2025

Strategia stanowi wyraz lokalnej polityki społecznej. Jest odpowiedzią na potrzeby i oczekiwania mieszkańców. W szerokim ujęciu zmierza do poprawienia standardów życia nie tylko grup zagrożonych wykluczeniem, ale wszystkich mieszkańców wspólnoty samorządowej. Dokument powstał w oparciu o badania społeczne, składa się z części diagnostycznej oraz wdrożeniowej zawierającej wizję projektowanych zmian. Jego kluczowe obszary to tworzenie warunków do możliwie pełnego rozwoju rodziny i właściwego jej funkcjonowania, stworzenie możliwości wyjścia z izolacji społecznej, integracja z otoczeniem osób ze środowisk defaworyzowanych, wspieranie bezrobotnych mieszkańców regionu, w celu zwiększenia ich aktywności edukacyjnej, podniesieniu potencjału zawodowego i podjęcia pracy zawodowej, wzmocnienie postaw prospołecznych, rozwój kompetencji społecznych, umiejętności współpracy poszczególnych jednostek i grup na rzecz własnego otoczenia. Punktem wyjścia do strategii była analiza sytuacji demograficznej, rynku pracy, budżetu gminy miejskiej, infrastruktury komunalnej i mieszkaniowej, dostępności usług takich jak edukacja, kultura

i sport, opieka zdrowotna oraz pomoc społeczna, bezpieczeństwa publicznego oraz ekonomii społecznej. Opracowana strategia stanowi kluczowy instrument i narzędzie do opracowywania bieżących programów realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, ławskie placówki oświatowe i opiekuńcze, Ławskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego, Ławskie Centrum Kultury, Ławskie Centrum Sportu, Turystyki i Rekreacji oraz Urząd Miasta Ławy oraz organizacje pozarządowe i inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego, którym powierzono w formie konkursu zadania publiczne. Cele i kierunki działań ujęte są w siedem priorytetów ukierunkowanych na grupy społeczne, wobec których powinny być podejmowane kompleksowe i interdyscyplinarne działania.

Roczny Program Współpracy Miasta z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego

Celem głównym Programu współpracy Gminy Miejskiej Ława z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2023 rok, przyjętego uchwałą nr LVII/601/22 z dnia 28 listopada 2022 r. było włączenie organizacji

pozarządowych do realizacji zadań Gminy w celu pełniejszego zaspokojenia potrzeb społecznych oraz zwiększenie efektywności wykorzystania środków publicznych, a przez to poprawę jakości życia mieszkańców.

[Więcej informacji](#)

Strategie i programy

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2023 rok

Program realizowany przez Ośrodek Psychoedukacji, Profilaktyki Uzależnień i Pomocy Rodzinie we współpracy z instytucjami pomocy społecznej, specjalistycznymi ośrodkami pomocy, sądem, prokuraturą, policją, służbą zdrowia. Wspieranie abstynencji, pomoc w wychodzeniu z uzależnienia, pomoc rodzinom osób uzależnionych to istotne z punktu widzenia społecznego zadania. Wiele działań dedykowanych jest dzieciom i młodzieży. Obejmowanie dzieci i młodzieży systematyczną opieką i zajęciami w Ośrodku, sprzyjanie działaniom wolontariackim pozwala im budować pozytywne relacje, radzić sobie z problemami i wzmacniać poczucie własnej wartości i budować lokalną społeczność.

[Więcej informacji](#)

Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy na lata 2021-2025

Program skierowany do ogółu społeczeństwa, w tym do osób zagrożonych przemocą, dotkniętych przemocą, osób stosujących przemoc, świadków przemocy i służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy. Realizatorami jest Ośrodek Psychoedukacji UM w Ławie, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, Powiatowa Komenda Policji, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, Prokuratura, Sąd oraz organizację pozarządowe z terenu Miasta Ławy. Celem Programu jest z jednej strony zmniejszenie i ograniczenie rozmiaru szkód związanych z występowaniem przemocy domowej, z drugiej profilaktyka, czyli działania zapobiegawcze i prewencyjne w celu niedopuszczenia do występowania przemocy domowej.

[Więcej informacji](#)

Ochrona środowiska

Plan gospodarki niskoemisyjnej

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej (PGN) jest dokumentem strategicznym, który zawiera katalog działań zmierzających do redukcji zużycia energii i emisji gazów cieplarnianych oraz zwiększenia potencjału zielonych źródeł energii i niskoemisyjnego transportu w mieście.

W ramach Planu wspierane są wszelkie działania, mające na celu zmniejszenie emisji dwutlenku węgla, podejmowane zarówno przez Gminę Miejską Ława, jednostki organizacyjne gminy, mieszkańców miasta, jednostki usługowe i przemysłowe, działające na terenie Gminy. Mieszkańcy Gminy Miejskiej Ława są informowani o stosowanych przez Urząd Miejski w Ławie środkach poprawy efektywności energetycznej za pośrednictwem strony internetowej miasta i portali społecznościowych. W roku 2022 uchwałą Rady Miejskiej w Ławie nr XLVIII/542/22 z dnia 30 maja 2022 r. zaktualizowano Plan Gospodarki Niskoemisyjnej. Raport z realizacji przedmiotowego planu przewidziany jest na 2024 rok.

Program ochrony środowiska

Aktualizacja programu nastąpiła w roku 2022. W programie określono najważniejsze kwestie dotyczące działań programowych dla miasta Ławy wynikające z analizy stanu i zagrożeń środowiska. Wskazano 10 obszarów interwencji, czyli obszarów stwarzających problemy, w ramach których wyznaczone zostały cele do realizacji.

W każdym obszarze interwencyjnym określony został stan obecny wraz ze źródłami presji środowiskowych, a następnie przeprowadzona została analiza SWOT.

Zastosowana metodyka, pozwoliła na wskazanie źródeł negatywnego oddziaływania, pozwoliła na wyznaczenie kierunków interwencji wraz z celami strategicznymi.

Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla miasta Ławy na lata 2016-2031

Ustawa prawo energetyczne nakłada na gminy obowiązek planowania i organizacji zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na ich obszarze. Gmina realizuje to zadanie zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego oraz zgodnie z programem ochrony powietrza. Do obowiązków gminy należy opracowanie projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe. Projekt założeń określa zapotrzebowania dla obszaru gminy na energię elektryczną, paliwa gazowe i energię cieplną, a także poddaje ocenie możliwości zaopatrzenia w te nośniki w perspektywie 15 lat; podlega aktualizacji co najmniej raz na 3 lata – ostatnia aktualizacja miała miejsce w 2021 roku, kolejna zaplanowana została na 2024r.

Dokument tworzy podstawy do określenia lokalnej polityki energetycznej, sygnalizuje przyszłe zapotrzebowanie na energię elektryczną, paliwo gazowe i energię cieplną przedsiębiorstwom energetycznym i uaktualnienia przez nie swoich planów rozwoju i modernizacji. Finalnym celem opracowania jest podwyższenie bezpieczeństwa energetycznego gminy, a tym samym obniżenie kosztów rozwoju społeczno-gospodarczego poprzez zoptymalizowanie wielkości zużycia paliw i energii, a także wyznaczenie kierunków rozwojowych. Pośrednim celem zaś przedstawienie możliwości dywersyfikacji dostaw energii poprzez oszacowanie potencjału wytworzenia energii z odnawialnych źródeł energii.

[>> Przejdź do spisu treści <<](#)

Strategie i programy

Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla miasta Ławy

Na terenie Ławy obowiązuje Program usuwania wyrobów zawierających azbest, przyjęty uchwałą Nr XXVII/235/16 Rady Miejskiej w Ławie z dnia 27 czerwca 2016 r.

Program realizowany jest we współpracy z WFOŚiGW w Olsztynie przy udziale środków NFOŚiGW.

W roku 2023 zutylizowano 22,040 Mg odpadów azbestowych pochodzących z 17 nieruchomości. Demontaż, transport i utylizację azbestu wykonała firma „ECO-POL” z Pruszcza. Zadanie pn. „Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Miejskiej Ława” uzyskało dofinansowanie z WFOŚiGW w Olsztynie w kwocie 980,55 zł, a z NFOŚiGW w kwocie 7 354,15 zł. Całkowity koszt zadania wyniósł 13 500,00 zł.

Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie miasta Ławy

Co roku do 31 marca rada gminy zobowiązana jest do przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. W roku 2023 Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt określony został w uchwale Nr LXII/658/23 Rady Miejskiej w Ławie z dnia 27 lutego 2023 r.

Nadrzędnym celem powyższego programu jest: zapewnienie opieki zwierzętom bezdomnym w rozumieniu art. 4 pkt 16 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt, zapobieganie bezdomności zwierząt, zmniejszenie populacji bezdomnych zwierząt, edukacja mieszkańców Ławy w zakresie humanitarnego traktowania zwierząt, odpowiedzialnej i właściwej opieki nad zwierzętami, konieczności sterylizacji i kastracji psów i kotów, adopcji zwierząt domowych.

W ramach powyższego programu Gmina Miejska Ława, poprzez Schronisko dla zwierząt w Ławie, realizowała następujące zadania: zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt; opieka nad wolno żyjącymi kotami, w tym ewentualne ich dokarmianie; odławianie bezdomnych zwierząt; sterylizacja albo kastracja zwierząt w schronisku; poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt; usypianie ślepych miotów; zapewnienie miejsca dla bezdomnych zwierząt gospodarskich we wskazanym gospodarstwie rolnym; zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt; działania o charakterze edukacyjno-informacyjnym.

Ład przestrzenny

Plan zagospodarowania przestrzennego miasta Ławy

Podstawowym dokumentem planistycznym określającym politykę przestrzenną gminy jest studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Dla terenu miasta obowiązuje zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Ława uchwalone Uchwałą Nr XLIV/367/17 Rady Miejskiej w Ławie z dnia 28 sierpnia 2017 r. Plan miejscowy jest dokumentem strategicznym, w którym określa się zasady i warunki zagospodarowania poszczególnych terenów. W znacznym stopniu przyspiesza on procesy inwestycyjne zarówno prowadzone przez miasto, jak i inne podmioty i osoby fizyczne. O znaczeniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla mieszkańców i inwestorów może świadczyć ilość wydanych w 2023 r. dokumentów z dziedziny zagospodarowania przestrzennego:

- 22 postanowienia uznające wstępny projekt podziału nieruchomości za zgodny z ustaleniami planu miejscowego,
- 219 zaświadczeń o przeznaczeniu nieruchomości w miejscowym planie,
- 28 wypisów i wyrysów z planu miejscowego,
- 6 zaświadczeń o zgodności planowanej zmiany sposobu użytkowania z miejscowym planem.

Ława wspiera mieszkańców

Sektor pozarządowy

Pełnomocnik burmistrza
ds. osób starszych i
niepełnosprawnych

Organy doradcze

Ławska Karta
Mieszkańca

Loteria PIT

Ława wspiera mieszkańców

Sektor pozarządowy

Cel główny Programu realizowany był poprzez następujące cele szczegółowe:

1. Podejmowanie i inicjowanie różnorodnych form współpracy w celu zwiększenia efektywności realizacji zadań publicznych w sferze pożytku publicznego.
2. Umacnianie partnerstwa pomiędzy samorządem, a organizacjami.
3. Aktywizowanie społeczności lokalnej i podejmowanie działań zwiększających zakres partycypacji społecznej mieszkańców.
4. Podejmowanie wspólnych działań, otwarcie na nowe inicjatywy w celu poprawy jakości życia mieszkańców.
5. Budowanie społeczeństwa obywatelskiego poprzez rozwój lokalnych społeczności i wspieranie ich liderów.
6. Zwiększenie wykorzystania instrumentów ekonomii społecznej w aktywizacji społecznej i zawodowej mieszkańców.

Koordinacją współpracy oraz realizacją Rocznego Programu Współpracy miasta Ławy z organizacjami pozarządowymi w roku 2023 zajmował się Wydział Komunikacji Społecznej.

Współpraca miasta Ławy z organizacjami pozarządowymi miała formę finansową i pozafinansową. Odbywała się na zasadach: pomocniczości, suwerenności stron,

partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji oraz jawności.

Współpraca pozafinansowa miasta z organizacjami pozarządowymi dotyczyła następujących sfer:

- bezpłatnego użyczenia sprzętu, obiektów, w tym kulturalnych i sportowych oraz lokali na potrzeby realizacji działań organizacji pozarządowych,
- obsługi technicznej imprez, między innymi: nagłośnienie, oświetlenie, budowa sceny, prowadzenie imprez,
- pomocy w organizacji działań, wspierania i promocji tych działań,
- informacyjnej: informowanie o zadaniach publicznych, konkursach, ważnych wydarzeniach w obszarze działań trzeciego sektora,
- doradczej w zakresie: działalności statutowej organizacji, pozyskiwania środków ze źródeł zewnętrznych, zakładania stowarzyszeń, obowiązków sprawozdawczych, dokonywania zmian w statucie, zwłaszcza zmian w KRS, tworzenia wniosków o dotacje,
- merytoryczne wsparcie w działaniach organizacji seniorskich przez Pełnomocnika Osób Starszych i Niepełnosprawnych,
- wsparcia promocyjnego w pozyskiwaniu odpisu 1,5% podatku na stronach www.miastoilawa.pl i dedykowanym profilu na portalu społecznościowym.

W roku 2023 zorganizowano 2 spotkania szkoleniowe dla przedstawicieli organizacji pozarządowych z terenu miasta Ławy, związane z:

- aplikowaniem o dotację na realizację zadań publicznych,
- sprawozdawczością z realizacji projektów i zadań publicznych,

Ponadto na oficjalnej stronie internetowej Ławy www.miastoilawa.pl w 2023 roku, były publikowane informacje o konkursach i organizowanych wydarzeniach dotyczących działań trzeciego sektora, a także przekazywane były materiały promocyjne na różnego rodzaju akcje i wydarzenia realizowane przy współpracy z Urzędem Miasta Ławy.

Ława wspiera mieszkańców

Wsparcie finansowe

Realizowane było w ramach przeprowadzonych otwartych konkursów ofert, w trybie pozakonkursowym, przewidzianym ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (uodppiw) z artykułu 19a. oraz na podstawie ustawy o sporcie.

Na wykonanie zadań publicznych Burmistrz Miasta Ławy ogłosił otwarte konkursy ofert. Po ocenie złożonych ofert Komisja do rozpatrywania ofert dokonała ich zaopiniowania i przedłożyła propozycje wyboru ofert. Komisja powołana była zarządzeniem nr 050-126/2020 Burmistrza Miasta Ławy z dnia 22 października 2020 r. w sprawie powołania stałej komisji do rozpatrywania ofert otwartego konkursu na realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W opiniowaniu brało udział od 3 do 5 członków tej komisji, pracownicy urzędu oraz przedstawiciel organizacji pozarządowej z Ławy. Zadania publiczne, na które zostały ogłoszone otwarte konkursy ofert wraz ze wskazaniem zleceniobiorców i kwotą dofinansowania zadania.

Organizator konkursów, Burmistrz Miasta Ławy przeprowadził 17 otwartych konkursów na realizację zadań publicznych. W ramach procedury konkursowej złożono 18 ofert. Pozytywną ocenę formalną otrzymało 17 ofert.

W ramach konkursu zaangażowano 5 ekspertów/ekspertek oceniających oferty. Zgodnie z regulaminem konkursów, wartość oceny merytorycznej, wymagana do otrzymania dotacji wynosiła 21 punktów, to kryterium spełniło 12 ofert. Umowy o wsparcie w realizacji zadań publicznych Burmistrza Miasta Ławy, przy kontrasygnacie Skarbnik Miasta podpisał z 12 Zleceniobiorcami.

W trybie pozakonkursowym ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie do Burmistrza Miasta Ławy wpłynęły 2 oferty od organizacji pozarządowych. W roku 2023 realizowane były również 3 zadania publiczne w trybie umowy wieloletniej.

W konkursie dla klubów i stowarzyszeń sportowych zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej w Ławie nr LVIII/616/22 z dnia 20 grudnia 2022 r. zmieniająca uchwałę w sprawie określenia warunków i trybu finansowania zadania własnego Gminy Miejskiej Ława w zakresie tworzenia warunków sprzyjających rozwojowi sportu, wpłynęło **19** wniosków o dotacje.

Na podstawie dokonanych ocen łącznie rozdzielono **33** dotacje o łącznej wartości **832 970,00** zł. Całkowita wartość realizowanych zadań publicznych to: **1 120 221,03** zł. Podmioty otrzymujące dotacje wniosły **294 221,03** zł wkładu własnego, zarówno finansowego, jak i niefinansowego (praca społeczna członków, wolontarystyczna lub wkład rzeczowy).

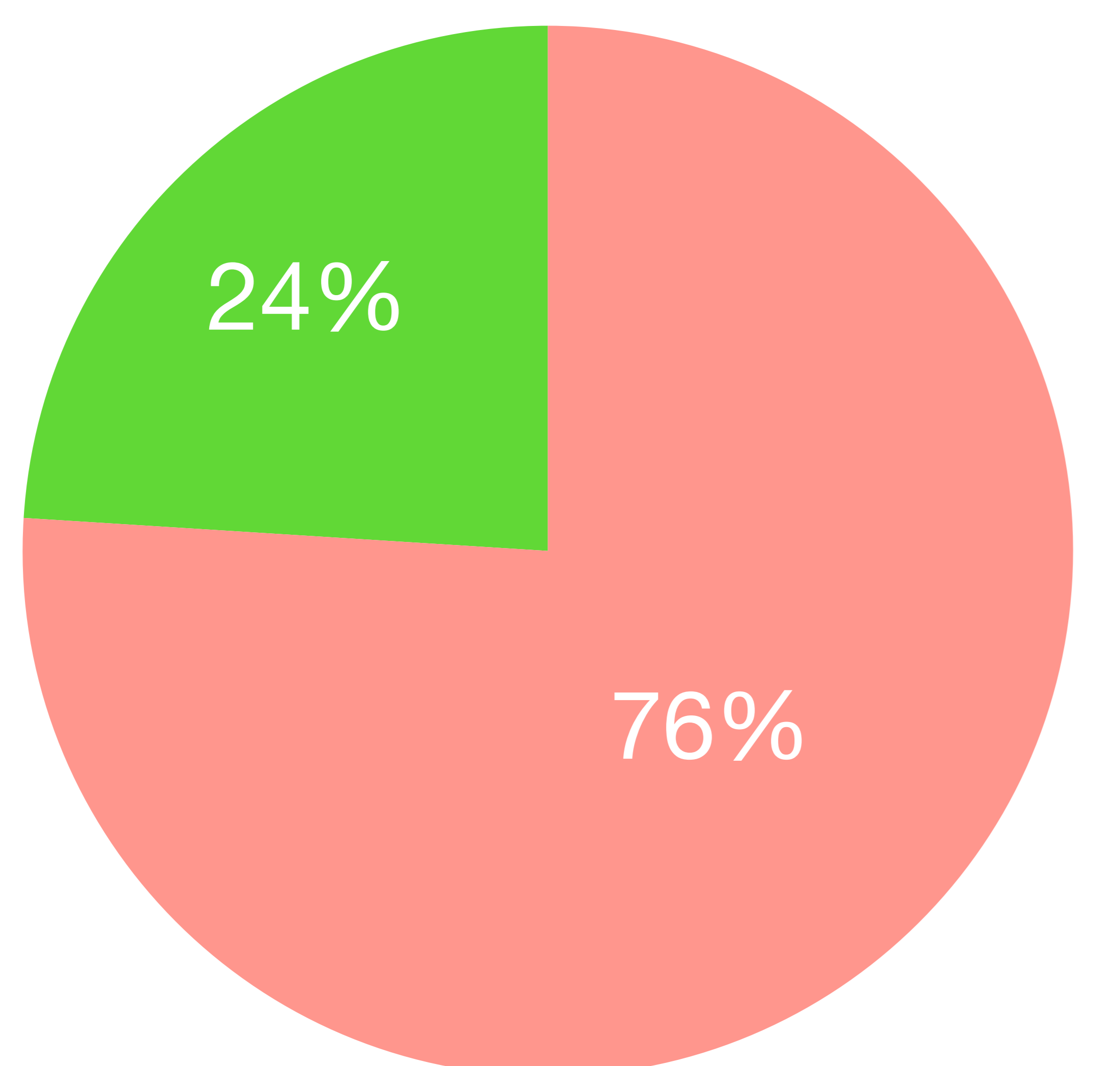

Ława wspiera mieszkańców

Wartość wszystkich realizowanych zadań publicznych
(w tym zadania sportowe)

● dotacja UM   ● wkład własny

W 2023 r. dotacje UM pokryły 76% kosztów ogółem,
a wkład własny wyniósł 24%.

Zadania publiczne sprzyjające rozwojowi sportu

I.p.	Dyscyplina	Całkowita wartość zadania	Kwota dotacji	Wkład własny
1.	Koszykówka	36 200,00	25 000,00	11 200,00
2.	Lekkoatletyka	22 000,00	16 000,00	6 000,00
3.	Piłka nożna dzieci i młodzieży	194 610,00	170 000,00	24 610,00
4.	Piłka nożna seniorów	130 800,40	100 000,00	30 800,40
5.	Piłka nożna dziewcząt	22 000,00	20 000,00	2 000,00
6.	Piłka ręczna dzieci, młodzieży i seniorów	131 500,00	115 000,00	16 500,00
7.	Piłka siatkowa	32 500,00	28 000,00	4 500,00
8.	Pływanie/thriatlon	64 600,00	20 000,00	44 600,00
9.	Sporty walki - taekwondo, kickboxing	9 000,00	7 000,00	2 000,00
10.	Sporty walki - karate	15 000,00	5 000,00	10 000,00
11.	Tenis stołowy	15 500,00	13 000,00	2 500,00
12.	Taniec sportowy	28 300,00	14 000,00	14 300,00
13.	Wioślarstwo	51 600,00	45 000,00	6 600,00
14.	Żeglarstwo	24 600,00	17 500,00	7 100,00
15.	Strzelectwo laserowe osób słabowidzących i niewidomych	15 000,00	5 000,00	10 000,00
16.	Sporty walki - dofinansowania zawodów sportowych oraz seminariów sportowych	7 752,80	6 000,00	1 752,80
17.	Tenis ziemny	12 217,80	10 000,00	2 217,80
	RAZEM	813 181,00	616 500,00	196 681,00

Ława wspiera mieszkańców

Pełnomocnik burmistrza ds. osób starszych i niepełnosprawnych

W 2023 rok praca na stanowisku pełnomocnika skupiała się głównie na realizacji działań związanych ze wsparciem środowiska seniorskiego jak również osób z niepełnosprawnościami. Kolejną liczną grupą znajdującą się w szczególnej sytuacji życiowej byli obywatele Ukrainy, którzy wymagali dużej pomocy przy załatwianiu spraw urzędowych w tym: założeniu profilu zaufanego czy mobywatela.

Innowacyjnym zadaniem realizowanym przy współpracy z Fundacją Aktywnej Rehabilitacji oraz Stowarzyszeniem Ławskich Seniorów była organizacja Warmińsko-Mazurskiej Spartakiady dla dzieci poruszających się na wózkach inwalidzkich oraz I Spartakiady Seniorów. W wydarzeniach wzięło udział ponad 100 osób.

Dużym zainteresowaniem cieszyło się również wsparcie indywidualne przez pełnomocnika zarówno osób z niepełnosprawnościami jak i osób starszych. Zakres pracy dotyczył przede wszystkim wykonywania dokumentacji dot. odwołań od decyzji i orzeczeń, pisanie pism w sprawie dofinansowań, pisanie wniosków o karty seniora czy mieszkańca jak również sporządzanie pism urzędowych w tym dodatek osłonowy, dodatek mieszkaniowy jak również o renty socjalne czy świadczenie wspierające. Pomocą objęto ponad 200 osób.

Najważniejsze zadania Pełnomocnika ds. osób starszych i niepełnosprawnych w 2023 r.:

- **Koordinacja Ławskiego Klubu Seniora** oraz organizacja działań dla osób starszych

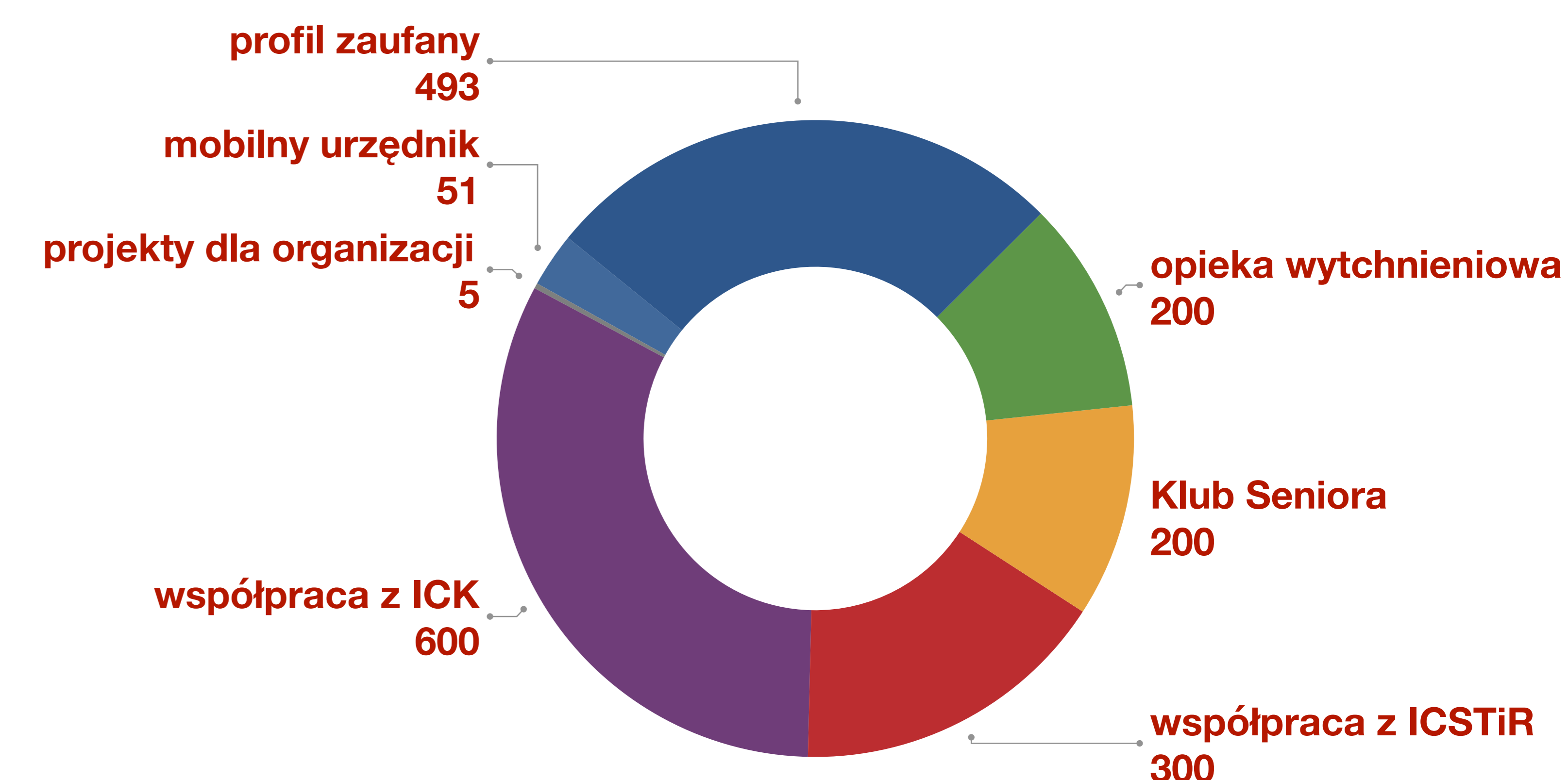
zamieszkałych w Ławie. W Klubie Seniora w 2023 r. w ramach działań prowadzone były pięciogodzinne zajęcia realizowane przez 4 dni w tygodniu, łącznie 20h, w tym integracyjne, sportowe, rękodzieła, zajęcia muzyczne, taneczne, cykliczne wykłady o zdrowiu. W trakcie realizacji zadania dla uczestników Klubu zostały zorganizowane wyjścia do kina, wyjazdy do teatru, filharmonii, wycieczka krajoznawcza. W działaniach Klubu uczestniczyło 40 osób oraz 10 osób znajdujących się na liście rezerwowej. W zajęciach dla seniorów oprócz klubowiczów udział wzięło ponad 300 osób. Ponadto w 2023 r. złożono projekt do Urzędu Wojewódzkiego o dalsze funkcjonowanie klubu w ramach konkursu Senior +, na kwotę 72 tys. zł. Otrzymano dotację na realizację działań w 2024 r.

- **Pełnienie funkcji Koordynatora Dostępności w Urzędzie.** Podjętym działaniem w ramach dostępności była koordynacja projektu: Dostępny Urząd- Ława inspiruje” finansowanego przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Realizowane działania były zgodne z ustawą o zapewnieniu dostępności i przyczyniły się do poprawy dostępności usług świadczonych przez Urząd Miasta Ławy.

Liczba osób, które skorzystały z pomocy Pełnomocnika w 2023 r.

>1000

Liczba osób, które skorzystały ze wsparcia Pełnomocnika (działania o najwyższej liczbie odbiorców)

Ława wspiera mieszkańców

Pełnomocnik burmistrza ds. osób starszych i niepełnosprawnych

W ramach działań pełnomocnik dokonał zakupu:

- planów tyflograficznych z rozkładem budynku,
- tabliczek informacyjnych w języku brajla z wypukłym piktogramem do oznakowania drzwi zewnętrznych, informujących o możliwości wejścia z psem asystującym, jak również tabliczek informacyjnych w budynku urzędu,
- nagrania na temat działalności urzędu w Polskim Języku Migowym, w tekście łatwym do czytania,
- automatycznego systemu otwierania drzwi w Urzędzie Stanu Cywilnego oraz Centrum Aktywności Lokalnej.

W ramach projektu przeprowadzono również audyt, w którym zawarto wytyczne dot. poprawy dostępności w Ławie. Łączny koszt wszystkich zastosowanych rozwiązań to 38 tys. zł pozyskanych ze środków pozabudżetowych. Ponadto ramach współpracy z FAR pełnomocnik współuczestniczył w zajęciach aktywnej rehabilitacji oraz prowadził wsparcie dla rodziców dzieci z niepełnosprawnościami. W ramach działań w 2023 roku odbyło się 12 spotkań dla ok. 20 uczestników i ich rodziców/opiekunów. W ramach zajęć prowadzono: zajęcia techniki jazdy, trening ogólnokondycyjny, nauka przesiadania z wózka i na łóżko, krzesło, łuczniostwo, gry i zabawy typu boccia, rzut piłką do kosza, tenis stołowy, cymbergaj, dart, zajęcia rękodzieła. Kolejnym działaniem w ramach zapewnienia dostępności przez pełnomocnika było napisanie projektu do PFRON na zakup 9 osobowego mikrobusa dla dzieci z niepełnosprawnościami. Koszt

dofinansowania 144 tys. zł. Projekt w trakcie weryfikacji.

Pełnomocnik podjął również współpracę z szkołami, przedszkolami oraz miejskimi instytucjami w celu doradztwa pod kątem zapewnienia dostępności. W ramach działania odbyło się 18 wizyt w w/w instytucjach, współpracował również z działami Urzędu Miasta Ławy pod kontem konsultacji dot. zapewnienia dostępności.

• **Potwierdzenie profilu zaufanego**

Ważnym wsparciem kierowanym do osób starszych i niepełnosprawnych, ale również i osób młodych była pomoc przy zakładaniu profilu zaufanego oraz wykonywanie innych czynności związanych z profilem w tym:

- A. Potwierdzenie profilu zaufanego – 151 osób
- B. Unieważnienie profilu zaufanego – 42 osoby
- C. Pomoc przy składaniu wniosku o profil zaufany – ok 100 osób
- D. Pomoc przy zakładaniu aplikacji Mobywatel – 100 osób
- E. Pomoc przy zakładaniu aplikacji IKP – ok.100 osób.

Ze wsparcia w 2023 roku skorzystało ok. 493 osób.

• **Obsługa Miejskiej Rady Seniorów**

W 2023 roku pełnomocnik współpracował z Miejską Radą Seniorów przy organizacji kwartalnych posiedzeń Rady- 4, organizacji miesięcznych dyżurów radnych-12 oraz

podejmowanych inicjatywach przez Miejską Radę Seniorów.

• **Obsługa Zespołu Burmistrza ds. os. niepełnosprawnych i potrzebujących wsparcia**

W 2023 odbyły się 4 spotkania zespołu dot. osób z niepełnosprawnościami. Zespół współpracował z pełnomocnikiem przy wyborze kandydatów odznaczonych nagrodą Burmistrza „Bratnia Dłoń” jak również uroczystej Gali „Bratnia Dłoń. Ponadto zespół zainicjował współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy oraz Fundacją Aktywnej Rehabilitacji. Podjętymi tematami przez zespół była organizacja spotkania dla pracodawców, celem zatrudniania osób z niepełnosprawnościami oraz potrzeba utworzenia Zakładu Aktywizacji Zawodowej.

• **Współpraca z MOPS w Ławie**

Pełnomocnik współpracował z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej przy realizacji Programów: Wspieraj Seniora, Senior +, Opieka Wytchnieniowa oraz pilotaż miejskiego Programu Opieki Wytchnieniowej, Asystencie Osobistym Osoby Niepełnosprawnej, Opasek życia. Praca pełnomocnika polegała na współpracy z dyrekcją, kierownictwem, księgowością oraz pracownikami ośrodka oraz informowaniu mieszkańców o zasadach programów oraz jego celach. Wsparciem objęto ok 200 osób.

Iława wspiera mieszkańców

Pełnomocnik burmistrza ds. osób starszych i niepełnosprawnych

• Współpraca z ICSTiR

Współpraca z Centrum Sportu Turystyki Rekreacji w Iławie polegała na podejmowaniu wspólnych inicjatyw dla seniorów, w tym organizacji zajęć na basenie, rejsów statkiem Ilavia, organizacji zajęć gimnastycznych w ramach Iławskiego Budżetu Obywatelskiego dla ok. 300 osób jak również organizacja oraz obsługa 2 wycieczki dla ok. 100 seniorów.

• Współpraca z ICK

Polegała na organizacji uroczystości oraz podejmowaniu inicjatyw na rzecz osób starszych i z niepełnosprawnościami w tym: organizacja warsztatów, imprez kulturalno-rozrywkowych oraz informowaniu o terminach i repertuarze kina dla seniora. Działaniami objęto ok. 600 osób. W ramach współpracy z okazji Międzynarodowego Dnia Seniora, oraz Gali „Bratnia Dłoń” przygotowano

oprawę artystyczną upominki i życzeń dla ok. 550 seniorów.

• Koordynacja usługi Mobilny Urzędnik

Głównym celem zadania było stworzenie modelu usługi „mobilnego urzędnika w Urzędzie Miasta Iławy. Usługa została wdrożona w czerwcu 2022 r. Było to nowe rozwiązanie polegające na świadczeniu usług w miejscu zamieszkania/pobytu klienta o specjalnych potrzebach. W ramach usługi w 2023 r. ze wsparcia skorzystało 51 osób.

• Współpraca ze Stowarzyszeniem MANKO

Działania przy realizacji Programu Gmina Przyjazd Seniorom w oraz Partnerstwo w Kampanii „Bezpieczny Senior -Stop manipulacji, nie daj się oszukać”. W ramach współpracy Gmina Miejska Iława umożliwiła mieszkańcom Iławy posiadanie bezterminowej ogólnopolskiej karty seniora. W 2023 r. przyjęto i wydano 278 kart.

• Współpraca z Urzędem Marszałkowskim Województwa Warmińsko-Mazurskiego

Dystrybucja na terenie miasta warmińsko-mazurskiej karty seniora, umożliwiającym zniżki dla mieszkańców na terenie naszego województwa. W ramach współpracy przyjęto 220 wniosków.

• Wsparcie stowarzyszeń seniorskich

Pozyskiwanie środków finansowych na realizację działań stowarzyszeń w tym: pisanie, rozliczanie i koordynacja 5 projektów.

• Organizacja 3 zbiórek charytatywnych

Dla chłopca z niepełnosprawnością na poprawę komfortu życia, w tym podczas koncertu jazzowego, „Złota Tarka”, koncertu „Gospel Singer” oraz Meczu AZS Olsztyn. Podczas zbiórek stała współpraca z Towarzystwem Przyjaciół Dzieci w Iławie, Informacją Turystyczną w Iławie, Wydziałem Komunikacji Społecznej oraz matką chłopca.

XXIII Powiatowe Igrzyska Osób z Niepełnosprawnością w Suszu

Spotkanie Bożonarodzeniowe Stowarzyszenia Dzieci Wojny

Ława wspiera mieszkańców

Organy doradcze

Rada Sportu

W dniu 11 stycznia 2023 roku została wybrana Rada Sportu na kadencję w latach 2023, 2024. W wyniku głosowania jawnego jednogłośnie przewodniczącym Rady Sportu został Mieczysław Pietroczyk - Piłka Siatkowa, Siatkówka Piżowa, (MKS Zryw-Volley Ława), zastępcą przewodniczącego został Marek Karbowski – Żeglarsstwo (MOS Ława), a sekretarzem Aneta Ostanek - Lekkoatletyka, Koszykówka (Orka Ława). W skład Rady Sportu na kadencję w latach 2023, 2024 weszli przedstawiciele środowiska sportowego Ławy: Tomasz Wojewoda – Piłka Nożna (Mały Jeziorak), Arkadiusz Szewczyk – Sport Osób Niewidomych i Słabowidzących (Morena), Paweł Pierczyński – Wioślarstwo (WIR Ława), Arkadiusz Rosiński – Piłka Nożna, Tenis Stołowy, Piłka Ręczna, Sporty Walki (IKS Jeziorak Ława), Sławomir Banacki – Pływanie, Triathlon, (Orka Ława).

Podczas posiedzenia poruszano temat rozpowszechniania działań ławskich stowarzyszeń sportowych w celu promocji wydarzeń, osiągnięć oraz działalności klubów. Podjęto dyskusję nad udostępnianiem informacji za pośrednictwem strony www oraz Facebook Ławskiego Centrum Sportu, Turystyki i Rekreacji. Zaproponowano, by na Basenie Miejskim w Ławie został zainstalowany telewizor, na którym mogłyby być wyświetlane informacje dotyczące ławskiego sportu. W rozmowie zasugerowano, aby Ławskie Centrum Sportu, Turystyki i Rekreacji skierował wiadomość mailową do wszystkich klubów i stowarzyszeń sportowych działających w Ławie z prośbą o przesyłanie informacji na temat planowanych wydarzeń, osiągnięć sportowych, wszelkich działań, fotorelacji celem udostępniania ich na stronie www i Facebook ICSTiR oraz na stronach miasta Ława.

Kolejne posiedzenia Rady Sportu odbyło się w dniu 18 stycznia 2023 roku, celem rozpatrzenie wniosków stowarzyszeń sportowych w sprawie przyznania wyróżnień, nagród i stypendiów sportowych dla zawodników

osiągających wysokie wyniki we współzawodnictwie sportowym w 2022 roku. Przewodniczący Rady Sportu Mieczysław Pietroczyk zapoznał zebranych z zarządzeniami w sprawie przyznawania wyróżnień, nagród i stypendiów sportowych dla zawodników osiągających wysokie wyniki we współzawodnictwie sportowym.

Rada Sportu wraz z zaproszonymi gośćmi weryfikowała złożone wnioski o przyznanie stypendiów, nagród i wyróżnień.

Po rozpatrzeniu złożonych w terminie wniosków o przyznanie stypendiów, nagród i wyróżnień, Rada Sportu przyznała:

- 13 stypendiów,
- 28 nagród dla zawodników,
- 11 nagród dla trenerów,
- 28 wyróżnień dla zawodników.

W dniu 27 kwietnia 2023 roku odbyło się trzecie posiedzenie Rady Sportu, zwołane przez przewodniczącego Rady Sportu na prośbę trenera klubu WIR Ława Pawła Pierczyńskiego.

Podczas spotkania wszyscy obecni zapoznali się z stanem technicznym bazy wioślarskiej. Pan Paweł Pierczyński przedstawił największe uchybienia budowlane, oprowadził wszystkich zebranych po całym budynku bazy wioślarskiej oraz opowiedział o codziennym korzystaniu z bazy przez grupy sportowe. Celem spotkania była rozmowa na temat rekomendacji wzięcia udziału w konkursie Ministerstwa Sportu Sportowa Polska – program rozwoju lokalnej infrastruktury sportowej – Edycja 2023, w którym priorytetem są bazy wioślarskie. W związku z krótkim terminem składania wniosków nie podjęto tego działania. Baza wioślarska od 13 lat nie była poddawana pracom remontowym lub odświeżającym. Podczas spotkania Rada Sportu ustaliła, że takowe prace są już wymagane, aby nie pogłębiać dotychczasowych uchybień budynku oraz nie dopuścić do powstawania nowych.

W dniu 28 listopada 2023 roku odbyło się kolejne posiedzenie Rady Sportu w składzie: Przewodniczący Rady Sportu Mieczysław Pietroczyk, Zastępca Przewodniczącego Marek Karbowski, Sekretarz Aneta Ostanek oraz członkowie Rady Sportu Tomasz Wojewoda, Arkadiusz Rosiński, Sławomir Banacki, Paweł Pierczyński, a także zaproszeni goście: Burmistrz Miasta Ławy Dawid Kopaczewski, I Zastępca Burmistrza Miasta Ławy Dorota Kamińska, Kierownik Działu Imprez przy ICSTiR Krzysztof Mądry.

Podczas posiedzenia Rady Sportu poruszano wiele kwestii związanych ze sportem w Ławie oraz funkcjonowaniem Rady Sportu w kolejnych latach. Uszczegółowiono współpracę Rady Sportu z Władzami Miasta.

Dyskutowano na temat zasadności tworzenia nowych klas sportowych o profilu piłka nożna i piłka ręczna w Szkole Podstawowej nr 5, a także rozmawiano na temat funkcjonowania obecnych klas sportowych w Szkołach Podstawowych oraz o współpracy tychże szkół z klubami sportowymi w Ławie.

W związku z terminem składania wniosków o stypendia, nagrody i wyróżnienia za szczególne osiągnięcia sportowe w roku 2022, Rada Sportu szukała rozwiązania nad zmianą terminu składania w/w wniosków. Przy tej okazji Przewodniczący RS podziękował pracownikom ICSTiR za współpracę w pracach związanych z opiniowaniem w/w wniosków. Burmistrz Miasta Ławy Dawid Kopaczewski poprosił, by kluby wyznaczyły osoby wspierające ławski sport, sponsorów, trenerów pracujących z najmłodszymi zawodnikami celem wręczenia im przez Urząd Miasta podziękowań podczas Ławskiej Gali Sportu.

Pan Mieczysław Pietroczyk zachęcał kluby i trenerów do korzystania z projektów i programów Ministerstwa Sportu np. program KLUB, Mikro Granty.

Dyskutowano również o modernizacji stadionu przy ul. Sienkiewicza oraz o dostępności stadionu po modernizacji.

Ława wspiera mieszkańców

Organy doradcze

Rada Kultury

Zarządzeniem z dnia 20 czerwca 2023 roku skład RK został poszerzony o osobę Marcina Chrzęszcza, który zastąpił Marcela Skolankiewicza. Skład Rady od 20 czerwca 2023 roku: Honorata Cybula, Dorota Jurczak, Marek Kałuża, Magdalena Wróblewska, Edward Baranowski, Emrys Kosek i Marcin Chrzęszcz.

Rada Kultury funkcjonuje przy Ławskim Centrum Kultury od 2007 r. jako społeczny organ o charakterze opiniodawczym i konsultacyjnym. Jednym z zadań, do którego powoływani są przedstawiciele Rady Kultury jest udział w pracach komisji opiniującej wnioski o przyznanie Nagród Burmistrza w Dziedzinie Kultury zgodnie z Uchwałą Nr XVIII/2-3/20 Rady Miejskiej w Ławie z dnia 24 lutego 2020 roku ws. zasad i trybu przyznawania nagród dla osób zajmujących się twórczością artystyczną i upowszechnianiem oraz ochroną kultury. Członkowie Rady Kultury są obecni w życiu instytucji i pozostają w kontakcie z dyrektorem i pracownikami.

Rada Seniora

Miejska Rada Seniora została powołana 24 czerwca 2019 r. uchwałą Nr X/107/19 Rady Miejskiej w celu zapewnienia seniorom wpływu na sprawy dotyczące społeczności lokalnej, w tym najstarszego pokolenia. Rada jest ciałem

o charakterze inicjatywnym, doradczym i konsultacyjnym wobec organów Gminy Miejskiej Ława, z którymi współpracuje we wszystkich obszarach dotyczących osób starszych. W 2023 r. Rada Seniora pracowała przy realizacji m.in. następujących działań:

- zajęć z zakresu profilaktyki zdrowotnej wśród seniorów,
- dyżurów radnych,
- XVI Rajdu Pomarańczowego,
- współpracy z urzędem Miasta w zakresie wprowadzenia udogodnień ukierunkowanych na seniorów i osoby z niepełnosprawnościami w ramach przedsięwzięcia grantowego „Dostępny urząd - Ława inspiruje”,
- organizacji aktywności ruchowych dla seniorów w celu zapobiegania niepełnosprawności.

Młodzieżowa Rada Miasta

Działania Młodzieżowej Rady Miasta w 2023 r.

1. **31 Finał WOŚP (29 stycznia 2023):** prowadzenie sklepiku z fantami.
2. **Rozpoczęcie odwiedzin w Schronisku (4 marca):** aktywne uczestnictwo w promocji "Adoptuj nie Kupuj".
3. **Spotkanie z Miejską Radą Seniorów (12 maja):** rozmowy o porozumieniu między radami oraz wzajemnej współpracy.
4. **Noc Muzeów (12 maja):** współorganizacja wydarzenia miejskiego w ratuszu.

5. **Pomarańczowy Rajd Rowerowy (20 maja):** współpraca przy organizacji wydarzenia.
6. **Broken Ball:** udział w organizacji wydarzenia, m.in. prowadzenie sklepiku, obecność na skateparku, rozdawanie pakietów.
7. **Wild Beach Art Festival:** pomoc w przygotowaniu stanowisk na placu zabaw.
8. **Warsztaty Deskorolkowe i Rowerowe:** pomoc w rejestracji uczestników i organizacji.
9. **Konferencja „Czyste Powietrze”:** organizacja grup młodzieżowych podczas konferencji.
10. **Podpisanie Porozumienia z Radą Seniorów:** współpraca między radami.
11. **I Forum Ławskiej Młodzieży (28 listopada):** udział w wydarzeniu w CALu.
12. **Warsztaty Kulinarne Przedświąteczne (21 grudnia):** inicjatywa obejmująca warsztaty kulinarne dla uczniów ławskich szkół.
13. **32 Finał WOŚP:** prowadzenie sklepiku z fantami podczas finału WOŚP.

Ława wspiera mieszkańców

Ławska Karta Mieszkańca

Uruchomiony pod koniec 2022 r. program pn. Ławska Karta Mieszkańca (IKM) ma na celu udostępnienie posiadaczom kart możliwości korzystania z różnych benefitów. Zniżki, rabaty lub inne udogodnienia są przygotowywane przez partnerów programu. Należą do nich jednostki organizacyjne urzędu miasta, a także podmioty prywatne, które przystąpiły do programu.

Istotną rolą IKM jest również propagowanie lokalnego patriotyzmu i rozwoju lokalnej społeczności oraz zamieszkiwanej przez nią przestrzeni.

Pozytywnym aspektem działania Programu IKM jest zachęta osób, które mieszkają w Ławie, ale są zameldowane w innych miejscowościach i tam rozliczają się z urzędem skarbowym, do aktualizacji tych danych. Dla wielu samorządów wpływ podatkowy od mieszkańców stał się na tyle istotną pozycją budżetową, iż warto zawalczyć o ich wysokość.

Miasta wprowadziły programy, po to aby mieszkańcy i jednocześnie posiadacze kart mieli niższe niż turyści lub osoby przyjezdne opłaty z tytułu miejskich usług. Z czasem programy te zaczęły ewoluować i wprowadzać nowe rozwiązania i możliwości.

Na koniec 2023 r. liczba prywatnych partnerów ukształtowała się na poziomie 15. Liczba wydanych kart wyniosła 3 623 szt.

Liczba posiadaczy kart IKM
na koniec 2023 r.

3 623 osoby

Zamierzeniami na 2024 r. są:

- uruchomienie wirtualnej formy Ławskiej Karty Mieszkańca w postaci aplikacji na urządzenia przenośne,
- analiza możliwości wprowadzenia sprzedaży biletów komunikacji miejskiej w aplikacji IKM oraz wdrożenie takiego rozwiązania,
- zwiększenie liczby prywatnych partnerów programu,
- zwiększenie liczby działań promocyjnych związanych z funkcjonowaniem IKM,
- większa promocja prywatnych partnerów IKM

Program IKM cieszy się dużą popularnością wśród mieszkańców. W celu spełnienia ich oczekiwań, konieczna jest ciągła ewolucja samego programu, jak i jego poszczególnych funkcjonalności. Wydział urzędu miasta, który zajmuje się obsługą całego programu, będzie analizował kierunki rozwoju, nowe rozwiązania oraz potrzeby i starał się o jak najszybsze dostosowanie programu do oczekiwań.

Ława wspiera mieszkańców

Loteria PIT

Od początku roku trwały przygotowania do zorganizowania drugiej edycji loterii podatkowej „Rozlicz Pit w Ławie”. Od marca trwa kampania promocyjna w mediach zachęcająca mieszkańców do rozliczania podatku w mieście. W pierwszej edycji, w 2022 roku pula nagród wynosiła 10 tys. złotych, nagroda główna 7 000 zł oraz trzy nagrody II stopnia po 1 000 zł.

W drugiej edycji pula została zwiększona do 12,5 tys. złotych, a nagrody wynosiły kolejno: 7 000 zł, 3 x 1 000 zł oraz 5 x 500 zł. Efektem pierwszej edycji był udział blisko 1 800 mieszkańców w loterii. W drugiej edycji odnotowaliśmy znaczny wzrost liczby zgłoszeń, który ostatecznie wyniósł ponad 2 100 osób. Nagroda główna drugiej edycji, w 2023 roku została przekazana na ręce pani Anny z Ławy, która wraz z pozostałymi laureatami loterii (w sumie 9 osób) otrzymała nagrodę z rąk burmistrza na scenie głównej Dni Ławy 9 lipca. Głównym celem, jaki przyświeca loterii, jest nakłonienie osób mieszkających w Ławie do tego, aby rozliczały się w Urzędzie Skarbowym w Ławie i wskazały miasto Ława jako miejsce zamieszkania. W ten sposób pieniądze podatników mieszkających w Ławie wracają w części do miasta i zasilają jego budżet środki niezbędne do zapewnienia bezpieczeństwa w mieście, utrzymania szkół, przedszkoli i wszystkich tych zasobów, z których korzystają jego mieszkańcy. Kampania promocyjna prowadzona na kilka miesięcy przed losowaniem,

w trakcie której mieszkańcy mogli zgłosić swój udział poprzez stronę internetową www.pitwilawie.pl, miała także zwrócić uwagę na szereg korzyści wynikających z rozliczania podatku w mieście.

Liczba mieszkańców w I edycji loterii PIT
ok. 2100 (+300 os. r/r)

Laureaci II edycji loterii podatkowej „Rozlicz PIT w Ławie”

Promocja, komunikacja społeczna i współpraca zagraniczna

Promocja i komunikacja społeczna

Miasta partnerskie

Promocja, komunikacja społeczna i współpraca zagraniczna

Promocja i komunikacja społeczna

Nową tegoroczną tendencją w turystyce były wyjazdy na tzw. ostatnią chwilę, czyli spontaniczne nieplanowane wyjazdy, rezerwacja noclegu oraz wybór miejsca wypoczynku przed wyjazdem. W związku z powyższym musieliśmy dopasowywać naszą kampanię promocyjną do zmieniających się tendencji i w tym roku promowaliśmy miasto Iławę hasłem: **Urlop w Iławie, miejsce ma znaczenie**. W poprzednich latach główny nacisk na promocję Iławy, jako miejsca wypoczynku kładliśmy przed tzw. sezonem czyli od marca do czerwca, gdyż wtedy turyści wybierali swój wakacyjny kierunek. W tym roku zdecydowaliśmy się na stałą promocję Iławy jako destynacji turystycznej, którą uzupełnialiśmy kreacjami promocyjnymi wydarzeń sportowych i kulturalnych oraz atrakcji turystycznych, które były do dyspozycji gości w konkretnych terminach. Podążając za trendami Polskiej Organizacji Turystycznej oraz wyborami turystów dopasowaliśmy kierunki naszej promocji rozszerzyliśmy przekaz także w regionie tak, by zachęcić do tzw. turystyki sąsiedzkiej, oraz w zależności od wydarzeń w danym terminie dopisywaliśmy promocję do konkretnych grup odbiorców. Oczywiście kontynuowaliśmy także promocję Iławy wzdłuż tras kolejowych bezpośrednio prowadzących do Iławy, a w szczególności trasy

Pendolino, wykorzystując dogodność podróżowania tym środkiem transportu.

Rajd Pomarańczowy edycja 2023

Działania promocyjne zrealizowane w tym roku:

1. **Współpraca z agencją marketingową**, która na podstawie naszych wytycznych oraz wskazówek opracowała plan promocji, przygotowała kreacje marketingowe miasta na rok 2023, zajęła się administracją landingpage urlpwilawie.pl, a także prowadzi iławskie media społecznościowe dotyczące promocji turystyki, zgodnie z wytyczonym planem promocyjnym.
2. Przy obsłudze ruchu turystycznego tradycyjnie **ściśle współpracujemy z Informacją Turystyczną** w zakresie promocji usług i przekazywania informacji

od przedsiębiorców z branży turystycznej, do naszych gości. Informacja Turystyczna jest łącznikiem między turystą a przedsiębiorcą. Jest głównym i najważniejszym punktem na mapie turysty poszukującego różnych aktywności, udogodnień, czy też usług dodatkowych podczas pobytu.

3. **Ujednoliciliśmy wizualizację graficzną**:
  - opracowanie i wydruk podkładów gastronomicznych, ze spisem imprez w Iławie w sezonie 2023, a także z odnośnikami do najważniejszych, z punktu widzenia obsługi ruchu turystycznego, stron w mieście. Podkłady te rozdaliśmy do lokali gastronomicznych w Iławie oraz okolicy (Sarnówek, Gardzień, Siemiany, Makowo).
4. **Ślub w Iławie** to rozwijająca się z roku na rok kampania promocyjna, która ma zachęcić to zawarcia małżeństwa właśnie w naszym mieście. Wykorzystując media społecznościowe, dedykowaną platformę internetową, kampanie ads i inne formy reklamy miasto chce wydłużyć tzw. sezon turystyczny poza okres wakacyjny. Wspólnie z przedsiębiorcami z branży ślubnej przedstawiamy Iławę jako wspaniałe miejsce, w którym cała ceremonia będzie kompleksowo zorganizowana, a stworzona atmosfera zapamiętana na całe życie.

Promocja, komunikacja społeczna i współpraca zagraniczna

- Na przystankach autobusowych, w specjalnych ramach pojawiały się plakaty *Wakacje w Iławie* ze spisem najważniejszych imprez.
  - Zaktualizowane zostały informacje na budynku przy Dworcu PKP.
  - Wykonaliśmy dwie nowe dwustronne ścianki promocyjne z hasłem „urlop w Iławie” oraz z miejskimi logotypami.
  - Wykorzystaliśmy nasze miejskie jachty, które pozyskaliśmy w ramach projektu UE pn. „Pozaszkolne formy zajęć żeglarskich w oparciu o Ekomrainę w Iławie”, jako nośniki reklamy miasta, oznakowując je grafikami promocyjnymi miasta.
4. **AZS Indykpol Olsztyn** promocja miasta poprzez realizację rozgrywek Plus Ligi w Iławie. Mecze były bezpośrednio transmitowane w stacji Polsat Sport oraz Polsat Extra. Z danych podsumowujących sezon 2022/2023 przesłanych przez klub wynika, że łączny wskaźnik AMR (średnia oglądalność minutowa) w okresie od października 2022 do kwietnia 2023 r. wskazuje, że 3 286 693 widzów oglądało rozgrywki z udziałem zawodników AZS. Suma ekspozycji marki Miasto Iława w mediach w poprzednim sezonie wyniosła 25 189 natomiast ekwiwalent reklamowy dla Iławy został wyceniony na 6 421 386,81 zł.

Wysokość ekwiwalentu reklamowego Iławy
dzięki meczom AZS Indykpol Olsztyn

6 421 386,81 zł

---

5. **Pomarańczowy Rajd Rowerowy**, który wydział zorganizował przy współpracy z ICSTiR. Rodzinna i piknikowa formuła rajdu, przyciągnęła do Iławy sporą rzeszę mieszkańców także regionu oraz turystów, którzy przyjechali specjalnie na to wydarzenie. Finał rajdu w tym roku odbył się na Wyspie Młyńskiej, na której na uczestników czekało ognisko, poczęstunek i wspólna integracja przy muzyce na żywo. Wszystko dzięki współpracy z ZHP Hufiec Iława. Wydział odpowiadała za całość wydarzenia od zaplanowania, promocji po realizację. Przy rajdzie współpracowaliśmy z IT Iława, ISCTiR oraz ZHP Hufiec Iława.
6. **Współpraca z załogą Iława Sailing**. W roku 2023 kontynuowaliśmy współpracę z załogą Iława Sailing, która reprezentowała miasto Iława w regatach klasy Omega podczas imprez w całej Polsce. W skład załogi Iława Sailing wchodzi wychowankowie SSW Iława.
7. Dużą popularnością, jak co roku, cieszyły się też przygotowana przez wydział i Informację Turystyczną historyczna atrakcja pn. **Szlakiem Historii Iławy**. Szlak doczekał się swojej wersji online, z nagraniami w języku

migowym. Na tablicach historycznych pojawiały się także odnośniki do strony internetowej szlaku. Zapraszamy do zwiedzania historycznej Iławy przez cały rok <https://spacer-ilawa.pl/>

8. Wydział odpowiedzialny był za realizację wydarzenia **Noc Muzeów w Iławie** w ratuszu w tym m.in. wystawy fotografii Andrzeja Świdzińskiego oraz prezentację makiety iławskiej starówki wraz ze spotkaniem z jej autorem, zwiedzania budynku ratusza i spotkania z burmistrzem, wejściem na wieżę. Noc muzeów w Iławie jest bardzo atrakcyjnym pod kątem promocyjnym wydarzeniem, które przyciąga gości w okresie przed sezonowym.

Promocja, komunikacja społeczna i współpraca zagraniczna

9. Zrealizowaliśmy także projekt **Moda na recykling- promocja miasta** przez ekologię. Warsztaty artystyczne z projektantką mody Anną Kubisz, odbyły się 13 marca, brali w nich udział uczniowie z dwóch ławskich szkół wraz ze swoimi opiekunami. Podczas warsztatów powstała kreacja, którą nasi uczniowie wraz profesjonalnymi modelkami zaprezentują podczas wielkiego finału akcji. **Za współfinansowanie akcji dziękujemy naszym partnerom Firmie KOMA, Związki Gmin Czyste Środowisko oraz WFOŚ.**
10. Akcja promocyjna miasta podczas dwóch wyjazdów promocyjnych Festiwal Krainy Górnej Odry- Rybnik, Żory, Jastrzębie Zdrój oraz 60. Festiwal Kultury Beskidzkiej w Wiśle. Należy podkreślić, że udział miasta w tych wydarzeniach był możliwy dzięki członkostwu w Warmińsko-Mazurskiej Regionalnej Organizacji Turystycznej i był bezpłatny. Ta forma promocji miasta, czyli bezpośredni kontakt z turystami jest bardzo skuteczna i liczymy, że takich wyjazdów WMROT w kolejnych latach będzie organizować więcej. Zaprosiliśmy przedstawicieli Śląskiej Organizacji Turystycznej do Ławy, aby mogli zaprezentować swój piękny region w 2024 roku.
11. Jak w poprzednich latach wydział przy współpracy z Informacją Turystyczną

odpowiadał za organizację i realizację bezpłatnych wakacyjnych wycieczek z przewodnikiem. Razem ze Stowarzyszeniem Mazursko-Zachodnich Przewodników, zaprosiliśmy mieszkańców i gości do sobotniego zwiedzania Ławy z przewodnikiem. Dodatkowo w każdą środę razem z informatorkami z biura IT umożliwiliśmy zwiedzanie ratusza oraz zaprosiliśmy na wyjątkowy w rejs ławią z opowieścią w tle. Dodatkową atrakcją tego sezonu była możliwość wysłuchania historii oraz zobaczenia makiety Starego Miasta Ławy wykonanej przez pana Rafała Kociędę. Wszystkie wycieczki były darmowe.

12. Współpraca w działaniach promocyjnych z miejskimi jednostkami ICK i ICSTIR oraz Miejska Biblioteka Publiczna oraz z ławskimi sportowcami, klubami sportowymi i organizacjami pozarządowymi. Wspólne promowania wydarzeń kulturalnych i sportowych, użyczenie na cele promocyjne namiotów, winderów, ścianek promocyjnych, flag Ławy, drobnych upominków reklamowych, a także umieszczanie loga miasta na plakatach, strojach reprezentacyjnych zawodników, wspólna promocja w social mediach.

Finałowa gala wydarzenia „Moda na recykling”

Promocja, komunikacja społeczna i współpraca zagraniczna

Miasta partnerskie

Tholen (Holandia)

Od 8 do 13 maja realizowaliśmy wymianę uczniów pn. Poznaj moje miasto i mój region: integracyjno-edukacyjna wymiana młodzieży Ława-Tholen 2023. Projekt był kontynuacją współpracy w ramach partnerstwa miast: Ławy oraz niderlandzkiego Tholen. Przedsięwzięcie miało charakter integracyjno-edukacyjny i dotyczyło wymiany młodzieży szkolnej w wieku 10-13 lat. W działania zaangażowane były dwie placówki oświatowe: Szkoła Podstawowa nr 3 w Ławie oraz szkoła Calvin z Tholen jako partner. Podczas realizacji projektu uczniowie z Tholen przez sześć dni gościli u rodzin uczniów z Ławy oraz uczestniczyli w różnych aktywnościach o charakterze edukacyjnym i integracyjnym m.in.: wspólne zajęcia integracyjne, wycieczki tematyczne odkrywające historię miasta Ławy oraz regionu związane również z obchodami roku Kopernika na Warmii i Mazurach, oraz osadnictwem holenderskim na terenie Warmii i Mazur. Wspólnym mianownikiem całego przedsięwzięcia była promocja obu miast partnerskich i regionów pod kątem atrakcji turystycznych, historycznych i kulturalnych. Przybliżenie młodzieży sylwetki i dokonań Mikołaja Kopernika. W czasie pobytu w Ławie uczniom z Tholen towarzyszyli przedstawiciele Stowarzyszenia Ława-Tholen, dzięki temu oprócz wizyty edukacyjnej był też czas na rozmowy o dalszych planach na partnerstwo między naszymi miastami. Wspólnie doszliśmy

do wniosku, że ta forma współpracy, jaką jest wymiana młodzieżowa, jest bardzo cenna dla naszych przyszłych pokoleń i wzbogaca nasze relacje. Daje możliwość rozwijania umiejętności językowych, przełamywania barier, poznawania kultury i zwyczajów innych państw. Jesteśmy przekonani, że powinniśmy kontynuować takie działania w następnych latach. Strona holenderska jest bardzo otwarta na wspólną promocję turystyczną i kulturową. A także na wymianę doświadczeń z zakresu ekologii, recyklingu i ochrony środowiska. Przedstawiciele stowarzyszenia przekazali **ks. Jarosławowi Gościńskiemu** z ławskiej cerkwi, środki na wyposażenie karateki medycznej dla miasta Mikołajewo, naszego kandydata na miasto partnerskie z Ukrainy.

Młodzież z Tholen w ławskim ratuszu

Herborn (Niemcy)

W dn. 8-11 czerwca 2023 r. delegacja przedstawicieli miasta Ławy na czele z Burmistrzem Dawidem Kopaczewskim na zaproszenie burmistrzynie Katji Gronau odwiedziła miasto partnerskie Herborn, a okazją do wizyty był jubileusz 25-lecia współpracy miast. Podczas pobytu podsumowano dotychczasowe działania i zaplanowano kolejne obszary działalności, o które rozszerzone zostanie partnerstwo. Jubileusz 25-lecia współpracy miast był nie tylko okazją do podsumowań i określeniem kierunków partnerstwa na kolejne lata, ale także sposobnością do ogólnego spojrzenia na współczesne stosunki polsko-niemieckie. Niezwykle ważną rolę w kontekście budowania polsko-niemieckiego porozumienia odgrywają bowiem bezpośrednie spotkania na najniższym szczeblu: mieszkańców, młodzieży i władz samorządowych. Między innymi o tym rozmawiano podczas pobytu w czerwcu na wystawie połączonej z wykładem Instytutu Spraw Polsko-Niemieckich z Darmstadt, które poprowadził profesor Peter Oliver Loew. Zarówno w części oficjalnej spotkania, jak i w rozmowach prowadzonych w kularach podkreślał on, jak ważną rolę w dzisiejszych czasach odgrywają oddolne inicjatywy polsko-niemieckie prowadzone w ramach partnerstwa miast, organizacji i instytucji.

Promocja, komunikacja społeczna i współpraca zagraniczna

Podczas wizyty delegacji z Ławy w Herbon podjęta została decyzja o rozszerzeniu współpracy wymiany młodzieży szkolnej, w tym także grup sportowych, jak również odświeżeniu współpracy w zakresie promocji oferty turystycznej (współpraca w zakresie uaktualnienia ofert turystycznych obu miast) i zainicjowaniu współpracy pomiędzy organizacjami pozarządowymi. Ze strony polskiej i niemieckiej została wyrażona chęć podjęcia kolejnej wymiany szkolnej (poza kontynuowaną nadal współpracą Johanneum Gymnasium i Licem im. S. Żeromskiego) tym razem wśród młodszej grupy wiekowej. Kolejnym etapem będzie przeprowadzenie, w nowym roku szkolnym, rozeznania w szkołach obu miast, którego efektem będzie wytypowanie grup o podobnym wieku i zainteresowaniach, a także przygotowanie szkół do podjęcia wyzwania organizacji corocznych wymian.

Wizyta przedstawicieli magistratu w Gargždai (Litwa)

Gargždai (Litwa)

2-4 czerwca delegacja z Ławy w składzie: II zastępca Burmistrza Miasta Ławy Krzysztof Portjanko, Radna Rady Miejskiej Martyna Wyźlic, pracownik OPPUiPR Marta Ziółkowska oraz Kierownik Wydziału Komunikacji Społecznej Beata Furmanek brała udział w 770 urodzinach miasta partnerskiego Gargždai. Wizyta była także idealną okazją do uczczenia 25 lat partnerstwa między naszymi miastami. Podczas oficjalnej uroczystości burmistrz Krzysztof Portjanko złożył gratulacje z okazji pięknego Jubileuszu włodarzom oraz mieszkańcom miasta, oraz wyraził chęć kontynuacji i rozwoju naszego partnerstwa. Podczas bardzo intensywnej i krótkiej oficjalnej wizyty na Litwie, był też czas na mniej formalne spotkania, które oprócz rozmów o dalszej współpracy. Przedstawiciele miasta partnerskiego z Litwy są bardzo zainteresowani do powrotu naszych wspólnych wymian sportowych, organizacji wspólnych meczów piłkarskich, zgrupowań i obozów sportowych. Dodatkowo zapadła deklaracja wspólnej promocji turystycznej naszych regionów. Na koniec czerwca odbyła się **wizyta studyjna delegacji z regionu Kłajpedy i miasta partnerskiego Gargždai.**

Dyrektorzy oraz nauczyciele ławskich szkół i przedszkoli mieli okazję spotkać się ze swoimi odpowiednikami z litewskiego regionu Kłajpedy oraz naszego miasta partnerskiego Gargždai. Nasi goście zwiedzili Przedszkole Miejskie nr 6, w którym podczas wizyty towarzyszył im za-ca

dyrektora ICUW Pan Sławomir Ciszewski, Szkołę Podstawową nr 5 w Ławie, gdzie w spotkaniu oprócz przedstawicieli miejskich szkół, brała udział Dorota Kamińska I Zastępca Burmistrza Miasta Ławy oraz Zespół Szkół im. Bohaterów Września 1939 Roku w Ławie, gdzie o funkcjonowaniu szkoły opowiadała Pani Renata Motylińska dyrektor Wydział Edukacji, Kultury i Sportu Starostwa Powiatowego w Ławie. Głównym tematem wizyty było zapoznanie się z polskim system edukacji, a także wymiana doświadczeń z zakresu rozwijania kreatywności uczniów i wdrażaniu nauczania włączającego. Nasi Goście wyjechali z Ławy zainspirowani nowymi pomysłami. Dziękujemy dyrektorom i pracownikom naszych ławskich szkół za zaangażowanie oraz przygotowanie prezentacji naszych placówek, a także gościnność i miłe przyjęcie gości z Litwy.

Przedstawiciele miast partnerskich Gargždai (Litwa) i Ława (Polska)

Promocja, komunikacja społeczna i współpraca zagraniczna

Mikołajów (Ukraina)

nad Dnieprem. 5 maja odbyła się wizyta przedstawicieli władz samorządowych na czele z **Merem Mikołajowa Andrija Shchebela**, który w towarzystwie sekretarza oraz przedstawiciela rady miejskiej zwiedził Ławę. Powodem ku temu było **podpisanie listu intencyjnego** pomiędzy miastami, który jest wstępem do oficjalnego uznania ukraińskiego Mikołajowa miastem partnerskim Ławy. **Burmistrz Ławy Dawid Kopaczewski** wraz z **wiceburmistrz Dorotą Kamińską** i radnymi pełnili rolę gospodarzy. Dodatkowo, dzięki współpracy miasta i **Ochotniczej Straży Pożarnej w Ławie** gościom przekazano wóz strażacki przygotowany do akcji pożarniczych. Dar jest tym

bardziej cenny, gdyż dotychczas, na stanie Mikołajowa był jeden wysłużony pojazd, który zabezpieczał mieszkańców aż 9 gmin. Dzięki pomocy **ks. Jarosława Gościńskiego** z ławskiej cerkwi pojazd wypełniono darami dla naszych wschodnich sąsiadów. Mer Mikołajowa opowiadał, iż sytuacja w ich mieście i okolicach jest ciężka, ale wszyscy starają się, aby funkcjonowanie miasta, jak i życie samych mieszkańców toczyło się, na ile to możliwe, normalnie. Wspominał, iż wielkim darem, były dwa autobusy przekazane w 2022 roku przez ZKM Ława, które umożliwiają transport publiczny mieszkańców, w szczególności dzieci do okolicznych szkół. Posiadane wcześniej przez Ławę pojazdy zostały przekazane Siłom Zbrojnym Ukrainy do działań

wojennych. Delegacja rozpoczęła się od spotkania z władzami Ławy w lokalnej cerkwi. Następnie goście poznali uroki miasta podczas rejsu ławią, by następnie odwiedzić miejskie spółki: **Zakład Komunikacji Miejskiej** oraz **Ławskie Wodociągi**. Prezentację wyposażenia, infrastruktury i działań podejmowanych w spółkach prowadzili prezesi: **Maciej Jaszczuk** (ZKM) oraz **Dariusz Kowalski** (IW). Przedstawiciele Mikołajowa byli pod wrażeniem wdrożonych rozwiązań, które planują w przyszłości wykorzystać w swoim mieście. Podczas krótkiej, ale intensywnej wizyty obie strony wyraziły chęć dalszej współpracy w wielu obszarach.

Podpisanie wstępnego porozumienia z merem Mikołajowa

Wóz strażacki подарowany mieszkańcom miasta Mikołajów

Kultura, sport i rekreacja

[Łódzkie Centrum Kultury](#)

[Miejska Biblioteka](#)

[Publiczna](#)

[Łódzkie Centrum Sportu,](#)

[Turystyki i Rekreacji](#)

Kultura, sport i rekreacja

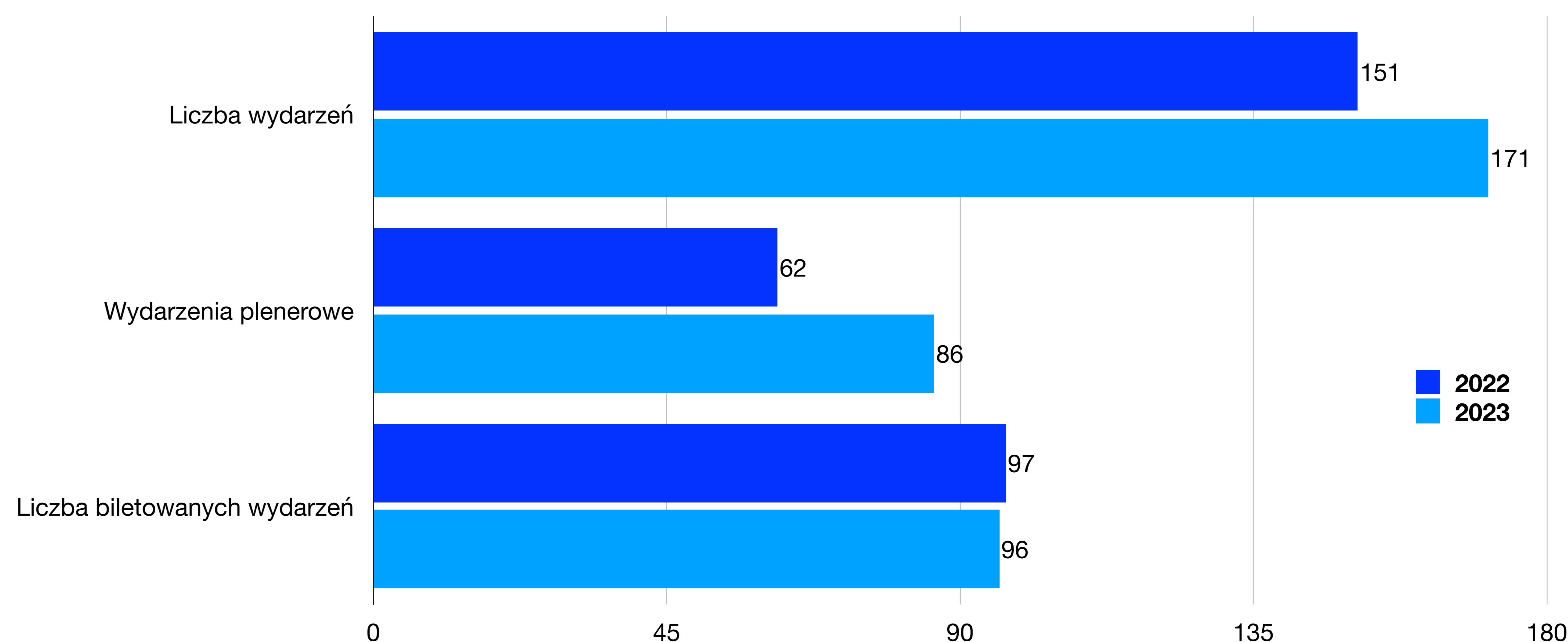
Ławskie Centrum Kultury

Ławskie Centrum Kultury odgrywa kluczową rolę w życiu społecznym gminy Ława, stanowiąc nieodłączny element kształtowania tożsamości lokalnej oraz promocji kulturalnej.

W 2023 r. instytucja z powodzeniem zrealizowała założenia statutowe poprzez organizację różnorodnych wydarzeń kulturalnych dla wszystkich grup społecznych takich jak festiwale, koncerty, wystawy sztuki, spektakle teatralne, warsztaty i zajęcia dla dzieci, młodzieży i dorosłych czy też pokazy filmowe.

W roku 2023 odnotowaliśmy wielki sukces frekwencyjnym uczestników naszych wydarzeń.

Wydarzenia realizowane przez ICK

Liczba uczestników wydarzeń organizowanych przez ICK w 2023 r.

52 758 osób (+12 948 r/r)

Imprez zorganizowane przez jednostkę	Liczba imprez	Liczba uczestników
Koncerty	53	26 768
Pokazy teatralne	24	5 400
Warsztaty	47	940
Festiwale i przeglądy artystyczne	8	8 050
Wystawy	5	3 100
Prelekcje, spotkania, wykłady	5	400

Kultura, sport i rekreacja

REALIZACJA WYDARZEŃ

W 2023 roku Łódzkie Centrum Kultury miało przyjemność organizować szereg wydarzeń (koncertów, wystaw, festiwali, przeglądów artystycznych, prelekcji, spotkań, imprez o charakterze kulturalno-rekreacyjnym, konkursów, pokazów teatralnych, warsztatów, różnych form animacji, uroczystości i gal okolicznościowych), które wzbudziły duże zainteresowanie i entuzjazm wśród publiczności.

Na scenach gościliśmy utalentowane zespoły oraz solistów, którzy prezentowali wykonania swoich największych przebojów, zachwycając słuchaczy.

W niniejszym sprawozdaniu skupimy się na największych wydarzeniach. Jednocześnie jesteśmy przekonani, że wszystkie nasze propozycje wpisały się w potrzeby naszych odbiorców, dając radość zarówno nam, jak i publiczności.

Najważniejsze wydarzenia

Koncert Noworoczny Cafe Bodo

Termin: 22.01.2023 r.

Miejsce: Hala Sportowo- Widowiskowa

Podczas koncertu noworocznego wystąpili artyści, którzy wykreowali czarowną atmosferę międzywojennej Polski. Wykonawcami byli: Orkiestra Symfonicznych Bydgoskich pod batutą Marka Czeakały wraz z solistami oraz tancerzami z Dance Rouge. W rolach głównych mogliśmy podziwiać: finalistę dziesiątej edycji The Voice of Poland, Tadeusza Seiberta, który wcielił się w postać Eugeniusza Bodo oraz Emilię Czeakałę, która śpiewała głosem Hanki Ordonówny. Na wydarzenie sprzedano 1 064 bilety.

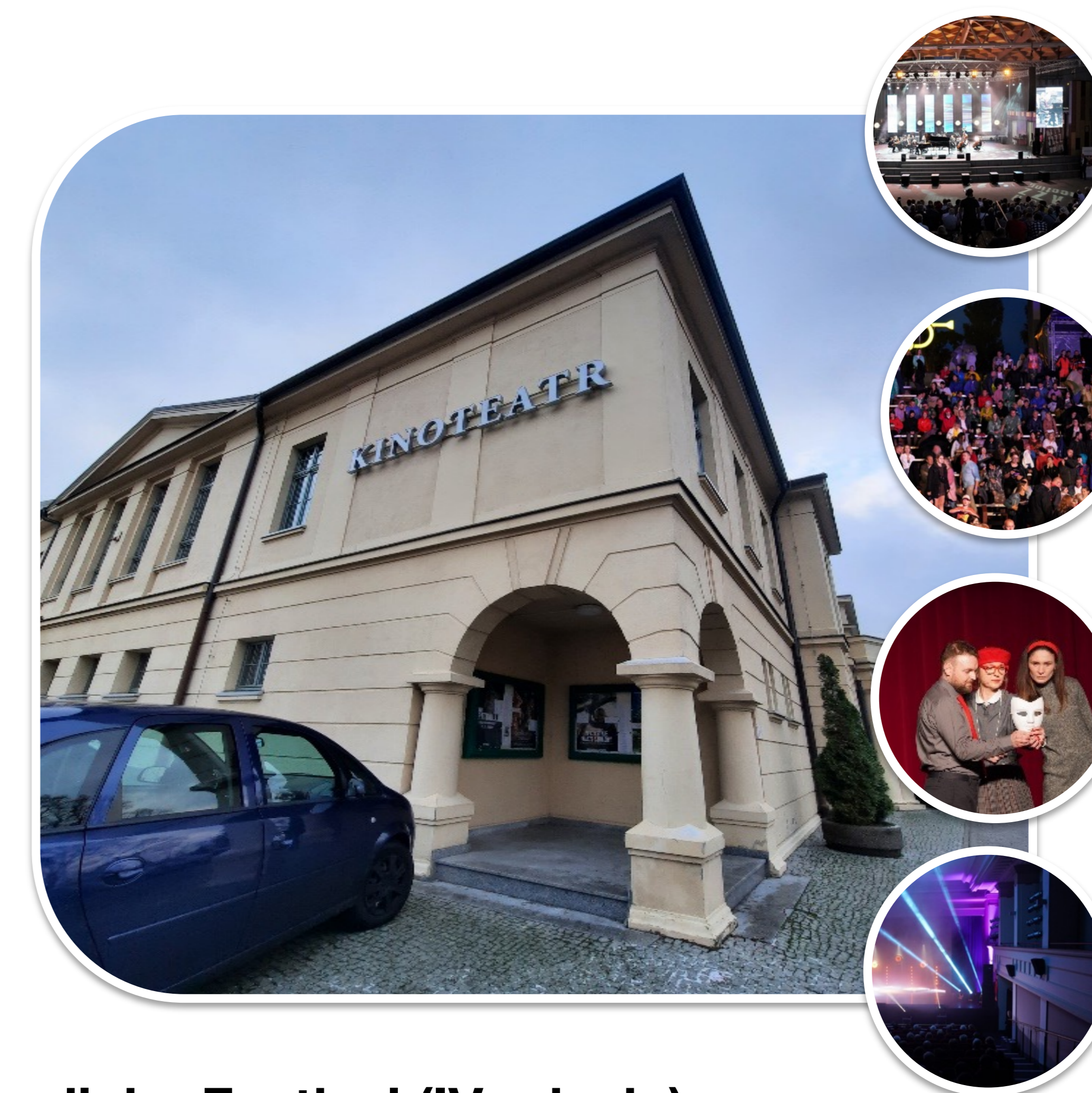
Dni Ławy

Termin: 09.07.2023 r.

Miejsce: Boisko przy basenie miejskim

Na głównej scenie koncertowej dla mieszkańców i turystów Łódzkie Centrum Kultury zorganizowało koncerty największych gwiazd polskiej sceny muzycznej. Jako pierwszy wystąpił Michał Szczygieł, przedstawiciel młodego pokolenia, polski piosenkarz autor tekstów i kompozytor. Finalista programu The Voice of Poland. Kolejną gwiazdą, która porwała łódzką publiczność był finalista trzeciej edycji programu **X Factor**, Grzegorz Hyży z zespołem. Największą gwiazdą niedzielnego wieczoru była Agnieszka Chylińska z zespołem, która zakończyła doroczne święto miasta bardzo energetycznym koncertem na światowym poziomie. Imprezie towarzyszyły również liczne działania towarzyszące m. in. Wawel Truck z animacjami dla najmłodszych, Festiwal Smaków Food Trucków, strefa gastronomiczna oraz potańcówka w Parku Miejskim z zespołem BIL. W imprezie uczestniczyło około 6 000 osób.

[Dni Ławy 2023 \(youtube.com\)](#)

Soundlake Festival (IV edycja)

Termin: 29.07.2023 r.

Miejsce: Amfiteatr Miejski im. Louisa Armstronga.

Muzyczny wieczór festiwalowy w ramach 4. edycji składał się z największych gwiazd polskiej sceny muzycznej, jako pierwszy wystąpił Vito Bambino, czyli Mateusz Dopieralski, wokalista, autor piosenek, kompozytor, aktor i lider zespołu Bitamina. Kolejną festiwalową gwiazdą był Artur Rojek – polski muzyk, wokalista, autor tekstów i kompozytor, członek zespołów Myslovitz i Lenny Valentino. Z zespołem Artura Rojka na perkusji zagrał pochodzący z Ławy MARCIN "UŁAN" UŁANOWSKI. Koncerty festiwalowe zakończyła Monika Brodka z zespołem. Na festiwalowe koncerty organizatorzy sprzedali 2 200 biletów, na które przybyli nie tylko Ławianie, ale i sporo gości, turystów z całej Polski.

[Łódź Soundlake Festival 2023 \(youtube.com\)](#)

[>> Przejdź do spisu treści <<](#)

Kultura, sport i rekreacja

Szanty nad Jeziorkiem

Termin: 05.08.2023 r.

Miejsce: Plaża Miejska przy ul. Kajki

Na scenie wystąpiły zespoły: "Do Dna" i "Własny Port". O animacje dla najmłodszych zadbał Tetar MagMowcy, który przygotował spektakl: "Ważne numery" oraz zabawy, malowanie kartonowych domków, Dmuchany Dart i Twister. Wydarzenie było również okazją do wręczenia nagród Yellow Cup. Szanty nad Jeziorkiem poprowadził Sławomir Zbysiński. Liczba uczestników to 2 000 osób.

52 Międzynarodowy Festiwal Jazzu

Tradycyjnego Old Jazz Meeting Złota Tarka

Termin: 11-13.08.2023 r.

Miejsce: Miejsce: Amfiteatr Miejski im. Louisa Armstronga.

Organizatorami Festiwalu byli: Ławskie Centrum Kultury oraz Urząd Miasta Ławy. Festiwal odbył się pod Honorowym Patronatem Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego Gustawa Marka Brzezina. Amfiteatr im. Louisa Armstronga w Ławie na trzy dni wypełnił się jazzową muzyką, artystami z Polski i z zagranicy oraz wspaniałą publicznością. Na festiwal sprzedano 1 113 biletów.

[Złota Tarka 2023, Ława \(youtube.com\)](https://www.youtube.com/watch?v=...)

Rock nad Jeziorkiem

Termin: 01.09.2023 r.

Miejsce: Amfiteatr Miejski im. Louisa Armstronga
W piątek 1 września 2023 r. odbyła się kolejna edycja imprezy Rock nad Jeziorkiem. W skład line-up weszły trzy zespoły grające muzykę rockową i heavy metal. W roli supportu wystąpił zespół Rottin' Green. Dla fanów mocnego brzmienia zagrały gwiazdy Łydka Grubasa i Nocny Kochanek. Wydarzenie poprowadził dziennikarz Mariusz Korpoliński. Liczba uczestników 1 048 osób.

Legandy motoryzacji

Termin: 25.06.2023 r.

Miejsce: Parking przy basenie miejskim

Legandy Motoryzacji to prawdziwy rarytas dla fanów motoryzacji. Niecodzienna okazja, aby zobaczyć klasyki ze świata motoryzacji, piękne perełki, które są oczkiem w głowie swoich właścicieli. Na parking przy basenie zaprezentowało się podczas IV edycji 130 pojazdów i motocykli.

Kultura, sport i rekreacja

POZYSKIWANIE ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH

Ławskie Centrum Kultury zrealizowało w 2023 roku szereg działań inwestycyjnych oraz działań miękkich, których finansowanie lub współfinansowanie pochodziło ze środków zewnętrznych.

Inwestycje obejmowały modernizację infrastruktury Kinoteatru „Pasja” oraz zakup nowego sprzętu do organizacji wydarzeń kulturalnych.

W roku 2023 instytucja zrealizowała:

Projekt „Modernizacja kinoteatru Pasja polegająca na zakupie i montażu foteli”

W ramach którego wymieniono 221 foteli kinowych. Projekt finansowany z Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej, w ramach konkursu Rozwój kin 2022 - 1

Wartość projektu: 448 519,00 zł brutto z czego 184 520,71 zł brutto - dotacja PISF, 145 860,00 zł brutto - dotacja celowa Gminy Miejskiej Ława, 118.138,29 zł brutto - środki własne ICK. Projekt ten był częścią inwestycji polegającej na remoncie sali Kinoteatru „Pasja” w ramach której dodatkowo:

- zakupiono oraz wymieniono wykładzinę: zakup wykładziny: 99 876,00 zł, wymiana wykładziny: 57 960,00 zł brutto - środki własne ICK,
- pomalowano salę kinową wraz z korytarzem: 96 827,23 zł brutto - środki własne ICK,

- pomalowano hol kina wraz z klatką schodową: 15 156,89 zł brutto - środki własne ICK,
- zakupiono oraz wymieniono tkaninę akustyczną: zakup wykładziny 23 185,50 zł brutto, wymiana tkaniny akustycznej: 13 530,00 zł. - środki własne ICK

Całkowity koszt remontu sali kinowej: **755 054,62 zł brutto** .

Projekt „Wzrost potencjału Ławskiego Centrum Kultury w zakresie realizacji wydarzeń plenerowych”

Projekt dofinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Wartość projektu: 625 000,00 zł brutto, źródło

finansowania: RPO WiM: 525 000,00 zł brutto, wkład własny: 100 000,00 zł brutto.

Zadania zrealizowane w ramach projektu:

- zakup zestawu do projekcji kina plenerowego, w skład którego wchodzi ekran, projektor oraz inne elementy infrastruktury niezbędnej do prowadzenia projekcji filmowych w plenerze;
- zakup tablicy multimedialnej, która wykorzystywana jest w celu umieszczania zapowiedzi filmowych, informacji dotyczących oferty ICK, działalności placówki, krótkich relacji filmowych oraz innych wydarzeń kulturalnych;
- zakup sprzęt audio, który poza wykorzystaniem do organizacji kina plenerowego, służy wsparciu realizacji innych organizowanych przez ICK wydarzeń;
- uruchomienie aplikacji mobilnej, która umożliwi mieszkańcom oraz turystom stały dostęp do aktualności, rezerwację i zakup biletów do kina oraz na inne wydarzenia kulturalne;

Celem projektu jest poprawa jakości świadczonych usług kulturalnych i zwiększenie atrakcyjności oferty Ławskiego Centrum Kultury poprzez dopasowanie do potrzeb wskazanych przez mieszkańców.

Kultura, sport i rekreacja

CENTRUM EDUKACJI KULTURALNEJ

Jednym z celów statutowych Ławskiego Centrum Kultury jest edukacja kulturalna dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych. Oferta zajęć artystycznych cieszy się dużym zainteresowaniem wśród uczestników. W roku 2023 Ławskie Centrum Kultury rozszerzyło ofertę artystyczną i podjęło współpracę z nowymi instruktorami z dziedziny teatru, muzyki i plastyki.

Ławskie Centrum Kultury już od kilku lat współpracuje z Teatrem im. Stefana Jaracza w Olsztynie przy ogólnopolskim projekcie „Przestrzenie Sztuki” uruchomionym przez Instytut Teatralny im. Zbigniewa Raszewskiego oraz Instytut Muzyki i Tańca. Organizowane są warsztaty teatralne pod nazwą „Klub Gońca Teatralnego”. Warsztaty teatralne dla dzieci i młodzieży obejmują zajęcia z dykcji, zadań aktorskich, ruchu scenicznego i emisji głosu. Prowadzone są przez aktora z Teatru im. S. Jaracza - Marcina Tyrlika.

Wszystkie warsztaty i zajęcia artystyczne odbywają się cyklicznie według ustalonego grafiku od października do końca czerwca w Osiedlowym Domu Kultury przy ul. Skłodowskiej 26 a w Ławie. Zajęcia są odpłatne według cennika i regulaminu ustalonego przez ICK.

Ofertę Centrum Edukacji Kulturalnej wzbogacają i jednocześnie współtworzą już od kilku lat instruktorzy z pracowni rękodzieła i sztuk

plastycznych Agata Topolewska – instruktorka zajęć plastycznych, (pracownia została wzbogacona zajęciami z ceramiki) Marek Kałuża – instruktor zajęć rzeźbiarskich. Z pracowni muzyki i tańca Paweł Włodarski – instruktor nauki gry na gitarze i perkusji, Joanna Nehring-Roszkowska – instruktorka emisji głosu, Agata Teclaw – Buchalska – instruktorka nauki gry na pianinie. Współpracują z nami szkoły tańca: SNAPPY – Damian Osiakowski, Szkoła Tańca J&K Drobotko. Podsumowaniem całorocznej pracy z instruktorami i pokazaniem szerszej publiczności efektów, jakie dzieci, młodzież oraz dorośli wypracowali są prezentacje artystyczne dwa razy w roku na scenie Kinoteatru „Pasja”.

PROMOCJA I REKLAMA

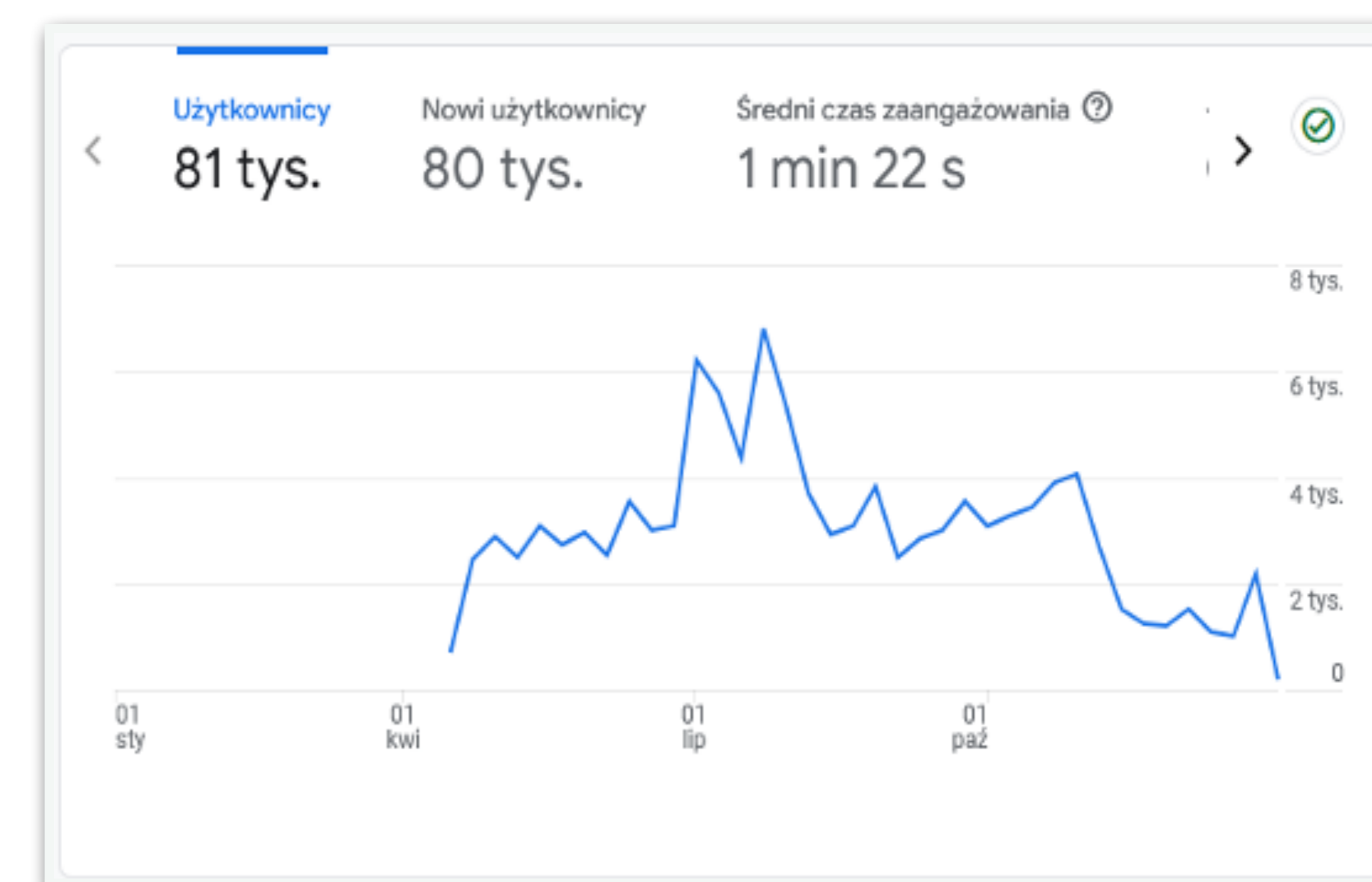
Działania promocyjne Ławskiego Centrum Kultury w 2023 roku były prowadzone w oparciu o plan i opracowywaną strategię działań na cały rok. Uwzględnia ona analizę i wnioski z działań roku poprzedniego i zakłada cele do zrealizowania na kolejne lata.

Ławskie Centrum Kultury w szerokim zakresie prowadzi działania promocyjne. Wykorzystuje do tego celu własne kanały komunikacyjne:

Strona internetowa (ick.miastoilawa.pl)

Strona internetowa jest pierwszym źródłem informacji o zadaniach realizowanych przez ICK. Na stronie internetowej podpięty jest formularz zapisu do newslettera, który średnio raz

w tygodniu wysyłany jest do osób, które zostawiły swój adres e-mail. Na dzień 31.12.2023 jest 107 subskrybentów.

Systematyczne publikowanie oraz bieżąca aktualizacja strony internetowej sprawia, że jest ona coraz chętniej odwiedzana przez użytkowników w celu poszukiwania informacji o wydarzeniach w Ławie, organizowanych przez Ławskie Centrum Kultury.

Przybywa także subskrybentów. W roku ubiegłym dołączyło do subskrypcji 40 nowych e-maili. W roku ubiegłym zostały wysłane 32 newslettery.

Kultura, sport i rekreacja

Facebook

Drugim, ważnym środkiem komunikacji z odbiorcami oraz promocji działalności Ławskiego Centrum Kultury jest profil ICK na Facebooku.

Strona prowadzi grupę „Dzieje się w Ławie”, do której systematycznie dołączają użytkownicy. Na chwilę obecną liczy ona: 967 członków. Uczestnikom szybciej wyświetlają się treści niż z profilu głównego (systematyka działania algorytmu).

Strona prowadzi także grupę: WOŚP Ława, która jest najaktywniejsza w okresie funkcjonowania Sztabu ICK na rzecz WOŚP. Obecnie liczy ona 940 członków.

Statystyki pokazują, że strona ICK na Facebooku jest coraz chętniej odwiedzana przez użytkowników. Na przestrzeni roku zauważalny jest wzrost o 112,5%. Ciekawostką jest, że w minionym roku stronę chętniej odwiedzali panowie oraz mieszkańcy Warszawy.

Odwiedziny na stronie i w profilu

Odwiedziny na Facebooku ⓘ

9224 ↑ 112,5%

Ławskie Centrum Kultury prowadzi także konta dedykowane poszczególnym wydarzeniom:

- Ława Soundlake Festival,
- Międzynarodowy Festiwal Jazzu Tradycyjnego OJM „Złota Tarka”,
- Legendy Motoryzacji.

Są one najaktywniejsze w okresie przygotowań, w trakcie i podczas relacjonowania danego wydarzenia. Ułatwiają kontakt z odbiorcami zainteresowanymi poszczególnymi wydarzeniami. Treści są typowo związane z daną imprezą. Na poszczególnych profilach odnotowujemy wzrosty odbiorców.

Ławskie Centrum Kultury prowadzi także konto na Instagramie, na które systematycznie przybywają odbiorcy.

Swój kanał Ławskie Centrum Kultury ma także na YouTube, gdzie zamieszczane są treści wideo, głównie z najważniejszych wydarzeń.

Ławskie Centrum Kultury korzysta z organicznych zasięgów, aby dotrzeć do odbiorców. Wymaga to zwiększonej pracy i zaangażowania, ale ograniczone środki w budżecie uniemożliwiają wykupywanie płatnych reklam w kanałach społecznościowych.

Do innych form promocji działalności ICK można zaliczyć:

- umieszczanie plakatów w gablotach rozmieszczonych w mieście,

- klejenie plakatów po bezpłatnych słupach w sąsiednich miejscowościach,
- udostępnianie treści przez partnerów i zaprzyjaźnione firmy,
- umieszczanie treści o wydarzeniach w kinie,
- opracowywanie drukowanej ulotki dystrybuowanej do mieszkańców i turystów,
- informacje do mediów,
- promocja podczas wizyt w innych miastach, instytucjach, szkoleń.

Ławskie Centrum Kultury korzysta również z płatnej reklamy:

- płatne spoty w multikinach w Olsztynie i Gdańsku,
- ulotki,
- publikacje zlecone w mediach (płatne i bezpłatne).

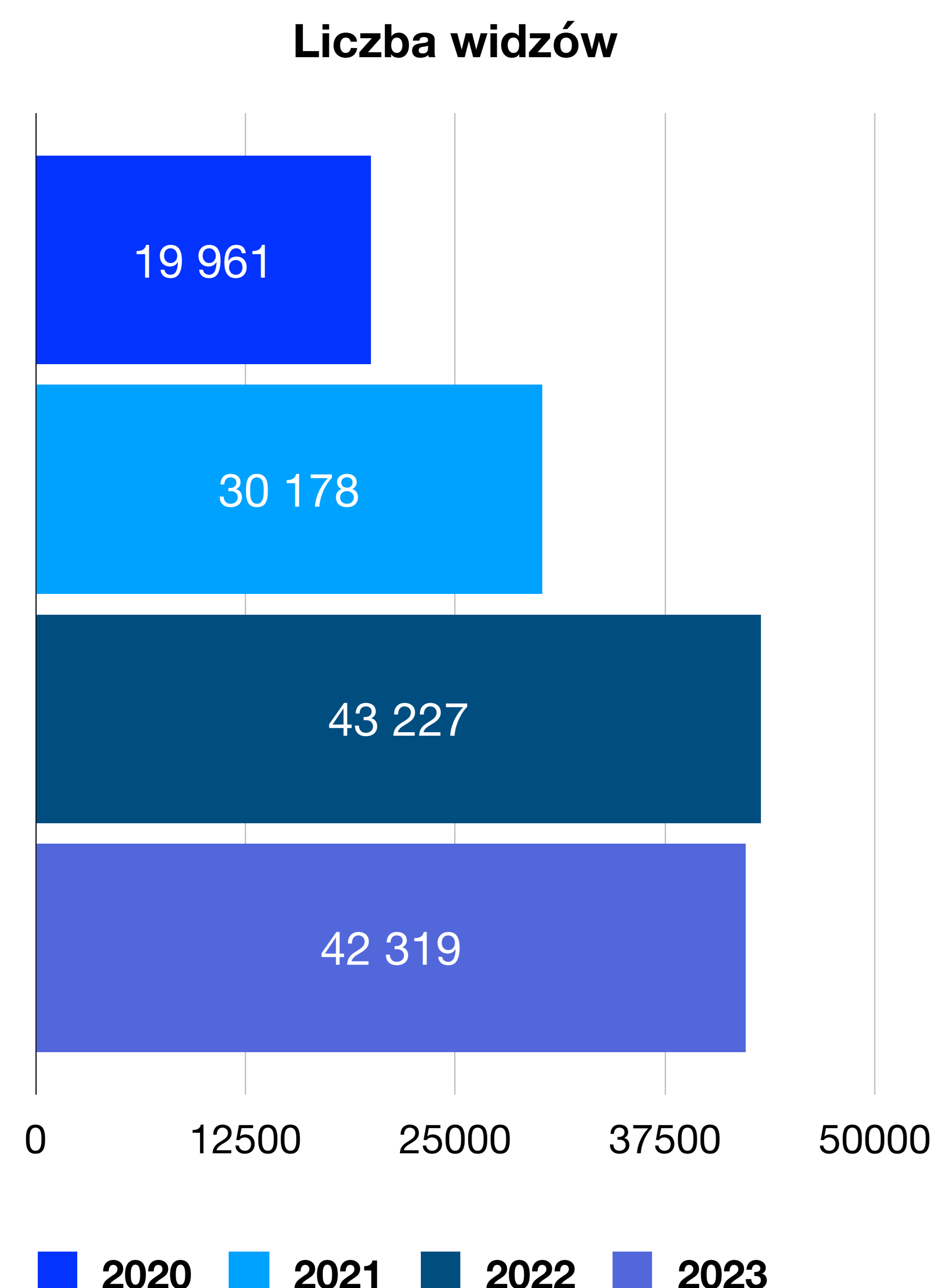
Zwiększenie budżetu na promocję pozwoliłoby zadbać o jeszcze większy rozwój w tym obszarze. Konieczne jest przeznaczanie środków na pamiątkowe artykuły promocyjne tematycznie związane z imprezami: koszulki, filizanki, itp. Jest to oczekiwane przez publiczność.

Kultura, sport i rekreacja

KINOTEATR PASJA

Jak można zauważyć w powyższej tabeli, łączna liczba widzów odwiedzających Kino „Pasja” zwiększa się z roku na rok. Choć wydawałoby się, że w roku 2023 ławskie kino odwiedziła mniejsza liczba osób niż w roku 2022, wziąć należy pod uwagę trwający dwa miesiące remont, który odbył się pod koniec roku 2023, z powodu którego kino było całkowicie zamknięte.

Rok 2023 był rokiem wzmożonej pracy nad prezentowanym repertuarem, przystosowanym do gustów osób uczestniczących w seansach. Zróżnicowany repertuar, różne gatunki filmowe, zwiększenie seansów filmów studyjnych w naszym kinie przyniosły zamierzony efekt trafienia do jak najszerszej publiczności. Dzięki temu udało nam się pozyskać widzów, którzy wcześniej nie odwiedzali naszego kina.

W Kinie „Pasja” kontynuowaliśmy wprowadzone w roku 2022 nowe cykle:

Kino Przyjazne Sensorycznie - dostosowanie seansu polega na zmianie natężenia oświetlenia oraz dźwięku, by doświadczenie oglądania filmu na dużym ekranie uczynić maksymalnie przyjaznym nadwrażliwym zmysłom.

Seans dla Seniora - podczas pokazu w tym cyklu wyświetlany jest film wyselekcjonowany przez pracowników kina i dedykowany konkretnie tej grupie odbiorców z uwzględnieniem przekazanych nam przez widzów potrzeb.

Sztuka w Kinie – w tym cyklu, na dużym ekranie, w znakomitej jakości obrazu widzowie mogą zobaczyć retransmisje oper, operetek, baletu oraz koncertów a także spektakli teatralnych ze światowych scen.

Prezentowaliśmy również seanse filmowe w znanym już widzom i bardzo lubianym od wielu lat cyklu

Kino Konesera, czyli pokazy filmów skierowane do każdego widza, który ceni sobie ambitne seanse z niebanalną fabułą oraz historię, które wzbogacają swoim przekazem, prezentowanymi wartościami, czy walorami wizualnymi.

Wprowadzone również w roku 2022 „WYDARZENIA Z PASJĄ” cieszyły się ogromnym powodzeniem.

W kinie w 2023 zorganizowaliśmy 5 takich wydarzeń:

- Walentynki w Kinie „Pasja”
- Dzień Kobiet w Kinie „Pasja”
- Dzień Dziecka w Kinie „Pasja”
- Zakończenie wakacji w Kinie „Pasja”
- Maraton Halloween

Kultura, sport i rekreacja

Rok 2023 to również rok szkoleń i udziału w branżowych spotkaniach społeczności kinowej. Pracownicy kina wzięli udział w takich spotkaniach jak: Forum Wokół Kina, Konferencja Kin Studyjnych, Forum Edukacji Filmowej. Nawiązywanie relacji z osobami związanymi z branżą kinową z całej Polski pozwala na wsparcie podczas trudnych sytuacji, w doborze repertuaru i rozwiązywaniu problemów dotyczących mniejszych oraz większych kin.

Iławskie Kino współpracowało także z teatralnym ruchem amatorskim. Pracownicy kina włączyli się we wsparcie lokalnych teatralnych ruchów amatorskich takich jak Iławska Grupa Aktorska oraz „Arlekin” działający przy Uniwersytecie Trzeciego Wieku.

Jak co roku w naszym kinie zorganizowano **Noc Muzeów**. W roku 2023 roku z okazji Nocy Muzeów pracownicy Iławskiego Centrum Kultury zaprosili na „Backstage Kulturalny” czyli spacer z przewodnikiem po budynku kinoteatru oraz jego zakamarkach. Spacer odbył się przy całkowicie zgaszonym świetle a drogę zwiedzającym oświetlał tylko blask latarek. Pracownicy Iławskiego Centrum Kultury opowiedzieli o historii i architekturze obiektu obecnego kinoteatru, historii, oraz kulisach pracy Iławskiego Centrum Kultury. Podczas tego wieczoru odbył się również pokaz świetlnomuzyczny w całości przygotowany przez pracujących w ICK techników. Na zakończenie

wyświetlony został film przygotowany z okazji 100-lecia budynku obecnego kinoteatru.

Całonocny maraton filmowy w kinie był doskonałą okazją aby iławska młodzież, w bezpiecznym i znanym miejscu mogła spędzić czas ze swoimi rówieśnikami. Nad bezpieczeństwem uczestników czuwali pracownicy kina. Maraton spotkał się z bardzo pozytywnymi opiniami. Widzowie chętnie przychodzili w piżamach lub przebraniach dedykowanych filmowi. Przynosili ze sobą koce oraz poduszki. Podczas wydarzenia częstowaliśmy uczestników także kawą, herbatą oraz gorącą czekoladą. W planach mamy zorganizowanie podobnego wydarzenia w 2024 roku.

Dzięki pozyskanym funduszom udało nam się zakupić sprzęt do wyświetlania projekcji plenerowych. Zorganizowaliśmy dwa seanse kina plenerowego: „NARODZINY GWIAZDY” i „NA NOŻE”. Projekcje cieszyły się bardzo dużym powodzeniem i z ogromnym entuzjazmem zostały przyjęte przez iławską społeczność a także turystów przebywających akurat w naszym mieście. Zaplanowaliśmy już kolejne projekcje w okresie letnim 2024 roku.

W Kinoteatrze „Pasja” rok 2023 zakończyliśmy remontem sali oraz holu, który obejmował wymianę foteli kinowych, wymianę wykładziny, malowanie, wymianę tkaniny akustycznej. Efekty tych prac mogli podziwiać pierwsi widzowie na uroczystym otwarciu obiektu, które miało

miejsce 05 stycznia 2024 r. Tego dnia został wyświetlony film familiny "Wonka". Mariusz Ziółkowski, Sebastian Ewertowski i Robert Lasikowski – pracownicy ICK, przygotowali pokaz świetlnomuzyczny.

Kultura, sport i rekreacja

ISTOTNE CELE I ZADANIA NA 2024 r.

- realizacja działań statutowych instytucji,
- realizacja projektów dofinansowanych ze środków MKiDZN (Niepodległa, DK+ Partnerstwa)
- dotarcie z ofertą współpracy/sponsoringu do większej liczby firm,
- dopracowanie strategii promocji instytucji,
- doskonalenie zawodowe pracowników (np. fundusze FEnIKS; współpraca ze społecznością lokalną w ramach DK + - Partnerstwa Lokalne)
- kolejne wynajmy komercyjne terenu przyległego do amfiteatru w celu zwiększenia przychodu;
- wprowadzenie Standardów Ochrony Małoletnich;
- rozwój Centrum Edukacji Kulturalnej - nowe zajęcia zgodnie z możliwościami finansowymi instytucji,
- badanie poziomu zadowolenia publiczności na różnych płaszczyznach i w różnych środowiskach,
- współpraca z Narodowym Centrum Kultury w ramach partnerstwa w Programie „Zaproś nas do Siebie” – organizacja wizyty studyjnej dla ogólnopolskich kadr kultury w Ławie,
- remont pomieszczeń zlokalizowanych w holu kina pod balkonem – archiwum księgowości i kasa kinoteatru; pomieszczenia biurowego kinooperatorów z pomieszczeniem przyległym;
- porządkowanie w przestrzeniach magazynowych w celu zwiększenia

powierzchni do przechowywania i magazynowania sprzętu zakupionego w ramach projektów.

WYZWANIA NA 2024 r.

Obiekty będące własnością Ławskiego Centrum Kultury wymagają remontów. W każdym z nich borykamy się z innymi problemami.

- Amfiteatr Miejski im. Louisa Armstronga wymaga kompleksowej przebudowy widowni. Obecnie mocno wyeksploatowany obiekt nie spełnia potrzeb publiczności, jak i naszych jako organizatorów wydarzeń. Podstawowym problemem jest brak zadaszania i konieczność przeprowadzania kosztownych napraw spowodowanych aktami wandalizmu (nanoszenie grafik na elewację oraz niszczenie ławek i innego wyposażenia obiektu).
- Osiedlowy Dom Kultury to obiekt, który również wymaga kompleksowego remontu. Należy wykonać pełną termomodernizację budynku oraz wszelkich instalacji wewnętrznych (C.O, elektrycznej, hydraulicznej).
- Kinoteatr Pasja wymaga gruntownego remontu: zawilgoconych piwnic, elewacji budynku oraz balkonów.
- Inwestycje w wyposażenie - Aby sprostać rosnącym wymaganiom artystów Ławskie Centrum Kultury wciąż dokonuje zakupu nowych sprzętów technicznych w ramach pozyskiwanych w projektach środków. Aby poziom organizowanych przez nas wydarzeń spełniał oczekiwania mieszkańców

oraz gości niezbędne są kolejne kosztowne inwestycje w wyposażenie. Wymiany wymaga oświetlenie sceniczne zamontowane w Kinoteatrze „Pasja”.

- Montaż nowych lamp oraz zakup konsoli oświetleniowej, która spełniającej wymagania stawiane podczas organizacji wszystkich wydarzeń organizowanych przez ICK, podniosłyby jakość realizacji wydarzeń.

W trakcie zespołowych dyskusji poruszamy wiele tematów. Jesteśmy zgodni, że działaniami, które jeszcze bardziej wsparłyby rozwój Ławskiego Centrum Kultury, przyczyniając się do wzbogacenia oferty kulturalnej oraz wzmacniając jego pozycję jako ośrodka kulturalnego, byłyby:

- zakup nowej konsoli do świateł dla wszystkich wydarzeń organizowanych przez ICK i całkowicie nowe oświetlenie dla kinoteatru,
- stworzenie miejsca dedykowanego do nagrywania wideo i audio, czyli studio m.in.: do „live streamingu”,
- stworzenie strefy relaksu dla społeczeństwa z wygodnymi meblami i dostępem do gier planszowych, książek i innych form rozrywki,
- ekrany interaktywne dotykowe wewnątrz i na zewnątrz z dostępem do informacji o Ławskim Centrum Kultury, lokalnych atrakcjach i wydarzeniach, na stronie ICK utworzenie bloga lub kulturalnego forum dyskusyjnego.

Kultura, sport i rekreacja

Miejska Biblioteka Publiczna

Miejska Biblioteka Publiczna w Ławie, podobnie jak w latach poprzednich, służy mieszkańcom Ławy i Powiatu Ławskiego, upowszechniając i promując czytelnictwo, prowadząc działalność informacyjną i archiwalną oraz kulturalno-edukacyjną.

Miejska Biblioteka Publiczna w Ławie w 2023 roku obejmowała swoją działalnością Ławę i Powiat Ławski poprzez utrzymywanie: Biblioteki Głównej na ulicy Jagiellończyka 3 oraz Filii Nr 2 na ulicy Marii Curie-Skłodowskiej 26a; oraz nieodpłatnie korzystając z Punktu bibliotecznego „Stacja Jeziorak” w Galerii Jeziorak.

KOLEKCJA

W 2023 roku zakończono pierwszy etap, rozpoczętych w 2019 roku prac, nad utworzeniem w miejscu Czytelni Ogólnej, Pracowni Badań Regionalnych, Prasy i Cyfryzacji. Na podstawie liczby udostępnień i wypożyczeń dokonano analizy jakości księgozbioru czytelni. Z jej stanu inwentarzowego usunięto 3 638 książek, z których nie korzystano, księgozbiór uzupełniono, przeniesionymi z pozostałych działów biblioteki, materiałami związanymi z regionem.

W budżecie Miejskiej Biblioteki Publicznej w Ławie, pozycja zakup nowości wydawniczych jest jedną z najważniejszych. W 2023 roku z budżetu Gminy Miejskiej Ławy przeznaczono

na nią kwotę 50 000 zł. Dodatkowo w ramach programu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego otrzymano kwotę 26 923 zł.

Do 31 grudnia 2023 roku zakupiono 1 595 książek i 85 audiobooków z dotacji Gminy Miejskiej Ława oraz 470 książek i 30 z audiobooków z programu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

W budżecie Miejskiej Biblioteki Publicznej w Ławie 7 000 złotych przeznaczono na prenumeratę czasopism. Do dyspozycji czytelników jest 21 tytułów czasopism, w tym 14 w Bibliotece Głównej oraz 7 w Filii Nr 2.

Zbiory zasiliło 398 darów od użytkowników – głównie książki, gry i filmy.

W 2023 roku w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców:

- liczba zbiorów bibliotecznych wyniosła 2 153;
- liczba tytułów czasopism bieżących wyniosła 0,6;
- liczba zakupionych książek wynosiła 60.

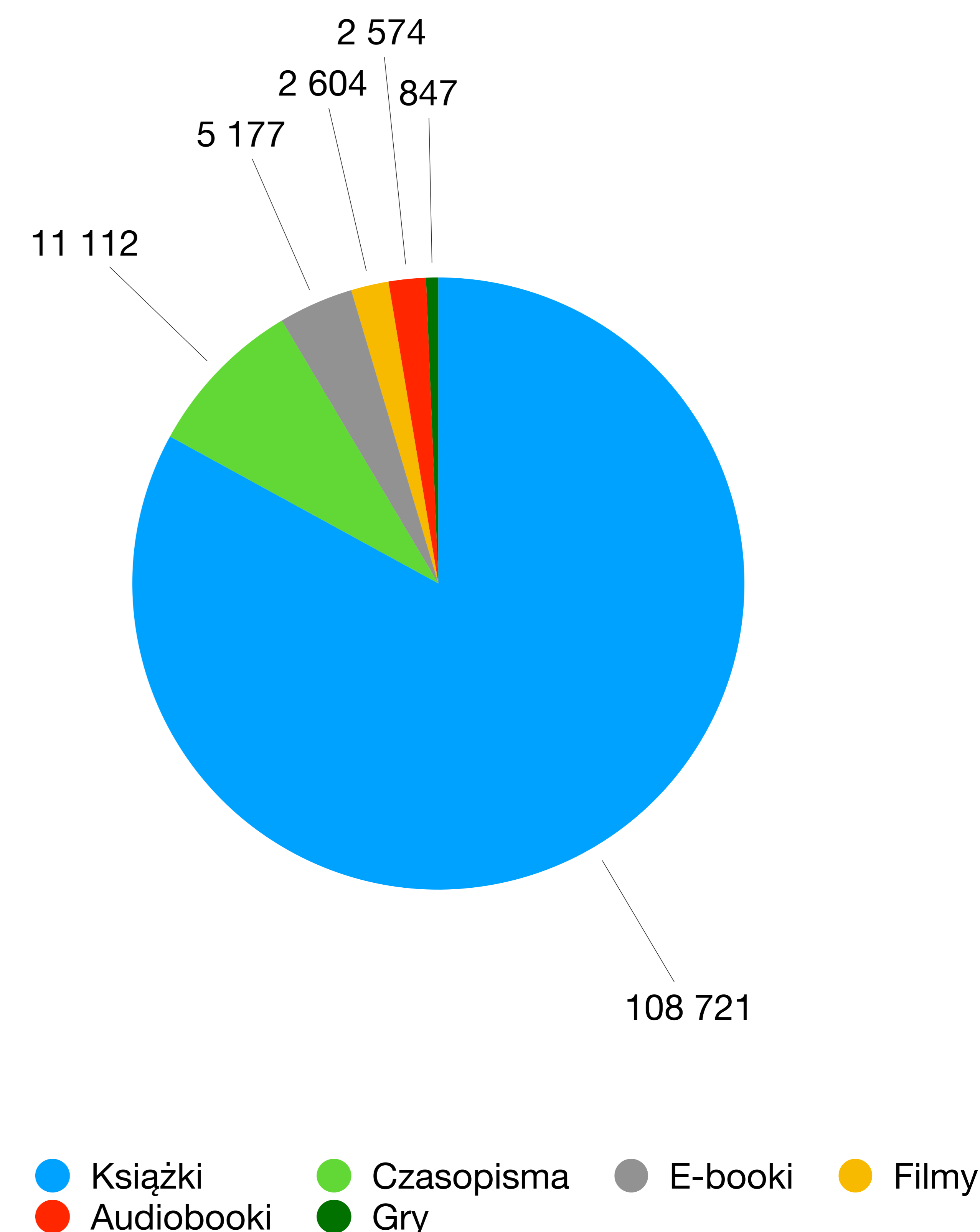
Liczba zarejestrowanych czytelników

w 2023 r.

5 726 osób

(-52 os. r/r)

Wypożyczenia lub udostępnienia w 2023 r.

Kultura, sport i rekreacja

WYKORZYSTANIE ZBIORÓW

W 2023 roku wypożyczono lub udostępniono:

- 108 721 książek;
- 11 112 czasopism;
- 5 177 ebooków;
- 2 604 filmy;
- 2 574 audiobooki;
- 874 gier.

Do 31 grudnia 2023 roku udostępniono:

- 289 publikacji z Ławskiej Biblioteki Cyfrowej;
- 185 912 publikacji z Ławskiej Kroniki Cyfrowej;
- 16 656 zapytań w katalogu zbiorów bibliotecznych;
- 552 publikacji z Ibuk Libry (głównie literatura niebeletrystyczna);
- 6 745 publikacji z Legimi (głównie literatura piękna).

Łączna liczba wypożyczeń w 2023 roku wynosiła 124 290 sztuk (książki, prasa, audiobooki, filmy, gry), co daje około 4. wypożyczonych materiałów bibliotecznych w przeliczeniu na mieszkańca. Wskaźnik ten określa stopień wykorzystania zbiorów bibliotecznych, a tym samym potwierdza, że kluczowa działalność instytucji jest powyżej średniej wojewódzkiej.

Wykorzystanie zbiorów w bibliotece (na miejscu) w przeliczeniu na mieszkańca, pozwala na ocenę wykorzystania materiałów bibliotecznych. W 2023 roku wskaźnik wyniósł 0,1

Ogółem w okresie sprawozdawczym wypożyczono lub udostępniono 154 290 materiałów bibliotecznych. Stosunek liczby jednostek

wykorzystanych do zbiorów biblioteki wyniósł 2,3. Świadczy to, o atrakcyjności i aktualności zbiorów instytucji.

Liczba pobranych dokumentów z zasobów elektronicznych od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 roku wyniosła 191 566. Wskaźnik w przeliczeniu na mieszkańca wyniósł 6,1.

DOSTĘP

Odwiedziny fizyczne

W 2023 roku bibliotekę odwiedziło:

- 45 719 osób wypożyczających materiały biblioteczne;
- 7 256 osób korzystających z książek i prasy na miejscu;
- 12 575 uczestników oferty edukacyjno-kulturalnej;
- 3 666 osób korzystających z Internetu;
- 10 628 użytkownikom biblioteki udzielono informacji na miejscu.

Odwiedziny wirtualne

W 2023 roku w poszczególnych bazach zarejestrowano następującą liczbę odwiedzin:

- 77 540 Ławska Biblioteka Cyfrowa
- 91 147 Ławska Kronika Cyfrowa
- 31 054 Katalog zbiorów bibliotecznych
- 9 248 Strona www biblioteki
- 650 Platforma Ibuk Libra
- (brak danych) Legimi

Oferta i udział użytkowników w działalności edukacyjnej i kulturalnej

Zespół Miejskiej Biblioteki Publicznej w Ławie stara się na bieżąco dostosowywać ofertę do nowych sposobów komunikacji, dzięki czemu może zapewnić powszechny dostęp do informacji i jej racjonalnego wykorzystania. We współpracy z organizacjami oraz osobami fizycznymi tworzona jest przestrzeń dostępu do wiedzy, dzielenia się i wymiany informacji, kultury oraz wspierania zaangażowania obywatelskiego.

Uzyskanie efektu poszerzenia i ugruntowywania umiejętności, możliwe jest wyłącznie dzięki ciągłości strategii.

W 2023 roku, Miejska Biblioteka Publiczna w Ławie, umożliwiła różnym grupom odbiorców, udział w warsztatach i zajęciach cyklicznych, kierowanych do dzieci, młodzieży, dorosłych oraz seniorów, miłośników gier planszowych, literatury oraz wykorzystania nowoczesnych technologii.

Cykliczna działalność edukacyjna i kulturalna Miejskiej Biblioteki Publicznej w Ławie odbywała się w czterech podstawowych obszarach:

- A. Książki
- B. Dialogu
- C. Aktywności
- D. Rozwoju

W ramach cyklicznej aktywności zorganizowano 429 spotkań, wzięło udział 10 658 uczestników. W 2023 roku działalność Miejskiej Biblioteki Publicznej w Ławie uzupełniała promocja: książki, czytania, biblioteki i edukacji.

Kultura, sport i rekreacja

Szacuje się, że w 83 wydarzeniach promujących wzięło udział 1 622 uczestników. Ponadto Miejska Biblioteka Publiczna w Ławie pomagała przy organizacji spotkań, imprez, gier, Szacuje się, że w 7 działaniach wzięło udział 295 osób.

W 2023 roku przygotowano 26 wystaw i wystawek, w tym 7 w Galerii Jazzowej przy Ratuszu oraz opracowano materiały informacyjne wraz z relacjami wszystkich działań biblioteki.

W 2023 roku bibliotekę odwiedziło 69 216 osób. Wskaźnik odwiedzin fizycznych w bibliotece w przeliczeniu na mieszkańca wynosi 2,2, co świadczy o skuteczności biblioteki w pozyskiwaniu użytkowników swoich usług. Liczba unikalnych użytkowników strony internetowej w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców wynosi 0,3. Strona internetowa biblioteki jest mniej popularna niż Facebook i Instagram. Strona instytucji opracowana została do celów informacyjnych i instruktażowych; w prowadzeniu portali stosuje się mniej formalną formę towarzyskiego kontaktu z użytkownikami. Ocenie skuteczności świadczonych poprzez Internet usług Miejskiej Biblioteki Publicznej w Ławie, służy wskaźnik odwiedzin wirtualnych w przeliczeniu na mieszkańca. W 2023 roku wyniósł on 5,4.

W 2023 roku instytucja przeprowadziła 519 działań z zakresu edukacji czytelniczej, kulturalnej i edukacyjnej; uczestniczyło w nich 12 575 osób. Wskaźnik udziału użytkowników

w warsztatach i imprezach, organizowanych przez bibliotekę w sposób tradycyjny w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców wynosi 403. Wskaźnik ten stanowi ocenę kulturotwórczego znaczenia instytucji w społeczności lokalnej i atrakcyjności organizowanych przez nią form.

DZIAŁALNOŚĆ PROMOCYJNA I WYDAWNICZA

Prowadzenie i aktualizowanie profili społecznościowych, informujących i relacjonujących wydarzenia w bibliotece:

1. Facebook:

- 310 opublikowanych postów;
- 4 472 obserwujących;
- 16 068 odwiedzin;
- 56 131 zasięg,
- 18 - mediana reakcji na posty, komentarze i udostępnienia.

2. Instagram:

- 481 obserwujących;
- 923 zasięg.

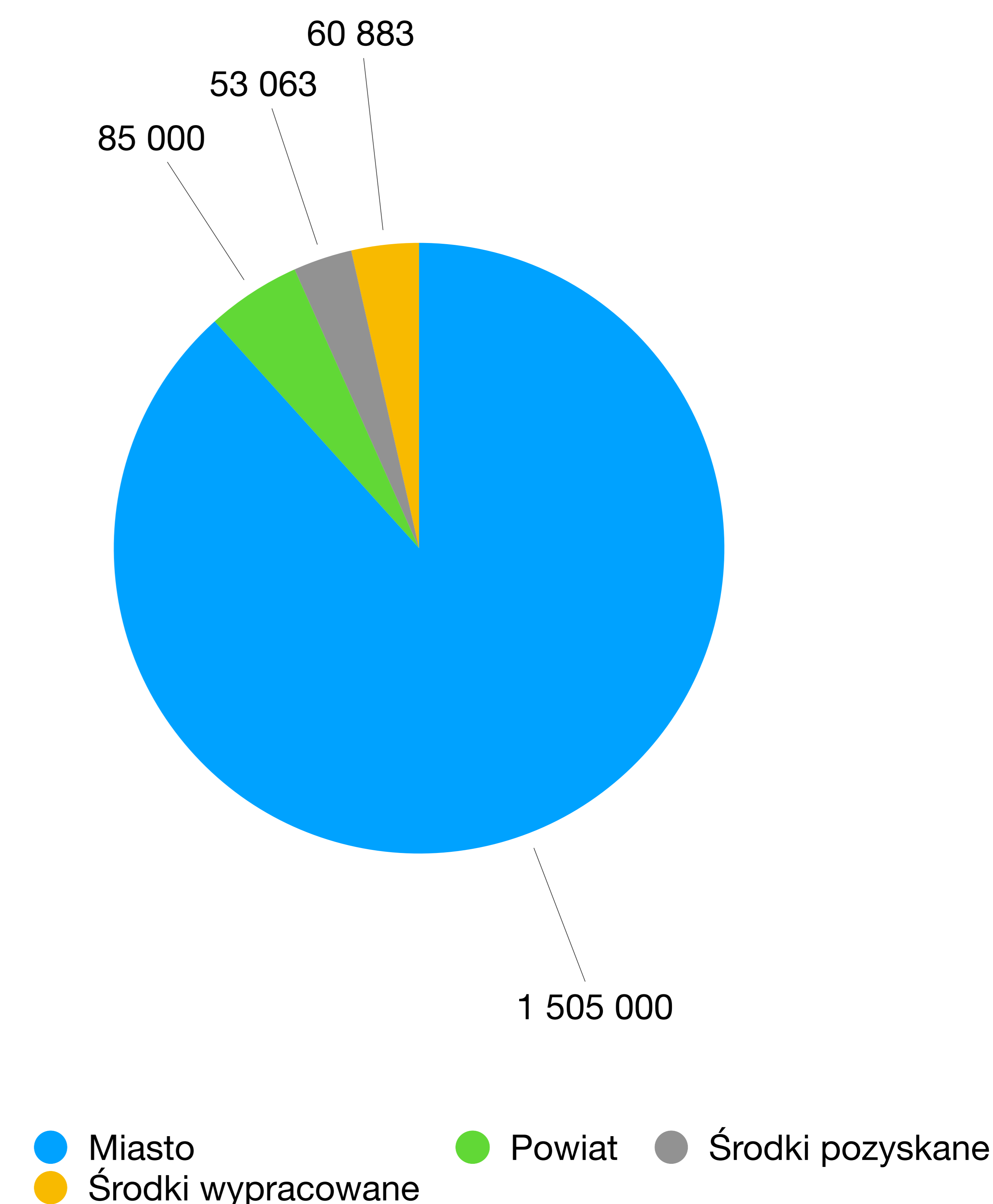
3. Prowadzenie i aktualizowanie strony www biblioteki.

4. Przygotowywanie materiałów promocyjnych:

- plakatów;
- zakładek;
- ulotek;
- folderów;
- dyplomów;

5. Przygotowywanie tekstowych i fotograficznych materiałów dziennikarskich, relacjonujących działalność instytucji.

Środki budżetowe wg źródła pochodzenia (w zł)

Kultura, sport i rekreacja

POZYSKIWANIE ŚRODKÓW POZABUDŻETOWYCH

W 2023 roku zostały złożone 4 wnioski projektowe:

1. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego „Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych” – 26 923 zł.;
2. Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego „Biblioteka dla wszystkich. Różni. Równi. Ważni” – 38 910 zł. Celem projektu było zapewnienie wsparcia dzieciom i młodzieży oraz opiekunom, przybyłym do Polski z Ukrainy, w kontynuacji nauki w ukraińskiej szkole, a także w adaptacji do polskiej szkoły, korzystaniu z różnych form zajęć rozwojowych oraz nauce języka polskiego i integracji z młodymi Polkami i Polakami.
3. Program dotacyjny „Niepodległa” – negatywnie;
4. Kraszewski – komputery do bibliotek – negatywnie;
5. Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego „Biblioteka dla wszystkich. Moje miejsce” – 64 300 zł. Projekt wspierający młodzież ukraińską i polską w nawiązywaniu relacji, nauce szkolnej oraz wyborze ścieżki kariery – poprzez udział w zajęciach integracyjnych i rozwojowych. Wsparcie dotyczy również ukraińskich rodziców i opiekunów.

Noc muzeów w bibliotece

Święty Mikołaj i mali czytelnicy

Kultura, sport i rekreacja

Ławskie Centrum Sportu, Turystyki i Rekreacji

Celem działalności Ławskiego Centrum Sportu, Turystyki i Rekreacji jest realizacja zadań z zakresu kultury fizycznej oraz zaspakajanie w tym zakresie indywidualnych i zbiorowych potrzeb mieszkańców miasta Ławy.

Do zakresu działań merytorycznych ICSTiR należy w szczególności:

- upowszechnianie i rozwijanie sportu i rekreacji w mieście,
- organizacja i koordynowanie imprez sportowo – rekreacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych oraz osób niepełnosprawnych,
- zaspakajanie potrzeb mieszkańców w zakresie sportu i rekreacji,
- inspirowanie i otaczanie opieką inicjatyw w zakresie aktywnego wypoczynku dzieci i młodzieży,
- aktywne uczestnictwo w rozwoju sportu szkolnego,
- koordynacja zamierzeń i działań wszystkich organizacji sportowych w mieście uwzględniając ich niezależność,
- współpraca z krajowymi i zagranicznymi związkami sportowymi, placówkami oświatowymi oraz innymi instytucjami, stowarzyszeniami i organizacjami sportowymi i kulturalnymi,

- udostępnianie bazy sportowo – rekreacyjnej w celu zaspakajania potrzeb w zakresie sportu i różnych form rekreacji,
- utrzymanie i rozbudowa własnej bazy sportowej i rekreacyjnej,
- administrowanie i gospodarowanie powierzonym mieniem zgodnie z zasadami prawidłowej gospodarki oraz zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie odrębnymi uregulowaniami.

Ławskie Centrum Sportu, Turystyki i Rekreacji jest jednostką budżetową Gminy Miejskiej Ława zarządzająca trzynastoma obiektami na terenie miasta:

Milko Mazury MTB edycja 2023

- **Halą sportowo – widowiskową**, w obiekcie odbywają się imprezy sportowe i rekreacyjne. Swoją siedzibę mają kluby: koszykarski (Orka), piłki ręcznej (Jeziorak Ława), siatkarski (Zryw-Volley) oraz futsalu (Jezioranki Ława). Wymienione sekcje prowadzą systematyczne treningi oraz rozgrywają mecze ligowe. Współpraca z AZS Indykpołem Olsztyn kontynuowana była również w roku 2023, gdzie najlepsze drużyny siatkarskie przyjeżdżały do Ławy rozgrywać ligę. W hali sportowo – widowiskowej odbywają się również zajęcia dla seniorów z gimnastyki, zumbi, Tai Chi oraz jogi w ramach zajęć dla seniorów organizowanych przez ICSTiR. W okresie wakacji hala wykorzystywana jest przez lokalne i krajowe obozy sportowe, a także jako zaplecze dla imprez kulturalnych. W roku szkolnym odbywają się zajęcia wychowania fizycznego uczniów z SP 3

Kultura, sport i rekreacja

Ławskie Centrum Sportu, Turystyki i Rekreacji

- **Obiektami „Orlik 2012” na os. Lubawskim oraz os. Lipowy Dwór** – w obiektach odbywają się regularnie treningi piłkarskie grup młodzieżowych ławskich stowarzyszeń, gry w piłkę nożną, koszykówkę czy tenis. Z obiektu korzystają również mieszkańcy miasta niezrzeszeni w stowarzyszeniach sportowych. Obiekty udostępnione są nieodpłatnie przez siedem dni w tygodniu. W sezonie zimowym, z uwagi na mniejsze zapotrzebowanie od grudnia do lutego - ORLIK na os. Lubawskim udostępniany jest w ograniczonym zakresie jedynie grupom zorganizowanym.
- **Lodowiskiem sezonowym** - w sezonie 2023/24 lodowisko było czynne od 2 grudnia 2023 do 1 marca 2024. Przychód, przekroczył kwotę 300 tys. zł (przychód w sezonie 2022/23: 276 tys. zł). Lodowisko cieszyło się dużym zainteresowaniem mieszkańców i osób przyjezdnych. Łączna ilość wejść w bieżącym sezonie wyniosła około 17 tysięcy (w sezonie 2022/23 obiekt odwiedziło 17 500). W ramach lekcji WF-u z obiektu skorzystało około 3 000 uczniów ławskich szkół podstawowych).
- **Centrum Turystyczno-Rekreacyjnym** tzw. pływalnia miejska). W czerwcu 2023 roku Centrum Turystyczno-Rekreacyjne zakupiło nowy system kasowy IDEA ESOK. Oprócz oprogramowania wymieniono wszystkie urządzenia wchodzące w skład nowego systemu - od serwera po monitory dotykowe. Podczas zeszłorocznego przestoju

technologicznego częściowo udało się zmodernizować system filtracyjny basenu sportowego. Ogólna sprzedaż biletów w porównaniu z rokiem 2022 wzrosła o ponad 10%. Z Ławskiej Karty Mieszkańca w roku 2023 skorzystało 7716 osób na łączną kwotę ponad 143000 zł. Łączna kwota zniżek jaką uzyskali mieszkańcy korzystający z pływalni to koszt 22 663,24 zł. Stowarzyszenie Szkoła Pływania ORKA w Ławie przy współpracy z ICSTiR w czerwcu (z okazji Dnia Dziecka) oraz w grudniu (Mikołajkowe Zawody Pływackie) zorganizowały zawody pływackie dla dzieci, młodzieży i dorosłych. W pierwszych jak i w drugich zawodach uczestniczyło blisko 250 uczestników. Największą grupę stanowiły dzieci do 12 roku życia.

Wzrost liczby sprzedanych biletów
na pływalnię miejską
+10% (r/r)

- **Ekologiczną mini przystanią żeglarską** obiektem przeznaczonym do turystyki żeglarskiej spełniającym rolę bazy dla młodych adeptów żeglarstwa. W 2023 roku sprzęt wodny został wypożyczony 170 razy. Przy pomocy Ekomariny można korzystać z postoju czasowego. Ponadto w każdym sezonie można

korzystać z usług sanitarnych (wc, prysznic, mycie naczyń, zrzut ścieków). W 2023 roku kwota przychodu z tytułu usług sanitarnych i czasowego postoju wyniosła około 10 000 zł.

- **Bazą wioślarską**, służącą lokalnym grupom wioślarskim oraz osobom uprawiającym rekreacyjnie pływanie na smoczach łodziach. Wypożyczyć tu można drobny sprzęt wodny tj. kajaki, kanoe, łodzie wiosłowe.
- **Stadionem Miejskim** - jest kompleksem boisk piłkarskich (dwie pełnowymiarowe murawy trawiaste oraz jedna pełnowymiarowa murawa sztuczna). Z obiektu głównie korzystają grupy młodzieżowe klubów IKS Jeziorak, Mały Jeziorak i Jezioranki. W obiekcie trenują i rozgrywają swoje mecze ligowe drużyny seniorów w IV lidze - IKS Jeziorak Ława i klasie A – UKS Mały Jeziorak. Ponadto z obiektu korzystają lekkoatleci i szkoły miejskie.
- **Statkiem Ilavia**, sezonową atrakcją Ławy, z której w roku 2023, od maja do września, skorzystało około 9 tyś. pasażerów. Statek w sezonie 2023 przepłynął 5.700 km. Osiągnięte przychody w sezonie przekroczyły 230 tys. zł. Rejsy ILAVIĄ realizowane są wg stałego harmonogramu przewidującego realizację do pięciu godzinnych rejsów dziennie na trasie wokół wyspy Wielka Żuława lub z możliwością zamówienia rejsu czarterowego na akwenie jeziora Jeziorak.

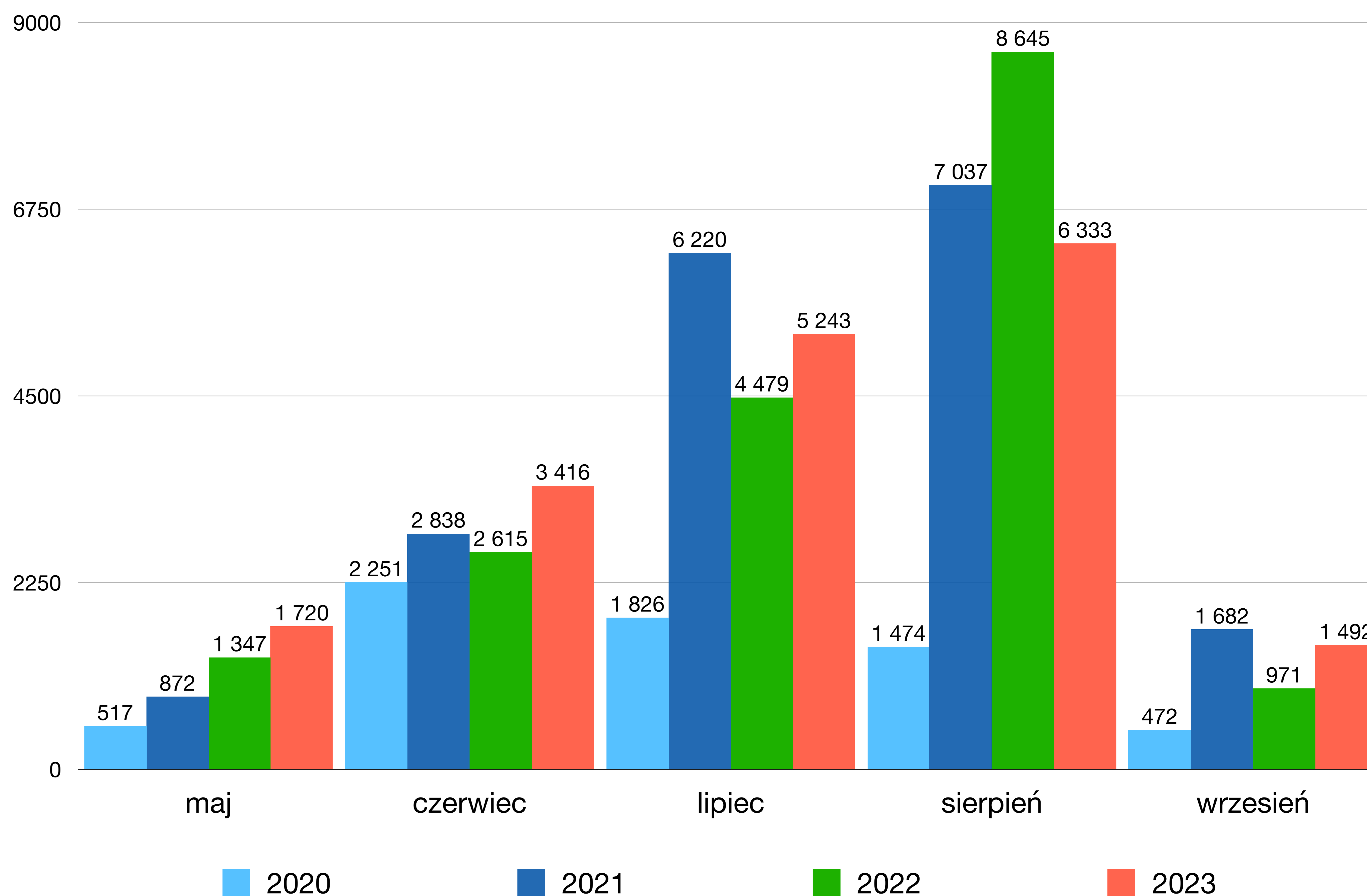

Kultura, sport i rekreacja

- **Kortami tenisowymi**, w skład których wchodzi zespół 8 odkrytych kortów, pozostających w zarządzie ICSTiR, administrowanych przez Towarzystwo Tenisa Ziemińskiego w Ławie na podstawie umowy dzierżawy, są miejscem prowadzenia zajęć rekreacyjnych, treningów i obozów w zakresie tenisa.
- **Informacją Turystyczną** która w 2023 roku utrzymała Certyfikat Polskiego Systemu Informacji Turystycznej w kategorii trzech gwiazdek (***) , nasze biuro uzyskało również rekomendację od Urzędu Marszałkowskiego jako Miejsce Przyjazne Rowerzystom. Biuro od maja do września było czynne w godzinach 9:00 – 17:00, w sobotę 10:00 – 16:00 oraz niedzielę 10:00-14:00. Na okres wakacji, wsparła nas p. Bernadetta Trojan, która poprowadziła środowe wycieczki, połączone z rejsem Ilavią, cieszyły się one ogromnym powodzeniem. Już w maju odwiedzały nas grupy dzieci z ławskich szkół, jak również grupy seniorów zarówno z pobliskich, jak i odległych miejscowości, oprowadzałyśmy je po ratuszu, przybliżając im historię tego miejsca, wprowadzałyśmy na więź ratuszową, oraz prezentowałyśmy „Makiety Starego Miasta” znajdującą się w Sali Sesyjnej ławskiego ratusza. Różnorodność grup odwiedzających nasze biuro pokazuje, że Ława jest miastem dla każdego. Wśród odwiedzających Ławę są rowerzyści, żeglarze,

kajakarze, wędkarze, ale również bardzo dużo rodzin z dziećmi i seniorów. Jak widać na poniższym wykresie to sierpień okazał się miesiącem najlepszym, jeśli chodzi o liczbę turystów odwiedzających nasze biuro, ale w porównaniu do roku poprzedniego ruch turystyczny był większy w sezonie 2023 niż w 2022.

Ruch turystyczny w IT w latach 2020-2023 (liczba osób)

Kultura, sport i rekreacja

Wraz z Wydziałem Komunikacji Społecznej, brałyśmy aktywny udział w różnego rodzaju wydarzeniach, targach takich jak „Festiwal Górnej Odry” w miejscowościach Żory, Jastrzębie Zdrój i Rybnik, jak również w „Tygodniu Kultury Beskidzkiej” w Wiśle, już w promowaniu miasta w radio, telewizji, prasie. Przyjmowałyśmy blogerów turystycznych, zagranicznych dziennikarzy, zachęcając do urlopu w Ławie. Poza sezonem bierzemy udział w różnego rodzaju szkoleniach, które pomagają nam w rozwoju oraz utrzymaniu wysokiego poziomu obsługi, a także naszych publikacji, co potwierdzają również sami turyści, którzy wystawiają nam same pozytywne opinie na Google, FB, etc., jak również przekazują je osobiście. Ścisłe współpracujemy z lokalnymi przedsiębiorcami. W sezonie wysyłamy tygodniowe listy wydarzeń w Ławie i okolicy, oraz zaopatrujemy ich w materiały promocyjne, mapy, itp., a przedsiębiorcy w zamian wysyłają turystów do nas. Z ramienia miasta kontynuujemy również prowadzenie „Ewidencji obiektów noclegowych”, oraz Ławską Kartę Mieszkańca.

- **Skatepark oraz street Workout**, miejsce, w którym przebywa głównie młodzież próbująca swoich sił na deskorolkach, bmx'ach czy rolkach. Skatepark cieszy się dużą popularnością wśród młodych osób.
- **Plażami miejskimi** wraz z boiskami do siatkówki plażowej i placem zabaw. Obie plaże, co roku są zgłoszone, jako kąpieliska zgodnie z odpowiednimi regulacjami. Ponadto na plaży przy ul. Kajki usytuowane są elementy

placu zabaw na wodzie, z którego chętnie korzystają ławianie. Na boiskach do siatkówki plażowej regularnie odbywają się treningi siatkarskie oraz turnieje siatkówki plażowej. Plaża służy także, jako miejsce koncertowe.

- **Miasteczkiem ruchu drogowego**, tu w praktyczny i bezpieczny sposób uczniowie mogą doskonalić umiejętności poruszania się po drogach publicznych. Odbywają się tu egzaminy i zajęcia związane z nauką jazdy rowerami i motorowerami. Dodatkowym atutem jest możliwość organizacji turniejów motoryzacyjnych, w tym finałów miejskich, powiatowych i wojewódzkich.
- **Wyspą Młyńską**, parkiem rekreacyjnym do wypoczynku za ścieżkami pieszo – rowerowymi, fontanną, pergolami z roślinnością, siłowniami terenowymi, linarium oraz trampolinami.

WYBRANE WYDARZENIA 2023 r.

- Milko Mazury MTB – Wyścig Pięciu Jezior. Udział wzięło ok. 300 uczestników w różnych kategoriach dla dzieci i młodzieży oraz dorosłych.
- Regaty „O Błękitną Wstęgę Jezioraka” to 51 edycja tych regat, w której wystartowało 87 załóg w różnych klasach. Łącznie dało to ok. 260 osób.
- LA Rive Półmaraton Ławski, impreza na stałe wpisana w kalendarz naszych działań. W 2023 r. wzięło udział ok. 250 osób.

WYZWANIA NA 2024 r.

Na rok 2024 zaplanowano dokończenie modernizacji systemu filtracji wody basenu sportowego, kolejnym wyzwaniem dla ławskiej pływalni będzie remont łaźni parowej i centrali wentylacyjnej hali basenowej.

WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI

Obiekty ICSTiR pracują pełną parą na rzecz stowarzyszeń sportowych naszego miasta. Hala, na której grają i trenują koszykarze, piłkarze ręczni, siatkarki i piłkarki jest zajęta do późnych godzin wieczornych. W seniorskich rozgrywkach grają piłkarze ręczni aktualnie w I lidze mężczyzn, koszykarze w 3 lidze. W rozgrywkach młodzieżowych występują siatkarki i koszykarze, piłkarze ręczni. Rozgrywki dzieci z kolei dziewczęta w futsalu. Kompleks boisk oraz orliki oblegają piłkarze grający w rozgrywkach seniorskich w IV lidze oraz A klasie, a także młodzież w różnych kategoriach wiekowych. Do tego żeglarze i wioślarze korzystający z Ekomariny oraz bazy wioślarskiej. 2023 r. to również spotkania z pomysłodawcami biegowej imprezy, która ma zostać zorganizowana, przy współpracy z miastem, na terenie Ławy. Bieg na 10 km ulicami naszego miasta będzie powrotem do wspaniałych biegowych wydarzeń, które cieszyły się ogromną popularnością.

Ochrona zdrowia i opieka społeczna

Ośrodek Psychoedukacji,
Profilaktyki Uzależnień i
Pomocy Rodzinie

Miejski Ośrodek Pomocy
Społecznej

Ochrona zdrowia i opieka społeczna

Ośrodek Psychoedukacji, Profilaktyki Uzależnień i Pomocy Rodzinie

PROFILAKTYKA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

W 2023 roku zrealizowano następujące zadania:

Pomoc psychologiczna i poradnictwo dla dzieci, młodzieży i dorosłych w Ośrodku Psychoedukacji. W ramach pomocy psychologicznej można otrzymać wsparcie i pomoc w sytuacji problemów rodzinnych, małżeńskich, kłopotów wychowawczych z dziećmi, kryzysów, spraw trudnych. Prowadzone jest poradnictwo w sprawach związanych z uzależnieniem i współuzależnieniem, przemocą w rodzinie, sięganiem po środki psychoaktywne przez młodzież oraz spotkania mające na celu motywowanie do leczenia. Udzielane są też informacje, dotyczące instytucji prowadzących terapię uzależnień i współuzależnienia.

Konsultanci:

- 3 psychologów: dla dorosłych, dla dorosłych i młodzieży, rodzinny i dziecięcy.

W okresie sprawozdawczym z pomocy psychologicznej udzielanej w OPPUiPR skorzystało łącznie 325 osób. Odbyło się łącznie 829 spotkań, w tym:

- 234 porady, z których skorzystały dzieci i młodzież,
- 595 porad, z których skorzystali dorośli.

Działania grupowe, wspieranie środowisk abstynenckich i ich rodzin

A. Prowadzenie zajęć terapeutycznych dla dzieci z rodzin korzystających z pomocy Ośrodka Psychoedukacji. W zajęciach uczestniczyło 6 dzieci. Było one realizowane w okresie od 07.02.2023 r. do 27.06.2023 r. Łącznie odbyło się 13 spotkań.

B. W Ośrodku odbywają się spotkania grup samopomocowych:

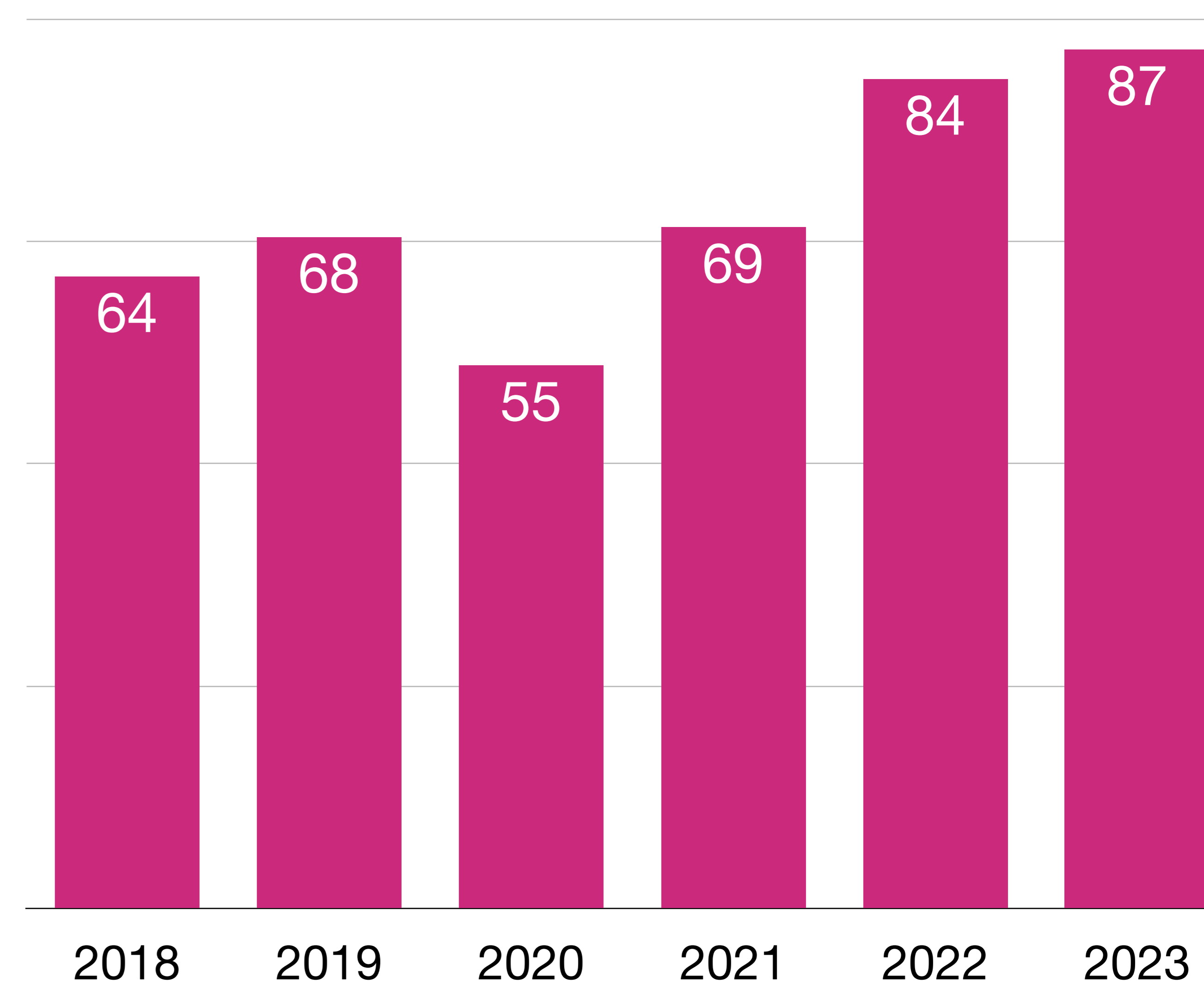
- Grupa AA – Anna - Anonimowi Alkoholicy: spotkania odbywają się 3 razy w tygodniu (poniedziałek, środa, piątek);
- Grupa AI- Anon - spotkania dla osób dorosłych żyjących z osobami uzależnionymi; spotkania odbywają się raz w tygodniu (wtorek);
- Grupa NA "WitamiNA" - Anonimowi Narkomani: spotkania odbywają się raz w tygodniu (środa);

Działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, koordynacja procedury Niebieskiej Karty

Zespół Interdyscyplinarny ma za zadanie m.in.: diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym; inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałania przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom; inicjowanie działań w stosunku

do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową; rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym; powoływanie grup diagnostyczno – pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań; monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”. W okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. do tut. Zespołu wpłynęły 93 karty, z czego 87 wszczytało procedurę „Niebieskie Karty”.

Liczba wydanych Niebieskich Kart

Ochrona zdrowia i opieka społeczna

Ośrodek Psychoedukacji, Profilaktyki Uzależnień i Pomocy Rodzinie

Filia Ośrodka Pomocy dla Osób Pokrzywdzonych Przepięstwem

Elbląskie Centrum Mediacji i Aktywizacji Społecznej w porozumieniu z Urzędem Miasta w Ławie ponownie otworzyło Lokalny Punkt Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przepięstwem w Ośrodku Psychoedukacji. Zadaniem Punktu jest tworzenie "Sieci Pomocy Ofiarom Przepięstw". Wszystkie działania na rzecz osób pokrzywdzonych współfinansowane są ze środków Ministerstwa Sprawiedliwości w ramach Funduszu Sprawiedliwości. Lokalny Punkt Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przepięstwem oferuje pomoc prawną, psychologiczną oraz wsparcie finansowe dla wszystkich osób pokrzywdzonych, świadków oraz osób im najbliższych.

Współpraca z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w zakresie działań na rzecz osób bezdomnych

Opracowano dokumentację dotyczącą budowy Schroniska, Noclegowni i/lub Ogrzewalni, praca terapeutyczna i edukacyjna z osobami uzależnionymi i zagrożonymi w ramach funkcjonowania placówki dla bezdomnych. Wykonanie dokumentacji budowlanej i wykonawczej „Budowa schroniska z noclegownią i ogrzewalnią w Ławie. Etap 2”.

Organizacja i prowadzenie działań dla rodziców i dzieci oraz młodzieży w Ośrodku Psychoedukacji.

1. Prowadzenie Klubu dla Rodziców – wsparcie rodziców w zakresie umiejętności wychowawczych, poszerzenie wiedzy i umiejętności w zakresie profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci. Realizowane były:
  - zajęcia warsztatowe dla rodziców w zakresie umiejętności wychowawczych,
  - zajęcia aktywizujące dla rodzin uczestników zajęć w Ośrodku.
2. Prowadzenie Klubu Aktywności Junior w Ośrodku Psychoedukacji - uczestnikami zajęć są dzieci pochodzące z rodzin, w których występuje problem przemocy i uzależnienia od alkoholu, jak również dzieci, które mają problemy adaptacyjne i trudności w relacjach rówieśniczych.
3. Prowadzenie dodatkowych zajęć profilaktyczno-wychowawczych w okresie przerwy zimowej oraz wakacyjnej skierowanych do dzieci i młodzieży uczestniczącej w zajęciach w Ośrodku i kierowanych przez pedagogów szkolnych. W 2023 roku zorganizowano:
  - 2 tygodniowe turnusy zimowych warsztatów profilaktyczno – wychowawczych;
  - 4 dwutygodniowe turnusy letnich warsztatów profilaktyczno – wychowawczych.
4. Inicjatywa „Boisko Gajerek” – wśród uczestników zajęć w Klubie JUNIOR przeprowadzono konkurs rysunkowy na graffiti

na ścianie budynku graniczącym z boiskiem przy OPPUiPR; podpisano zgody z właścicielami budynków graniczących z terenem Ośrodka na wykorzystanie ich ścian pod obraz graffiti; zaangażowano lokalną społeczność do przygotowania graffiti: naprawa elementów ścian, gruntowanie ścian, koncepcja graffiti, pozyskanie środków finansowych na zakup farb; mieszkaniec osiedla namalował graffiti z wybranych w ww. konkursie rysunków; artykuł w jednym z lokalnych portali informacyjnych pt. "leganie i pozytywnie" - infoława.pl; działania były realizacją pomysłu i inicjatywy mieszkańca osiedla Gajerek.

5. W okresie sprawozdawczym Ośrodek nadzorował akcję „Zmaluj Ławę”. Z inicjatywy ławskiej młodzieży, we współpracy z grupą „Highskate”, Hufcem ZHP Ława oraz Forum Animatorów Społecznych zrealizowano działania mające na celu zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców miasta Ławy. Młodzież przed przejściami dla pieszych malowała napis: „Przejdź Offline”.
6. W okresie sprawozdawczym z inicjatywy grupy młodzieży z osiedla Gajerek w Sali Ośrodka odbył się turniej e-sportowy FC 24 XBOX. Współorganizatorem akcji było Forum Animatorów Społecznych

Ochrona zdrowia i opieka społeczna

Realizacja w szkołach i przedszkolach programów profilaktycznych

W 2023 roku zorganizowano szkolenia przygotowujące do prowadzenia zajęć w ramach programów: „Przyjaciele Zippiego”, „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej”, „Program Domowych Detektywów – Jaś i Małgosia na tropie”, „Unplugged”.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie działań profilaktyczno-wychowawczo – edukacyjnych

Od kwietnia 2023 r. we współpracy ze Stowarzyszeniem Teatr i Film z Ławy w Ośrodku realizowane były warsztaty teatralne z grupą młodzieży z ławskich szkół. Ich efektem był spektakl „Pif paf. Jesteś trup” wg sztuki Williama Mastrosimone, którego premiera odbyła się 05.02.2024 r. w ławskim kinoteatrze. Spektakl dotyczy problemu przemocy rówieśniczej.

Działania na rzecz aktywizacji społecznej uchodźców

W Ośrodku uchodźcy z Ukrainy mają możliwość skorzystania z bezpłatnej pomocy psychologicznej. Zadanie to jest finansowane z dotacji celowej. W okresie sprawozdawczym z takich porad skorzystało 2 uchodźców. Dodatkowo z budżetu Ośrodka finansowane było wyżywienie dla części uchodźców z Ukrainy przebywających na terenie miasta Ławy.

Dofinansowanie zadań profilaktycznych w Świetlicy Środowiskowej „MOPSIK”

W 2023 roku dofinansowano m.in.: dożywanie dzieci uczestniczących w zajęciach profilaktycznych w Świetlicy Środowiskowej MOPSIK; zakup

artykułów biurowych; półzimowisko w MOPSIKu; organizacja wypoczynku letniego; półkolonie w MOPSIKu; zajęcia profilaktyczno – wychowawcze.

Superwizja pracy uczestników grup diagnostyczno – pomocowych

Odbyło się łącznie 12 spotkań superwizyjnych dla pedagogów i psychologów szkolnych, nauczycieli przedszkoli, przedstawicieli instytucji: MOPS, Sąd Rejonowy (Kuratorzy), PCPR. Superwizja własnej pracy ułatwia diagnozę i rozpoznanie sytuacji dziecka i jego rodziny, pozwala zbudować plan pomocy, daje wsparcie i wiedzę. Chroni przed błędami w pracy oraz pomaga przeciwdziałać wypaleniu zawodowemu.

Organizacja i przeprowadzenie szkoleń m.in.

Szkolenia dla przedstawicieli instytucji realizujących procedurę „Niebieskie Karty”; tematy spotkań: „Przemoc ze skutkiem śmiertelnym”, „Czego potrzebujemy żeby zwiększyć naszą zdolność do rozpoznawania przemocy”, „Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy”, „Symptomy krzywdzenia dzieci”.

Szkolenia skierowane do przedsiębiorców i sprzedawców w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Działalność Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Prowadzone jest poradnictwo w sprawach związanych z uzależnieniem i współuzależnieniem, przemocą w rodzinie, hazardem, sięganiem po środki psychoaktywne przez młodzież. Spotkania z terapeutami mają na celu motywowanie

do leczenia. Ponadto w powyższym zakresie można otrzymać pomoc prawną. Konsultanci: 1 terapeuta uzależnień i współuzależnień, 1 terapeuta uzależnień, 2 radców prawnych. W ramach poradnictwa od 01.01.2023 r. do dnia 31.12.2023 r. 95 osobom udzielono 141 indywidualnych konsultacji dot. uzależnień i współuzależnień; 26 osobom udzielono 36 porad prawnych. Dodatkowo prowadzono kontrolę zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. przeprowadzono 53 kontrole, z czego 5 kontroli wykazało naruszenie przepisów Ustawy z dnia października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2021 - 2025

Program skierowany do ogółu społeczeństwa, w tym do osób zagrożonych przemocą, dotkniętych przemocą, osób stosujących przemoc, świadków przemocy i służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy. Realizatorami jest Ośrodek Psychoedukacji UM w Ławie, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, Powiatowa Komenda Policji, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, Prokuratura, Sąd oraz organizację pozarządowe z terenu Miasta Ławy. Celem Programu jest z jednej strony zmniejszenie i ograniczenie rozmiaru szkód związanych z występowaniem przemocy domowej, z drugiej profilaktyka, czyli działania zapobiegawcze i prewencyjne w celu niedopuszczenia do występowania przemocy domowej.

Ochrona zdrowia i opieka społeczna

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ławie jest jednostką organizacyjną Gminy Miejskiej Ława i wykonuje w jej imieniu zadania własne i zlecone określone w ustawie o pomocy społecznej. Ośrodek realizując ustawowe zadania dąży do zapewnienia bezpieczeństwa socjalnego osobom i rodzinom, stosując przy tym zasadę pomocniczości nakierowaną na wykorzystanie zasobów rodziny, jej potencjału i aktywności. Celem działalności jest organizowanie i wykonywanie zadań z zakresu pomocy społecznej, w szczególności poprzez doprowadzenie do życiowego usamodzielnienia potrzebujących osób i rodzin oraz zintegrowanie ich ze środowiskiem.

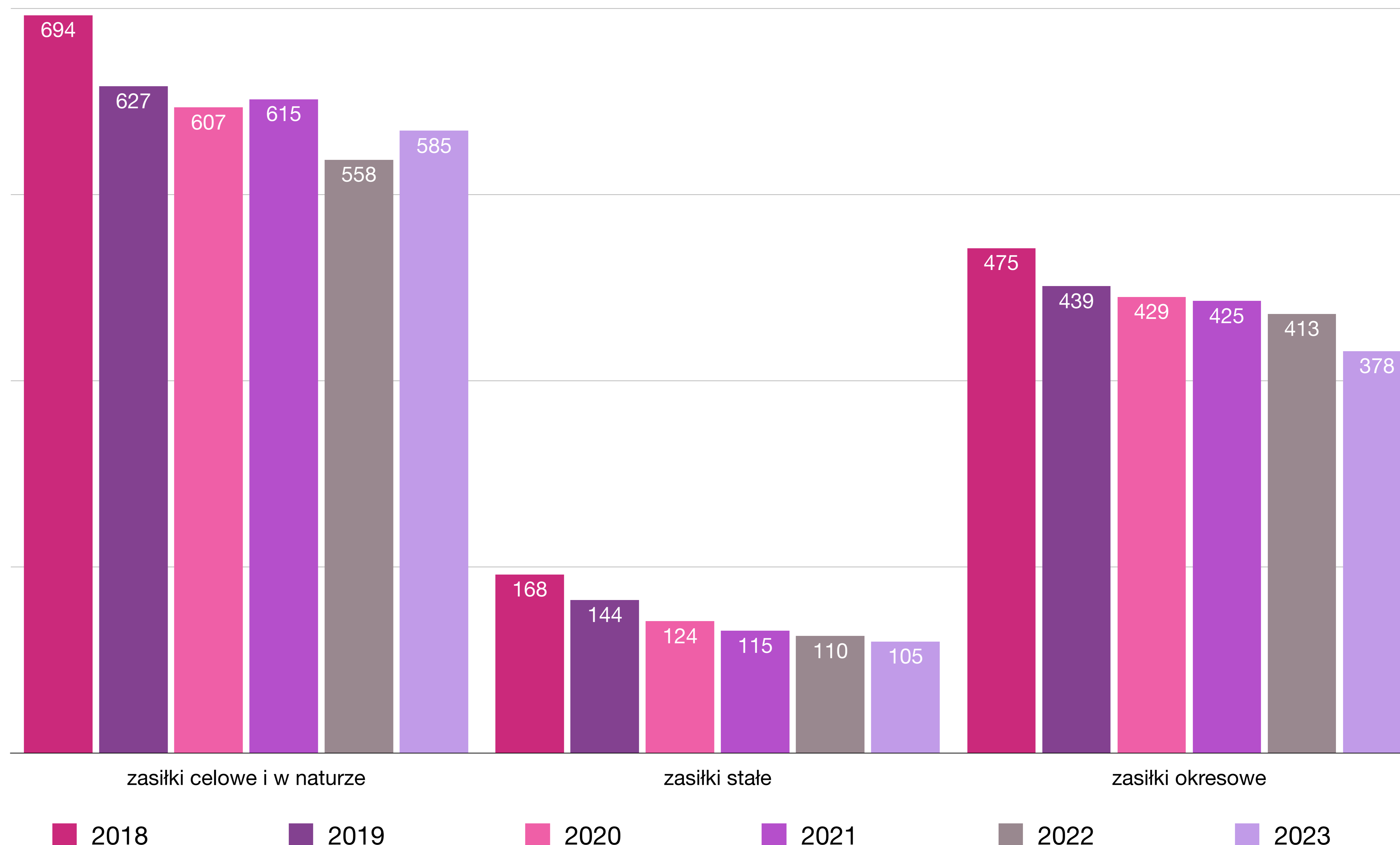
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ławie, oprócz zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej, realizuje również zadania określone w innych ustawach, a w szczególności świadczenia rodzinne, pomocy osobom uprawnionym do alimentów, zasiłki dla opiekunów, wsparcia kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, dodatki mieszkaniowe i energetyczne, refundacja podatku VAT, pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym, przeciwdziałania przemocy domowej, program rządowy „Posiłek w szkole i w domu”, pomocy na zakwaterowanie i wyżywienie uchodźców z Ukrainy oraz świadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy.

Zakres zadań realizowanych przez MOPS w 2023 r.

- pomoc finansowa, usługowa i rzeczowa dla osób potrzebujących – 919 rodzin (1 075 os.)
- praca socjalna – 1 118 rodzin (2 926 os.)
- usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi – 12 osób, w tym 7 dzieci i osób dorosłych z autyzmem,

- przyznawanie i wypłaty wynagrodzenia dla opiekuna ustanowionego przez sąd – 6 osób.,
- zasiłki celowe i w naturze – 585 rodzin,
- zasiłki stałe – 105 osób,
- zasiłki okresowe – 378 osób,
- opłacenie pobytu w Domach Pomocy Społecznej – 71 osób.

Liczba zasiłków w latach 2018-2023

Ochrona zdrowia i opieka społeczna

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Warto podkreślić, że wraz ze wzrostem liczby osób starszych, przewlekle chorych oraz brakiem możliwości zapewnienia opieki przez rodzinę czy brakiem tej rodziny, od kilku lat wzrasta liczba osób wymagających umieszczenia w całodobowych domach pomocy społecznej, a tym samym rosną koszty gminy w pokrywaniu odpłatności za pobyt tych osób w DPS.

Wzrasta też zainteresowanie usługami opiekuńczymi:

- 2021 r. - 179 os.
- 2022 r. - 193 os.
- 2023 r. - 214 os.

Współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej:

- 2021 r. - 92 dzieci
- 2022 r. - 107 dzieci
- 2023 r. - 130 dzieci

Posiłki dla dzieci w szkołach, przedszkolach i dla osób starszych, samotnych, bezdomnych, niepełnosprawnych:

- 2021 r. - 412 os.
- 2022 r. - 442 os.
- 2023 r. - 466 os.

Świadczenia rzeczowe, paczki świąteczne:

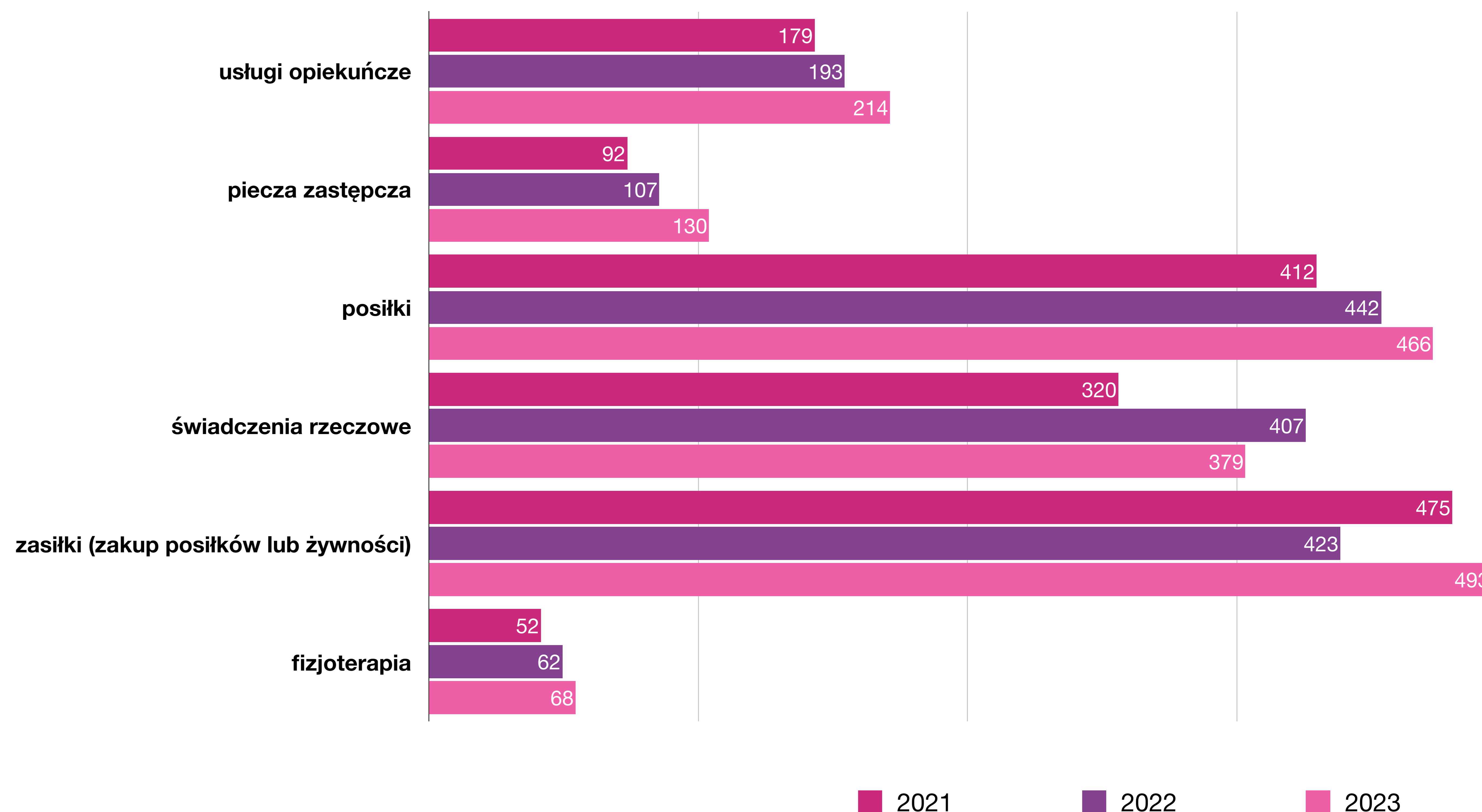
- 2021 r. - 320 rodzin
- 2022 r. - 407 rodzin
- 2023 r. - 379 rodzin

Zasiłki celowe na zakup posiłku lub artykułów żywnościowych:

- 2021 r. - 475 rodzin
- 2022 r. - 423 rodziny
- 2023 r. - 493 rodziny

Specjalistyczne usługi w zakresie fizjoterapii:

- 2021 r. - 52 os.
- 2022 r. - 62 os.
- 2023 r. - 68 os.

Ochrona zdrowia i opieka społeczna

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

MOPS w Ławie realizował bezpłatne poradnictwo prawne i psychologiczne. Cieszyło się ono dużą popularnością wśród mieszkańców naszego miasta.

Wspierając rodziny ośrodek prowadził świetlicę środowiskową „MOPSIK” dla dzieci i MKIS dla młodzieży.

Z myślą o mieszkańcach w wieku senioralnym wspólnie z Pełnomocnikiem Burmistrza ds. Osób Starszych i Niepełnosprawnych realizowano przedsięwzięcie pn. „Klub Seniora”, który cieszył się niesłabnącym zainteresowaniem. Propozycje kierowane do seniorów były atrakcyjne i krojone na miarę potrzeb.

Ponadto od grudnia 2023 roku funkcjonuje „Ciepła szafa”. Jest to innowacyjne działanie dla mieszkańców naszego miasta – utworzenie punktu pomocy rzeczowej przy Centrum Aktywności Lokalnej. Punkt cieszył się w okresie zimowym dużym zainteresowaniem wśród osób potrzebujących, w tym rodzin z dziećmi oraz osób znajdujących się w kryzysie bezdomności.

W 2023 roku pozyskano środki i zrealizowano następujące programy:

- „Opieka 75+”
- „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej
- „Opieka wytchnieniowa”
- „Posiłek w szkole i w domu”,
- Program „Korpus Wsparcia Seniorów”

Na rok 2024 złożone zostały kolejne wnioski o dofinansowanie czy sfinansowanie wymienionych wyżej programów.

Ośrodek realizował pilotażowo **Miejski Program Opieki Wytchnieniowej**, ze wsparciem finansowym z budżetu Gminy Miejskiej Ława w kwocie 41 610,00 zł.

Miejski Program Opieki Wytchnieniowej

41 610,00 zł

W związku z tym, iż program cieszy się dużym zainteresowaniem wśród mieszkańców miasta, w 2024 roku zaplanowano kolejną edycję „Opieki wytchnieniowej” finansowanej z budżetu Gminy Miejskiej Ława. Na rok 2024 przeznaczono kwotę 42 000,00 zł dla 15 uczestników.

Ponadto Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w zajmował się dystrybucją żywności z Banku Żywności w Olsztynie, w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 Podprogram 2021 PLUS, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Pomocy Najbardziej Potrzebującym. W 2023 r. artykuły żywnościowe otrzymało 560 mieszkańców naszego miasta. Sprowadzono żywność w łącznej ilości 6 720,00 kg.

Tym chętniej Ośrodek realizuje to zadanie mając świadomość, że jako jedyny w Ławie wspomaga mieszkańców żywnością.

Narastającym problemem staje się z roku na rok brak na terenie Ławy schroniska, noclegowni czy ogrzewalni dla osób bezdomnych. W 2023 r. z powodu bezdomności pomocą Ośrodka objętych było 47 mieszkańców naszego miasta, z których 16 przebywało w schroniskach dla osób bezdomnych. Idealnym rozwiązaniem byłoby posiadanie własnego schroniska i noclegowni świadczących usługi dla bezdomnych mieszkańców naszego miasta. Brak własnego schroniska dla osób bezdomnych, noclegowni czy ogrzewalni powoduje, że realizowanie indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności jest niemożliwe, gdy nie jest zapewniona elementarna potrzeba, jak dach nad głową.

Pomoc dla osób w kryzysie bezdomności na przestrzeni 3 lat:

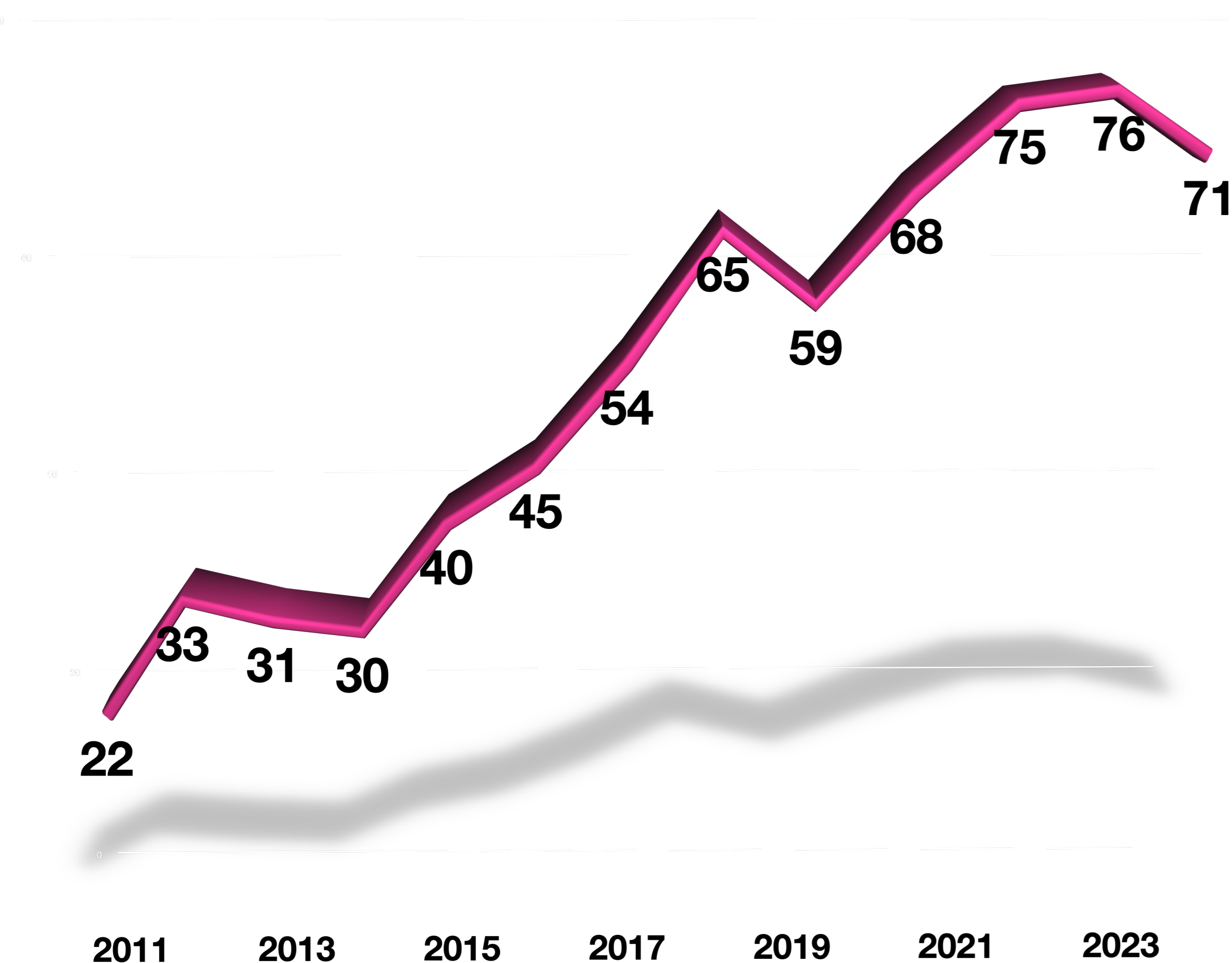
- 2023 r. – 47 osób
- 2022 r. – 68 osób
- 2021 r. – 69 osób

Ochrona zdrowia i opieka społeczna

Liczba osób przebywających w DPS

WYDATKI MOPS W 2023 r.

Zadania realizowane bezpośrednio przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ławie po stronie wydatków zamknęły się kwotą **39 379 629,79 zł.** (w tym udział środków własnych gminy wyniósł **34,57%**).

Najwyższy wzrost środków wydatkowanych na świadczenia pomocowe w porównaniu z rokiem 2022 odnotowano w ramach realizacji następujących zadań:

1. Utrzymanie Ośrodka – wzrost o kwotę 419 864,27 zł.

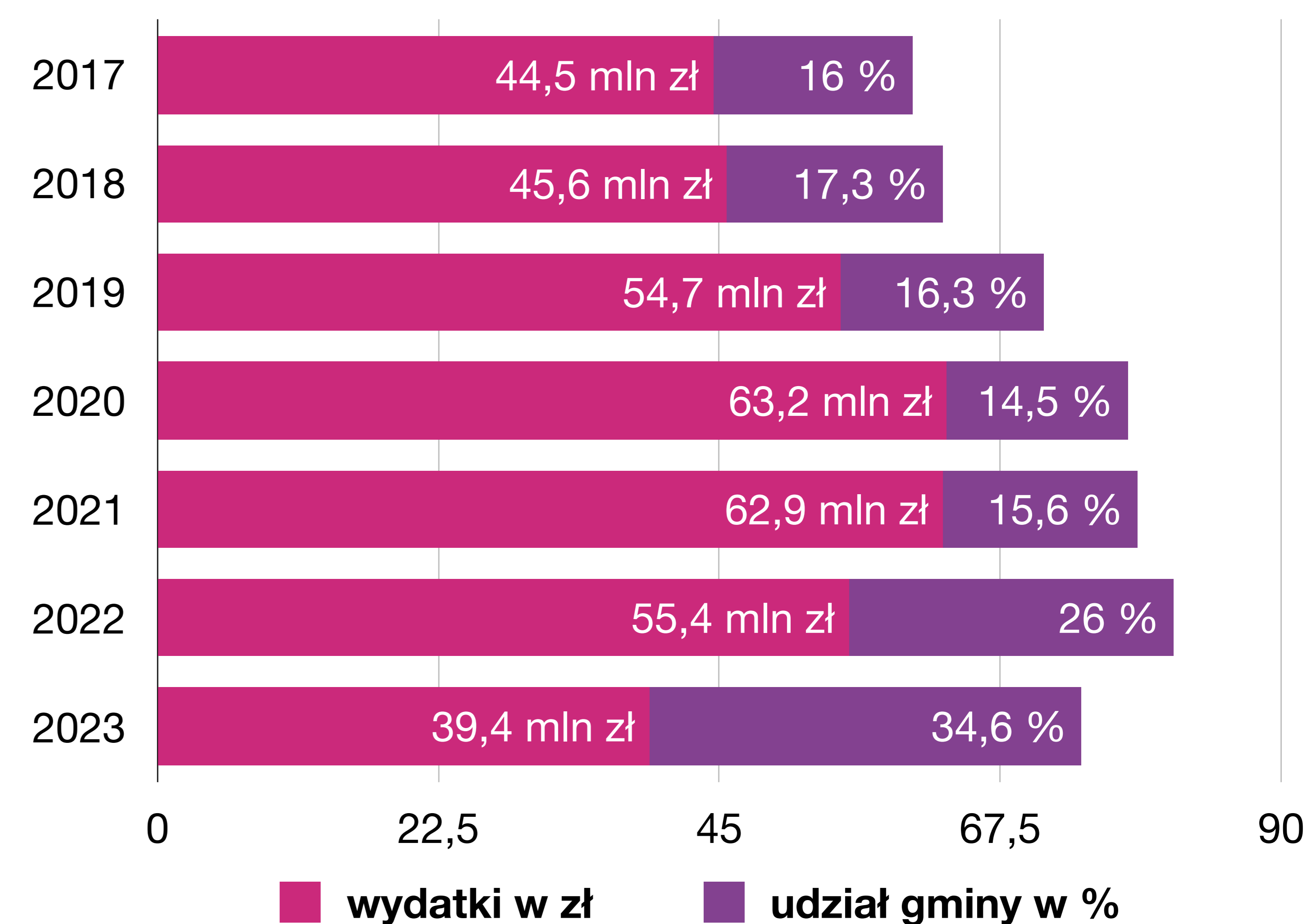
2. Usługi opiekuńcze – wzrost o kwotę 247 854,79 zł.
3. Koszty pobytu dzieci w pieczy zastępczej – wzrost o kwotę 331 111,58 zł.
4. Dożywianie w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” – wzrost o kwotę 19 579,92 zł.
5. Ośrodek wsparcia + DDPS – wzrost o kwotę 142 205,78 zł.
6. Dodatki mieszkaniowe – wzrost o kwotę 432 230,98 zł.
7. Odpłatność za domy pomocy społecznej – wzrost o kwotę 203 942,53 zł.
8. Świadczenia rodzinne + fundusz alimentacyjny – wzrost o kwotę 927 465,05 zł
9. Opieka wytchnieniowa – Program Ministra Rodziny i Polityki Społecznej ze środków Funduszu Solidarnościowego – wzrost o kwotę 370 137,60 zł.
10. Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej – Program Ministra Rodziny i Polityki Społecznej ze środków Funduszu Solidarnościowego – wzrost o kwotę 1 906 945,62 zł.
11. Świadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy – wzrost o kwotę 193 932,07 zł.

Natomiast największy spadek w ogólnej kwocie wydatkowanych środków zauważono w szczególności w ramach niżej wymienionych zadań:

1. Zasiłki stałe – spadek o kwotę 91 568,34 zł.

2. Składki na ubezpieczenie zdrowotne od świadczeniobiorców z pomocy społecznej – spadek o kwotę 25 422,97 zł
3. Zasiłki okresowe – spadek o kwotę 133 729,56 zł.
4. Pomoc materialna dla uczniów – spadek o kwotę 15 074,85 zł.
5. Świadczenie wychowawcze „500+” – spadek o kwotę 13 860 296,02 zł.
6. Dodatek osłonowy – spadek o kwotę 2 282 101,03 zł.
7. Dodatek węglowy – spadek o kwotę 3 289 560,00 zł.

Wydatki w MOPS

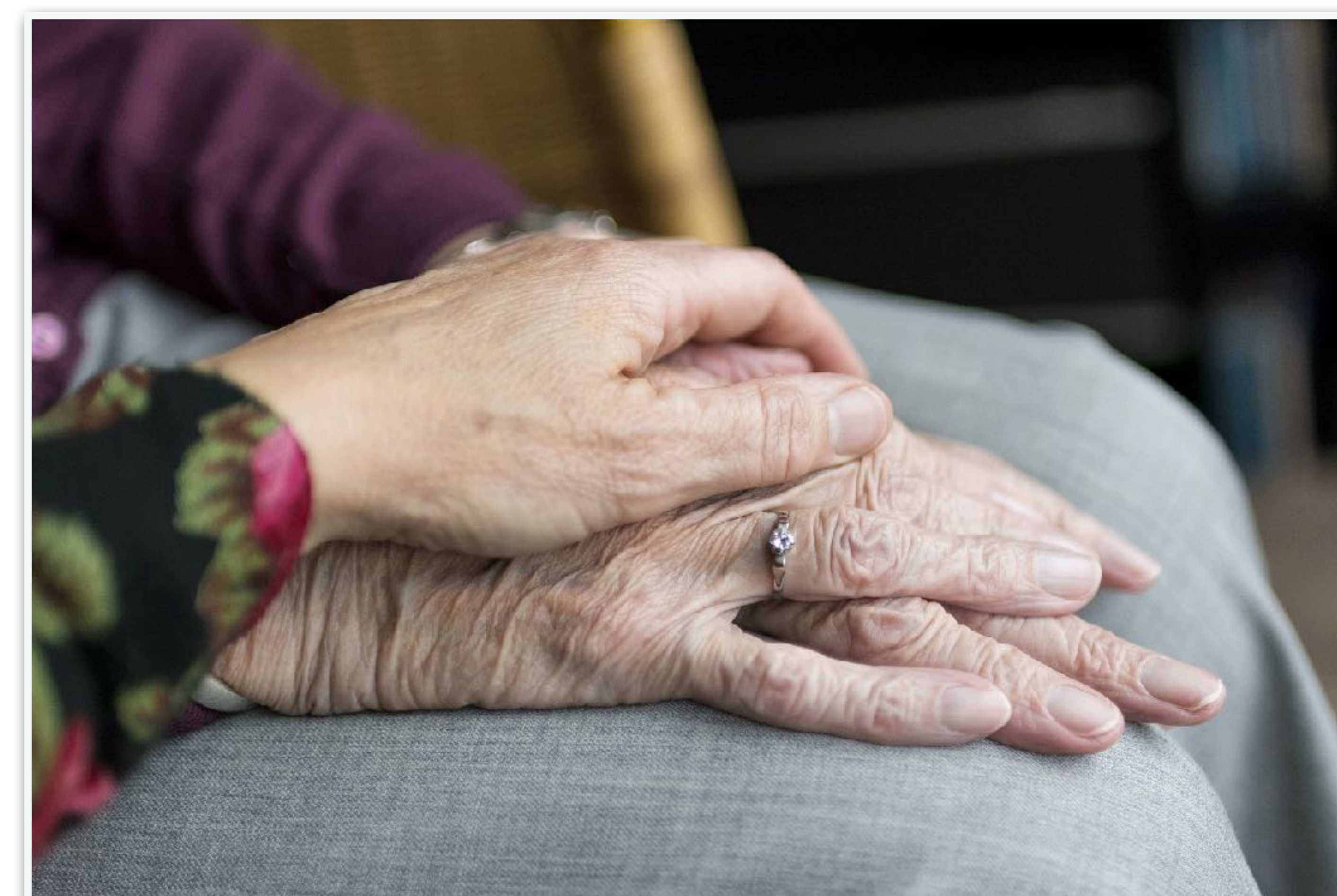

Ochrona zdrowia i opieka społeczna

W 2023 roku wsparciem udzielonym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ławie (łącznie z pracą

socjalną) w ramach zadań zleconych i zadań własnych objęto m.in:

Podstawa prawna udzielenia pomocy	Ilość rodzin, lub gospodarstw domowych, które otrzymały pomoc oraz % ogółu mieszkańców
Ustawa o pomocy społecznej	2 037 rodzin (4 631 osób w tych rodzinach, tj. 15% ogółu mieszkańców)
Ustawa o dodatkach mieszkaniowych	424 gosp. domowe (954 osoby w tych gosp., tj. 2% ogółu mieszkań)
Ustawa o świadczeniach rodzinnych	1 779 rodzin (6 425 osób w tych rodzinach, tj. 21% ogółu mieszkańców)
Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów	206 rodzin (732 osoby w tych rodzinach, tj. 2,4% ogółu mieszkańców)
Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	59 rodzin (228 os. w tych rodzinach, tj. 0,74% ogółu mieszkańców, w tym 149 dzieci)
Ustawa o systemie oświaty - pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów	65 rodzin (284 os. w tych rodzinach, tj. 0,9% ogółu mieszkańców)
Rządowy program dla rodzin wielodzietnych – Karta Dużej Rodziny	68 nowych rodzin oraz 272 nowe rodziny składające się wyłącznie z rodziców

Oświata i edukacja

Informacje ogólne

Wyzwania i potrzeby

Żłobek Miejski

Oświata i edukacja

Informacje ogólne

Poprzednie lata były niełatwe dla wszystkich osób zaangażowanych w polską oświatę. Najpierw pandemia, potem wyzwania związane z wybuchem wojny w Ukrainie oraz związana z tym inflacja – wszystko to odczuliśmy także w placówkach oświatowych w Iławie. W okresie pandemii doszło do obniżenia kondycji psychicznej u niektórych dzieci i młodzieży, którego skutki wciąż są odczuwalne. Wśród młodych osób cechujących się szczególnie wysoką wrażliwością sprzyja to znacznemu wzrostowi depresji. Źródłem problemu było nie tyle samo zdalne nauczanie, ile kolejne zmiany trybu nauczania ze stacjonarnego na zdalny i odwrotnie. Rok 2023 był pierwszym pełnym rokiem nauki stacjonarnej od dwóch lat. Pomimo realizowania przez szkoły dodatkowych zajęć wspomagających uczniów po nauczaniu zdalnym, zwiększenia wsparcia z zakresu pomocy psychologiczno – pedagogicznej, nie dało się w pełni zlikwidować w ciągu jednego roku kalendarzowego deficytów edukacyjnych u tych dzieci.

MIEJSKIE JEDNOSTKI OŚWIATOWE

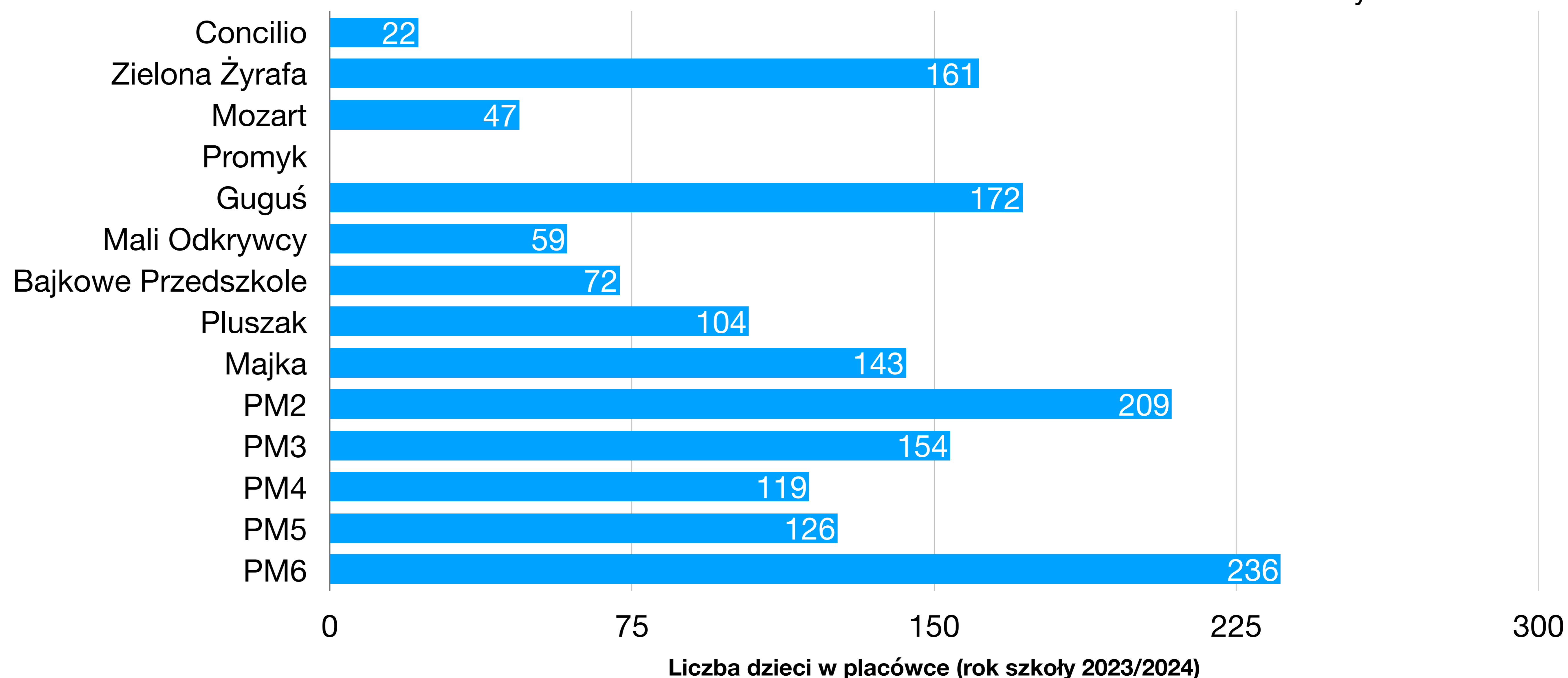
Placówki publiczne

1. Szkoła Podstawowa nr 1 im. Mikołaja Kopernika w Iławie
2. Szkoła Podstawowa nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi im. Marii Konopnickiej w Iławie

3. Szkoła Podstawowa nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi im. Polskich Olimpijczyków w Iławie
4. Szkoła Podstawowa nr 4 im. Polskich Podróżników w Iławie
5. Szkoła Podstawowa nr 5 z Oddziałami Integracyjnymi im. Polskich Noblistów w Iławie
6. Przedszkole Miejskie nr 2 Integracyjne
7. Przedszkole Miejskie nr 3
8. Przedszkole Miejskie nr 4 im. „Chatka Przyjaciół Kubusia Puchatka”
9. Przedszkole Miejskie nr 5
10. Przedszkole Miejskie nr 6

Placówki niepubliczne

1. Niepubliczne Przedszkole „Pluszak”
2. Niepubliczne Przedszkole „Bajkowe Przedszkole w Magicznym Domu”
3. Niepubliczne Przedszkole „Mali Odkrywcy”
4. Anglojęzyczne Niepubliczne Przedszkole „Guguś”
5. Dom Malucha „Promyk” Niepubliczne Przedszkole
6. Przedszkole Niepubliczne „Majka” z oddziałami integracyjnymi
7. Niepubliczne Przedszkole „Zielona Żyrafa”
8. Niepubliczne Przedszkole „Mozart”
9. Terapeutyczny Punkt Przedszkolny „Concilio”
10. Szkoła Podstawowa dla dorosłych w Iławie

Oświata i edukacja

Łączna liczba dzieci w przedszkolach publicznych oraz w przedszkolach niepublicznych i niepublicznych punktach przedszkolnych wynosi 1 624, w tym:

- w przedszkolach publicznych: 844;
- w przedszkolach niepublicznych i niepublicznych punktach przedszkolnych: 780.

Przedszkola miejskie

Według danych SIO na dzień 30 września 2023 r. do przedszkoli publicznych uczęszczało **844** dzieci (o **21** mniej niż w poprzednim roku szkolnym) w **40 oddziałach**. Wśród ww. uczniów 11 to dzieci z Ukrainy, przyjęte po 24 lutym 2022 r. W Przedszkolu

Miejskim nr 2 funkcjonowało 11 oddziałów integracyjnych. Ponadto w Przedszkolu Miejskim nr 2 Integracyjnym oraz w Przedszkolu Miejskim nr 5 prowadzono wczesne wspomaganie rozwoju.

Szkoły podstawowe

W odniesieniu do roku szkolnego 2022/2023 nastąpił spadek **liczby uczniów o 139 osób oraz liczby oddziałów o 5**. Tak duży spadek liczby dzieci podyktowany jest m.in. małą liczbą uczniów klas VIII, do których uczęszczali uczniowie objęci reformą systemu oświaty, tj. nauką w szkołach dzieci sześciolatków. Ponadto w klasach VIII w SP1 i SP5 nie zorganizowano

klas VIII . Wśród wyżej wymienionych 2 810 uczniów, 136 to dzieci z Ukrainy, przyjęte po 24 lutym 2022 r. W roku szkolnym 2023/2024 w szkołach podstawowych zorganizowano **22 oddziały integracyjne**. Uczęszczało do nich łącznie **393 uczniów**. W szkołach podstawowych funkcjonowało także **13 oddziałów sportowych**. Kształcenie sportowe odbywało się w następujących dyscyplinach: SP1 – sporty pływackie, koszykówka; SP2 – lekkoatletyka; SP3 – profil pływacki; SP4 – piłka nożna, piłka siatkowa. Łącznie do oddziałów sportowych uczęszczało **312 uczniów** (dane wg SIO na dzień 30 września 2023 r.).

Porównanie liczby uczniów w przedszkolach publicznych

Placówka oświatowa	Liczba grup 2021/2022	Liczba uczniów 2021/2022	Liczba grup 2022/2023	Liczba uczniów 2022/2023	Liczba grup 2023/2024	Liczba uczniów 2023/2024
Przedszkole miejskie nr 2	11	208	11	213	11	209
Przedszkole miejskie nr 3	7	155	7	160	7	154
Przedszkole miejskie nr 4	6	124	6	125	6	119
Przedszkole miejskie nr 5	6	140	6	141	6	126
Przedszkole miejskie nr 6	10	226	10	226	10	236
Ogółem	40	853	40	865	40	844

Porównanie liczby uczniów w szkołach podstawowych

Placówka oświatowa	Liczba oddziałów 2021/2022	Liczba uczniów 2021/2022	Liczba oddziałów 2022/2023	Liczba uczniów 2022/2023	Liczba oddziałów 2023/2024	Liczba uczniów 2023/2024
Szkoła podstawowa nr 1	27	661	28	702	28	695
Szkoła podstawowa nr 2	33	718	30	663	27	591
Szkoła podstawowa nr 3	30	591	28+1*	608	26	568
Szkoła podstawowa nr 4	24	549	22	499	21	447
Szkoła podstawowa nr 5	22	454	22	477	23	509
Ogółem	136	2973	130	2949	125	2810

* oddział przygotowawczy dla dzieci z Ukrainy

[>> Przejdź do spisu treści <<](#)

Oświata i edukacja

ZATRUDNIENIE

W roku 2023 (stan na 30.09.2023 r.) w przedszkolach, szkołach podstawowych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Miejska Ława pracowało 406 nauczycieli (394,41 etatów) oraz 178 pracowników administracji i obsługi (171,17 etatów). Łącznie 584 osoby (565,58 etatów). W stosunku do roku 2022 (stan na 30.09.2022 r.) ilość zatrudnionych nauczycieli zwiększyła się o 0,93 etatu, natomiast ilość etatów zatrudnionych pracowników administracji i obsługi zmniejszyła się o 2,24 etaty.

EDUKACJA UCZNIÓW ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI

Uczniom, którzy posiadają orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, szkoły i przedszkola zapewniają realizację zaleceń zawartych w orzeczeniu. Kształcenie organizuje się na podstawie indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego (IPET). Rozpoznawanie potrzeb takich uczniów dokonywane jest w ramach wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia we współpracy z rodzicami. W sytuacji, gdy zaistnieje taka potrzeba, placówka może skorzystać ze wsparcia merytorycznego specjalistów z poradni psychologiczno-pedagogicznej.

Uczniom z niepełnosprawnością umożliwia się integrację ze środowiskiem rówieńczym, w tym z uczniami pełnosprawnymi. Placówki dbają o budowanie partnerskich, podmiotowych

relacji pomiędzy wszystkimi uczestnikami szkolnego życia – począwszy od właściwych relacji rówieśniczych, poprzez relacje z rodzicami, jak też pomiędzy pracownikami szkoły.

Przedszkola

Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej w roku 2023 odbywały się głównie w postaci zajęć: logopedycznych; socjoterapeutycznych; rozwijających talenty (np. plastyczne, czytelnicze, muzyczno-rytmiczne, matematyczne), rozwijających kompetencje społeczno-emocjonalne, korekcyjnych, korekcyjno-kompensacyjnych, metodą Weroniki Sherborne, rozwijających motorykę małą i dużą, terapii logopedycznej, konsultacji ze specjalistami i rodzicami. Ponadto wzmocniano poczucie własnej wartości, tworzono sytuacje budujące wrażliwość dziecka, empatię i szacunek wobec innych, kreowano wartości i normy społeczne poprzez współdziałanie z instytucjami oraz organizacjami będącymi źródłem istotnych wartości, nawiązywano pozytywne relacje w najbliższym otoczeniu i środowisku społecznym, kształtowano tolerancję wobec odmienności oraz ukazywano wartości związane z przeżywaniem pozytywnych emocji.

Łączna liczba godzin przydzielonych w przedszkolach miejskich wyniosła:

- na pomoc psychologiczno – pedagogiczną: 34,5 h/tyg.

- na wczesne wspomaganie rozwoju: 59 h/tyg.
- na rewalidację indywidualną i grupową: 51 h/tyg.

Szkoły

Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej organizowane były głównie w postaci zajęć: dydaktyczno-wyrównawczych, rozwijających uzdolnienia, kół zainteresowań, rozwijających umiejętności uczenia się, rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne, o charakterze terapeutyczno-ruchowym, korekcyjno-kompensacyjnych, terapii logopedycznej, korygujących wady postawy, ruchowych przy muzyce.

W roku 2023 organizowano w szkołach na podstawie opinii, orzeczeń poradni psychologiczno-pedagogicznej nauczanie indywidualne, zindywidualizowaną ścieżkę kształcenia oraz wsparcie w postaci specjalnej organizacji nauki np. zajęcia prowadzone w grupie do 5 uczniów.

Łączna liczba godzin przydzielonych w szkołach podstawowych wyniosła:

- na pomoc psychologiczno – pedagogiczną: 137 h/tyg.
- na zindywidualizowaną ścieżkę kształcenia, specjalną organizację nauki oraz nauczanie indywidualne: 267 h/tyg.
- na rewalidację indywidualną i grupową: 242 h/tyg.

Oświata i edukacja

DOWÓZ UCZNIÓW DO SZKÓŁ

W roku 2023 finansowano bilety na dojazd dzieci do szkół i przedszkoli, których odległość z domu do placówki przekraczała odległości określone w ustawie (3 km lub 4 km). Gmina Miejska Ława finansowała także przejazdy niepełnosprawnych uczniów do szkoły znajdującej się poza Gminą Miejską Ława. W 2023 r. finansowano koszty dowozu dzieci realizujących na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego wychowanie przedszkolne lub obowiązek szkolny w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym Kisielicach oraz w Polskim Stowarzyszeniu na rzecz osób z Niepełnosprawnością Intelktualną w Ostródzie. Ponadto Gmina finansowała dowóz dwóch niepełnosprawnych uczniów, na podstawie umów z rodzicami, zgodnie z którymi określone zostały zasady zwrotu kosztów przewozu niepełnosprawnych uczniów.

Wydatki poniesione na dowóz uczniów do jednostek oświatowych wyniosły ogółem 104 716,20 zł. Plan na 2024 rok wynosi 140 157,00 zł

Wydatki na dowóz uczniów w 2023 r.

104 716,20 zł

STYPENDIA DLA UZDOLNIONYCH UCZNIÓW

W 2023 roku najzdolniejsi uczniowie z ławskich szkół podstawowych otrzymali jednorazowe

stypendia finansowe w wysokości 1 200,00 zł na osobę. Podczas Gali Stypendialnej, która odbyła się 26 września 2023 r. uhonorowano 65 uzdolnionych uczniów w kategoriach:

- za osiągnięcia w nauce,
- za dobre wyniki w nauce i osiągnięcia sportowe,
- za dobre wyniki w nauce i osiągnięcia artystyczne
- stypendia specjalne.

PROJEKTY I PROGRAMY

Laptop dla ucznia

W 2023 roku w ławskich szkołach podstawowych realizowano rządowy program „Laptop dla ucznia”, którego celem jest wsparcie dzieci i młodzieży w rozwoju kompetencji cyfrowych. Realizowany przez Ministerstwo Cyfryzacji program zakłada, że każdy uczeń IV klasy szkoły podstawowej w Polsce otrzyma na własność bezpłatny laptop. Sprzęt może być wykorzystywany do nauki, rozwoju kompetencji cyfrowych oraz talentów i zainteresowań. W ramach tego programu w 2023 roku Gmina Miejska Ława otrzymała 362 sztuk nowych komputerów przenośnych typu laptop o łącznej wartości 1.055.711,46 zł. Proces przekazywania ich rodzicom uczniów IV klas miał miejsce w październiku 2023 roku, w każdej z ławskich szkół podstawowych. Dzięki temu programowi 332 uprawnionych dzieci otrzymało na własność nowy laptop.

Laptop dla nauczyciela

W ramach tego programu nauczyciele mogli otrzymać bon o wartości 2 500 zł brutto na zakup

laptopa lub laptopa przeglądarkowego. Nauczyciele mieli także możliwość dopłacenia do droższego modelu sprzętu – w takim przypadku wartość bonu pomniejszył cenę zakupu. Dzięki temu programowi nauczyciele wyposażeni w nowoczesny sprzęt komputerowy mają szansę na skuteczniejszą realizację podstawy programowej, urozmaicenie prowadzonych lekcji, poszerzenie wiedzy i rozwój kompetencji cyfrowych uczniów. Pierwsza grupa 224 uprawnionych nauczycieli ławskich szkół podstawowych otrzymała bony na przełomie października i listopada 2023 r. o łącznej wartości 560 000,00 zł.

Aktywna Tablica

Szkoły podstawowe nr 1, 2 i 4 w 2023 roku złożyły wnioski do rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych na lata 2020-2024 „Aktywna tablica”. Wymagania formalne spełniły wszystkie w/w placówki, ale zakwalifikowała się tylko Szkoła Podstawowa nr 4 w Ławie, która ze względu na spełnienie dodatkowych kryteriów otrzymała wsparcie finansowe w roku 2023, w wysokości 35 000,00 zł. Wkład własny placówki wyniósł 8 750,00 zł, co łącznie dało 43 750,00 zł. Szkoła Podstawowa nr 4 wsparcie finansowe wydatkowała m.in. na zakup sprzętu specjalistycznego do terapii uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

Oświata i edukacja

Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0

Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021–2025 jest kolejną edycją wieloletniego programu, nakierowanego na wzmocnienie czytelnictwa w Polsce oraz modernizację bibliotek. Decyzją Warmińsko-Mazurskiego Kuratora Oświaty wsparcie finansowe w 2023 r. w ramach Programu otrzymało Przedszkole Miejskie nr 5 w wysokości 3 000,00 zł. Wkład własny placówki wyniósł 750,00 zł., co łącznie dało 3 750,00 zł.

Asystent ucznia o specjalnych potrzebach edukacyjnych

Projekt „Asystent ucznia o specjalnych potrzebach edukacyjnych - pilotaż” ma na celu opracowanie standardów usług asystenckich. Organ prowadzący pozyskał środki w wysokości 60 787,70 zł na realizację tego projektu w Przedszkolu Miejskim nr 2 Integracyjnym w Iławie.

Grant jest przeznaczony wyłącznie na pokrycie kosztów wynagrodzenia osób zatrudnionych na stanowisku ASPE oraz obciążeń wynikających z umowy o pracę po stronie pracodawcy oraz pracownika, przez okres 10 miesięcy jego/ich zatrudnienia. Z projektu skorzystało w roku 2023 Przedszkole Miejskie nr 2.

Posiłek w szkole i w domu

Program zakłada doposażenie i poprawę standardu już działających stołówek (mających własną kuchnię i jadalnię) lub doposażenie tych, które nie działają tak, aby mogły zostać uruchomione lub o stworzenie nowych, a także wsparcie adaptacji i wyposażenia pomieszczeń przeznaczonych do spożywania posiłków, czyli jadalni. W 2023 roku Szkoła Podstawowa nr 4 im. Polskich Podróżników w Iławie

otrzymała środki finansowe na ten cel w wysokości 79.946,13 zł przy wkładzie własnym 19.986,53 zł.

CO UDAŁO SIĘ ZREALIZOWAĆ W 2023 r.

Problemy, które udało się rozwiązać w roku 2023 w stosunku do roku 2022:

Szkoła Podstawowa nr 1:

- zlikwidowanie deficytów edukacyjnych,
- tworzenie przestrzeni dla pełnego rozwoju dla uczniów z Ukrainy.

Szkoła Podstawowa nr 2:

- doposażenie szkoły w pomoce dydaktyczne,
- powstanie nowej pracowni informatycznej,
- zakup nowoczesnego sprzętu sportowego,
- wymiana windy towarowej.

Szkoła Podstawowa nr 3:

- naprawa odpadającego klinkieru na fasadzie budynku szkoły.

Szkoła Podstawowa nr 4:

- budowa wiatrołapu przy wejściu do szkoły.

Szkoła Podstawowa nr 5:

- dokonanie bieżących remontów i napraw,
- konserwacja nawierzchni boiska „Orlik”,
- remont szatni i sanitariatów na „Zewnętrzny Kompleksie Sportowym”,
- remont parkietu w auli szkolnej,
- zakup i wymiana lamp przy boiskach zewnętrznych.

Przedszkole Miejskie nr 2:

- wymiana szybu windy osobowo – towarowej (projekt współfinansowany ze środków PFRON w wysokości 35%, pozostałe 65% sfinansowano ze środków gminnych),
- remont gabinetów Terapii oraz pomieszczeń socjalnych,
- wymiana grzejników, montaż zaworów i termostatów,
- zakup i montaż mechanicznego okapu kuchennego,

Przedszkole Miejskie nr 3:

- konserwacja i naprawa urządzeń na placu zabaw,
- zakup i montaż bramy wjazdowej do przedszkola,
- doposażenie placówki w pomoce dydaktyczne,
- wymiana zaworów w wymiennikowni ciepła.

Przedszkole Miejskie nr 4:

- wymiana dźwigu towarowego na nowy,
- remont niektórych sal przedszkola, jak również pomieszczeń obsługowych, zakup mebli do dwóch grup przedszkolnych, nowych rolet na okna, krzesel do pokoju nauczycielskiego, wymiana wykładziny, wyposażenie poszczególnych grup w nowe zabawki i pomoce dydaktyczne.

Przedszkole Miejskie nr 5:

- naprawa ubytków w schodach wejściowych do placówki,
- uszczelnienie dachu, który przeciekał, powodując zacieki w lewej części bryły budynku. Prace przyniosły zamierzony efekt. W miesiącu lipcu trwały intensywne prace na placu zabaw należącym do placówki, w związku z przyłączeniem C.O. do żłobka miejskiego – wjazd ciężkich maszyn na teren placu, wykop pod instalację – wyzwaniem było stworzenie warunków bezpiecznych dla pobytu przedszkolaków w czasie przerwy wakacyjnej w miesiącu sierpniu.

Przedszkole Miejskie nr 6:

- remont sal dydaktycznych i pomieszczeń, które tego wymagały,
- modernizacja placu zabaw, piaskownicy (wyposażenie placu zabaw),
- uzupełnienie ubytków w elewacji,
- wymiana okien w pomieszczeniach przyległych do sal zajęć dydaktycznych.

Oświata i edukacja

Wyzwania i potrzeby na 2024 r.

Aktualne potrzeby:

Szkoła Podstawowa nr 1:

- zatrudnienie kadry w celu zabezpieczenia procesów edukacyjnych (1 etat pomocy kuchennej, 1 etat nauczyciela świetlicy),
- zabezpieczenie środków na naprawę dachu szkoły.

Szkoła Podstawowa nr 2:

- potrzeba dodatkowego etatu informatyka (nie nauczyciela informatyki),
- dodatkowy etat w świetlicy szkolnej.

Szkoła Podstawowa nr 3:

- naprawa schodów wejściowych do budynku szkoły. Bieżąca naprawa okien w sali gimnastycznej.

Szkoła Podstawowa nr 4:

- remont łazienek i niektórych pomieszczeń szkolnych,
- wymiana ogrodzenia,
- potrzeba dodatkowej sali gimnastycznej,
- potrzeba rozbudowania i unowocześnienia monitoringu szkoły,
- wymiana instalacji elektrycznej, wymiana centrali telefonicznej.

Szkoła Podstawowa nr 5:

- zapotrzebowanie na etat pomocy kuchennej,
- remont sal i sanitariatów z dostosowaniem dla osób niepełnosprawnych.

Przedszkole Miejskie nr 2:

- termomodernizacja budynku przedszkola,

- zaadaptowanie pomieszczenia socjalnego na łazienkę dla jednej z grup przedszkolnej,
- wymiana wykładziny, remont pozostałych pomieszczeń socjalnych i dydaktycznych.

Przedszkole Miejskie nr 3:

- termomodernizacja budynku, zwłaszcza docieplenie fundamentów i dachu,
- wymiana windy towarowej,
- wymiana zaworów na grzejnikach,
- doposażenie placu zabaw w nowe elementy.

Przedszkole Miejskie nr 4:

- przedszkole nadal nie posiada własnej wymiennikowni, nie ma możliwości regulowania przepływu ciepła do placówki np. w czasie dni wolnych od zajęć, co ma duży wpływ na wysokość rachunków za ogrzewanie obiektu,
- odmalowanie zaplecza kuchennego,
- renowacja lub wymiana elementów do zabawy na placu zabaw,
- w roku 2023 placówka borykała się z problemem braku psychologa (trudność w znalezieniu nauczyciela z odpowiednimi kwalifikacjami).

Przedszkole Miejskie nr 5:

- dużym problemem w miesiącu grudniu, stała się awaria dźwigu towarowego, przewożącego produkty żywnościowe z magazynu piwnica-parter – kuchnia I piętro (środki na naprawę dźwigu zabezpieczono w budżecie na 2024 r.),

- termoizolacja budynku, bez której generują się bardzo wysokie koszty opłat za ogrzewanie, energię elektryczną, itd.
- zwiększenie etatu sekretarki – potrzeba dodatkowego 0,5 etatu, ponieważ ciągle przybywające obowiązki znacznie wykraczają poza obecny czas pracy.

Przedszkole Miejskie nr 6:

- remont chodników wokół przedszkola, wjazdu, nawierzchni parkingu (wykruszone płytki, ubytki w nawierzchni wokół przedszkola),
- brak podjazdu dla wózków przy wejściu do przedszkola,
- modernizacja ogrodzenia przedszkola (nie było wymieniane od początku istnienia placówki),
- sukcesywna wymiana wind towarowych,
- termomodernizacja budynku.

Obchody rocznicy śmierci Mikołaja Kopernika w SP1 w Iławie

Oświata i edukacja

Żłobek Miejski

Żłobek Miejski w Ławie w roku 2023 kontynuował działalność statutową jako placówka publiczna w zakresie opieki i wychowania dla dzieci zamieszkałych na terenie Gminy Miejskiej Ława. Był to czwarty rok funkcjonowania placówki.

Żłobek Miejski przy ul. Obrońców Westerplatte 5 dysponuje 80 miejscami opieki dla dzieci w wieku od 20 tygodnia życia do lat 3, wszystkie miejsca były w ciągu roku obsadzone. Przed rozpoczęciem naboru dzieci na kolejny rok szkolny, żłobek zorganizował 22 kwietnia dzień otwarty dla mieszkańców Ławy, zainteresowanych wzięciem udziału w rekrutacji. Działania te, zostały dobrze odebrane przez rodziców, którzy dość licznie przybyli do placówki. Była to dla nich okazja do zapoznania się z zasadami funkcjonowania żłobka i uzyskania odpowiedzi na nurtujące ich pytania.

W celu uzupełnienia zwalnających się miejsc związanych z odejściem dzieci 3 letnich z nowym rokiem szkolnym do przedszkoli, od dnia 17 maja został przeprowadzony nabór dzieci do żłobka. Wyniki rekrutacji zostały ogłoszone 16 czerwca. Wpłynęło 87 kart zgłoszeniowych, z czego 85 spełniło wymogi formalne, przyjęto do żłobka 43 dzieci a na listę rezerwową wpisano 42 dzieci. W ciągu roku szkolnego przyjęto 9 dzieci z listy rezerwowej.

W 2023 r. rodzice i opiekunowie prawni z tytułu opłaty miesięcznej stałej za pobyt dziecka

w żłobku ponosili koszty: od stycznia do czerwca w wysokości 297 zł, od lipca do grudnia 306 zł. Stawka dzienna za wyżywienie w ciągu roku wynosiła 7,50 zł. Zgodnie z programem rządowym dotyczącym dofinansowania obniżenia opłaty za pobyt dziecka w żłobku tzw. 400+, w ławskiej placówce skorzystało 57 dzieci.

Na mocy uchwały Rady Miejskiej nr LXXIII/761/23 z dnia 27 listopada 2024 r. uległa zmianie wysokość opłaty miesięcznej ponoszonej przez rodziców i opiekunów prawnych za pobyt dziecka w żłobku z 8,5% do 10% wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę. Nowy wymiar opłat wszedł w życie od stycznia 2024r. Zmiana wysokości opłat spowodowana była rosnącymi kosztami utrzymania żłobka.

Gmina Miejska Ława jako podmiot prowadzący poniosła wydatki związane ze Żłobkiem w wysokości 1 638 145,36 zł. Średnia wydatków poniesionych w miesiącu – 136 512,11 zł. Natomiast średnia wydatków poniesionych w miesiącu na jedno dziecko wyniosła - 1706,40 zł. Ogółem z wpłat rodziców dotyczących korzystania ze żłobka z tytułu opłaty miesięcznej stałej i za wyżywienie wpłynęło 393 495,78 zł. Średnia dochodów uzyskanych w miesiącu - 32 791, 32 zł. a na jedno dziecko (80 osób) - 409,89 zł.

Przez cały rok, w zależności do potrzeb modyfikowano organizację pracy personelu oraz metody opiekuńczo – wychowawcze dążąc do polepszenia jakości usług świadczonych przez żłobek. W tym celu odbyły się szkolenia dla

personelu administracyjnego i kadry opiekuńczej. Przedstawiciele kadry żłobka brali udział w cyklu spotkań dotyczących realizacji procedury Niebieskiej Karty.

Istotnym problemem jak co roku, jest brak odpowiedniej ilości miejsc w Żłobku w stosunku do potrzeb, co odzwierciedla duża ilość składanych kart zgłoszeń podczas rekrutacji i wielu zapytań ze strony rodziców/opiekunów prawnych o wolne miejsca w ciągu całego roku. Problem ten może zostać rozwiązany z dniem otwarcia nowo wybudowanego żłobka przy ul. 1 Maja 5 a, który na mocy Uchwały nr LXXII/741/23 Rady Miejskiej w Ławie będzie nową siedzibą Żłobka Miejskiego w Ławie i rozpocznie działalność statutową z dniem 1 kwietnia 2024 r.

Nowy żłobek miejski na ul. 1 Maja

Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

Grunty miejskie

Ławskie Wodociągi (IW)

Infrastruktura miejska

Ochrona środowiska

Schronisko dla zwierząt

Zakład Komunikacji

Miejskiej Sp. z o.o. (ZKM)

Ławskie Towarzystwo

Budownictwa

Spółecznego (ITBS)

Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

Grunty Miejskie

Grunty komunalne w granicach miasta

2023 – 630,95 ha

W granicach administracyjnych miasta Ławy znajduje się obszar o powierzchni 2188 ha. Grunty Gminy Miejskiej Ława w granicach miasta zajmują 630,95 ha, co stanowi 29% ogólnej powierzchni miasta.

Łączna powierzchnia gruntów komunalnych Gminy Miejskiej Ława wynosi 657,75 ha, w tym grunty:

- w granicach administracyjnych miasta – 630,95 ha,
- poza granicami miasta (grunty na terenie obrębów Dziarny i Siemiany) – 26,80 ha.

W okresie od 1.01.2023 r. do 31.12.2023 r. stan posiadania nieruchomości zabudowanych i niezabudowanych Gminy Miejskiej Ława zmienił się w wyniku zachodzących procesów własnościowych i potrzeb wynikających z funkcjonowania miasta. Gmina Miejska Ława zmniejszyła stan posiadania gruntów o 0,19 ha w wyniku obrotu nieruchomościami.

Dochodami z majątku gminy są wpływy z tytułu dzierżawy, najmu, sprzedaży oraz z tytułu opłat za wieczyste użytkowanie gruntów, jak i opłat za przekształcenia prawa wieczystego użytkowania gruntów na własność. Ze źródeł tych uzyskano w 2023 roku środki w wysokości 12 649 803,83 zł.

Dochody z majątku gminy 2023 r.

12 649 803,83 zł

(+ 8,9%)

Celem w zakresie działalności związanej z gospodarowaniem mieniem gminnym jest pozyskiwanie wpływów do budżetu miasta oraz racjonalne zarządzanie tym zasobem.

Problemem przed jakim stoi Gmina jest fakt, iż zasób nieruchomości gruntowych z odpowiednim uzbrojeniem się zmniejsza. Niezbędne będzie poniesienie nakładów na wykonanie niezbędnej infrastruktury, aby można było przeznaczać kolejne nieruchomości do sprzedaży.

Problemem w gospodarowaniu mieszkaniowym zasobem komunalnym jest stan techniczny tego zasobu - praktycznie wszystkie budynki wymagają remontów, często gruntownych. Kilka jest w tak złym stanie, że jedyną ewentualnością jest ich rozbiórka, co niesie za sobą konieczność zabezpieczenia w budżecie znacznych środków na ten cel. Na gospodarkę gruntami i nieruchomościami w roku 2023 wydatkowano ponad 780 tys. zł, a na gospodarowanie mieszkaniowym zasobem gminy ponad 5,5mln zł. Utrzymanie zasobu mieszkaniowego wiąże się z ponoszeniem kosztów związanych z dostawą energii cieplnej, wody, gazu i energii elektrycznej oraz wydatków bieżących związanych m.in. z remontami, konserwacją budynków, utrzymaniem czystości, wywozem nieczystości, a także wydatków na wypłatę zaliczek na utrzymanie nieruchomości wspólnej i zaliczki na fundusz remontowy dotyczący części gminnej we Wspólnotach Mieszkaniowych, wypłatę kaucji mieszkaniowych, podatek od nieruchomości gminnych. Koszt zarządu gminnym zasobem mieszkaniowym, który prowadzony jest przez Ławskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego sp. z o.o. – Zarząd Gospodarki Lokalami, wyniósł w roku 2023 prawie 775 tys. zł.

I.p.	I.p.	I.p.	I.p.
1.	Sprzedaż gruntów w trybie bezprzetargowym	2	6
2.	Sprzedaż gruntów w trybie przetargowym	3	6
3.	Sprzedaż lokali mieszkalnych	11	5
4.	Nabycie lokali mieszkalnych	3	1
5.	Sprzedaż budynków	1	0
6.	Nabycie budynków	1	0
7.	Nabycie gruntów	4	1
8.	Ustawienie służebności przesyłu	39	34

Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

Infrastruktura miejska

Drogi gminne

W roku 2023 długość gminnych dróg publicznych i wewnętrznych, dla których wykonano w roku przeglądy techniczne wyniosła 57,547 km. Drogi o nawierzchni utwardzonej stanowią 93% długości sieci – 53,235 km.

Ze względu na zmianę kategorii dróg z powiatowych na gminne, Burmistrz Miasta Ławy zarządza drogami stanowiącymi własność Powiatu Ławskiego. Są to następujące ulice: Królowej Jadwigi, 1 Maja, Mikołaja Kopernika, Jana III Sobieskiego, Kazimierza Jagiellończyka, Adama Mickiewicza, Gabriela Narutowicza, Ogrodowa, Franciszka Smolki (od Andersa do Skłodowskiej).

Wydatki na utrzymanie ww. dróg ponoszone są z budżetu miasta.

W ciągach dróg zarządzanych przez Burmistrza Miasta Ławy zlokalizowane są cztery mosty o całkowitej długości 266 mb (Al. Jana Pawła II – 3 szt. i ul. Dąbrowskiego – 1 szt.). W 2023 przeprowadzono przegląd roczny dróg zarządzanych przez Burmistrza Miasta Ławy.

Wśród dróg o **najgorszej nawierzchni** znajdują się następujące ulice: Wybickiego, Solskiego, Matejki (fragmenty), Mrongowiusza, Gdańska (fragmenty), Piekarska, Kopernika (odcinek przy internacie Zespołu Szkół), Kasprowicza, Celną, Szeroka, Kresowa, Słoneczna, Długa (fragmenty),

Rolna, Porzeczkowa, Truskawkowa i Produkcyjna.

Z dróg, które poprzednio zostały ocenione jako złe i bardzo złe, zostały wyremontowane ul. Działdowska i ul. Sztumska; zakończono także remont ul. Westerplatte i ul. Konopnickiej; przebudowano też ul. Dworcową. W ramach bieżącego utrzymania w roku 2023 wykonano remont parkingu wzdłuż ul. Jana III Sobieskiego. W zakres utrzymania dróg gminnych wchodzi m.in. częściowe remonty i naprawy nawierzchni utwardzonych i chodników, remonty nawierzchni gruntowych, oznakowania pionowego i poziomego, konserwacja sygnalizacji ulicznej, przeglądy techniczne, inwentaryzacje, zmiany organizacji ruchu. W roku 2023 na ten cel wydatkowano kwotę 1.155.800,52 zł, czyli o nieco ponad 110 tys. zł więcej niż w roku 2022.

Wydatki na utrzymanie dróg

1 155 800,52 zł

(+110 000,00 zł r/r)

Stan nawierzchni dróg w Ławie w latach 2022-2023

Stan nawierzchni		% długości pasów ruchu		
		2022	2023	Zmiana
Razem	bardzo dobry	7	6	-1
	dobry	51	50	-1
	ostrzegawczy	20	22	2
	zły	14	14	0
	bardzo zły	8	8	0

- Stan bardzo dobry – nie ma potrzeby wykonywania ani planowania remontów,
- Stan dobry – nie ma potrzeby wykonywania ani planowania remontów,
- Stan ostrzegawczy – konieczność zaplanowania remontów,
- Stan zły – konieczność wykonania remontu
- Stan bardzo zły – konieczność wykonania remontu

Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

Cmentarze komunalne

Na terenie miasta Ławy znajdują się 3 cmentarze komunalne będące własnością Gminy Miejskiej Ława:

1. Przy ul. kard. Stefana Wyszyńskiego o pow. 0,95 ha – zamknięty dla pochówków.
2. Przy ul. Ostródzkiej o pow. 6,44 ha – przeznaczony do chowania zmarłych w miejscach wcześniej zarezerwowanych lub w grobach przeznaczonych do ponownego pochówku. Dodatkowo zarządca upoważniony jest do wykorzystywania ujawnianych wolnych miejsc na terenie cmentarza, po uprzednim uzyskaniu zgody Burmistrza Miasta Ławy.
3. Przy ul. Piaskowej o pow. 5,4 ha - przeznaczony do chowania zmarłych w grobach:
  - zwykłych ziemnych pojedynczych bez prawa murowania,
  - zwykłych rodzinnych bez prawa murowania,
  - murowanych pojedynczych,
  - murowanych rodzinnych,
  - dla zwłok dziecka do lat 6
  - dla urn ze szczątkami zwłok – pojedynczych,
  - dla urn ze szczątkami zwłok – rodzinnych,
  - kolumbarium – 60 nisz.

Liczba pochówków w 2023 r.

430 (-61 r/r)

Wydatki poniesione na utrzymanie miejskich nekropolii wyniosły w roku 2023: 610 231,34 zł.

Jest to spadek o kwotę nieco ponad 25 tys. zł w stosunku do roku 2022. w roku 2023 dokończono remont dachu na domu przedpogrzebowym na cmentarzu przy ul. Piaskowej, wyremontowano także niektóre stopnie w ciągach komunikacyjnych. Skutkiem uzyskania w roku 2022 negatywnej opinii stanu technicznego części budynku domu przedpogrzebowego na cmentarzu przy ul. Ostródzkiej, w której znajdują się toalety, była konieczność wynajęcia przenośnych kabin toaletowych. Zasadne jest kontynuowanie utwardzania ciągów komunikacyjnych na tym cmentarzu – w roku 2023 zrealizowano kolejny etap tego zadania. Niezbędny jest także remont lub przebudowa budynku administracji, szczególnie z uwzględnieniem wykonania centralnego lub gazowego ogrzewania.

Sieć deszczowa

Długość sieci kanalizacji deszczowej 70 813 m, w tym:

- średnice rurociągów fi 150 – fi 400 – 52 791 m,
- średnice rurociągów fi 500 – fi 800 – 11 483 m,
- średnice rurociągów fi 1000 – fi 1400 – 1 539 m,
- Studnie rewizyjne fi 1200 – fi 2500 – 1 947 sztuk,
- Studzienki ściekowe z wpustami ulicznymi – 1 524 sztuk.
- Separatory substancji ropopochodnych wraz z osadnikami przed separatorami zamontowane na wylotach wód opadowych do zbiorników wodnych – 39 kpl.

W roku 2023 na zadania związane z utrzymaniem i eksploatacją miejskiej sieci kanalizacji deszczowej wydatkowano kwotę 335 782,05 zł (337 701,80 zł

w roku poprzednim). W ramach tej kwoty wykonano m.in. następujące remonty i usługi:

1. Wykonanie bezwykopowej renowacji kanalizacji deszczowej o średnicy DN400 w ulicy Piotra Skargi w Ławie – przy budynku nr 3, o łącznej długości 33,10 mb.
2. Konserwacja rowu odprowadzającego wody opadowe – oczyszczenie i udrożnienie rowu melioracyjnego pomiędzy wylotem Rt-01 przy ul. Produkcyjnej a rzeką Tynwałd, pomiędzy wylotem Rt-02 przy ul. Prusa, a rzeką Tynwałd, pomiędzy wylotem przy ul. Księżnej Dobrawy, a wylotem PW do rowu melioracyjnego RJ1, zlokalizowanego na działce 5-178/13, rowu RJ1, zlokalizowanego na działce 5-10/11 przy ul. Ostródzkiej.
3. Bieżące utrzymanie i konserwacja sieci kanalizacji deszczowej na terenie Ławy, w tym:
  - czyszczenie sieci kanalizacji deszczowej DN 200-1400 wraz z wywiezieniem zanieczyszczeń,
  - czyszczenie wpustów ulicznych wraz z wywiezieniem zanieczyszczeń,
  - czyszczenie studni rewizyjnych DN 1000-1400 wraz z wywiezieniem zanieczyszczeń ,
  - oczyszczenie separatorów z osadnikami wraz z wywiezieniem i utylizacją osadów.
4. Remonty sieci kanalizacji deszczowej na terenie Ławy, w tym:
  - wymiana włączów żeliwnych,
  - wymiana rusztów żeliwnych do wpustów ściekowych.

Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

Oczyszczanie miasta

Gmina Miejska Ława utrzymuje obecnie ponad 54 km ulic i ponad 120 tys. m² chodników, ścieżek, alejek, a także 50 tys. m² parkingów.

Na potrzeby przetargu miasto podzielono na dwa sektory: Północ i Południe. Przetargi na utrzymanie czystości i porządku organizowane są w cyklach rocznych ze względu na ciągłe zmiany w ilościach i zakresach związane z realizowanymi inwestycjami.

W roku 2023 na utrzymanie czystości i porządku na ulicach, chodnikach i parkingach wydatkowano kwotę 721 447,14 zł, czyli o 659 370,64 zł, czyli o ponad 60 tys. zł więcej niż w roku 2022.

Na mocy porozumienia z Generalną Dyrekcją Dróg Krajowych i Autostrad miasto utrzymuje drogę krajową nr 16 leżącą na terenie administracyjnym Ławy – ul. Sienkiewicza, ul. Konstytucji 3 Maja, ul. Niepodległości, ul. Kościuszki i ul. Ostródzka. Na ten cel GDDKiA przekazuje co miesiąc kwotę w wysokości 29 960,32 zł. Porozumienie zostało zawarte na okres od 15.04.2023 r. do 30.03.2024 r. i obejmuje zarówno utrzymanie czystości, jak i utrzymanie zieleni oraz zimowe utrzymanie chodników.

Jest to kwota o prawie 7 tys. zł miesięcznie wyższa niż w roku poprzednim.

Celem w utrzymaniu czystości na terenie Ławy jest zaspokojenie potrzeb społeczeństwa. Estetyka terenów publicznych ma znaczny wpływ na samopoczucie i zdrowie.

Jednym z istotnych problemów, który utrudnia utrzymywanie odpowiedniego stanu czystości miasta jest podrzucanie śmieci do miejskich

pojemników, na tereny zieleni oraz przemieszczanie się odpadów z nieruchomości sąsiednich (przede wszystkim z miejsc gromadzenia odpadów komunalnych), a także wzrastające koszty świadczenia usług.

Łącznie na utrzymanie czystości miasta w zakresie letniego i zimowego utrzymania w roku 2023 wydatkowano z budżetu miasta kwotę 3 157 810,83 zł.

Utrzymanie zieleni

Burmistrz Miasta Ławy zarządził w roku 2023 terenami zieleni o łącznej powierzchni ok. 43 ha. Składają się na to tereny ogólnodostępne (rekreacyjne i wypoczynkowe), tereny zieleni osiedlowej oraz zieleni w pasach drogowych.

Na zakres prac wykonywanych w zakresie bieżącego utrzymania zieleni składają się przede wszystkim:

- koszenie terenów zieleni oraz grabienie liści,
- pielęgnacja krzewów i żywopłotów,
- ściółkowanie krzewów,
- usuwanie odrostów korzeniowych z drzew,
- nasadzenia roślin jednorocznych i cebulowych,
- bieżąca pielęgnacja bylin, różanek,
- podlewanie drzew młodych,
- bieżąca pielęgnacja kwietników sezonowych,
- oczyszczanie terenów zieleni z zanieczyszczeń,
- opróżnianie koszy miejskich na odpadki,
- utrzymanie porządku na placach zabaw,
- wymiana piasku w piaskownicach,
- oczyszczanie ciągów pieszo-rowerowych, chodników, placów i innych powierzchni utwardzonych na terenach zieleni.

Na potrzeby przetargu miasto podzielono na 3 sektory: Centrum, Północ i Południe. Przetargi na utrzymanie zieleni organizowane są w cyklach rocznych ze względu na ciągłe zmiany w ilościach i zakresach związane z realizowanymi inwestycjami.

W ramach bieżącego utrzymania terenów miejskich corocznie wykonywane są nasadzenia roślin ozdobnych – zarówno drzew, jak i krzewów, bylin i traw ozdobnych. Ogólną tendencją w obsadzaniu terenów zieleni jest w naszym mieście wprowadzenie większej ilości kwitnących roślin wieloletnich, które nie będą wymagały tak dużych nakładów pracy, jak to się dzieje w przypadku roślin jednorocznych sezonowych, a także iglastych i zimozielonych, które będą ozdobą całoroczną.

25 listopada 2023 r., czyli w Dniu Kolejarza, na terenie Placu Ławskich Kolejarzy zorganizowano, zainicjowaną przez Burmistrza Miasta Ławy, pierwszą akcję rodzinnego sadzenia drzew pn. "**Drzewa dla przyszłości**". Była to idealna okazja, aby wspólnie zadbać o nasze środowisko, budować więzi społeczne i uczcić pracę kolejarzy. Akcja spotkała się z dużą aprobatą ze strony mieszkańców, którzy z ogromnym zapałem, przy wsparciu pracowników urzędu, posadzili 20 drzew (klony i lipy). Każda rodzina oznaczyła swoje drzewo symboliczną tabliczką.

Działania takie będą kontynuowane w innych rejonach Ławy.

Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

Do utrzymania zieleni należy zaliczyć także gospodarkę drzewostanem, czyli pielęgnację i wycinkę drzew i krzewów. Realizacja szeroko pojętej konserwacji miejskiego drzewostanu prowadzona jest na bieżąco i odbywa się poprzez odpowiednio priorytetowane działania. Ich zakres obejmuje w pierwszej kolejności likwidację zagrożeń wynikających ze złego stanu zdrowotnego lub technicznego drzew, które bezpośrednio wpływają na bezpieczeństwo ludzi i mienia.

W roku 2023 usunięto w ramach bieżącego utrzymania jedynie 30 drzew, dla porównania w roku 2022 - 136 drzew, w roku 2021 - 74 drzew, a w roku 2020 - 125 drzew.

W roku 2023 na całe utrzymanie zieleni miejskiej wydatkowano z miejskiego budżetu kwotę 745 007,33 zł, czyli o prawie 230 tys. zł mniej niż w roku 2022. Różnica wynika z ograniczenia częstotliwości koszenia, ograniczenia ilości nasadzeń kwiatów sezonowych oraz przekazania w miesiącach zimowych utrzymania czystości na terenach zieleni spółce komunalnej ZKM.

Oświetlenie ulic

W granicach administracyjnych miasta Ława jest obecnie około 66 km dróg publicznych. Drogi te dzielą się na: krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne.

Gmina Miejska Ława ma obowiązek oświetlenia ulic, placów i dróg publicznych znajdujących się

na terenie gmin, zgodnie z art. 18 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne.

Łączna ilość zainstalowanych opraw oświetlających drogi, place oraz ciągi komunikacyjne wynosi około 3 700 sztuk. Około 1 000 szt. są to nowoczesne oprawy LED, a pozostałe to oprawy z wysokoprężnymi źródłami światła o dużej sprawności i wydajności (tzw. energooszczędne). Zgodnie z wykonaną inwentaryzacją oświetlenia, Gmina Miejska Ława jest właścicielem ok. 96% opraw oświetleniowych, ok. 55% słupów oświetleniowych i ok. 54% linii kablowych.

Koszt energii elektrycznej zużytej na oświetlenie ulic i miejsc publicznych w mieście w roku 2023 wyniósł 2 605 814,45 zł (zwiększenie w stosunku do roku 2022 o ponad 970 tys. zł).

**Koszt energii elektrycznej oświetlenia ulic
i miejsc publicznych w 2023 r.**

2 605 814,45 zł

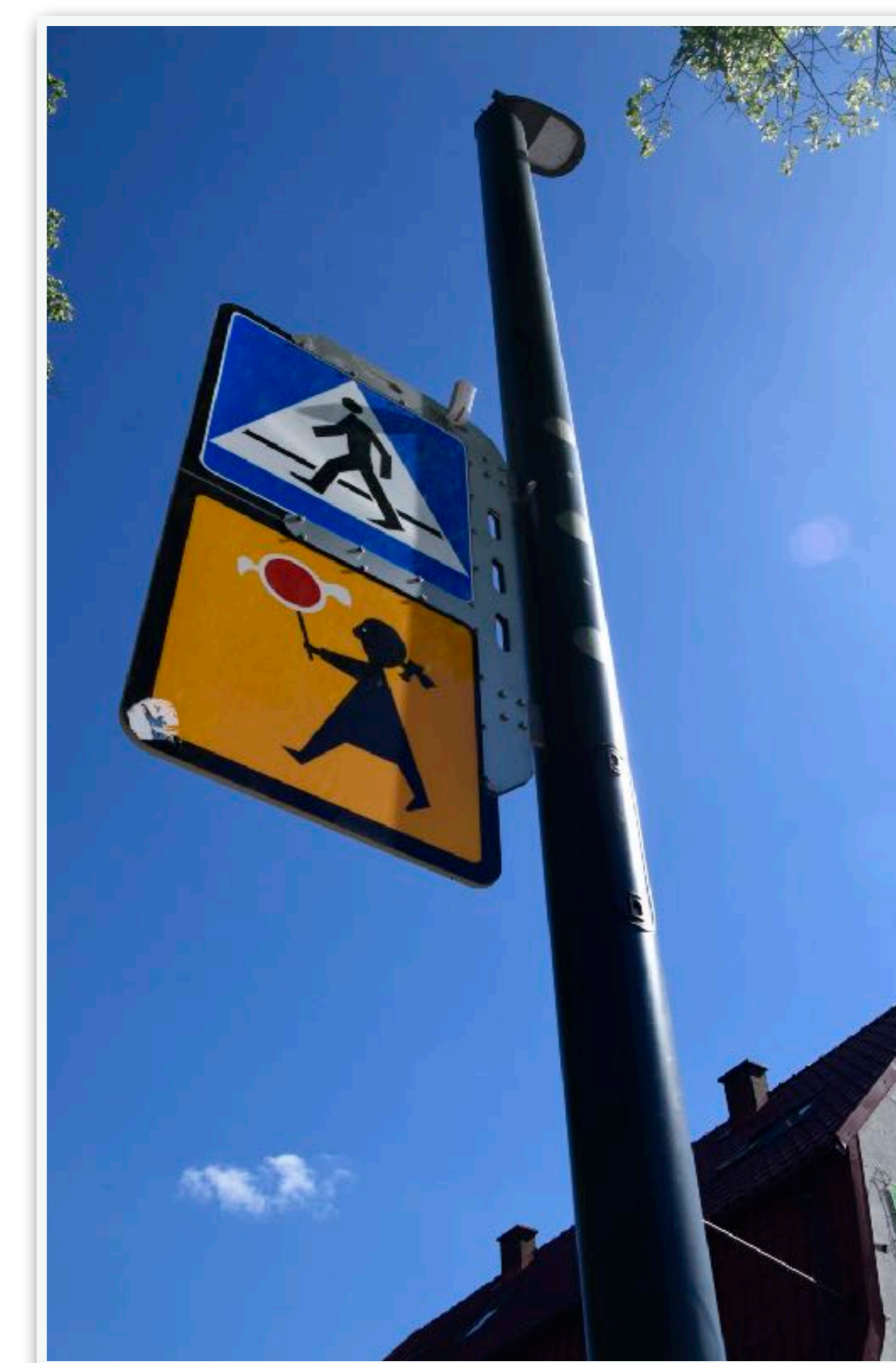
(+ 970 000,00 r/r)

Przyjęto dwa podstawowe kierunki rozwoju sieci oświetlenia ulicznego. Pierwszy wynikający z bieżących potrzeb lokalnych (bieżący) i drugi wynikający z projektów wieloletnich i opracowań studialnych (perspektywiczny).

Kierunek bieżący - dla tego kierunku sieć oświetlenia ulicznego będzie modernizowana poprzez stopniową wymianę nowoczesnych opraw wyposażonych w moduły świetlne LED o wysokiej wydajności świetlnej, wymianę słupów i modernizację szaf i punktów sterowania oświetleniem.

Kierunek perspektywiczny - wynikający z wszelkiego rodzaju planów wieloletnich, perspektywicznych i opracowań studialnych dotyczących budowy nowych dróg i rozwoju układu komunikacyjnego. W tym wypadku budowa urządzeń oświetleniowych uzależniona będzie od budowy danej drogi lub układu komunikacyjnego, których elementem będzie oświetlenie uliczne.

Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

Niezależnie od działań inwestycyjnych prowadzonych w kierunku rozbudowy istniejących sieci oświetlenia ulicznego planuje się również przedsięwzięcia związane z modernizacją oświetlenia ulicznego w mieście. Przez modernizację oświetlenia ulicznego należy rozumieć jego przebudowę lub rozbudowę w zależności od potrzeb, z wykorzystaniem nowoczesnych elementów techniki oświetleniowej - opraw LED. Celem takich działań jest poprawa jakości oświetlenia w mieście, zmniejszenie kosztów eksploatacyjnych oraz zmniejszenie zużycia energii elektrycznej. W chwili obecnej wydaje się, że modernizacja jest jedynym sposobem na pogłębiającą się degradację urządzeń oświetlenia elektrycznego z jednoczesnym znacznym obniżeniem kosztów ponoszonych na zakup energii elektrycznej.

Łączna kwota wydatkowana na oświetlenie miejskie wyniosła w 2023 roku 3 104 194,41 zł, co jest kwotą o ponad 882 tys. zł wyższą niż w roku 2022.

Wydane warunki techniczne projektowanego oświetlenia oraz doświetlenia przejść dla pieszych na terenie ławy wraz z uzgodnieniami projektów budowlanych, w roku 2023 – 14 postępowań. W roku 2022 było ich 20.

Nowe oświetlenia LED

Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ

W obszar pozostałej działalności wchodzi m.in. zadania związane z zakupami, remontami, usługami w zakresie:

Mała architektura

W roku 2023 na remonty elementów małej architektury (ławek, hamaków, stojaków i innych), wydano z miejskiej kasy kwotę 46 969,60 zł. W roku 2022 była to kwota 11 000,00 zł.

W ramach remontów wymieniono deski w dwudziestoletnich ławkach wzdłuż Alei Jana Pawła II, pomalowano pergole i ławki w parku miejskim, odnowiono także 125 ławek i leżaków w pozostałych częściach miasta lokalizacjach. Wykonano konserwację olejową małej architektury wzdłuż ścieżek rowerowych przy ul. Świerkowej w ilości 11 ławek, 3 stołów biesiadnych i 14 koszy oraz na Placu Ławskich Kolejarzy w ilości 36 ławek. Zakład Komunikacji Miejskiej Sp. z o.o. utrzymywał małą architekturę w lasku miejskim przy ul. Sienkiewicza, w którym można korzystać z takiej infrastruktury jak: hamaki, huśtawki, ławki, pomosty widokowe, trasy piesze, trasy rowerowe, w tym z parku do trenowania rowerowych umiejętności dla dzieci. Roczny koszt utrzymania tych elementów wyniósł nieco ponad 55 tys. zł.

Droga rowerowa i mała architektura w Iławie

Oświetlenia świąteczne

Wyremontowano wyeksploatowane oświetlenie wzdłuż ul. Niepodległości za nieco ponad 21 tys. zł. Koszty związane z montażem, demontażem i drobnymi naprawami wszystkich ozdób i elementów iluminacji wyniosły w roku 2023 ok. 40 tys. zł.

Koszt zajęcia pasa drogowego na umieszczenie elementów dekoracji wzdłuż ul. Niepodległości zarządzanego przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad wyniósł 4 121,28 zł.

Place zabaw

Na usługi związane z placami zabaw w 2023 roku wydano kwotę 137 710,80 zł, czyli o ponad 63 tys. zł więcej niż w roku 2022. W ramach tej kwoty wykonano:

- remont i konserwację placów zabaw i siłowni plenerowych,
- coroczną kontrolę główną oraz kontrole okresowe i funkcjonalne wszystkich placów zabaw i siłowni plenerowych,
- wykonanie nawierzchni bezpiecznych z piasku na placach zabaw przy ul. Szerokiej, ul. Andersa 1, ul. Narutowicza 7, ul. Kraszewskiego i ul. Niepodległości 10,
- wymiana urządzenia TWISTER w siłowni plenerowej EKOMARINA,
- wykonanie 33 regulaminów placów zabaw i siłowni plenerowych,
- montaż jw. regulaminów na miejskich placach zabaw i siłowniach plenerowych.

Oflagowania miasta.

W roku 2023 miasto oflagowywane było z okazji świąt i uroczystości państwowych oraz imprez miejskich. Na ten cel oraz na zakup dodatkowych flag wydano środki w wysokości 18 769,27 zł.

Dla porównania w 2022 roku była to kwota 24 000,00 zł. Koszt jednego oflagowania miasta wraz z praniem i demontażem (432 flagi) wyniósł 3 000 zł, natomiast koszt oflagowania ulicy Niepodległości na imprezy miejskie - 800,00 zł.

Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

Wiaty autobusowe

W wyniku działań wandalii, doszło do kilkukrotnego wybicia lub potłuczenia szyb w wiatkach przystankowych. Każdorazowo zniszczenie takie zgłaszane jest do KPP w Ławie oraz do naszego ubezpieczyciela, pracownik odpowiedzialny za wiaty jest przesłuchiwany w sprawie, często przeglądany jest materiał z monitoringu. Niestety nadal, mimo montażu nowych kamer, większość wiat jest poza ich zasięgiem. Wykrywalność jest znikoma, więc koszty związane z wymianą szyb pokrywane są z gminnego ubezpieczenia OC, a nie z OC sprawcy. W roku 2023 koszty wymiany szyb wyniosły nieco ponad 7 tys. zł.

Fontanny miejskie

Na terenach miejskich znajdują się następujące fontanny:

- Plac Bandurskiego – 3 szt.
- Niepodległości (park miejski) tzw. „Żaba”
- Królowej Jadwigi k. Galerii Jeziorak
- Wyspa Młyńska
- Jezioro Jeziorak – pływająca
- Plac Ławskich Kolejarzy

Bieżącą obsługą i konserwacją ww. fontann w roku 2023, podobnie jak w latach poprzednich, zajmowała się spółka Ławskie Wodociągi. Zadanie to kosztował 66 tys. zł, czyli o 6 tys. zł więcej niż w roku 2022. Koszt zużycia wody do fontann w roku 2023 wyniósł 7 017,50 zł, czyli o 1 536,75 zł więcej niż w 2022 r. Wykonano także remont fontann za kwotę 9,5 tys. zł.

Szalety miejskie i toalety przenośne

Na terenie Ławy zlokalizowanych jest siedem przenośnych toalet - dwie całoroczne na targowisku miejskim przy ul. Kopernika, dwie na cmentarzu komunalnym w sezonie od kwietnia do 14 listopada, jedna przy placu zabaw na ul. Szeptyckiego sezonowo od maja do października, a także dwie wzdłuż ścieżek pieszo rowerowych od maja do września. Koszt ustawienia i serwisu wszystkich toalet przenośnych wyniósł w roku 2022 nieco ponad 31 tys. zł.

W roku 2023 uruchomione były także toalety skanalizowane – tj. toaleta na Placu Ławskich Kolejarzy oraz przy ścieżce pieszo-rowerowej w okolicy ul. Sosnowej. Koszt obsługi i utrzymania w okresie od połowy maja do połowy października wyniósł 34 tys. zł.

PODSUMOWANIE

Jednym z głównych wyzwań, przed którym stoi miasto Ława, jest konieczność zapewnienia ciągłej uwagi i znacznych nakładów finansowych na utrzymanie infrastruktury komunikacyjnej. Musi ona być nieustannie monitorowana i modernizowana, aby zapewnić bezpieczeństwo użytkowników. Starzeniu ulegają nie tylko drogi, chodniki i inne elementy użyteczności publicznej, ale także mieszkaniowy zasób komunalny. Większość budynków komunalnych została wybudowana wiele lat temu – ich długotrwałe użytkowanie prowadzi do naturalnego zużycia i pogarszania się stanu technicznego. W miarę jak budynki starzeją się, koszty ich utrzymania i napraw stają się coraz wyższe. Konieczność częstszych remontów i modernizacji obciąża znacznie budżet miejski, a co

za tym idzie ograniczone są możliwości związane z większymi inwestycjami w tym obszarze.

Ponadto, wraz z rozwojem miasta, zwiększa się zakres terenów i obiektów wymagających utrzymania, co generuje znaczne obciążenie finansowe dla budżetu miejskiego.

Narastającym problemem jest utrzymanie czystości w mieście. Pomimo wielu starań, jak na przykład zwiększenie częstotliwości opróżniania koszy miejskich, czy też organizowanie akcji sprzątnięcia terenów miejskich, coraz więcej trudności sprawia utrzymanie porządku na zadowalającym poziomie. Głównym powodem może być niska świadomość społeczna dotycząca znaczenia utrzymania czystości i porządku, czego konsekwencją jest pozostawianie odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych (przy kosztach miejskich, wiatkach na odpady, w lasach, czy innych terenach miejskich). Rozwiązanie tych problemów wymaga zintegrowanego podejścia, które obejmuje edukację społeczną, inwestycje w infrastrukturę odpadową, skuteczne zarządzanie i nadzór oraz aktywne zaangażowanie społeczności lokalnej.

Dodatkowo, w odpowiedzi na coraz bardziej zauważalne zmiany klimatyczne, takie jak długotrwałe deficyty opadów deszczu, występowanie ekstremalnych ulew, silne wiatry oraz fale upałów, które znacząco wpływają na funkcjonowanie miasta i jego mieszkańców, podejmowane są działania zaradcze w zakresie utrzymania miasta. Inicjatywy te są skoncentrowane na przystosowaniu się do tych zmian oraz na szeroko pojętej ochronie przyrody i środowiska.

Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

Działania z zakresu ochrony środowiska

OCHRONA POWIETRZA

Zapewnienie odpowiedniego stanu jakości powietrza stanowi jedno z podstawowych zadań w zakresie ochrony środowiska. Zadanie to realizowane jest na wielu płaszczyznach, przez wiele jednostek oraz podmiotów, zgodnie z wytycznymi zawartymi między innymi w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej dla miasta Ławy.

Zanieczyszczenie powietrza jest aktualnie kluczowym problemem środowiskowym, społecznym i ekonomicznym, nie tylko na szczeblu lokalnym. Najbardziej dokuczliwa dla mieszkańców emisja zanieczyszczeń pochodzi z gospodarki komunalno-bytowej, czyli gospodarki związanej z indywidualnym wytwarzaniem ciepła w gospodarstwach domowych.

Najbardziej dotkliwym i dominującym zanieczyszczeniem powietrza są pyły zawieszone PM_{2,5} i PM₁₀ oraz zawarty w nim benzo(a)piren. Głównymi źródłami zanieczyszczeń PM są indywidualne spalanie paliw stałych złej jakości, ruch drogowy, przetwórstwo spożywcze, obróbka drewna oraz pożary.

Na terenie miasta Ławy prowadzone są ciągłe pomiary powietrza koordynowane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie.

Działania mające na celu poprawę jakości powietrza na terenie miasta Ławy, zrealizowane w 2023 roku:

- inwestycje w transport zero i niskoemisyjny
- realizacja nasadzeń zieleni, ograniczenie wycinki
- edukacja ekologiczna – „Drzewa dla przyszłości”
- prowadzenie punktu konsultacyjno-informacyjnego „Czyste Powietrze”
- realizacja dotacji celowych przeznaczonych na wymianę ogrzewania na proekologiczne,
- likwidacja dróg gruntowych
- termomodernizacje budynków.

Zagrożenia:

Największym problemem nadal są wyeksploatowane kotły na paliwo stałe wykorzystywane w ławskich gospodarstwach domowych, według stanu na dzień 31.12.2023r. na terenie Ławy, w zabudowie jednorodzinnej dominują kotły na paliwo stałe, najczęściej wyeksploatowane, pozaklasowe bądź klasy 3.

PROEKOLOGICZNE DZIAŁANIA

Program „Czyste powietrze”

Ważnym elementem poprawy jakości powietrza w Polsce jest kontynuowanie likwidacji i wymiany starych kotłów na paliwa stałe.

Istotne znaczenie ma program "Czyste Powietrze" (uruchomiony w 2018 r.), który skupia

się na wymianie starych, pozaklasowych i niesprawnych źródeł ogrzewania, takich jak przestarzałe kotły na paliwa stałe, na bardziej efektywne, nowoczesne i ekologiczne rozwiązania grzewcze. To kluczowy krok w poprawie jakości powietrza, ponieważ wiele zanieczyszczeń pochodzi właśnie z domowych pieców czy kotłów. Gmina nadal prowadzi, na mocy podpisanego w 2022 r. z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie porozumienia, punkt konsultacyjno-informacyjny programu priorytetowego „Czyste Powietrze”. Program skierowany jest do mieszkańców miasta Ławy, a jego nadrzędnym celem jest poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych poprzez wymianę nieekologicznych źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych jednorodzinnych. W zakresie punktu konsultacyjno-informacyjnego mieszkańcy na bieżąco otrzymują informacje dot. przedmiotowego programu oraz wsparcie w zakresie przygotowywania wniosków o dofinansowanie czy też płatność. W okresie obowiązywania porozumienia z WFOŚIGW w Olsztynie na prowadzenie punktu konsultacyjno-informacyjnego „Czyste Powietrze” z dotacji na działania termomodernizacyjne skorzystało 76 właścicieli nieruchomości zlokalizowanych na terenie miasta Ławy (dane dotyczą okresu 01.11.2022-15.11.2023).

Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

Działania z zakresu ochrony środowiska

Czujniki powietrza

Od 2019 roku udostępniliśmy mieszkańcom dodatkowe informacje o stanie jakości powietrza dzięki wprowadzeniu sensorycznych pomiarów jakości powietrza w siedmiu lokalizacjach na terenie miasta Ławy. Czujniki nie zastępują oficjalnych stacji pomiarowych WIOŚ, bardziej pełnią rolę edukacyjną i informacyjną. Dzięki niskokosztowym czujnikom możemy na bieżąco monitorować stan powietrza.

Dotacje

W roku 2023 po raz siódmy właściciele domów jednorodzinnych i lokali mieszkalnych w zabudowie wielorodzinnej mogli skorzystać z dotacji celowej z budżetu gminy na zadania z zakresu ochrony środowiska, obejmujące trwałą zmianę systemu ogrzewania opartego na paliwie stałym.

W 2023 roku do tut. organu wpłynęło łącznie 12 wniosków o udzielenie dotacji na wymianę ogrzewania na proekologiczne. 1 wniosek nie spełniał warunków udzielania dotacji bowiem dotyczył zakupu pompy ciepła. Po ocenie formalno-merytorycznej złożonych wniosków udzielono 11 dotacji celowych, wszystkie dotyczyły zakupu kotła gazowego, każda z dotacji wynosiła po 3000 zł. Reasumując, w 2023 roku udzielono dotacji celowych w łącznej kwocie 33 000 zł. Wszyscy beneficjenci dotacji celowych rozliczyli się z otrzymanej dotacji w terminie określonym w umowie.

Rok 2023 cieszył się mniejszym zainteresowaniem mieszkańców z uwagi na niższe kwoty dofinansowania oraz niepewną koniunkturą na rynku energetycznym wywołaną sytuacją geopolityczną.

Kontrole

Co roku w sezonie grzewczym przeprowadzane są kontrole interwencyjne kotłowni lokalnych w budynkach jednorodzinnych. Założeniem kontroli nie jest karanie mieszkańców, ale wskazanie gdzie i w jaki sposób dochodzi do pogorszenia jakości powietrza i czym to jest uwarunkowane, czy dominującym jest niewłaściwe eksploatowanie kotłów grzewczych, jakość paliwa czy też może spalanie odpadów, poinformowanie o możliwości dofinansowania do wymiany źródła ciepła. W 2023 roku przeprowadzono 16 kontroli interwencyjnych w przedmiotowym zakresie.

Edukacja ekologiczna

W 2023 roku zorganizowano akcję rodzinnego sadzenia drzew na Placu Ławskich Kolejarzy pn. „Drzewa dla przyszłości”. Akcja zyskała znaczną popularność wśród mieszkańców. W ramach tego projektu posadzono łącznie 20 drzew, w tym lipy i klony. Każde drzewo zostało opatrzone drewnianą tabliczką z nazwą rodziny, która brała udział w jego zasadzeniu.

Ponadto systematycznie organizowano i wspierano akcje sprzątania świata, w których brali udział mieszkańcy Ławy i pracownicy urzędu. Na uwagę zasługuje akcja „Wiosennego sprzątania Ławy” zrealizowana 1 kwietnia 2023 r. przy udziale ławskiej społeczności seniorów, podczas której sprząnięto okolice ul. Świerkowej i ul. Sosnowa oraz ul. Ostródzkiej.

Konferencja „Czyste powietrze” zrealizowana w Ławie

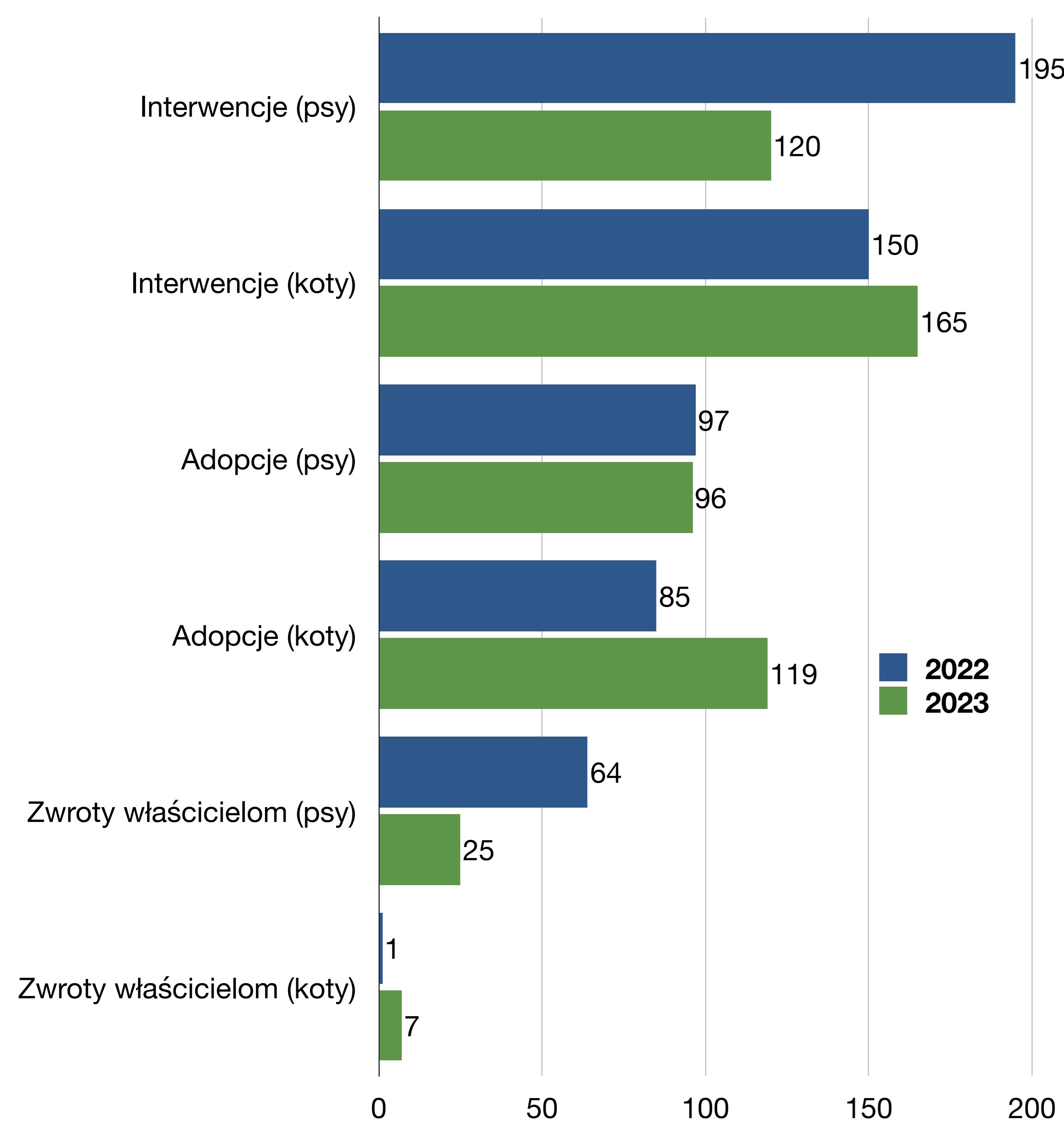

Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

Schronisko dla zwierząt

W Ławie znajduje się jedno schronisko dla zwierząt bezdomnych, które zlokalizowane jest przy ulicy Komunalnej i obejmuje powierzchnię prawie 0,23ha. Dodatkowo po sąsiedzku znajduje się wybieg o powierzchni 0,1 ha. Schronisko posiada miejsce na 120 psów i 26 kotów.

Podmiot prowadzący schronisko w roku 2023 w ramach opieki nad wolnożyjącymi kotami zlecił

sterylizację 68 kotów. Dla porównania w roku 2022 - 37 kotów. Wydano także ok. 1400 kg karmy dla kotów wolnożyjących (o 200 kg więcej niż w roku 2022), którą przekazano 19 opiekunom.

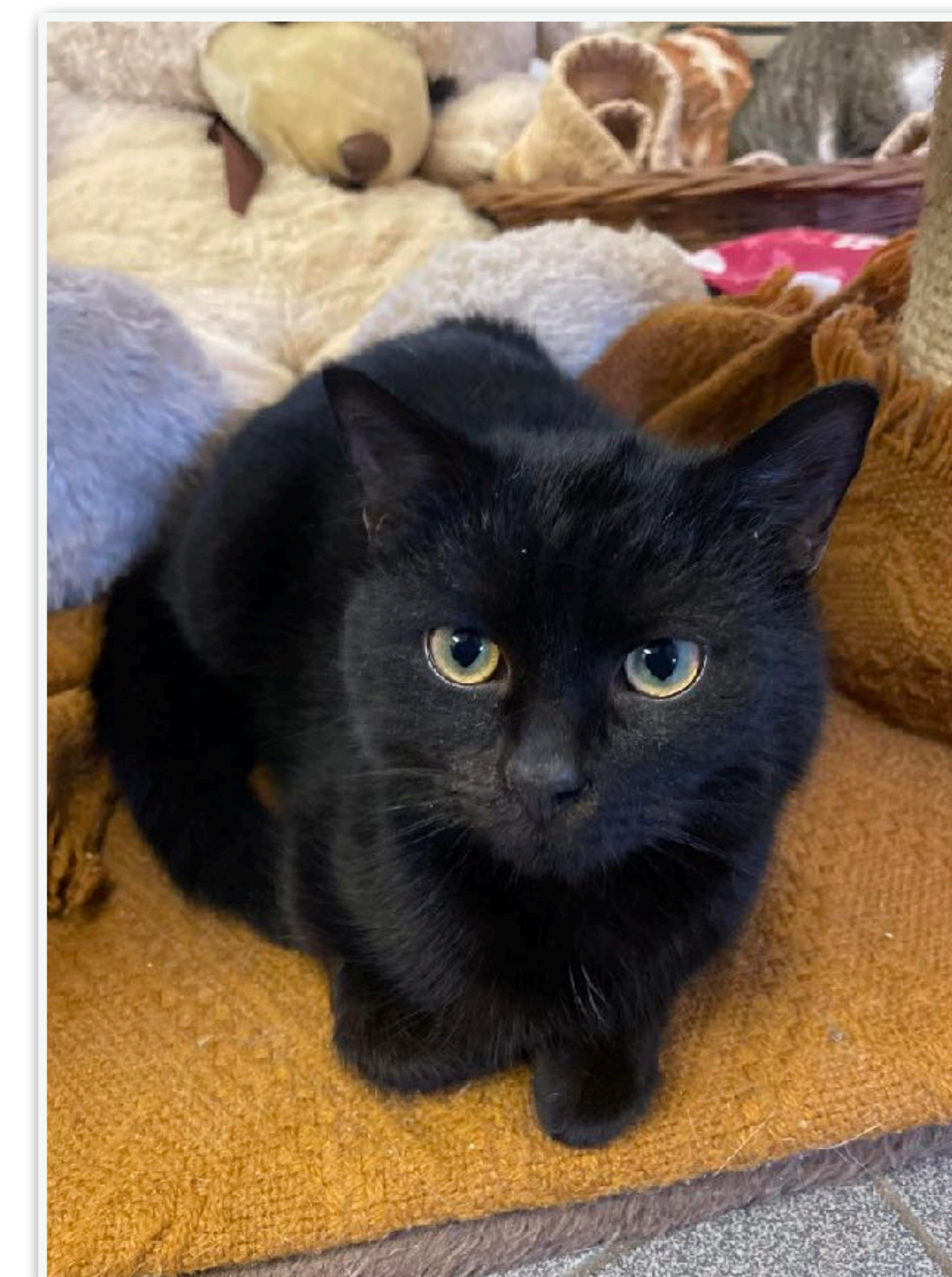
Liczba wysterylizowanych kotów w 2023 r.

68 (+31 r/r)

Gmina Miejska Ława w roku 2023, podobnie jak w latach poprzednich, podpisała porozumienia międzygminne na przekazanie dotacji z przeznaczeniem na bieżące utrzymanie psów z Gminy Ława, Gminy Biskupiec, Gminy Lubawa i Gminy Susz. Łączna kwota dotacji wyniosła 249 438,00 zł czyli o 67 098,00 zł więcej niż w roku 2022.

Z budżetu miasta na prowadzenie schroniska wydano kwotę 644 595,31 zł, czyli o ok. 124 tys. zł więcej niż w roku poprzednim. W ramach tych środków, oprócz bieżącego utrzymania, wyposażono schronisko w sprzęt niezbędny do jego prowadzenia. Dodatkowo ze środków z Ławskiego Budżetu Obywatelskiego wykastrowano i wysterylizowano 68 kotów oraz zakupiono 5 żywołapek, służących do wyłapywania kotów wolnożyjących. Od 16 marca 2022 r. miejskie schronisko prowadzone jest przez Zakład Komunikacji Miejskiej Spółka z o.o.

Obiekt, w którym zlokalizowane jest schronisko wymaga modernizacji, szczególnie pod kątem niedostosowania do potrzeb prowadzenia takiego rodzaju działalności oraz ze względu na zły stan techniczny. Niezbędny jest zarówno remont budynku administracyjno-biurowego, boksów, kociarni, jak i zapewnienie pomieszczeń weterynaryjnych, a także budowa odpowiedniej infrastruktury sanitarnej. Została już opracowana dokumentacja budowlana na przebudowę obiektu, w którym zlokalizowane jest obecnie schronisko.

Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

Zakład Komunikacji Miejskiej Sp. z o.o. (ZKM)

Podstawowym przedmiotem prowadzonej przez Spółkę działalności jest transport lądowy pasażerski miejski i podmiejski, prowadzony na terenie miasta Ławy zgodnie z umową z dn. 14.11.2014 r. o świadczenie usług przewozowych w komunikacji miejskiej.

Spółka posiada stosowne licencje, zezwolenia i certyfikaty przewidziane przepisami ustawy o transporcie drogowym na świadczenie działalności gospodarczej w zakresie przewozu osób. Dodatkowym przedmiotem działalności jest: zimowe utrzymanie dróg,

chodników i parkingów oraz terenów utwardzonych będących w zarządzie Gminy Miejskiej Ława – oraz usługi komunalne w zakresie utrzymania gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej.

Spółka prowadzi działalność w oparciu o umowy zawarte z Gminą Miejską Ława na świadczenie usług w zakresie:

- publicznego transportu zbiorowego w komunikacji miejskiej,

- zimowego utrzymania dróg, chodników i parkingów oraz terenów utwardzonych,
- świadczenia usług komunalnych w zakresie utrzymania gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej.

Działalności prowadzone są w oparciu o zawarte z Gminą Miejską Ława umowy „in house”, które określają system finansowania usług oraz wysokość nakładów na kolejne lata jej obowiązywania. Spółka przedstawia roczny plan rzeczowo-finansowy, który zawiera planowane koszty i przychody związane z realizacją umów.

Stan i forma własności taboru autobusowego

Marka pojazdu	Rok produkcji	Własne	Dzierżawione	Razem
Solaris nH12	2020	-	2	2
Solaris uN10,5	2020	-	7	7
Solbus	2007	2	-	2
AUTOSAN M 10LF	2018	1	-	1
YUTONG E8	2022	-	2	2
Ogółem		3	11	14

Majątek Zakładu Komunikacji Miejskiej na koniec 2023 roku:

Wartość poszczególnych składników majątku Spółki

	Grunty	Budynki budowle	Urządzenia techniczne Maszyny	Środki transportu	Pozostałe środki trw. (wyposażenie)	Razem
wartość brutto na początek okresu	309 121,00	5 399 327,00	722 560,00	2 775 181,00	202 606,00	9 408 795,00
wartość brutto na koniec okresu	309 121,00	5 399 327,00	1 164 061,00	3 217 153,00	202 606,00	10 292 268,00

Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

Sytuacja finansowa spółki

Wysokość rekompensaty w 2023 roku wyniosła 2 300.000 zł brutto (netto 2 129 629 zł). Poniżej wyliczenie rekompensaty za 2023 r. :

- przebieg autobusów w publicznym transporcie zbiorowym w 2023 roku 423 542 km (+18 174 km r/r)
- koszty działalności przewozowej poniesione w publicznym transporcie zbiorowym w 2023 roku – 4 544 341 zł (+601 353 zł r/r)
- koszt 1 wozokilometra to 10,73 zł (+1,00 zł r/r)

Przychody i wielkość pokrycia jednostkowego kosztu wzkm :

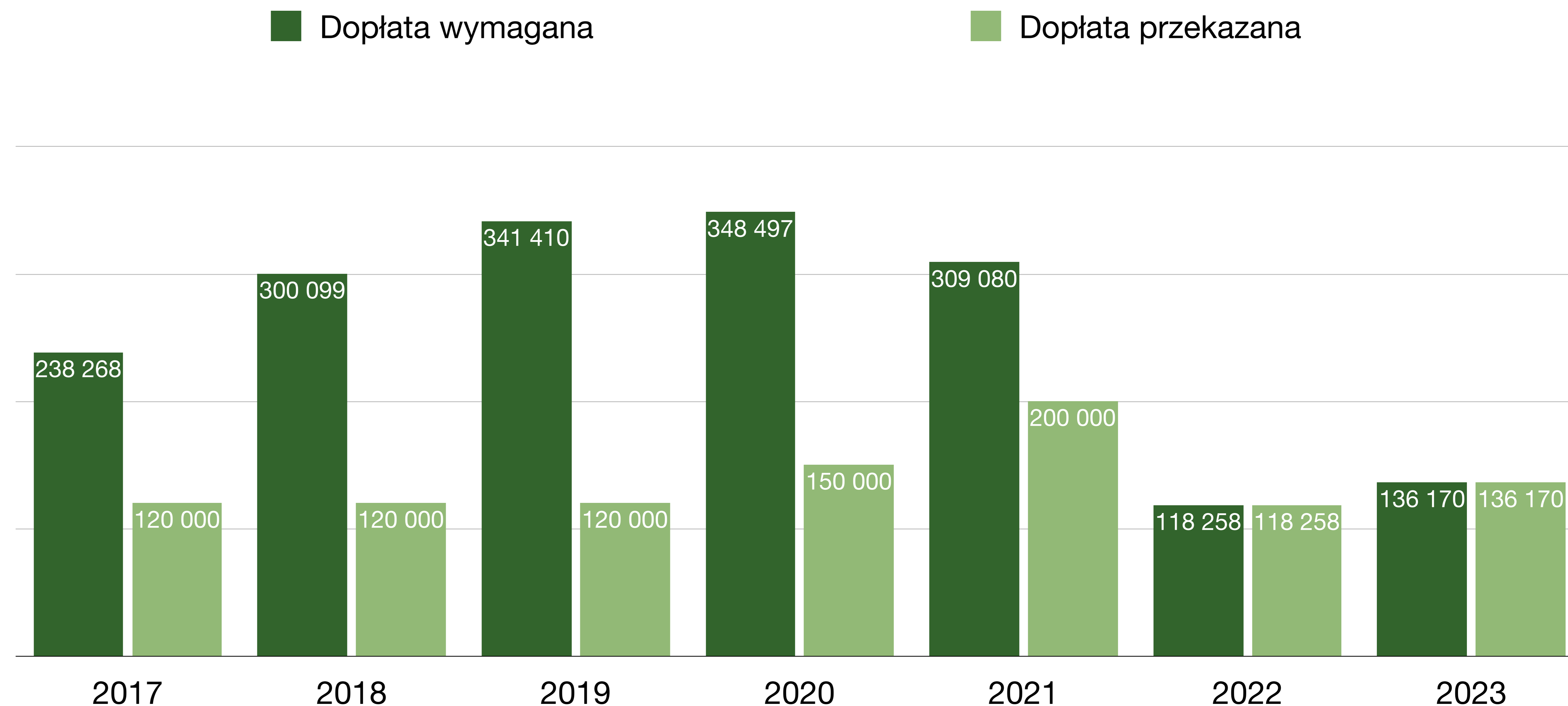
Rodzaj przychodu		Kwota [zł]	Ilość kilometrów	Koszt pokrycia wzkm
PTZ	sprzedaż biletów	1 039 138,00	423 542	2,45
	dopłata organizatora	2 129 630,00	423 542	5,03
	pozostałe przychody	213 783,00	423 542	0,50
	RAZEM	3 382 551,00	423 542	7,98
przychody te w 74% pokrywają koszt 1 wzkm				
Akcja Zima		1 161 790,00	423 542	2,75
dochód z akcji zima w 26% pokrywa koszt 1 wzkm				

Zestawienie wysokości dopłat

rok	Dopłata przekazana [zł]	Dopłata wymagana [zł]	różnica [zł]
2019	1 414 900,00	2 294 973,00	880 073,00
2020	1 955 000,00	2 504 503,00	549 503,00
2021	2 000 000,00	2 623 863,00	623 863,00
2022	2 000 000,00	3 084 850,00	784 850,00
2023	2 300 000,00	3 502 692,00	1 202 692,00

Ponadto Gmina Wiejska Ława corocznie przekazuje dotację celową przeznaczoną na dopłatę do świadczenia usług na terenie Gminy Wiejskiej.

Zestawienie wysokości dopłat Gminy Wiejskiej Ława:

Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

Zestawienie sprzedaży biletów oraz przychody z tego tytułu

Ilość sprzedanych biletów w latach 2022-2023 [szt.]

Rodzaje biletów	2022	2023	Różnica	% wzrostu/spadku
Bilety jednorazowe N	149 660	171 371	21 711	14,5%
w tym e-bilety N	28 952	37 970	9 018	31,2%
Bilety jednorazowe U	215 659	247 365	31 706	14,7%
w tym e-bilety U	34 869	48 972	14 103	40,5%
Bilety miesięczne N	1 423	1 703	280	19,7%
w tym e-bilety N	256	442	186	72,7%
Bilety miesięczne U	4 048	5 902	1 854	45,8%
w tym e-bilety U	642	1 252	610	95%

Przychody ze sprzedanych biletów w latach 2022-2023 [zł]

Rodzaje biletów	2022	2023	Różnica	% wzrostu/spadku
Bilety jednorazowe N	370 197	430 484	60 287	16,3%
w tym e-bilety N	71 309	94 810	23 501	32,9%
Bilety jednorazowe U	264 896	308 432	43 536	16,4%
w tym e-bilety U	42 941	61 210	18 269	42,5%
Bilety miesięczne N	90 347	109 408	19 061	21,1%
w tym e-bilety N	17 474	26 288	8 814	50,4%
Bilety miesięczne U	130 154	190 813	60 659	46,6%
w tym e-bilety U	21 911	39 632	17 721	80,9%

REALIZACJA ZAMIERZEŃ

Działalność przewozowa

- Zwiększenie maksymalnego łącznego mocy energetycznej do 160 KW, potrzeby instalacji nowego stanowiska ładowania.
- Instalacja energetyczna do zasilania stacji ładowania pojazdów elektrycznych na kwotę 50 tys. zł.
- Wdrożenie do eksploatacji 2 nowych autobusów elektrycznych marki GRONTON, pozyskanych przez Gminę Miejską Ława w ramach projektu unijnego na transport zeroemisyjny finansowanego z RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego.
- Udział w pracach nad rozszerzeniem zakresu działania Systemu Dynamicznej Informacji Pasażerskiej.
- Bieżąca analiza potrzeb przewozowych i przygotowywanie propozycji zmian przebiegu linii i rozkładów.

Działalność związana z Akcją Zima

- Zakup samochodu marki DAF 429 tys. zł.
- Zakup piaskarki, pługu odśnieżnego i wyciągarko-bramownicy za kwotę 155 tys.

Działalność w zakresie usług komunalnych

- Zakup dwóch zamiatarek ulicznych (328 tys. zł.), dzięki którym rozszerzono ofertę ZUK o pozimowe oczyszczanie ulic i chodników, jak również możliwość zamiatania mechanicznego powierzchni płaskich w ciągu całego roku.
- Zakup samochodu dostawczego marki CITROEN BERLINGO (103 tys. zł.).

[>> Przejdź do spisu treści <<](#)

Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

ZAMIERZENIA NA 2024 r.

Działalność przewozowa

1. Biorąc pod uwagę znaczny i postępujący wzrost głównych kosztów związanych z działalnością przewozową Zarząd Spółki na podstawie szczegółowej analizy tych kosztów oraz porównania rekompensat proponuje w roku obrotowym 2024 zwiększyć przychody z biletów (jednorazowych i czasowych) poprzez zmianę ich cen. Należy jednocześnie zauważyć, że ostatnia zmiana cen biletów (podwyżka) miała miejsce w roku 2012 (Uchwała XXI/224/2012), czyli dwanaście lat temu.
2. Zarząd Spółki zwraca uwagę na wysoką rozbieżność pomiędzy rekompensatą wymaganą, a rekompensatą przydzieloną na działalność przewozową w bieżącym roku. Przy założeniu co najmniej takich samych przychodów ze sprzedaży biletów oraz wypracowanych zysków w „akcji zima” należy przyjąć, że nie pokryją one w całości straty z działalności przewozowej, co może zagrozić Spółce nie tylko znaczną stratą finansową w porównaniu do lat poprzednich, ale także możliwością utraty płynności finansowej w okresie ok. połowy roku bieżącego.
3. Przygotowanie nowych rozkładów jazdy przewidujących uruchomienie nowej linii nr 6 (Piaskowa – Długa), nowych przystanków

na istniejących liniach (1 maja, Galeria handlowa, Piaskowa).

4. Przygotowanie dokumentacji w zakresie zmiany umowy przewozowej. Obowiązująca umowa kończy się w roku bieżącym.

Działalność związana z Akcją Zima

1. Przygotowanie analizy finansowej dotyczącej możliwości zakupu pojazdów ciężarowych i podjęcie działań związanych z ich zakupem.
2. Przygotowanie do wdrożenia systemu wykorzystywania solanki.

Działalność w zakresie usług komunalnych

1. Realizacja zwiększonego zakresu zadań wynikających z Umowy Nr 42/UMK/2023 z dnia 29.12.2023 r. o świadczenie usług publicznych (umowa wykonawcza) w zakresie utrzymania gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej.
2. Świadczenie usług porządkowych dla jednostek organizacyjnych podległych Burmistrzowi Miasta Ławy.
3. Świadczenie usług komercyjnych dla podmiotów zewnętrznych.
4. Weryfikacja możliwości kadrowych i technicznych pod kątem przyjęcia do realizacji kolejnych zadań wynikających z uchwały RM Nr XXV/278/20 z dnia 26 października 2020 r.

Zamiatarka zakupiona do realizacji działalności w zakresie usług komunalnych

System dynamicznej informacji pasażerskiej

Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

Iławskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego

FINANSE SPÓŁKI

W roku 2023 podobnie jak w latach ubiegłych, Spółka realizowała przychody z najmu mieszkań, lokali usługowych oraz zarządzania wspólnotami mieszkaniowymi i zasobami gminnymi. Przychody w roku 2023 wynosiły 5 429 530,04 zł. Z kolei oszty zmniejszyły się o 241 808,10 zł, co stanowi 4,39%.

Przychody netto ze sprzedaży	2023
Najem lokali mieszkalnych	1 267 868,38
Najem lokali użytkowych	227 085,13
Zarządzanie wspólnotami mieszkaniowymi	789 259,47
Zarządzanie zasobami gminy	770 766,84
Sprzedaż mediów, konserwacja, remonty	2 312 222,63
Pozostałe przychody operacyjne w tym:	56 660,64
Wpłaty kosztów sądowych	1 486,00
Odpis amortyzacyjny umorzeń kredytów	8 728,92
Przychody z tytułu wykończenia mieszkania na koszt najemcy	42 592,96
Pozostałe	3 852,56
Przychody finansowe	5 667,15
RAZEM	5 429 530,04

Koszty rodzajowe w układzie łącznym	2023
Amortyzacja	150 151,14
Materiały i energia	1 542 932,42
Usługi obce	1 023 830,74
Wynagrodzenia	1 571 574,53
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	346 321,49
Podatki i opłaty	141 672,92
Pozostałe koszty rodzajowe	214 839,64
Pozostałe koszty operacyjne	93 327,22
Koszty finansowe	177 391,27
RAZEM	5 262 041,37

ZALEGŁOŚCI W OPŁATACH

Niewielka część najemców w zasobach ITBS zalega w regulowaniu czynszu – jest to poniżej 4,17% przypisu, co daje nam łączną kwotę 131 522,15 zł. Na tą kwotę składa się 97 928,67 zł zadłużenia lokali mieszkalnych oraz 33 593,48 zł z lokali użytkowych. Prowadzona jest windykacja należności poprzez wysyłanie

wezwań do zapłaty. Po otrzymaniu pisma większość dłużników dokonała wpłaty zaległości jednorazowo. Dłużnicy otrzymują również możliwość spłaty zaległości w ratach. W 2023 r. zawarto 6 ugód dotyczących najemców lokali ITBS, które umożliwiały im ratałną spłatę należności. Niewywiązanie się z warunków umowy lub brak reakcji na otrzymane wezwania spowodowało skierowanie do sądu 2 spraw o zasądzenie należności oraz 2 sprawy o eksmisję. W gminnych zasobach mieszkaniowych całkowite zadłużenie czynszowe najemców na dzień 31.12.2023 r. wynosiło 4 551 690,45 zł.

W przypadku lokali gminnych zawarte zostały 52 ugody, dające możliwość spłaty należności w ratach. Brak zawarcia umowy z najemcą powodował konieczność oddania sprawy na drogę sądową. W 2023 r. w zakresie lokali gminnych skierowano do sądu 11 spraw o zasądzenie należności oraz 12 sprawę o eksmisję.

Zadłużenie czynszowe najemców
na koniec 2023 r.

4 551 690,45 zł

Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

GOSPODARKA LOKALOWA

Według stanu na 31.12.2023 r. Spółka zarządzała 31 budynkami mieszkalnymi ze 100% własnością Gminy Miejskiej, 64 budynkami Wspólnot Mieszkaniowych z udziałem Gminy Miejskiej, 16 budynkami Wspólnot bez udziału Gminy (w tym biurowiec ITBS) oraz 7 budynkami własnymi.

W zasobach własnych Spółka posiada 7 budynków mieszkalnych wielorodzinnych z 210 mieszkaniami, 22 garażami oraz 2 lokalami użytkowymi.

ITBS jako spółka prawa handlowego jest również właścicielem budynku biurowego, w którym mieści się siedziba naszej Spółki.

W budynku biurowym znajdują się powierzchnie użytkowe do wynajęcia. Sukcesywnie budynek jest remontowany by poprawić standard, konieczny był też remont dachu z dociepleniem i naprawa kominów. Pilnie potrzebne jest też jest wykonanie docieplenia elewacji obu części budynku oraz dachu na budynku głównym. Podyktowane jest to dużymi stratami ciepła, co w szczególności w pomieszczeniach szczytowych wpływa na dyskomfort pracy użytkowników – zimą temperatura w pomieszczeniach jest niska, latem bardzo wysoka.

W budynkach mieszkalnych ITBS corocznie, oprócz potrzebnych napraw, wykonywane są remonty poprawiające stan techniczny budynków, ich modernizację oraz poprawę

użytkowania przez mieszkańców. Do robót takich można zaliczyć takie jak wymiana drzwi wejściowych do klatek, wymiana instalacji domofonowej, montaż oświetlenia na czujniki ruchu, malowanie klatek schodowych, wymiana okien połaciowych w lokalach. Spółka w roku 2023 podjęła działania w zakresie wymiany wodomierzy w lokalach na wodomierze ze zdalnym odczytem, co ma na celu sprawne odczyty w lokalach, gdzie dostęp jest utrudniony oraz szybki bilans zużycia wody w całym budynku.

Mieszkania ITBS cieszą się dużym powodzeniem. Jednakże zauważalna jest w ostatnich latach większa rotacja, co z jednej strony popularyzuje taki system wynajmu mieszkań, z drugiej natomiast niekorzystnie wpływa na wynik finansowy naszej Spółki, kiedy to wypłacane są zrewaloryzowane partycypacje i kaucje mieszkańcom zwalnającym lokale. Obecnie przepisy też zezwalają na przekazywanie cesji praw z najmu mieszkań innej osobie i wówczas Spółka nie może dysponować takim mieszkaniem, gdyż najemcy dokonują wzajemnego przekazania go między sobą.

WSPÓLNOTY MIESZKANIOWE

Iławskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego – Zarząd Gospodarki Lokalami prowadzi działalność w zakresie zarządzania budynkami Wspólnot Mieszkaniowych.

Podstawą są umowy cywilno – prawne zarządzania nieruchomościami. Na koniec roku 2023 Spółka zarządzała 80 Wspólnotami. W zarządzie dodatkowo znajduje się również budynek przy ul. Jagiellończyka 16, będący siedzibą Spółki.

Liczba wspólnot w zarządzie ITBS
na koniec 2023 r.

80

Spółka ITBS jest dobrze przygotowana do sprawowania zarządu nieruchomościami. Posiada odpowiednią kadrę zarządzającą, techniczną i księgową. Każda Wspólnota ma swojego opiekuna z działu technicznego, który na co dzień jest w kontakcie z Zarządem Wspólnoty, przyjmuje zgłoszenia o usterkach i awariach oraz nadzoruje ich usunięcie, wykonywanie wszelkich prac budowlanych prowadzonych na budynku. ITBS wspierając merytorycznie Wspólnoty Mieszkaniowe aktywizuje działania inwestycyjne w zarządzanych budynkach. W ramach kosztów zarządzania nad prowadzonymi robotami prowadzi również nadzór techniczny. Roboty wykonane na budynkach Wspólnot Mieszkaniowych zarządzanych przez ITBS w 2023 r. wynosiły ogółem 1 457 871,88 zł.

Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

WAŻNIEJSZE PRZEDSIĘWZIĘCIA

ZREALIZOWANE W 2023 r.

1. Sprawne przeprowadzenie 82 rocznych zebrań Wspólnot Mieszkaniowych oraz organizacja prawidłowego funkcjonowania wspólnot.
2. Sukcesywne realizowanie listy osób zakwalifikowanych przez Społeczną Komisję Mieszkaniową poprzez zawieranie umów najmu na lokale komunalne, w 2023 roku zawarto 15 umów na w/w lokale, do realizacji pozostała jeszcze 1 zakwalifikowana rodzina.
3. Utrzymanie zaległości czynszowych na poziomie 4,17 % przypisu i poprawa regularnych wpłat z tytułu czynszu dokonywanych przez najemców budynków ITBS. Zaległości na dzień 31.12.2022 r. wynosiły 80 055,43 zł. Natomiast na koniec 2023 r. zaległości te wynosiły 131 522,15 zł i zwiększyły się w porównaniu do roku poprzedniego o 51 466,72 zł. Wzrost zadłużenia wynika przede wszystkim z faktu wystąpienia niedopłat za centralne ogrzewanie na dzień 31.12.2023 r., które najemcy będą wpłacać do Spółki w 2024 r.
4. Nadzorowanie i przeprowadzenie robót remontowych w budynkach Wspólnot Mieszkaniowych.
5. Prowadzenie robót modernizacyjno - inwestycyjnych w zasobach komunalnych wg zawartej umowy jako Inwestora zastępczego z Gminą Miejską.

6. Nadzorowanie i przeprowadzenie bieżących remontów, konserwacji w budynkach gminnych w ramach środków przekazanych z Gminy Miejskiej.
7. Wykończenie ze stanu deweloperskiego i zasiedlenie dwóch lokali mieszkalnych będących własnością Spółki przy nowo wybudowanym budynku wielorodzinnym przy ul. Ziemowita 13 a pozyskanych za zakup działki 225/4 oraz remont wraz z zasiedleniem lokalu mieszkalnego zakupionego od Ławskich Wodociągów Sp. z o.o. przy ul. Smolki 19/34.

ZAMIERZENIA NA 2024 r.

W imieniu spółki

- Remont zasobów ITBS, głównie budynków mieszkalnych przy ul. Jagiellończyka 16A, Skłodowskiej 2A, Skłodowskiej 2B, Skłodowskiej 2C, Szeptyckiego 4, Ostródzkiej 48E, Ostródzkiej 48G.
- Zachowanie ciągłości wynajmu pomieszczeń użytkowych w budynku będącym własnością Spółki oraz wzrost przychodów z tytułu wynajmu – zgodnie z zaleceniami BGK.
- Realne działania ograniczające koszty działania spółki tj. ograniczenie zużycia energii elektrycznej, ciepłej.

W imieniu Miasta Ławy

- Prowadzenie robót remontowo - konserwacyjnych w zasobach gminnych mających na celu utrzymanie właściwej substancji mieszkaniowej Miasta w miarę przeznaczonych środków w budżecie miasta na 2024 r.
- Tworzenie nowych lokali mieszkalnych w zasobach gminy poprzez adaptacje ze strychów lub innych powierzchni możliwych do wykorzystania na cele mieszkalne w budynkach 100% gminnych. Pozwoli to zwiększyć ilość mieszkań w zasobach komunalnych, zaspokoić potrzeby mieszkaniowe mieszkańców oraz zwiększyć wpływy do miasta z tytułu czynszów.

Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

- Modernizacja istniejących zasobów komunalnych z dążeniem do likwidacji WC wspólnych w piwnicach czy na klatkach schodowych po wykonaniu łazienek w lokalach mieszkalnych.
- Likwidacja wewnątrz lokalowych źródeł ciepła opalanych węglem lub innymi paliwami stałymi.
- Poczynienie starań w celu zasilenia w centralne ogrzewanie z sieci ciepłowniczej budynków komunalnych oraz Wspólnot Mieszkaniowych.

W imieniu Wspólnot Mieszkaniowych

- Prowadzenie robót remontowych podjętych przez Wspólnoty Mieszkaniowe.
- Starania o przyrost zasobów do zarządzania (nowe wspólnoty).

W zakresie windykacji

- Wysyłanie wezwań do zapłaty, zawieranie ugód co do spłaty zaległości w ratach i kierowanie spraw na drogę postępowania sądowego o zasądzenie należności lub eksmisję z lokalu.
- Dalsze prowadzenie działań w zakresie zamian lokali komunalnych (prowadzenie rejestrów zamian, ogłoszenia o lokalach do zamian na tablicach ogłoszeń w Spółce) dla najemców, którzy chcą polepszyć standard (np. zamiana na lokale z centralnym ogrzewaniem czy

o lepszej lokalizacji) bądź dla najemców, którzy zalegają w opłatach i nie są w stanie ponosić opłat – przejście do lokali o niższym standardzie.

- Eksmisja do nowo utworzonych lokali socjalnych w budynku kontenerowym przy ul. Kolejowej.
- Zatrudnienie zewnętrznej firmy windykacyjnej w celu zwiększenia skuteczności ściągalności należności.

Osiedla zlokalizowane przy ul. Smolki oraz 1 Maja

Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

Iławskie Wodociągi

Spółka jest przedsiębiorstwem użyteczności publicznej, realizującej zadania ustawowe w zakresie dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Miejskiej Iława.

FINANSE SPÓŁKI

Iławskie Wodociągi dzierżawią majątek od Gminy Miejskiej o wartości brutto 39 791 015,74 zł za co płać czynsz dzierżawny w wysokości 1 414 634 16 zł netto w 2023 r.

Spółka za okres 01.01.2023 - 31.12.2023r. wygenerowała zysk brutto w wysokości 632 489,06 zł. Po kompensacji podatku dochodowego zysk netto wyniósł 508 394,06 zł.

Zysk netto za 2023 r.

508 394,06 zł

Analiza działalności gospodarczo - finansowej

	Wyszczególnienie	2022	2023	Dynamika
A	Przychody netto ze sprzedaży	18 778 543,61	20 040 566,80	106,72%
I	Przychody netto ze sprzedaży produktów	18 765 545,71	20 035 624,34	106,77%
II	Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	12 997,90	4 942,46	38,03%
B	Koszty działalności operacyjnej	17 813 646,32	19 424 671,15	109,04%
I	Koszty działalności operacyjnej	17 802 667,87	19 421 914,26	109,10%
II	Wartości sprzedanych towarów i materiałów	10 978,45	2 756,89	25,11%
C	Zysk (Strata) ze sprzedaży (A-B)	964 897,29	615 895,65	63,83%
D	Pozostałe przychody operacyjne	1 070 757,79	574 859,25	53,69%
E	Pozostałe koszty operacyjne	87 221,07	677 054,37	776,25%
F	Zysk (Strata) z działalności operacyjnej (C+D-E)	1 948 434,01	513 700,53	26,36%
G	Przychody finansowe	150 608,73	159 137,97	105,66%
H	Koszty finansowe	59 281,40	40 349,44	68,06%
I	Zysk (Strata) z działalności gospodarczej (F+G-H)	2 039 761,34	632 489,06	31,01%
J	Podatek dochodowy	395 797,00	256 334,00	64,76%
K	Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)	35 621,00	-132 239,00	-371,24%
L	Zysk (Strata) netto (I-J-K)	1 608 343,34	508 394,06	31,61%

Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

REALIZACJE DZIAŁAŃ W 2023 r.

1. Kontynuujemy pracę nad stworzeniem systemu zabezpieczenia miasta Ława w wodę na cele ppoż. Planujemy wykonanie cyfrowego modelu hydraulicznego miejskiej sieci wodociągowej, co pozwoli na skuteczne planowanie rozwoju miejskiej sieci wodociągowej.
2. Obecnie posiadamy wszystkie, wymagane prawem, aktualne decyzje pozwoleń wodno-prawnych. W tej chwili pracujemy nad wnioskiem taryfowym na lata 2024-2027. Nowa taryfa powinna zostać zatwierdzona do lipca 2024r. Wykonujemy dokumentację hydrogeologiczną umożliwiającą złożenie nowego wniosku o pobór wód podziemnych z okresem obowiązywania pozwolenia wodno-prawnego nawet na 30 lat (obecne pozwolenie jest wydane na 3 lata).
3. Jesteśmy na ostatnim etapie przeprowadzenia procedury, mającej na celu, przekształcenie osadów pościekowych w polepszacz glebowy AGROHUM. Obecnie oczekujemy na ostatnią, wymaganą opinię od Powiatowego Lekarza Weterynarii i składamy końcowy wniosek do Ministerstwa Rolnictwa o zatwierdzenie polepszacza glebowego. Zakończenie procedury umożliwi nam gospodarowanie osadami pościekowymi bez ograniczeń wynikających z decyzji odpadowej.

4. Wykonaliśmy instalację fotowoltaiczną na terenie Pompowni Centralnej przy Al. Jana Pawła II. Zainstalowana moc 50kW jest w całości konsumowana przez pompy tłoczące ścieki do oczyszczalni w Dziarnach.
5. Wykonaliśmy hermetyzację budynku sit szczerelinowych i komory zlewnej ścieków na terenie Pompowni Centralnej przy Al. Jana Pawła II wraz z filtrami węglowymi. Inwestycja znacząco zmniejsza emisję odorów w okolicy pompowni ścieków.
6. Rozbudowaliśmy system napowietrzania reaktora biologicznego oczyszczalni ścieków, umożliwiając wpompowanie ok. 10 000 m³/h powietrza do zbiornika ścieków. Inwestycja zwiększy bezpieczeństwo procesu oczyszczania w świetle zagrożeń jakie mogą się pojawić w związku z przyjmowaniem ścieków z zakładów przemysłowych.
7. Wykonaliśmy projekty techniczne umożliwiające wykonanie nowego uzbrojenia ulicy Łokietka i Chopina w sieć wodociągową i kanalizacyjną, aby umożliwić miastu dalszy rozwój.
8. Wykonaliśmy remont kolejnego odcinka sieci kanalizacyjnej o średnicy 400mm w ulicy Jagiełły za pomocą rękawa epoksydowego. Ponadto przebudowaliśmy pompownię ścieków przy ulicy Wojska Polskiego w Ławie.
9. Po raz pierwszy od uruchomienia biogazowni na terenie oczyszczalni ścieków ponad 15 lat temu, opróżniliśmy i wyczyściliśmy jedną

zamkniętą komorę fermentacyjną. Po opróżnieniu komory okazało się, że w jednym z mieszadeł osadu urwana jest łopata. Wykonaliśmy naprawę mieszadła. Po sześciotygodniowej przerwie komora fermentacyjna wróciła do pracy.

10. Zakupiliśmy minikoparkę oraz samochód pogotowia wodociągowego z lawetą. Usprawniło to naprawianie awarii, budowę przyłączy oraz zwiększa nasz potencjał na rynku usług komercyjnych.
11. Zakończyliśmy modernizację pompowni II stopnia na terenie Stacji Uzdatniania Wody, ze zdublowanym systemem zarządzania i monitoringu. Wymiana pomp z płynnym sterowaniem oraz zamontowanie dodatkowych zbiorników ciśnieniowych pozwoliło na odłączenie wieży ciśnień, która była stałym zagrożeniem sanitarnym dla wodociągu.
12. Łącznie w 2023 roku na utrzymanie infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej wydaliśmy 3 368 306,14 zł. Kwota ta obejmuje naprawy, remonty, modernizacje i zakup nowych urządzeń do obsługi sieci miejskich.

Koszt utrzymania infrastruktury
wodociągowej i kanalizacyjnej w 2023 r.

3 368 306,14 zł

Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

ZAMIERZENIA NA 2024 r.

1. Zakończenie procedury przekształcenia osadów pościekowych w polepszacz glebowy AGROHUM.
2. Rozpoczęliśmy wymianę 2 pomp głębinowych wraz z nierdzewnymi rurociągami tłocznymi i sterowaniem umożliwiającym płynne regulowanie wydajności. Ta modernizacja pozwoli na efektywniejszą pracę filtrów pośpiesznych w Stacji Uzdatniania Wody oraz powinna odczuwalnie zmniejszyć ilość energii zużywanej przez studnie głębinowe. Powinno to wpłynąć na dalszą poprawę jakości filtrowanej wody.
3. Planujemy wymianę kolejnych pomp głębinowych na nowe, energooszczędne, z płynnym sterowaniem.
4. Zakupujemy urządzenie hydrauliczne do przecisków. Ograniczymy w ten sposób ilość usług zewnętrznych i wzmocnimy swój potencjał na rynku komercyjnym.
5. Zaplanowaliśmy wybudowanie nowej studni głębinowej. Rozpoczynamy procedurę wyłonienia wykonawcy projektu i wykonawcy samego odwiertu wraz ze stosowną dokumentacją formalno – prawną. Planujemy odtworzyć wyłączoną eksploatacji studnię o głębokości ponad 300 m. Cała inwestycja powinna się zakończyć w ciągu 3 lat i pochłonie ok. 2,4 mln złotych. Inwestycja jest niezbędna ze względu na ostateczne wyłączenia z eksploatacji jednej z istniejących studni głębinowych i zachowanie potencjału naszego ujęcia wód głębinowych.
6. Zaplanowaliśmy opróżnienie i oczyszczenie drugiej zamkniętej komory fermentacyjnej na terenie oczyszczalni ścieków z ewentualnym remontem mieszadła wolnoobrotowego.
7. Zakupujemy termiczny higienizator osadów pościekowych, niezbędny do zakończenia procedury przekształcania osadów pościekowych w polepszacz glebowy AGROHUM.
8. Budowa sieci wodociągowej oraz sieci kanalizacyjnej w ulicy Łokietka – środki własne.
9. Budowa pompowni ścieków dla osiedla Dobrawy i Łokietka.
10. Rozbudowa systemu napowietrzania Stacji Uzdatniania Wody o dodatkowy zbiornik powietrza.
11. Planujemy zakupić magnetometr do precyzyjnej lokalizacji armatury podziemnej. Ograniczy to koszty napraw sieci i skróci czas usuwania awarii.
12. Planujemy dobrojenie miejskiej sieci wodociągowej w zbiorniki przeponowe. Taka modernizacja wyeliminuje uderzenia hydrauliczne i powinna ograniczyć ilość awarii sieci wodociągowej.
13. Zaplanowaliśmy wykonanie remontów kapitalnych wirówki osadu i jednego dużego agregatu prądotwórczego na oczyszczalni ścieków.
14. Planujemy zakupić dodatkową sondę optyczną CHZT, BZT, NO₃, NO₂ naciągu technologicznym oczyszczalni ścieków. Pomoże to ustabilizować proces oczyszczania ścieków i zoptymalizować koszty oczyszczania ścieków.
15. Wykonamy remont kolejnego odcinka sieci kanalizacyjnej fi 450mm w ulicy Jagiełły. Montaż rękawa epoksydowego na wiele lat zabezpieczy sprawne funkcjonowanie tego odcinka sieci.
16. Wykonamy remont kapitalny głównej pompy ścieków w Pompowni Centralnej przy Al. Jana Pawła II.
17. Zaplanowaliśmy remont przepompowni ścieków przy ulicy Sosnowej.
18. Planujemy sukcesywnie naprawiać studnie kanalizacyjne na terenie Ławy z wymianą włączów na nowe z odlewem nazwy „ŁAWA”.

Realizacja Uchwał Rady Miejskiej

W 2023 roku Rada Miejska podjęła łącznie 147 uchwał w tym 32 uchwały budżetowe.

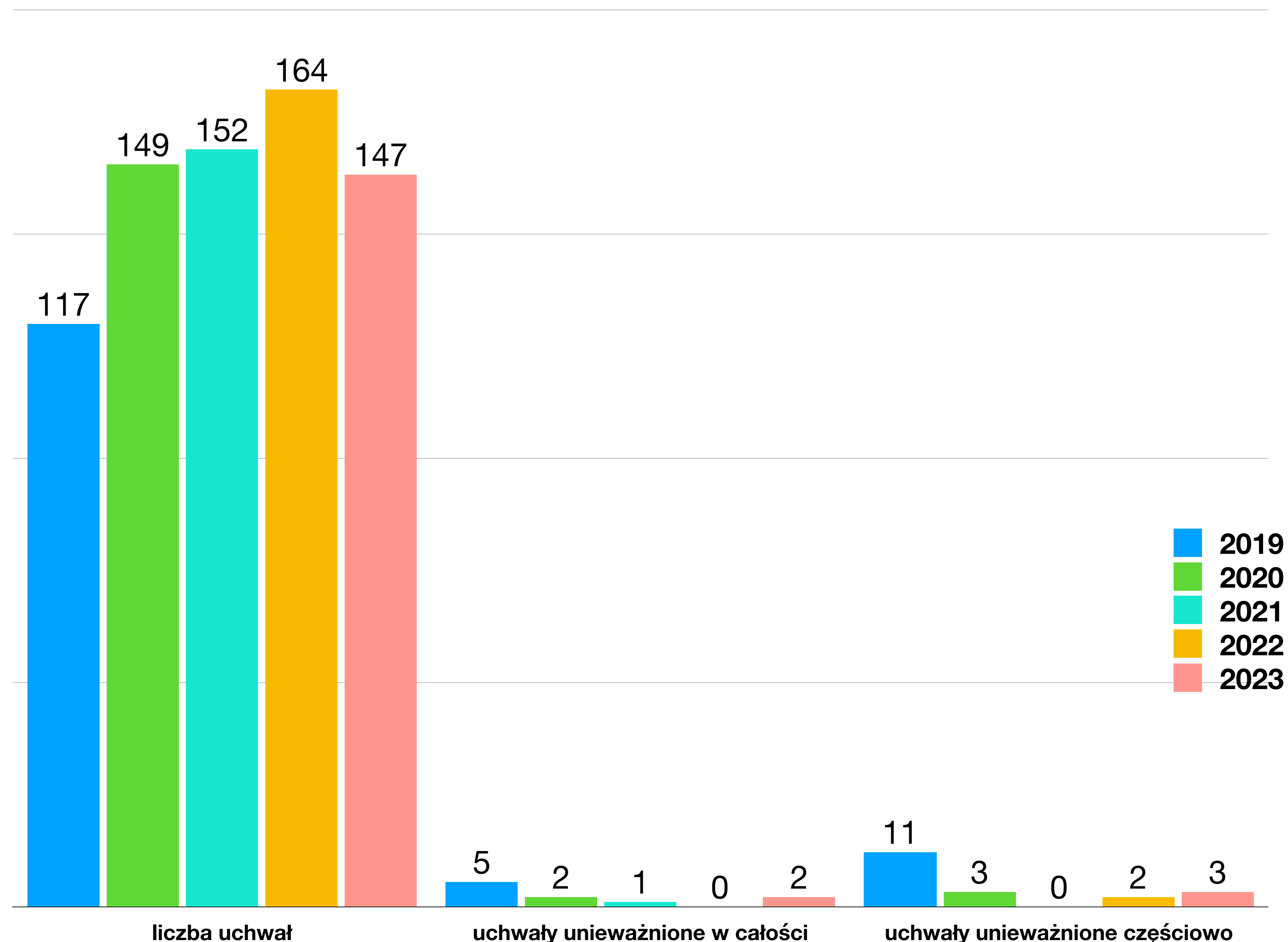
Uchwały budżetowe zostały zrealizowane w 100% , zaś pozabudżetowe w 85%.

Wobec dwóch uchwał zostało wydane rozstrzygnięcie nadzorcze stwierdzające ich nieważność w całości, jednakże po poprawkach i kolejnym poddaniu pod procedowanie zostały przyjęte przez Radę i zaakceptowane przez Wojewodę. W jednym przypadku mimo podjęcia uchwały najemca wycofał swoją chęć nabycia lokalu komunalnego. Jedna uchwała nie została zrealizowana, gdyż zawnioskowano o jej uchwalenie w roku kolejnym. Jedna uchwała spotkała się z odmową Wojewody dotyczącą komunalizacji wskazanej nieruchomości.

Realizacja pozostałych uchwał zaplanowana jest na rok 2024, 2025, a nawet 2026.

Wykaz uchwał budżetowych podjętych w 2023 roku stanowi załącznik nr 1 zaś wykaz uchwał pozabudżetowych załącznik nr 2 do niniejszego raportu.

Struktura Uchwał Rady Miejskiej w Iławie

Wydano na zlecenie Urzędu Miasta Ławy
na podstawie materiałów przekazanych przez:
Wydziały Urzędu Miasta Ławy
Miejskie Jednostki Organizacyjne

www.miastoilawa.pl